



स. का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय
देशभक्त कै. शंकरराव गवाणकर सायन्स कॉलेज
आणि रामभाऊ परशुरामकर कनिष्ठ महाविद्यालय, मालवण.



I fear the day that technology will surpass our human interaction.
The world will have a generation of idiots.

-Albert Einstein

K.S.D.S. Mandal, Malvan

Krushnarao Sitaram Desai Shikshan Mandal, Malvan was established in the year 1914 by Krushnarao Sitaram Desai as 'Womens Education Society', with an objective of providing education to the economically, educationally and socially weaker women of the society. K.S.D.S. Mandal is an educational society registered under the Indian Society's Registration Act of 1860 and also a Public Trust registered under the Bombay Trust Act 1950. It is also registered under section 12(a) of Income Tax Act 1961 and is exempted u/s 80 G of the said act.

K.S.D.S. Mandal is one of the oldest education organizations of Malvan and has done pioneering work in the field of education for weaker sections of the society. Looking 100 years back, the society started with a humble beginning with a Kanyashala for women in a single room with greater hardship, pain and an aim to spread education amongst the economically backward people. Today K.S.D.S. Mandal is serving education facilities to more than 2000 students through following institutions,

- | | | | |
|--|--------|---|--------|
| ► Laxmibai Topiwala Kanyashala | (1914) | ► Rambhau Parulekar Jr. College | (1976) |
| ► V.A. Ajgaonkar Sarav Pathshala | (1941) | ► Late Sulochana Shripad Patil Jr. (M.C.V.C.) College | (2014) |
| ► Sunitadevi Topiwala Adhyapak Vidyalaya | (1943) | | |
| ► S.K. Patil Sindhudurg Mahavidyalaya | (1965) | ► Late Shankarrao Gawankar Science College | (2016) |

K.S.D.S. Mandal has made great progress in the field of academics, sports and extra curricular activities. The infrastructure with beautiful buildings, well equipped Science laboratories, Libraries, Computer Labs, etc. has provided the students a good platform for their educational needs.

K.S.D.S. Mandal, not forgetting its social responsibilities, always strive to help its country and the citizens by actively taking parts in social works by various means such as Tree plantations, Distribution of Books, and uniforms to poor and needy students, providing free School Bus facility, etc.

K.S.D.S. Mandal provides moral and value education to its students which enhances the personality of our students and develops self confidence, self respect, service to society and positive attitude towards life.



॥ न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ॥
 कृ. सी. देसाई शिक्षण मंडळ, मालवण संचालित
 नॅक मानांकन 'बी' श्रेणी प्राप्त

स.का.पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय

देशभक्त कै. शंकरराव गवाणकर सायन्स कॉलेज आणि रामभाऊ परुळेकर कनिष्ठ महाविद्यालय मालवण.

आदिभूता

२०१८-१९

संपादक मंडळ

अध्यक्ष: _____

मा. प्राचार्य डॉ. श्रीगंग मंडळे

संपादक: _____

प्रा. शंकर खोबरे

संपादक मंडळ: _____

प्रा. के. के. गवते

प्रा. एच. एम. चौगले

प्रा. ए. ए. कटम

कृ. अभिजीत साथीसन

कृ. गायत्री विठ्ठ्ये

विद्यार्थी प्रतिनिधि: _____

कृ. पुरुषोत्तम मांजरेकर (बी. कॉम भाग ३)

सचिव, विद्यार्थी प्रतिनिधि मंडळ

मुख्यपृष्ठ रचना व अंतर्गत मांडणी: _____

कृ. मीनल रमेश सावंत, मालवण

मोबा.- 086007 57907

अक्षरजुळणी: _____

बिलंक कम्प्युटर्स, मालवण

प्रदूक: _____

Shivraj Press & Prakashan Pvt. Ltd.

Shivaji Udyam Nagar, Kolhapur

छायाचित्र विभाग: _____

श्री. विनायक बा. भिलवडकर, मालवण

S.K. Patil Sindhudurg Mahavidyalaya, Malvan AT A GLANCE

- ▶ Established in 1965
- ▶ Reaccredited 'B' Grade by NAAC, Bangalore
- ▶ Category : Affiliated
- ▶ Affiliated to: Mumbai University
- ▶ Nature of Affiliation: Permanent
- ▶ Affiliation to the UGC: Under 2 (F)
- ▶ No. of Students: $424 + 127 = 551$ (Sr. College + Jr. College)
- ▶ No. of Staff : $30 + 12 = 42$ (Teaching + Non Teaching)
- ▶ Teacher student Ratio : 1:19
- ▶ Courses offered: Two Year Higher Secondary course in Arts, Commerce
- ▶ Three Year Degree Course in Arts, Commerce & Science (General & Major)

Address:

S.K. Patil sindhudurg Mahavidyalaya, Dhuriwada, Malvan, Dist Sindhudurg-416606

Contact:

Phone No: 02365-252079, 252279

Mob.: 09960146143

Email Id: dcmalvan@gmail.com

Website: www.sindhudurgcollege.com

प्रकटन

प्रकाशन स्थळः

स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.

प्रकाशन कालावधीः

वार्षिक

मुद्रकः

Shivraj Press & Prakashan PVt. Ltd. Kolhapur

प्रकाशकः

प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले

स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.

संपादकः

प्रा. शंकर खोबरे

स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.

नियतकालिकाची मालकी व प्रकाशन हक्कः स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.

मी प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले, स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण जाहीर करतो की वर दिलेले निवेदन माझ्या
माहितीप्रमाणे व समजूतीप्रमाणे पूर्णतः खरे आहे.

डॉ. श्रीरंग मंडले

प्राचार्य

स.का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.

(टीप : या अंकषातील स्नेहानात उपकल ड्रालेल्या मतांशी प्राचार्य, संपादक आणि संपादक मंडळ सहमत असतीलच असे नाही)

आमची स्फुर्तीस्थाने

कै. कृष्णराव सीताराम देसाई

(कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेचे अगदय शिल्पकार)



सन 1914 मध्ये बुमन्स एज्युकेशन सोसायटी, मालवण ची स्थापना करून कै. कृ. सी. देसाई यांनी 14/06/1914 रोजी कन्याशाळेची सुरुवात केली. टोपीवाला हायस्कूल, मालवण (स्थापना - सन 1911) चे ते आद्य संस्थापक म्हणूनही परिचित आहेत. स्त्री-शिक्षणबळवडी निमित्ताने सन 1918 मध्ये कै. महारो आण्णासाहेब कर्वे मालवणमध्ये मा. आबासाहेबांचे म्हणजेच कै. कृ. सी. देसाई यांचे फौलुक काऱ्यासाठी आले होते. बुमन्स एज्युकेशन सोसायटी, मालवण चे दुसरे अध्यक्ष कै. हिंद शायनेस बापूसाहेब सरदेसाई महाराज, सावंतवाडी संस्थान यांनी कै. कृ. सी. देसाई यांना कोकणचे कवे असे संबोधून गौरव केला. दि. 05/09/1939 रोजी मा. आबासाहेबांचे निधन झाले. मा. आबासाहेबांच्या कार्याचे स्मरण कायमस्वरूपी रहावे, बाकीरिता बुमन्स एज्युकेशन सोसायटीला 'कृ. सी. देसाई शिक्षण मंडळ' असे नाव देण्यात आले.

कै. विश्वनाथ अनंत तथा बलवंतराव आजगावकर

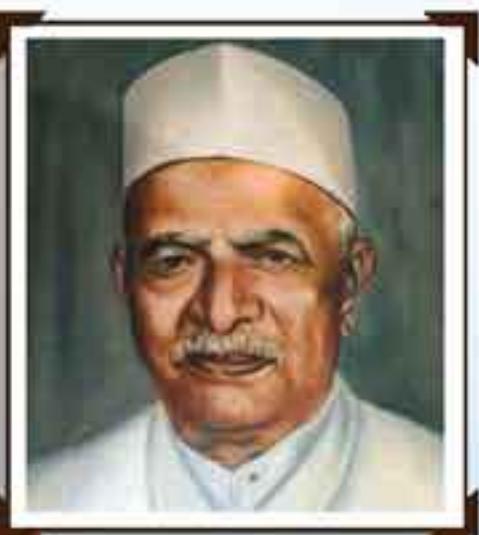
(कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेचे प्रमुख आधाररस्ताभ)



इंग्लॉमधील लीड्स विद्यापीठ येथून 'डिप्लोमा इन एज्युकेशन' व 'मास्टर ऑफ एज्युकेशन' या मानाच्या पदव्या मा. बलवंतरावांनी संपादन केल्या. सन 1939 साली मा. बलवंतराव मायदेशी पत्रतल्यानंतर मुंबईसारख्या टिकाणी त्यांना सहज नोकी मिळवता आली असली परंतु म्हणत्या गावी येऊन शैक्षणिक कार्य करण्याचा निर्णय त्यांनी घेतला. मा. बलवंतराव यांनी कै. कृ. सी. देसाई यांना गुरु मानले होते. आफ्ळन्या याच गुरुसोबत मा. बलवंतराव यांनी बन्याच उमाणात व्यवस्थापनाचे काम सांभाळले. मा. आबासाहेबांच्या पश्चात मा. बलवंतरावांनी संस्थेची पुण सांभाळली. मा. बलवंतरावांनी टप्प्याटप्प्याने 1941 साली आर्थिक साराव पाठ्याळा, 1943 साली डॉ. एड. कॉलेज, 1965 साली स. का. पाटील सिधुर्गा महाविद्यालय तसेच 1976 साली गामभाऊ परूळेकर कनिष्ठ महाविद्यालय सुरु करून मालवण व परिसरातील मुला-मुलीच्या पदवीप्रवेत शिक्षणाची सोय केली. 17 सप्ट. 1996 रोजी मा. बलवंतरावांचे निधन झाले. त्यांच्या निधनानंतर 1941 साली स्थापन झालेल्या प्राथमिक कन्याशाळेला त्यांचे नाव देण्यात आले.

कै. रामचंद्र विठ्ठल परूळेकर तथा गामभाऊ परूळेकर

मुंबई येथील "एलिफ स्टन कॉलेज" मधून कै. रामभाऊ परूळेकर 1911 साली एम.ए. झाले. 1912 मध्ये ते टोपीवाला हायस्कूल, मालवण चे मुळाच्यापक यनले. 1921 मध्ये लंडन विद्यापीठाची टी.डी. व लीड्स विद्यापीठाची एम.इ.डी. या मानाच्या पदव्या मा. रामभाऊनी संपादन केल्या. 1924 मध्ये मुंबई म्हुनिसिपालटीच्या स्कूल कमिटीचे ते संकेटी बनले. मा. रामभाऊ पृष्ठाच्या टिळक कॉलेज आफू एज्युकेशनचे प्राप्त्यापक, कॉल्यापूर्व्या महाराष्ट्री ताराबाई टीव्हेस कॉलेजचे प्राचार्य तसेच इंडियन इन्स्टिटयूट आफू एज्युकेशन या संस्थेचे संकेटी होते. शिक्षकांच्या वेतनांवैधील बदलांसदर्भात नेपलेल्या घाटे- परूळेकर समितीचे मा. रामभाऊ इम्रां ख सल्लागार होते. 'Literacy in India' व 'Mass Education' हे दोन महत्वपूर्ण ग्रंथ त्यांनी लिहिले. 07 एप्रिल, 1984 रोजी कै. रामचंद्र विठ्ठल परूळेकर (गामभाऊ परूळेकर) यांचे नाव कनिष्ठ महाविद्यालयाचा देण्याचा समांभं संस्थेचे अध्यक्ष कै. जेठ मोतीराम देसाई-टोपीवाले यांच्या उपस्थितील पार पडला.





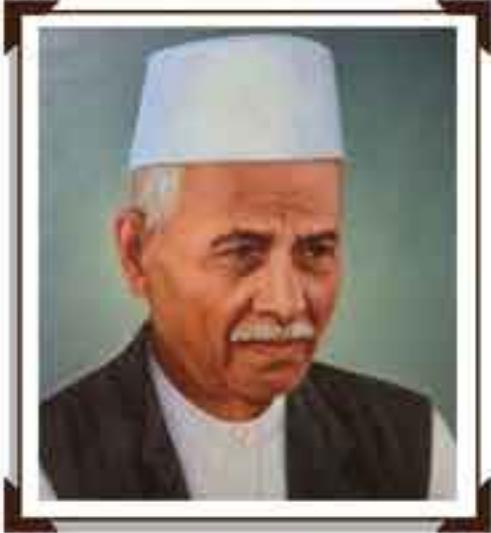
कै. स. का. पाटील

कै. सदाशिव कान्होजी पाटील यांचा जन्म 11 ऑगस्ट, 1898 रोजी आंदुले, ता. कुडाळ येथे झाला. त्यांचे शालेय शिक्षण केळूस, साळगाव, कुडाळ व मालवण येथे झाले. 1937 साली प्रथमच ते मुंबई प्रांतिक विधानसभेत निवडून गेले. 1945 मध्ये मुंबई प्रदेश कांग्रेस कमिटीचे सर्वचिटणीस व 1956 पर्यंत अज्यशळयान भूषित. 1941 ते 1951 अशी सलग तीन वर्षे ते महानगरपालिकेत मुंबईचे महापांच म्हणून कार्यात होते. या बहुरंगी कांग्रेस परिस चनविन्द्याचे त्यांचे स्वप्न होते. म्हणूनच त्यांना 'मुंबईचे अनभियक्त सप्राट' म्हणून ओळखले जावचे. 1952, 1957 मध्ये दक्षिण मुंबईडून व 1962 मध्ये गुजरातम्हणून लोकसभेवर निवडून गेले. 1957 ते 1967 पर्यंत सुमारे दहा वर्षे त्यांनी केंद्रिय मंत्रिमंडळात अनन्य, दलभवलण व रेल्वेमंडी म्हणून काम करीत आपल्या कार्याचा उसा उपटवला. 24 मे 1981 रोजी त्यांचे निधन झाले. कै. स. का. पाटील यांच्या प्रयत्नाने सिधुर्ग महाविद्यालयास स्वतंत्र जागा, इमारत व क्रीडागांग यांवी सोय करण्याकरीता मुंबईचे दानशूर व्यापारी शेठ विद्ठलदास हुकमचंद यांनी रूपये दोन लाढ देणगी दिली. तसेच कै. स. का. पाटील यांच्या मित्रपरिवाराने रु. एक लाढ रक्कम दिली. देणगीद्वारांनी मा. स. का. पाटील यांचे नाव वरिष्ठ महाविद्यालयास देण्याचा आग्रह घरला. दि. 31/10/1965 रोजी वरिष्ठ महाविद्यालयास स. का. पाटील सिधुर्ग महाविद्यालय असे नाव देण्याचा कार्यक्रम महाराष्ट्राचे तत्कालीन मुख्यमंत्री कै. बसंतराव नाईक यांच्या हृष्टे पार पडला.



कै. सुलोचना श्रीपाद पाटील

पूर्वांत्रमीच्या कृ. काशी पूर्णलेकर या आमच्या कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेच्या कै. वि.अ.आजगांवकर प्राथमिक कन्याशाळेच्या विद्यार्थीनी होत्या. आपली मैत्रीण कै. विमल पाटील यांच्या मदतीने कन्याशाळा मालवण मधील विद्यार्थीनीना झोपून मा. काशी यांनी आपले गुरु कै. वि.अ.आजगांवकर यांच्या पंचाहनरी निर्मीत खेळ भरवून आणण एक आदर्श पिण्या आहोत हे सिद्ध केले. शाळेत असल्यापासून त्या राह्यूसेचा दलाच्या सक्रिय कार्यकर्त्या होत्या. सामाजिक यांधीलकी जपणाऱ्या, साधी राहणी व उच्च विचारसंरणी हे द्वीप संभाळण्याचा होत्या. सन 1946 मध्ये मा. श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण पाटील यांच्याशी कृ. काशी यांचा विवाह झाला व विवाहानंतर कृ. काशी यांचे सौ. सुलोचना असे नामांतर करण्यात आले. सौ. सुलोचना पाटील यांच्या पंचाहनरी निर्मीत त्यांचे पती मा. श्री. श्रीपाद पाटील यांनी सौ. सुलोचना यांना हिच्याची कुडी देऊ केली. तेब्बा त्या म्हणाल्या, या बायल हिच्याची कुडी घालून समांभाऱ मितवले तर लोक हसतोल. नुस्खी ते ऐसे पुण्यामपील हिंगांये येथील पूज्य कै. साहेब कवे यांच्या सेवा सदनाला दीपावली भेट म्हणून द्या. त्यानंतर पुण्याला जाऊन ती रक्कम देणगी म्हणून देऊन आले. मा. श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण पाटील यांनी सौ. सुलोचना श्रीपाद पाटील कनिष्ठ (M.C.V.C.) महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी रु. 15,00,000/- आपल्या पत्नीच्या नावे देणगी म्हणून दिले. त्यामुळे कै. सुलोचना श्रीपाद पाटील यांचे नाव कनिष्ठ (M.C.V.C.) महाविद्यालयास दिले.



देशभक्त
कै. शंकरराव कृष्णाजी गवाणकर

शेतकोरी, शिक्षक, चकील, आमदार व एक सच्चे देशभक्त के शंकरराव कृष्णाजी गवाणकर यांचा जन्म सन 1880 साली युमडे, तो मालवण या गावी झाला. मालवण मध्ये 7 यी पर्वतचे शिक्षण घेऊन पुढील शिक्षणासाठी मा. शंकरराव मुंबईला गेले. मुंबई येथे मैट्रिक झाल्यानंतर इंग्रजी शाळेत शिक्षक म्हणून काम करू लागले. नोकरी करीत, विविध कामे करीत चकितीचा अभ्यास करून ते बकाल बनले व मालवणला पत्त आले. ही गोट 1925 ते 1930 सालांतील आहे. मालवणमध्ये परतल्यानंतर ते चकिती करू लागले. याच काळात गांधींनीचे नेतृत्व पुढे आले, जिन्दुस्थानला ब्रिटीशोच्या गुलामीगरीतून मुक्त करण्यासाठी राष्ट्रपिता, महात्मा गांधी यांनी सत्याग्रहाचा च असहकाराचा पार्ग देशाला दाखवला. 1932 च्या सत्याग्रहाच्या चळवळीत मा. शंकरराव गवाणकर यांचा संपूर्ण परिवार सामील झाला होता, त्यांची पत्नी शांताबाई, भावजय यमुनाबाई, मुलगा रामचंद्र व पुत्रणा गजानन हे पाचजण एकाचवेळी तुरँगात शिक्षा भोगत होते. मा. शंकरराव गवाणकर हे ख्वातंत्र्य चळवळीत भाग घेणारे मालवणमधील एकमेंव बकील होते.

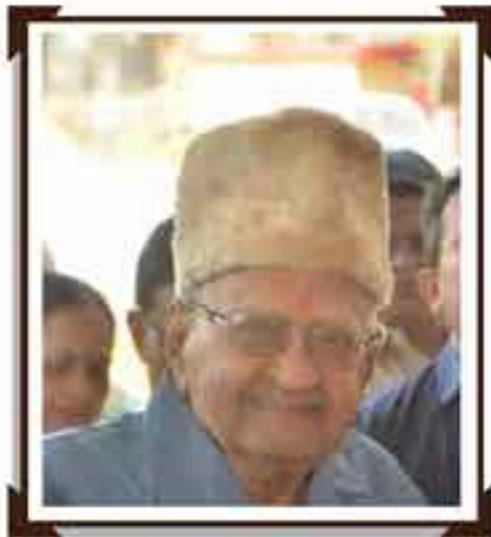
"मालवणातील सत्याग्रह आंदोलनाचे एक आधारस्तंभ म्हणजे शंकर कृष्णाजी गवाणकर त्यांच्या सहकाऱ्यांनि मी मालवणात पहिला सामुदायिक सत्याग्रह करविला." असा आधारून उल्लेख मा. कर्मयोगी आण्या पटकर्धन यांचा 'माझी जीवन यात्रा' या आल्परिग्रात मा. शंकरराव गवाणकर यांच्याविषयी आढळतो. 1937 साली झालेल्या निवडणूकित कृष्णसच्या तिकिटावर मा. शंकरराव गवाणकर आमदार झाले.

'मालवण तालुक्याचे कांग्रेसचे पहिले आमदार' मा. शंकररावांनी 1930, 32 व 42 च्या सत्याग्रहात भाग घेतला होता व यादरम्यान एकूण चार वर्षांची शिक्षा भोगलेली आहे. तुरँगाहून सुटल्यानंतर मालवण तालुक्यातील पोईप, विरण या गावी त्यांनी इंग्रजी शाळा सुरु केली. या शाळेचे नाव 'मिडल स्कूल पोईप' असे ठेवले. या स्कूलमध्ये मा. शंकरराव गवाणकर, चांगवे मास्तर व साटम मास्तर हे तिचेजण शिक्षक म्हणून काम करू लागले. जानेवारी 1948 च्या सुरुवातीला शाळा गावक-न्यांच्या ताढ्यात देऊन आपल्या गावी म्हणजेच युमडे येथे परतण्याचा निर्णय मा. शंकरराव यांनी घेतला.

1956 साली भावावार प्रांतरचना झाली. बेळगाव व कारवारच्या सीम्याभागाघर मोठा अन्याय करून हा भाग कर्नाटकमध्ये सामील करून घेतला. बेळगाव व कारवारच्या जनतेने या अन्यायाविरुद्ध सत्याग्रह सुरु केला. या सत्याग्रहाविषयी समझाचा मा. शंकररावांच्यातील सत्याग्रही त्यांना ख्यात बसू देत नव्हता. वर्षाच्या 76 व्या वर्षी शरीर थकलेले असलाना मनाने तरुण असलांगे मा. शंकरराव बेळगावला गेले व भाई माधवराव यांगल यांच्या तुकडीत सहभागी झाले. यादरम्यान त्यांना सहा महिन्याचा कागवास झाला.

जीवन सुखी नोण्यासाठी जीवन देवाची पूजा केली पाहिजे. दगडाच्या, मातीच्या, पालूच्या देवांची पूजा करून चालणार नाही असे ते म्हणत असायचे. आपले हे विचार त्यांनी 'सुखाचे साधन भाग-1' व 'सुखाचे साधन भाग-2' या पुस्तिका लिहून समाजासमोर ठेवले. मे 1960 मध्ये वृद्धापकाळाने त्यांचे मालवण येथे निधन झाले.

मा. कै. शंकरराव कृष्णाजी गवाणकर यांच्या कन्या मा. सी. मंहेलता याद्यारु ठाकूर या आमच्या कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेकडील कन्याशाळेच्या विद्यार्थीनी होत्या. 2014 मध्ये झालेल्या कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेच्या शतकोत्सवास प्रमुख पाहुणे म्हणून मा. किरणजी ठाकूर, (संपादक दे. तरुण भारत) आले होते. मा. सी. मंहेलता ठाकूर या त्यांच्या आईचे जुऱ्या म्हणून त्यांनी कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेकडील नव्हाने सुरु होणाऱ्या सायनस कर्लिंजसाठी एक कोटी रुपयांची देणारी जाहीर केली. या सायनस कर्लिंजसा आपले आजोवा मा. कै. शंकरराव गवाणकर यांचे नाव घ्यावे असे मा. किरणजी ठाकूर यांनी सुचविले.



मा. श्री. श्रीयाद बालकृष्ण पाटील
तथा काका पाटील

मा. श्री. श्रीयाद बालकृष्ण पाटील यांचा जन्म 1921 साली आंदुरे, ता. कुडाळ येथे झाला. मराठी व इंग्लिश हे विषय पढवीसाठी येऊन ते एलिनक्स्टन कॉलेजमधून थी.ए. ऑफिसर उत्तीर्ण झाले. त्यांनंतर लगेचच 1946 साली ते कस्टमपट्ट्ये इलझारीना म्हणून नोकरीस लागले. पुढे नंतर अप्रैल्जर, डिसिपल अप्रैल्जर व असिस्टेंट कलोकटर पदाचर बदल्या मिळाल्या. त्यांनी कस्टमपट्ट्ये केलेल्या कामाची दगडल येऊन भारत सरकारने त्यांना दोन बेळा 'राष्ट्रपती पदक' देऊन गोरविले. 1965 मध्ये त्यांना पहिला राष्ट्रपती पुरस्कार स्व. मोरारजी देसाई, वित्तमंत्री यांच्या हस्ते देण्यात आला. अप्रैल्जर खात्यात असा पुरस्कार पिलवणारे ते पहिले होते. दुसरा राष्ट्रपती पुरस्कार श्री अग्रबाल, पिनिस्टर ऑफ स्टेट यांच्या हस्ते देण्यात आला. सुमारे 30 वर्षे गौड ब्राह्मण सभेच्या गौड ब्राह्मण वैष्णविकाचे तसेच कुडाळदेशकर युवा या दोन इकाजनांचे संपादनाचे काम त्यांनी पाहिले. सामाजिक जीवनात केलेल्या कार्याबद्दल त्यांना अनेक पुरस्कार व मानविन्हे मिळाली आहेत. 1980 मध्ये ते कस्टम मधून निवृत्त झाले. कस्टम मध्ये असताना त्यांनी स्वतः कधी गैरिगणनि पैसा मिळवला नाही व आपल्या सहकाऱ्यांनासु पृष्ठा तसे करू दिले नाही. आपले संपूर्ण आशुष्य काटकसरीने काढले. आजही 95 व्या वर्षी ते यसने, रेळ्याने प्रवास करतात. मा. श्री. श्रीयाद बालकृष्ण पाटील यांनी गेल्या दोन वर्षांत दिलेल्या उपमुख देणगांची यादी.

अ.क्र.	सम्बोधन नाव	कार्य	देणगीचा उद्देश	रकम (रुपये)
1.	मालवण शंकुकेशन सोमायरी, C/O ए. एम. टोरीवाला हात्याकृत, मालवण	शिक्षणकार्य	श्रीमती सुलोचना पाटील प्रभोरिष्ठ हाल बाधायासाठी	50,00,000/-
2.	कृ. सी. देसाई शिक्षण मंडळ, मालवण	शिक्षणकार्य	श्रीयाद बालकृष्ण पाटील भवन (कॉलेज इमारत) बाधायासाठी	50,00,000/-
3.	झेप पुनर्वर्तन केंद्र पुणे	मिशन मुलांचे पुनर्वर्तन कार्य	श्रीमती सुलोचना पाटील विच्या नावाने 'धरणी' मेंटर उभारणीसाठी	17,00,000/-
4.	कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निराकृति सहाय्यकारी फंड	निराकृति साहाय्य (आतीलील)	कायद फंडास देणारी	15,00,000/-
5.	कृ. सी. देसाई शिक्षण मंडळ, मालवण	शिक्षणकार्य	श्रीमती सुलोचना पाटील व्यावसायिक (M.C.V.C.) क्युरिं, कॉलेज कसा बाधायासाठी	15,00,000/-

कृ. सी. देसाई शिक्षण संस्थेची नुतन वास्तु 'श्रीयाद बालकृष्ण पाटील भवन' चे उद्घाटन 4 फेब्रुवारी, 2017 रोजी झाले. मान. श्री. श्रीयाद बालकृष्ण पाटील यांनी दिलेल्या भीसिक देणगीपुढे ही यासू पूर्णत्यास जाऊ शकसी. त्यांच्या या कायदाचे स्परण कायदायवरुणी राहावे याकरिता या नुतन वास्तूस त्यांचे नाव देण्यात आले.

सन्मानदीय पदाधिकारी

मा. श्री. किरण बाबुराव टाकुर
मा. श्री. श्रीपाद शंकर पंतवालावलकर
मा. श्री. अविनाश शिवराम बडे

अध्यक्ष
चेअरमन/कार्याध्यक्ष
चिट्ठीस

मा. श्री. चंद्रशेखर रजनिकांत कुमे
मा. श्री. मुनिल विह. सौदागर

सहचिट्ठीस
हिशेब तपासणीस

कार्यकारी मंडळ

मा. श्री. किरण बाबुराव टाकुर
मा. श्री. श्रीपाद शंकर पंतवालावलकर
मा. श्री. अविनाश शिवराम बडे
मा. श्री. चंद्रशेखर रजनिकांत कुमे
मा. श्री. प्रमोद घर्माजी ओगसकर
मा. श्री. साईनाथ रामचंद्र चब्हाण

अध्यक्ष
चेअरमन/कार्याध्यक्ष
चिट्ठीस
सहचिट्ठीस
खजिनदार
सदस्य

मा. श्रीम. अलका सीताराम देसाई
मा. डॉ. अविनाश शशिकांत झांटये
मा. श्री. अरविंद व्यंकटेश सराफ
मा. श्री. विजय प्रताप केनवडेकर
मा. श्री. शैलेश (भाऊ) दलतात्रय सामंत
मा. डॉ. रामचंद्र नानासाहेब काटकर

सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
शिक्षक प्रतिनिधि

कॉलेज विकास समिति

मा. श्री. श्रीपाद शं. पंतवालावलकर
मा. श्री. चंद्रशेखर कुमे
मा. डॉ. राहल श्रीपाद पंतवालावलकर
मा. प्राचार्य. श्री. हेमंत प्रभु
मा. प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले
मा. प्रा. श्री. बाबुराव हिंदुराव चौगुले
मा. डॉ. उज्वला यशवंत सामंत

अध्यक्ष
सचिव
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य

मा. प्रा. श्री. नागेश कदम
मा. प्रा. श्री. डि. व्ही. हारगिले
मा. श्री. प्रमोद गोसाबी
मा. श्री. श्रीकृष्ण तांडल
मा. श्री. श्रीकृष्ण झांटये
मा. सौ. रेणुका हरिष परुलेकर

सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य

रामभाऊ परूलेकर कनिष्ठ महाविद्यालय, मालवण.

शालेय समिति

मा. श्री. अविनाश शिवराम बडे
मा. प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले
मा. श्री. एच. वाय. खान
मा. श्री. अरविंद व्यंकटेश सराफ

अध्यक्ष
कार्यवाह
सदस्य
सदस्य

मा. श्री. चंद्रशेखर रजनिकांत कुमे
मा. श्री. साईनाथ रामचंद्र चब्हाण
मा. श्री. अनिल दाजी कदम

सहचिट्ठीस
सदस्य
सदस्य

विद्यार्थी संसद मंडळ

सचिव - कु. पुस्तोलम उमेश मांजरेकर, बी. कॉम भाग - 3

कु. वल्लभ विठ्ठल पाटकर -
कु. भुषण चंद्रहास कांबळी -
कु. कु. अंकिता जयराम मसुकर -
कु. यशश्री गणेश वरक -
कु. करण किसन मांजरेकर -
कु. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी -
कु. गायत्री दशरथ सुर्वे -

बी.ए. भाग-1
बी.कॉम.भाग-1
बी.एस्सी. भाग-1
बी.ए. भाग-2
बी.कॉम. भाग-2
बी.एस्सी. भाग-2
बी.ए. भाग-3

कु. प्रिती कमलाकर कोळगे -
कु. सिद्धी शंकर खोत -
कु. जतू संजय गोवेकर -
कु. अक्षय सुभाष गाजपूत -
कु. प्रतिक्षा सखाराम परब -
कु. सुखदा मोतीराम पारकर -
कु. रूपा अविनाश वडे -

बी.कॉम. भाग-3
बी. एस्सी. भाग-3
एन. एस. एस
एन. सी. सी.
क्रिडा
प्राचार्य निर्देशित
प्राचार्य निर्देशित

कृष्णराव सीताराम देसाई शिक्षण मंडळ, मालवण

कार्यकारी मंडळ



मा. श्री. किरण ठाकुर
अध्यक्ष



श्री. श्रीपाद पंतचालाखलकर
कार्याध्यक्ष



श्री. अविनाश वडे
कार्यवाह



श्री. चंद्रशेखर कुश्रे
सहकार्यवाह



श्री. प्रमोद ओरसकर
खजिनदार



श्री. सैनीनाथ चव्हाण
सदस्य



श्री. अलका देसाई
सदस्या



डॉ. अविनाश झांगले
सदस्य



श्री. अरविंद सराफ
सदस्य



श्री. विजय केनवडेकर
सदस्य



श्री. रैलेश सामंत
सदस्य



डॉ. रामचंद्रपत्ना काटकर
सदस्य

K.S.D.S. Mandal's S.K.Patil Sindhudurg Mahavidyalaya

(Faculty 2018-19)
SENIOR COLLEGE



Dr. Shirirang Mandale
Principal



Dr. P.L. Bhavake
Asso. Prof.



Dr. R.N. Katkar
Assist. Prof.



Shri. K.K. Rabate
Assist. Prof.



Dr. Mrs. U.Y. Samant
Assist. Prof



Dr. D.V. Hargile
Assist. Prof.



Shri. H.M. Chougale
Assist. Prof.



Shri. B. H. Chaugule
Assist. Prof.



Dr. Mrs. S.S. Naik
Assist. Prof.



Dr. M.R. Khot
Assist. Prof.



Shri. S.P. Khobare
Assist. Prof.



Shri. S.S. Pawar
Librarian



Shri. A. R. Samant
Assist. Prof.



Shri. K.V. Dhuri
CHB Lect.



Shri. K.A. Chavan
CHB Lect.

(Faculty 2018-19)
SCIENCE COLLEGE



Miss. S. B. Koyande
Contractual Lect.



Shri. V. S. Naik
Contractual Lect.



Shri. S.N. Paradkar
Contractual Lect.



Shri. A. P. Naik
Contractual Lect.



Miss A. S. Kamtekar
Contractual Lect.



Miss D. A. Sawant
Contractual Lect.



Miss S. S. Masurkar
Contractual Lect.



Miss M.S. Katvankar
Contractual Lect.



Dr. M. V. Bapat
Contractual Lect.



Miss S. S. Desai
Contractual Lect.

(Faculty 2018-19)
JUNIOR COLLEGE



Mrs. S.C. Barve
P.T. Assist. Teacher



Shri. H.Y. Khan
Assist. Teacher



Mrs. A.A. Kadam
Assist. Teacher



Miss. M. M. Samant
Assist. Teacher



Mrs. H. Y. Dhamapurkar
Assist. Teacher

(Faculty 2018-19)
NON-TEACHING STAFF



Smt. M.N. Tendolkar
Off. Supdt.



Shri. P.L. Gosavi
Head Clerk



Shri. A.D. Kadam
Sr. Clerk



Shri. K.T. Salunke
Jr. Clerk



Smt. S.S. Belekar
Jr. Clerk



Shri. A.M. Kandalgonkar
Peon



Shri. S.D. Kadam
Peon



Shri. S.N. Atak
Peon



Shri. D.Y. Pawar
Peon



Shri. R. I. Soz
Peon



Shri. R. V. Birnole
Lib. Atten.



Shri. Y. N. Rane
Lab. Atten. (N/G)

प्राचार्यांची मनोगत

Human being does not success
 by – Accident
 by – Coincident
 or as a result of Luck
 What would you call this

• Luck

• Accident

• Coincident

महाविद्यालयाचे विद्यार्थी हे आपलं भविष्य आहे. भविष्यकाळातील मनुष्य बळाच्या क्षमतावर आपल्या महाविद्यालयाचे चैतन्य अवलंबून आहे. भविष्य घडविणाऱ्या आणि भविष्यातील नेतृत्व करणाऱ्या आपल्या युवा वर्गांची जबाबदारी आणि सचोटी यावर आपली मूळ्ये अवलंबून आहेत. आवश्यक असलेली बुद्धीमता क्षमता, साधन संपत्ती लक्षावधी तरुणांच्याकडे उपलब्ध आहे. परंतु ती आपल्याकडे उपलब्ध आहे याची जाणीव बहुसंख्य विद्यार्थ्यांना नाही. विद्यार्थ्यांचे आयुष्य साधं आणि सोंपं मुळीच नाही. परंतु मिळालेल्या आयुष्याला सुंदर बनविण्याचा शिक्षण हा सर्वात महत्वाचा घटक आहे. Education is the most powerful weapon which can change the world. त्यासाठी as a Student, Reader, Professor यांनी सतत प्रयत्नशील रहायला हवं कारण 21 वे शतक हे ज्ञानाचे आहे. त्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या ज्ञाना वाढवत पुन्हा पुन्हा शंका घेत रहाणे आवश्यक आहे. तसेच आपण घेतलेल्या ज्ञानाचा उपयोग स्वतःला, नंतर समाजाला आणि देशाला कशा प्रकारे होवू शकेल याचाही विचार केला पाहीजे.

आपल्या जीवनाचा, आयुष्याचा अर्थ कोणालाच कळलेला नाही. शिक्षणामुळे तुमच्या जीवनाला खोरोखरच अर्थ प्राप्त होवू शकेल यासाठी –

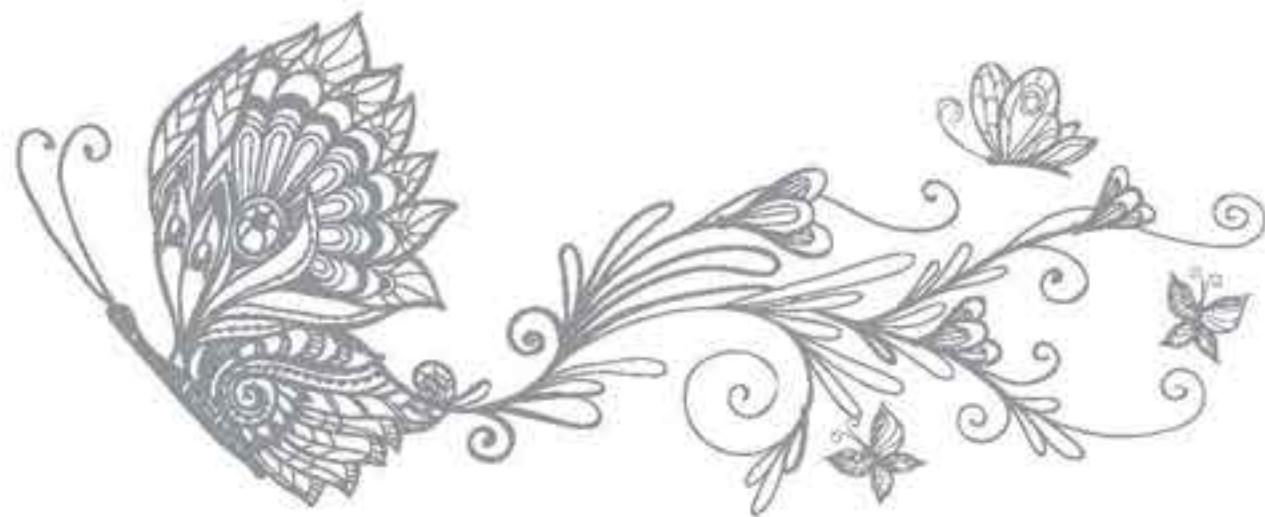
- प्रत्येक गोष्टीचा खोलावर विचार केला पाहीजे
- विचार करेन तर प्रत्येक गोष्ट विलक्षण वाटेल
- आश्चर्य आणि विलक्षण शोधण्याचा आपण सतत प्रयत्न केला पाहीजे,
- तुम्हाला कोण व्हायचं आहे यापेक्षा तुम्हाला काय करायचं आहे याचा विचार जास्त करा.

विद्यार्थ्यांनी भूतकाळापासून शिकलं पाहीजे, परंतु भूतकाळाचा जास्त विचार करता उपयोगी नाही, कारण भूतकाळ हा भूतकाळच असतो. (Past is Past) मात्र वर्तमानकाळ, महत्वाचा आहे. वर्तमान काळात जगलं पाहीजे, परंतु वर्तमानात आपल्याला चांगलं जगता येत नाही भविष्या बाबत आशा बाळगा. विद्यार्थ्यांच्या मनात नेहमी का? प्रश्न निर्माण झाला पाहीजे.

यशस्वी विद्यार्थी बनन्यासाठी प्रयत्न करू नका तर चांगला विद्यार्थी बनन्यासाठी प्रयत्न करा, कारण समाजाला, देशाला, कुटुंबाला चांगल्या विद्यार्थ्यांची गरज निर्माण झालेली आहे. बन्याच वेळा आपलं आयुष्य डोळवाला झापडं लावून किंवा एका विशिष्ट चीकटीत जगण्याची वृत्ती सगळ्यांचीच असते. त्यापेक्षा परमेश्वराने प्रत्येकाला स्वतंत्र बुद्धी दिलेली आहे. म्हणजेच मिळालेल्या बुद्धीचा विचार करून जगावला पाहीजे. त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी नव्या कल्पना, नव्या विचारांना मूर्त स्वरूप देण्याचा प्रयत्न केला पाहीजे. पुनरावृत्ती करणे शक्यतो टाळावे, कारण त्यामुळे नवीन विचार निर्माण होत नाहीत. प्रत्येकवेळी एखादी नवीन कल्पना स्वीकारणे तिला मूर्त स्वरूप देण्याचा प्रयत्न करणे ते साकारल्यावर पुन्हा एखादया नव्या कल्पनेवर काम करणे हे विद्यार्थ्यांचं प्रमुख कर्तव्य असलंच पाहीजे.

आयुष्य ही आपल्यापैकी कोणासाठीच एक सोपी गोष्ट नाही म्हणून काय झालं? विद्यार्थ्यांमध्ये चिकाटी, आत्मविश्वास, नवीन दृष्टीकोन कष्ट करण्याची तयारी असली पाहीजे. स्वतःबद्दल आत्मविश्वास असला पाहीजे. तुमच्या मध्ये प्रचंड सुप्त गुण आहेत. यावर तुमचा ठाम विश्वास असला पाहीजे आणि ते गुण तुम्हीच शोधले पाहीजेत आणि चिकसित केले पाहीजेत. त्यामुळे विद्यार्थी म्हणून तुमचं जगणंही विलक्षण असेल!

प्राचार्य डॉ. श्रीसंग मंडळे





संपादकीय

अस्मिता (2018-19) वार्षिक नियतकालिक आपल्या हाती देताना खूप आनंद होत आहे. साहित्य, कला, क्रीडा, सांस्कृतिक, सामाजिक, शिक्षणिक, संशोधनपर, इ. विविध क्षेत्रात महाविद्यालयाने केलेली कामगिरी व मिळविलेले नैपून्य यांचे यथार्थ प्रतिबिंब म्हणजे 'अस्मिता'!

विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशीलतेला बाब देण्यासाठी महाविद्यालयात अनेक उपक्रम राबविले जातात. मुळातच विद्यार्थी हा क्रियाशील असतो. महाविद्यालयाच्या परिसरात तो कधी कलागुणातून, लेखनातून तर कधी महाविद्यालयाच्या परिसरात घडणाऱ्या अनेक कार्यक्रमातून तो अभिव्यक्त होत असतो. 'अस्मिता' हा वार्षिक अंक म्हणजे आमच्या महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांच्या अभिव्यक्तीचे महत्वाचे विचारपीठ आहे, गेली कित्येक वर्षे सातत्याने विद्यार्थ्यांनी विविध लेख, कविता, निबंध यांच्या माध्यमातून 'अस्मिता' या वार्षिक अंकामध्ये आपले योगदान दिले आहे, सध्या इंटरनेट, स्मार्टफोनने सर्वांचे आयुष्य च्यापून टाकले आहे. विविध समाज माध्यमानी लोकांवर एक प्रकारे गारुड केले आहे. तरुणाई त्यात जास्तच भरडली जात आहे, इतर सर्व व्यसनाधीनता अंमली पदार्थाप्रमाणे त्या माणसाला जगण्यातून उठवू पहात आहे. सेल्फी घेण आणि तो समाजमाध्यमातून 'ब्हायरल' करण, आभासी आत्मगौरव जोपासण, तुटलेपणातील आत्ममान-ता यामुळे त्यांच्यातील सहजप्रेरणा बोथट ठरत आहेत. अभ्यास, करिअर इ. गोष्टी सोडून तरुणाई भोवाईलमध्ये जास्त गुंतली आहे. स्व - प्रतिमेविषयीचा आदर, आई, वडील, शिक्षण, करूत्य यातून न कुलविता समाजमाध्यमावर किती फोटो अपलोड केले, किती लाईक्स मिळाल्या, यामध्ये स्वतःचा शोध घेताना ते न्यूनगंडाने कधी पछाडतात हे कळत नाही, मग नैराश्य आणि पुढे

अल्वर्ट आइनं स्टाइनच एक बाक्य आहे,

" I fear the day that technology will surpass our human interaction. The world will have a generation of idiots."

आपण सर्वांनी वेळीच सावध होवून जीवंत संवाद साधला पाहिजे. तंत्रज्ञान तर हवेच आहे, पण सुसंस्कारा-चा संजीवन स्पर्श तरुणाईच्या जगण्याला करावा लागेल आणि हे फक्त शिक्षणच करू शकेल. 'अस्मिता' चे संपादन करताना कृ.सी. देसाई शिक्षण मंडळाचे कार्याध्यक्ष मान. बाळासाहेब पंतवालावलकर, कार्यवाह, सर्व संस्था पदाधिकारी यांचे स्नेहपूर्ण पाठवळ व मार्गदर्शन लाभले त्याबद्दल मी त्यांचा क्रूणी आहे.



महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडळे सर यांनी या वार्षिक अंकावर सातत्याने लक्ष ठेवून अंक, निर्दोष व दर्जेदार व्हावा यासाठी मार्गदर्शन केले. संपादक मंडळातील माझे सर्व सहकारी, महाविद्यालयातील इतर सहकारी प्राध्यापक बंधू आणि भगिनी यांनी केलेले सहकार्य, कार्यालयीन प्रशासनाचे श्रीमती एम. एन. तेंडोलकर, श्री. पी. एल. गोसावी, श्री. ए. डी. कदम, इतर सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी या सर्वांचा मी आभारी आहे. हा अंक अधिक चांगला होण्यासाठी अंकाचे सुंदर मुख्यपृष्ठ घडविणाऱ्या, मांडणी व सजावट यामध्ये मौलिक सहकार्य करणाऱ्या कु. मीनल रमेश सावंत, अक्षर जुळणी करणारे ब्लिंक कम्प्यूटरच्या कु. स्वाती भालचंद्र पारकर व कु. गौरी पांडूरंग कुमारेकर, रेखाचित्र पुस्तिकारे श्री विनायक भिलबडकर व Shivraj Press and Prakashan Pvt.Ltd. चे श्री. आनंद पाटील, तसेच ज्ञात व अज्ञातानी हस्ते परहस्ते मदत केली त्याबद्दल सर्वांचे मनपूर्वक आभार मानतो.

प्रा. शंकर खोदरे
प्रमुख संपादक



मराठी विभाग



अनुक्रमणिका

❖ बाबा तुम्ही ग्रेट अहात!	कृ. प्रतिका सखाराम परव	❖ सखाराम – काढळाची नस्त्र	कृ. रेखा एकनाथ काढळांवर
❖ आजचे दुयक आयि शहीद समस्या	कृ. सोनली संबल पेडवेकर	❖ आम्ही मालवणी	कृ. अशता अकुला वोलावडी
❖ जीवन	कृ. सिद्धी शंकर शंकेत	❖ एकव	कृ. प्रतिका सखाराम परव
❖ आई	कृ. स्वेता विजय चवळाप	❖ आई	कृ. प्रतिका सखाराम परव
❖ तुझी माझी मैती	कृ. शिवाली चढळकांत माणारांवर	❖ कर्लेज म्हजावे नक्की काय अगता?	कृ. विजय विलास पेडवेकर
❖ मालवणाच्या रेवळीवो वापाठ	कृ. योजना दिलीप कांवळी	❖ आटापच	कृ. योजना महादेव माळगांवकर
❖ बहिता सकारीकरणाची वाटचाल	कृ. प्रेषिता कमलेक यात्राडे	❖ आसुजात	कृ. मधुरी कृष्णा हिलेकर
❖ माझी द्वावताची राजा	कृ. तेजली शोऱु साकेत	❖ शब्दकुले	कृ. मधुरी कृष्णा हिलेकर
❖ कोकणी मायूस आपहल्या का करीत नाही?	कृ. दर्शना टिकम	❖ गुणित निसाची	
❖ शीघ्रताचे मुल	कृ. भाविका संखय नावर	❖ विसर्क	
❖ माझ्या मतभूमीला पद	कृ. प्रियम प्रभोद कांवळी	❖ बापूज	कृ. विजय विलास पेडवेकर
❖ जीवनातील सुंदर वेळ	कृ. वालांव विद्युतल पाटकर	❖ वाला काय आवे राव!	कृ. दर्शना टिकम
❖ कोन पाहिजे?	कृ. तेजली शोऱु साकेत	❖ अनोखाली मैती	कृ. दर्शना टिकम
❖ संस्कृती की विकृती?	कृ. प्रवयेश रश्वी रुनाकर सामत	❖ पिंडावलेली संस्थाकाळ	कृ. दर्शना टिकम
❖ पर्यावरण रक्षासाठी प्लास्टिकमुळी	कृ. साशी सदांवंद घाटीरांवर	❖ प्रेम म्हजावे प्रेम असते	कृ. प्रवयेश रश्वी रुनाकर सामत
❖ माझे सुंदर कोकण	कृ. ऐश्वर्य जनार्दन मांजेकर	❖ असा असावा तो	कृ. स्वेता विजय चवळाप
❖ वी फलव आईचे?	कृ. प्रवयेश नितिन शुरी	❖ आई आयि वाचा	कृ. महेश्वरी सुरेश पमुकर
❖ शाती	कृ. अविल सदाशिव अभेदे	❖ आसुजाच्या पांडलवाटा	कृ. वालांव विद्युतल पाटकर
❖ मालूस – पर्यावरणाचा शब्द	कृ. कौसुम पुरुषन माईक	❖ शिकाक	कृ. महेश्वरी सुरेश ममुकर
❖ स्वप्न	कृ. समिर विलास कदम	❖ आई	कृ. वैभवी जांचेत जावयव
❖ घन हे	कृ. दिल्या श्रीकांत कुलकर्णी	❖ माता पुन्हा जांचेत जावयव	कृ. ऐश्वर्य जनार्दन मांजेकर
❖ या विभागांनो ... परत फिरा	कृ. श्रीती वभावकर बोड्हो	❖ एक मैत्रिय असाची	कृ. एक. एक. घाडी
❖ स्वर्गी	कृ. येद्या शेलाटकर	❖ बेदा भासत महान	कृ. येद्या शेलाटकर
❖ आजच्या काढळातील स्वीकारी परिस्थिती	कृ. सुनिता शंकर काळ	❖ बातमय	कृ. हंकडा शेलाटकर
❖ वहिल्या भासतीय बहिला दौळेट डॉ.	आजली योगाढळाप जोशी	❖ गाज कसुदी	कृ. येद्या शेलाटकर पाटकर
❖ 'गदीत मावरांवडा मायूस शोष्यते मी'	कृ. भक्ती गमेण परव	❖ वाढा	कृ. सातार नवेश रेडकर
❖ माझे शिवाळवपती	कृ. स्वेता विजय चवळाप	❖ मैती तुझी नि याझी	कृ. रुपा अविनाश चड्डे
❖ जात हे जीवन आहे	कृ. काजल सुर्योदात मावरेकर	❖ कर्लेज प्रीयन	कृ. सातार नवेश रेडकर
❖ मैती	कृ. महेश्वरी सुरेश ममुकर	❖ वैशीण	कृ. सातार नवेश रेडकर
❖ भरतीय शेतकरी	कृ. काळ संखय वोडेकर	❖ वाप	कृ. समिर विलास कदम
❖ एक कटु सव्य	कृ. योगिना दिलीप कांवळी	❖ मैती	कृ. समर नवेश रेडकर
❖ नगरालिंग कालवण्याची, सुंदरी शेपर वफाईची	कृ. गायती संजीव विहळे	❖ माझे विज	कृ. समिर विलास कदम
❖ वी अधिनंदन	कृ. दिल्या श्रीकांत कुलकर्णी	❖ माव वाप देवत	कृ. ऐश्वर्य श्रीकृष्ण मध्येकर
❖ आई	कृ. समिर विलास कदम	❖ छंद माझा	कृ. दिल्या श्रीकांत कुलकर्णी
❖ द्रेप	कृ. गायती संजीव विहळे	❖ लेक माझी	कृ. यरसला बाढळकृष्ण बंधेकर
❖ ये दिन ये मेरे कर्लेज के	कृ. गायती नाताराज मातुरे	❖ आठवत मैतीची	कृ. प्रवयेश नितिन शुरी
❖ आम्ही नोकरीवाल्या	कृ. हांगाली विलास आडकर	❖ शिकाक	कृ. दिल्या श्रीकांत कुलकर्णी
❖ परंपरेमिना मी	कृ. काशीविश्वनाथ र. टिकम	❖ प्रसार माध्यमांनी संख्य बाढळगावा	कृ. संजय सदाशिव घलकर
❖ हववलेल वालपन	कृ. विलेक विजयाधर गाडगील	❖ कोकणी मायूस आयि दूरिज्ञम	कृ. ऐश्वर्य श्रीकृष्ण नवयेकर

बाबा तुम्ही ग्रेट आहात !



काय लिह आणि किंती लिह, चार ओळीमध्ये बंदिस्त करण्या सारखं बाबांचे व्यक्तिमत्त्व नाही आणि म्हणूनच आज पर्यंत बाबांवर एकदी कविता नाही..... माझे बाबा जन्म झाल्या झाल्या ज्यांनी मला पहिल्यांदा हातात घेतलं ते माझे बाबा माझ्या आजारपणात आईच्या बरोबरीने रात्र जागून काढणारे आणि पुन्हा सकाळी गुड मार्निंग म्हणत कामाला जायला तयार असणारा माझा बाबा.....

आई प्रेमाने घास भरवत असताना मला अंगाखांदयावर खेळवणारे माझे बाबा..... आई अभ्यास घेत असताना मी ऐकले नाही तर रागवणारे माझे कठोर बाबा..... आणि नंतर 'मी जग जास्तच रागवलो का?' असं आईला हव्यूच विचारणारे माझे प्रेमळ बाबा..... जागच्या जागी बस्तु नाही ठेवल्या गेल्या आणि वेळेच्या वेळेवर काम नाही झाले तर चिडणारे शिस्तप्रिय बाबा..... परिक्षेत पास झाल्यावर पेढे आणणारे, बाहेरून येताना माझ्या आवडीचा खाऊ घेऊ येणारे, माझे कौतूक करणारे माझे बाबा आपल्या मुलांसाठी आवर्जुन वेळ काढणारे माझे बाबा दमून आले तरी आमच्याशी खेळणारे आणि आम्हाला बाहेर फिरायला घेऊ जाणारे माझे बाबा आम्हाला आसुध्यात बेस्ट देण्यासाठी धडपडणारे माझे बाबा..... कुटुंबातल्या सगळ्यांना आधार देणारे माझे बाबा..... पोर्पीच लग्न, पोरांच शिक्षण, मुलांना मोठं करतो तो बाप ज्या घरात बाप आहे त्याकडे कोणी वाईट नजरेने

बघू शकत नाही. हाच तो बडील ज्याला जबळ द्यायला वेळ नाही..... मुलांना चांगले मार्क्स मिळाले तर आई पापी देते. यण बाप हव्यूच पेढे आणून बाटतो हे कोणाला लक्षात येत नाही स्वतःसाठी कधीही काहीही घेतल नसताना, तुझ्या आईने आजपर्यंत खुप केलं मला काही नको तिच्यासाठी घे असं आम्हाला सांगणारे आणि आईची जाणीव करणारे माझे बाबा..... किंती रूप आहेत बाबांची कठोर, प्रेमळ, कडक, शिस्तप्रिय, कणाखुर, खुंबीर आणि किंती तरी बाबा सतत घरच्यांच्या सुखासाठी अटणारे घरच्यांची काळजी करणारे, आई, बडील, बायको, मुलं सगळ्यांच्या भावनांचा आदर करणारे असे हे माझे बाबा कशाची उपमा दयायची बाबांना भरल्या आभाळाची जे नेहमीच पावसासारखं आमच्यावर प्रेमाचा वर्षाव करत असतात.....

आमच्या जीवनात आई आणि बाबा दोघांचेही महत्वाचे स्थान आहे..... कुठेतरी बाचलं होत आई घराच मांगल्य आहे. तर बाबा घराचा आधार अगदी बरोबर आहे..... माझ्या जीवनरूपी चित्रपटात नायिका म्हणून यशस्वी होण्यासाठी सगळ्यांची साथ आणि पार्टीवा मला आहे. त्या चित्रपटाची दिग्दर्शक आहे आई सह कलाकार भाऊ बडिलांनी घरासाठी घाम गाळला ते दमले सुरकुत्या आल्या तरी तसेच काम करत गाहिले. पोटासाठी जीव तोडत गाहिले. हाच तो लक्षात नसलेला बाप पण ज्याशिवाय दिग्दर्शक दिग्दर्शन नाही करू शकत असे तंत्रज्ञ पडदयामागेच सगळे कलाकार आणि सगळ्यात महत्वाचं म्हणजे निर्माता या सगळ्यांच्या भूमिकेत फक्त एकच व्यक्ती आहे आणि ती म्हणजे माझे बाबा मला त्यांचा अभिमान आहे.

कृ. प्रतिश्वा सखागम परब
F.Y.B.Com

आजचे युवक आणि राष्ट्रीय समस्या



जीवनाचा हेवा करण्याचा काळ म्हणजेच युवावस्था. योवनाची साथ लाभल्यामुळे आगीला वाच्याचे सहचर्य तसा पेटता काळ असतो. या अनंत आकाशाता कवेत सामादू पाहणाऱ्या, दुर्दम्य आशा - आकांक्षा, महासागराच्या आचमनास प्राशू असणारी दुर्दम्य इच्छा शक्ती, सुर्याला लाजविणारा अथक उत्साह, जगाधिगजाचे चूर्ण करण्यास उत्सुक असलेली प्रबळ कार्यशक्ती, स्वप्नांच्याही स्वज्ञात न येणारे - रंग- वेगंगी भाव भावनांचे काव्यांचे अनंत लोटच्या - लोट यांच्या मिलाफाने तयार होते ती युवकांची प्रखर ज्वलतं मृत्ती! परंतु या मृत्तीला शाप असतो भस्मासुराच्या अविवेकी भावनेचा! त्यामुळे ती मृत्ती भिन्न - विभिन्न होते. आशा - आकांक्षाचा चुराडा होतो, रंग वाच्यावर उधळतात, उत्साहाची माती होते, सामर्थ्याची मस्ती होते आणि आपल्याच हातांनी स्वतःचे भस्म करून घेते.

आजच्या युवकांकडे पाहिले की, थोड्याफार फरकाने अशीच परिस्थिती असते. सर्व काही असूनही केवळ योग्य दिशेचा अभाव असल्याने सागरात भरकटलेल्या तरुसारखी त्यांची अवस्था झाली आहे. स्वतंत्र भारतात जन्म घेतलेले हे युवक ज्यांच्या खांदयांचर आज देशाची धुगा आहे तेच आज ग्रन्त्येक बाबतीत निराश आणि वैफल्यग्रस्त झालेले दिसतात. बोकाळलेल्या भ्रष्टचाराच्या साबल्या आपल्याला

इथेही पडलेल्या आढळतात. ज्ञानाची उपासना करण्यापेक्षा खटपट परिक्षेपुरती ज्ञान देणारी गाईड्स, कॉपीप्रमाणे, पैसे देवून पास होणे, इत्यादी गोष्टींचा आसरा घेऊन विद्यार्थी परिक्षेत पास होऊ पाहतो. काही वेळा बशिल्याने म्हणा त्यांना यश मिळते आणि खन्या हुशार युवकांना संधी न मिळता हे बशिल्याने तटू अधिकारी पदावर आले तरी ज्ञानाच्या अभावी व्यवस्थित काम करू शकत नाहीत. त्यामुळे राष्ट्राचे नुकसान करण्यास कारणीभूत होतात.

काही दिवसांपूर्वीच घडलेले एक उदाहरण - मंत्र्याने आपल्या पदाचा गैरवापर करून आपल्या कन्येला परिक्षेत पास करण्यासाठी खटपट केली आणि अनेक युवकांच्या मनात विचार येऊसागले. जर असे आमचेही बाप मंत्री आणि खासदार असते तर आम्हीही फस्ट वलास आणि अधिकारी झालो असतो. इतकेच नव्हे तर काही ठिकाणी असे दृष्य दिसते की, पुढारी या युवकांचा उपयोग सल्ला मिळवण्यासाठी करतात आणि राजकरणाच्या दलदलीत हे युवक आढेले जातात. याचाच परिणाम समाजातील गुंडगिरी बाढण्यास मदत

होते. आजकाल महाविद्यालयीन निवडणुकांमध्ये युवक जर आमच्या देशाची जबाबदारी घेणार असतील तर भविष्यात आमच्या देशात लोकशाहीला अर्थं उंगल की नाही याचा विचार करण्याची पाळी येत. भ्रष्टाचारासारखा गहन प्रश्न आज आमच्या देशासमोर उभा आहे. बोफोसं, 2G Scam सारख्या प्रकरणांपासून सामान्य कार्यालया पर्यंत या भ्रष्टाचाराचे राज्य पसरले आहे. त्यातच सगळांची लाल फिरीच्या कारभासवर मात करण्यासाठी मनुष्य भ्रष्टाचाराचा आसग घेतो. भ्रष्टाचार बरोबरच आज चिंतेबाजीमुळे नोंकरीचा न सुटणाऱ्या प्रश्न निर्माण झाला आहे. बाढत्या लोकसंख्येमुळे दिवसेंदिवस बेकारीचा न सुटणाऱ्या प्रश्न निर्माण झाला आहे. बाढत्या लोकसंख्येमुळे दिवसेंदिवस बेकारीचा प्रश्न सुटण्या ऐवजी बाढतच चालला आहे. महाविद्यालयातून पदव्या घेऊन बाहेर पडणारे हे युवक त्यांच्या पदव्या, त्यांना भाकरी देऊ शकणारी नोकरी देऊ शकत नाहीत. युवक निगाशेच्या गर्वेत कोसळत जाऊन शिक्षणाच्या बाबतीतही उदासीन होतात आणि या उदासिनते पासून मुक्ती भिलवण्यासाठी आणीतून फुफाट्यात पडल्यासारखे व्यसनाच्या दलदलीत रुतत जातात. कधी निगाशेने ग्रस्त होऊन तर कधी श्रील म्हणून गर्द आणि ब्राऊन शुगच्या जीढधेण्या नशेत स्वतःला झोकून देतात आणि स्वतःचा सत्यानाश करून घेतात. पिठीच्या-पिठी बरबाद होते आहे या तरुणांना या व्यसनाचे परिणाम कळत नाहीत काय? पण तरीही संयम व सहनशीलतेच्या अभावी जीवनात येणाऱ्या संकटाना टक्कर देण्याची कुवत नसल्यामुळे ते या कुमारांकडे वळलेले दिसतात.

आजच्या या अशा युवकांकडे पाहत असताना आम्हाला प्रश्न पडतो वयाच्या 16 व्या वर्षी दलोजी पंत जेंड्याचे हात कलम करण्याची आज्ञा देणारा राजा शिवाजी आणि भगवद्गीते सारख्या महान ग्रंथाचे ज्ञानेश्वरीत रुपांतर करून कर्मफलाचा सिद्धांत सामान्य जनांपर्यंत पोहचवणारे ज्ञानेश्वर आमच्याच भारतभूमीत जन्माला आले होते काय? आमच्या काळात कदाचित या युवकांच्या समोर आदर्श नेता असेल पण भुतकाळात असे कितीतरी महापुरुष होऊन गेले

ज्यांचा आदर्श डोळयांपुढे ठेवून आजच्या युवकांनी बाटचाल करावी. कल्याणच्या सुभेदाराच्या सुनेता आई समान मानून सन्मानाने तिची पाठवणी करणारा राजा शिवाजी नितीमत्त ठाला. आजच्या युवकांच्या नितीमत्तेच्या आणि प्रतिष्ठेच्या कल्पनाच बदलेल्या दिसतात. युवकांच्या कंपूत सिगारेट न पिणारा, विअर, लिस्ट्की न घेणारा, झागणा कपडे न घालणारा तरुण म्हणजे भ्याड आणि मागासलेला समजला जातो. परिणामी दिसते ते दूश्य असे मावा चघळत हिंडणारी आणि सिगारेटच्या धुगत कॉटलेली आमची तरुण पिठी च्युझैगम तोंडात घोळवत मुलीच्या मारे त्यांची टिंगल करत हिंडणारी, बन्याचदा तासाला दांडी मारून त्यांची पावले हॉटलात रँगाळतात. हे चित्र फारसे आशादायक नाही.

देशापुढे अनेक समस्या असताना आमची युवापिठी मात्र नको त्या बाबतीत पाश्चिमात्याचे अनुकरण करण्यात स्वतःला धन्य मानू लागली आहे. पाश्चात्य लोकांना सुदृढा आज आमच्या लोकांची मोहीनी पडली आहे. आमची युवा पिठी मात्र कर्कश आणि हिंडीस तालावर नाचू लागली आहे. यासारखी लाजिरवाणी गोष्ट कोणती? अंगाला हिसके देत थांगडर्धिंगा घालत असलेली पाहून शरमेने मान खाली घालायची पाळी आमच्या वरच येते हे काम त्या गणपतीवर सुदृढा येत असेल.

आज आमच्या देशासमोर असलेली सर्वांत मोठी समस्या म्हणजे हिंसाचार आणि गाढीय एकात्मता ही होय. स्वातंत्र्यानंतर भारत आणि पाकिस्तान अशी हिंदुस्थानची दोन शक्ते झाली आणि आजही खलिस्थान, दलिस्थान, गुरवालैड, इ. मागण्या पुढे येऊन गाढीय एकात्मता निर्माण करण्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. पण ‘रोजच मढं त्याला कोण रडं’ या न्यायाने युवकांनीही या प्रश्नांकडे पाठ फिरवली आहे प्रत्येकजन आपली जात आपली जमात आणि आपला

धर्म याच गोप्तीकडे लक्ष देऊ लागला आहे. या सर्व गोप्तीतून गोप्तीय एकात्मता निर्माण होण्याएवजी प्रत्येक धर्म – ज्ञातीच्या बेगवेगळ्या संघटना निर्माण होवू लागल्या आहेत आणि यातच हिंसाचागचा जन्म झाला आहे. आज काश्मीर, पंजाबमध्ये गोज हत्याकांड होत आहे. पण त्याचे उत्तर अन्नूनही आम्हाला मिळत नाही. आमचे साकार फक्त कडक कागवाई करण्याच्या गोप्ती करते आहे आणि तरुणपिंडी दिवसेंदिवस दिशाहीन होत आहे. पण तरीमुद्धा रात्रीच्या गर्भात असे उदयाचा उषःकाल

या न्यायानुसार आजही कुठेतरी आशेचा किरण आम्हाला खुणावतो आहे. आमच्या देशाची कीर्ती त्रिखंडात पोहोचविणारे तरुण आजही आमच्या देशात आहेत. गावस्कर, पी.टी.उषा, आरती प्रधान, परमजितसिंग त्यांचे कार्य दिपसंभासारखे आजच्या समस्यांच्या बादलात सापडलेल्या तरुणांना मार्ग

दाखवेल. त्याचाच आदर्श ठोळयांपुढे टेचून एकच आवाहन आजच्या युवकांना झरावसे चाटते.....

जुने जाऊ दया मरणा लाभूनि
जाळूनि किंवा पुरुनी टाका
आणि एकच गोप्त लक्षात ठेवा
प्राप्त... काल हा विशास भूधा
सुंदर लेणी त्यावर खोदा
तिजनामे त्यावरी नोंदा
बसुनि का बाढविता मेंदा

चला तर सज्ज व्हा आणि उम्हा असलेल्या गोप्तीय समस्यांना
मुळातून निपटून काढण्याचा प्रयत्न करा.

कृ. सोनाली रमेश पेडणेकर
F.Y.B.Com

जीवन

जीवन म्हणजे नवकी काय? तर जन्म ते मृत्यु यामधील काळ म्हणजे जीवन, जसा जन्म आपल्या हातात नसतो तसाच मृत्युदेखील आपल्या हातात नसतो. आपल्या हातात असतं ते हे जीवन. हे आयुष्य कसं जगायचं आणि स्वतःला कसं घाडवायचं हे आपल्याच हातात असतं. जीवनात आपल्याला अनेक संधी मिळतात, त्यांचा योग्य वापर करून आपण स्वतःला सिद्ध केले पाहिजे. जीवनात अनेक चढ - उतार येत असतात त्या सर्वांना सामोरं जाण्याची हिम्मत आणि आत्मविश्वास आपल्यात हवा. एखाद्या अपवशामुळे खचून न जाता जिद्दीने पुन्हा प्रयत्न करून यश ग्राप्त करणे म्हणजे सफल जीवन जगणे.

जसे एक पान फाटलं, म्हणून पुस्तक संपत नाही. तसंच एका अपवशामुळे जीवन संपत नाही. प्रत्येक नवीन दिवस

येताना एक आशेचा नवा किरण घेऊ येतो. त्यामुळे आलेल्या प्रत्येक गोष्टीत संधी शोधणे व त्या संधीचा योग्य तो वापर करून आपले जीवन समृद्ध करणे एवढेच आपल्या हातात असते. त्यामुळे प्रत्येक क्षण आमंदाने जगा.

कृ. सिद्धी शंकर खोत
T.Y.B.Sc.

आई



कोणत्या शब्दात सागू आई
तु माझ्यासाठी काय आहेस ... ?
भूकलेल्या जीवाचा मायेचा घास तू
वेदने नंतरची माझी पहिली हाक तू
अन् माझा प्रगाढ विश्वास तू
हृदयांच्या स्पंदनातील माझा प्रत्येक श्वास तू ... !!

जीवनातील माझ्या सुखाची बाग तू
आदिमधी रागात सुर्याची आग तू
अंधारालाही दूर करणारा प्रकाश तू
माझी मायेची धरती अन् छायेच आकाश तू ... !!

मायेच्या पावसाचा ओलाबा तू
जीवनी सुखाचा गार्वा तू
आई दूधरूपी अमृताचा गोडवा तू
अन् शेवटच्या थणापर्यंतचा कुशीतील
विसाबा तू !!!

कृ. स्मृति विजय चवळा
F.Y.B.A

तुझी माझी मैत्री



दोघांच्याही मनात दडलेले एक गाव आहे,
आणि भावनांच्या त्या गावाला मैत्री असे नाव आहे
तुझ्यावरची मैत्री व्यक्त करणे रोज मला जमत नाही,
पण माझे मन खरोखर तुझ्याशिवा रमत नाही

भेट वस्तु देण्या – घेण्याची बेरीज शून्य आहे,
मैत्रीची ही गणिताची रीत म्हणूनच मला मान्य आहे,
आपल्या मैत्रीचा बंध हा तुझ्या मनातील दूवा आहे,
आणि मनापासून हा दूवा दोघांनाही हवा आहे
आठवणीचा पाऊस नेहमी तुझ्या दाराशी
वरसतो,

माझा बेडा चातक इथे एका थेंबासाठी तरसतो.

कृ. शिवाली चंद्रकांत माणगावंकर
T.Y.B.A

मालवणच्या रेवंडीचो वाघ!

मालवणी भाषेला नाटकांच्या माध्यमातून व्याकसायिक रंगभूमीवर आणून या भाषेला प्रतिष्ठा मिळवून देणारा लखलखता तारा म्हणजे ज्येष्ठ अभिनेते, दिग्दर्शक मच्छिंद्र कांबळी, आपल्या सर्वांचे लाडके बाबूजी, मच्छिंद्र कांबळी यांना मालवणी भाषेचा आणि मालवणी मुलुखाचा विलक्षण अभिमान होता. मालवणी भाषेवर त्यांचे नितांत येम होते, प्रादेशिक भाषेतील नाट्यप्रकागाला मुख्य रंगभूमीवर आणून मच्छिंद्र कांबळी यांनी मालवणी भाषेच्या लोकप्रियतेचा इतिहास घडवला.

मच्छिंद्र कांबळी यांनी चस्त्रहरण या पश्चिम्याच नाटकाद्वारे व्याकसायिक मराठी रंगभूमीवर विक्रम रचला. अस्सल मालवणी बोलीतले लोकनाट्याच्या धर्तीवरचे हे नाटक मोलाचा बिंदू ठरले. बाबूजीच्या अभिनयाचा ठसा खन्या अर्थाने उमटला तो 'चस्त्रहरण' मधील तात्या सरपंच या भूमिकेने. 'चस्त्रहरण' या नाटकाचे 5000 पेशा जास्त प्रयोग पूर्ण झाले आणि संपूर्ण महाराष्ट्रात हे नाटक गाजले.

मच्छिंद्र कांबळी यांची तुमच ते आमचं, चालगती, सावळो गोंधळ, पांडगो इलो रे इलो, राम तुझी सिता माऊळी, वाजले किती? चाकरमानी, घास रे गामा, केला तुका झाला माका, ऐया हात पाय पसरी, येवा कोळण आपलोच आसा, माझा पती छत्रपती अशी अनेक नाटके त्यांनी भद्रकाळी प्रोडक्शन या नाट्यसंस्थे मार्फत चालवली.

मच्छिंद्र कांबळी यांनी मराठी रंगभूमीला दिलेल्या या योगदानाची दखल घेऊन शिवाजी मंदिरात त्यांचे छायाचित्र लावण्यात आले आहे. भारतीय मराठी नाट्य संमेलनाचे अध्यक्ष अरुण काकडे यांच्या हस्ते या छायाचित्राचे अनावरण करण्यात आले.

पु. ल. देशपांडे यांनी 'चस्त्रहरण' हे नाटक अस्सल

फार्स म्हणून गोपविले, हे नाटक पूर्वी जेव्हा सातासमुद्रापलीकडे प्रयोग करावला जात होते, तेव्हा डॉ. काशीनाथ घाणेकर, दिलीप प्रभावळकर, मास्टर भगवान, सचिन पिळगांवकर, बाळ धुरी, नाना पाटेकर, विजू खोटे यांसारख्या रथी – महाराष्ट्रीनी मदतीसाठी एक प्रयोग षणमुखानंद हॉलमध्ये केला होता. पुढी एकदा 'चस्त्रहरण' नाटकाचा प्रयोग 21 नोव्हेंबर 2009 रोजी झाला. त्याबेळी हा 5000 वा चस्त्रहरणाचा प्रयोग होता. या चस्त्रहरणाच्या प्रयोगात पंढरीनाथ कांबळे, संजय नारेकर, जितेंद्र जोशी, सिद्धार्थ जाधव, अनुल परचुरे, मकरंद अनासपुरे, प्रशांत दामले, भरत जाधव, जयवंत बाढकर, किशोर चीधुले हे पाहुणे कीरव, पांडव होते तर तात्या सरपंच यांच्या भूमिकेत संतोष मरेकर हे होते.

अशा या मराठी रंगभूमीवर प्रसिद्ध नाट्यनिर्माते, उत्कृष्ट जेष्ठ अभिनेते, मालवणी भाषेचा मानविंदू असलेले तसेच मालवणी भाषा साता समुद्रपलिकडे नेणारे मच्छिंद्र कांबळी यांचे वयाच्या 58 व्या वर्षी म्हणजेच दि. 30 सप्टेंबर 2007 रोजी सायंकाळी साडेसहाच्या सुमारास हृदयविकागाच्या तीव्र झटक्याने निधन झाले. त्यांच्या या अचानक जाण्याने मराठी रंगभूमी आणि मराठी नाट्यचक्रवळ पोरकी झाली.

त्यांच्या या पवित्र नाट्य संपदेस आमची मानवंदना!

कु. योगीता दिलीप कांबळी
S.Y.B.A

महिला सक्षमीकरणाची वाटचाल



आदिशक्तीचे रूप म्हणजे स्त्री ! फार पूर्वी वेद अध्यनात गार्णी – मैत्रेय अग्रेसर होत्या, मध्यंतरीच्या काळात स्त्रीचा प्रवास कीण झाला, स्त्री म्हणजे फक्त सेवा करणारी महिली. घरात व शेतात राबताना ज्ञानाचे भांडार तिच्यापासून दूर गाहिले. ब्रिटिशांच्या काळापासून स्थियांच्या स्थितीत हव्हहव्ह सुथारणा होत गेली. याचे कारण याच काळात स्त्रीला शिक्षणाच्या प्रकाशवाटा दाखविणारे अनेक महात्मे येथे जमले, उदा. स्त्री – शिक्षण पुरस्कर्ते स्वामी विवेकानंद, महात्मा गांधी, महात्मा जोतीबा फुले, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व स्त्री शिक्षणाच्या प्रणेत्या साकिंवीबाई फुले व इतर अनेक व्यक्ती की, ज्यांनी ‘अबला’ समजल्या गेलेल्या स्त्रीला ‘सबला’ बनविण्यासाठी अथक प्रयत्न केले.

‘सुशिक्षित आई, पुर्ण कुटुंबाला पुढे नेई’

जिजाबाईंनी छत्रपती शिवाजी महाराजांना घडविले म्हणून महाराष्ट्राला स्वराज्याचे कोंदणे मिळाले. हाच जिजामाता पुरस्कार मिळवणाऱ्या ‘श्रीमती माशेलकर’ यांनी आपल्या मुलाला ‘आंतरराष्ट्रीय जागतीक किर्तीचा एक शास्त्रज्ञ

म्हणून घडविताना अतोनात कष्ट घेतले. आपण भारतीय संस्कृतीत महिलांना ‘लक्ष्मी’ मानतो, पण तिच्या हातात आर्थिक सत्ता देत नाही. महिलांना आपण सरस्वती मानतो, पण मुलीच्या शिक्षणावर खुर्च करणे आपल्याला भविष्याची गुंतवणूक वाटत नाही. महिलांना आपण ‘रणरागिणी’ म्हणतो, पण तिला व्यक्त होण्याचे स्वतःचे मत मांडण्याचे स्वातंत्र्य आपण देत नाही. तिच्या श्रमाची गणना अनुत्पादक श्रमांमध्ये होते.

आंतरराष्ट्रीय महिलादिनाची सुरुवात स्थियांच्या सामुहिक प्रयत्नांनी 1808 साली अमेरिकेत झाली. 8 मार्च 1808 रोजी न्यूयार्क येथे महिलांनी कापड कारखान्यात काम करणाऱ्या स्त्रिया व मुले यांच्या कामाचे तास कमी करावेत व मजुरी बाढवाबी म्हणून संघटित होऊन लढा पुकारला होता. स्त्रियांनी संघटित होऊन स्वतःचे अधिकार मागण्यासाठी केलेला जगातील हा पहिला संघर्ष होता.

1910 साली विविध देशातील महिला प्रतिनिधींची आंतरराष्ट्रीय परिषद कोणनहेगन येथे झाली. त्यामध्ये जर्मनीच्या कार्यकर्ती ग्लास झेटकी हिने सुचविल्याप्रमाणे 8 मार्च या दिवसाला ‘जागनिक महिला दिन’ म्हणून मान्यता मिळाली. 8 मार्च 1914 मध्ये जर्मनीतील महिलांनी युद्ध खोरी विरुद्ध आवाज उठविला. 9 मार्च 1917 साली रशियातील कापड कामगार महिलांनी निदर्शने केली. 1975 हे वर्ष गांधींसंघाने ‘महिला वर्ष’ म्हणून जाहिर केले होते. विकसनशील गांधींसंघ स्थियांची परिस्थिती निकूट असल्याचे लक्षात आल्याने गांधींसंघाने 1975 - 1985 हे दशक स्त्रीविकास दशक म्हणून पालण्याचे ठरविले. त्यानंतर नैरोबी व बीजिंग येथे आंतरराष्ट्रीय महिला परिषदा पार पडल्या त्यातही स्थियांच्या

प्रश्नांचा साकल्याने विचार झाला.

भारत सरकारने देखील मित्रांबरील अन्याचार दूर करण्यासाठी 1990 साली स्त्री - हक्क आयोगाची स्थापना केली. महाराष्ट्र सरकारने 1993 साली गज्य महिला आयोगाची स्थापना केली. महिला सक्षमीकरणाचा एक निर्देशक म्हणजे स्थावर मालमत्तेवर तिचं नाव असण आणि ती आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी असण होय. हे लक्षात आल्याने पतीच्या घरात पत्नीचा हक्क, मुलीचा वारसा हक्क कायदयाने मान्य करण्यात आला आहे. 1994 मध्ये महिला धोण करून त्याची अंमलवजाबणी करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले गज्य ठरले आहे. इ.स. 2000 साली क्रांतिकारी निर्णय घेऊन महाराष्ट्रासनाने शाळेच्या दाखल्यावर विद्यार्थ्यांच्या वडिलांच्या नाव बोर्ड आईचेही नाव लावण्याची सक्ती केली.

महिलांसाठी सनद, महिलांच्या सक्षमी करणासाठी पुरेसा निधी, कृषी आणि ग्रामीण विकासात महिलांचं बाढतं योगदान, 12 वी पवंत मुलींना मोफत शिक्षण, महिलांसाठी व्यवसाय शिक्षणाचे प्रशिक्षण या योजने अंतर्गत एकूण उपलब्ध जागेच्या 25 टक्के जागा महिला प्रशिक्षणार्थ्यांसाठी राखीच, महिलांसाठी अनुदानित महाविद्यालय, मुलींसाठी सेनिकी शाळा यासारख्या योजना महिलांसाठी गविष्यात येत आहेत. त्याचबरोबर गावातील 50% किंवा त्यापेक्षा अधिक महिलांनी मागणी केल्यास व ते सिद्ध झाल्यास गावातील दाळचं दुकान बंद करण्याचा निर्णय, काम करणाऱ्या महिलांसाठी वसतिगृहे यासारखे महत्वपूर्ण निर्णय महाराष्ट्र सरकारने घेतलेले आहेत.

मुलीच्या आगोऱ्य संदर्भात पोषण आहागच्या कमतरतेमुळे निर्माण होणारे आजार, रक्तक्षय, बालविवाह च लगेच प्राप्त होणारे मातृत्व, सततची गर्भारपणे हे लक्षात घेऊन शासनाने 'मातृत्व अनुदान' योजना, 'जननी सुरक्षा' योजना 'सावित्रीवाई फुले कन्या कल्याण' योजना यासारख्या योजना राबवून महिलांच्या आगोऱ्य रक्षणासाठी पावलं उचलली आहेत. बालविवाह, त्यानंतर येणारे मातृत्व च त्यातून निर्माण

होणारं माता - बालकांमधील कुपोषण हे एक दृष्टचक्र आहे, बालकांमधील कुपोषण दूर करण्यासाठी गज्यात 'राजमाता - जिजाऊमाता - बाल आगोऱ्य आणि पोषण मिशन' खूप चांगलं काम करीत आहे. 'चला मुलीचे स्वागत करु या' यासारखी किंवा 'पहिले ताट मुलीला' यासारखी नाविन्यपूर्ण कल्यान राबवून आज राज्यात मोठ्या प्रमाणात जनजागृती होत आहे. 'किशोरी जक्ती' या योजने अंतर्गत 11 ते 18 वर्षांगतील किशोरवर्धीन मुलींना पोषण, आगोऱ्य विषयक दर्जा, स्वच्छता, अर्नीपचारिक शिक्षण, घरगुती व व्यवसायभिमुख प्रशिक्षण दिलं जात आहे.

अलिकडच्या काळात 'महिला समुददेशन केंद्र' नावाची खूप चांगली योजना शासनाने राबविष्यास सुरुवात केली आहे. गज्यात ग्रहविभागाच्या अप्या मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली हे कृतिदल स्थापन झाले असून मुंबईत ठाटा समाजविज्ञान संस्थेच्या मदतींने महिलांसाठी समुददेशन केंद्र सुरु करण्यात आली आहेत. 'जिजाऊमाता महिला आधार विमा' योजने अंतर्गत केशरी आणि पिवळया शिधापत्रिकाधारक कुटुंबातील 21 ते 70 वर्षांगतील कुटुंबप्रमुखांचा अपघात निधन झाल्यास त्याच्या विधवा पत्नीस अथवा मुली मुलांस 25 हजार रुपयांचं एकरक्मी अर्थसहाय्य 'वैश्वल विमा कंपनी' कडून देण्यात येते. आज सर्वच महिला पादाक्रांत केलेल्या महिलांकडे पाहिलं तर महिला या पुरुषांपेक्षा कुठेही मागे नाहीत. त्या त्याच्यापेक्षा काळणभर सासच आहेत असे आपल्याला दिसून येत. 'वंशासाठी दिवा' म्हणून मुलाचा आग्रह घरणाऱ्या कुटुंबात मुलीच आई वडिलांचा मोठा आधार होताना दिसत आहेत.

कृ. प्रेशिता कमलेश पाताळे
F.Y.B.Com.

माझो दशावतारी राजा



जरी असता सकाळी कपाळावर जबाबदारीचो बोंजा पण ता सगळा बाजूक सारून तुमच्या आमच्यासाठी गत्र जागवता माझो दशावतारी राजा.

नसता कधी छापील पुस्तक, नसता कधीच रेसल, स्वतःच स्वतःचे मंकपमन नि स्वतःच स्वतःचे द्वेषर गजाच्या हातात तलवार नी भीम दुयोधन मारूनीच्या खांदयावर गदा.

हयाच आयुधांच्या जोगार सगळी रणागणा गाजवता माझो दशावतारी राजा. भट, संकासुराच्या हसवणुकीआधी येता रिद्धी-सिद्धी बांगडा गणपती, गजपाट, स्त्रीपाट, छिलन, नारद हेच्या बरोबरीन, महतवाचो आसता हरकामी, संगीताचो दगवार उभो करता, चक्की मृदंग नि बाजा. स्वर्ग मृत्यु पाताळ क्षणात फिरवन हाडता माझो दशावतारी राजा.

घगदागाचा टेव्हान दडवच्यासाठी कपाळावर मुकूट येता, बाजूबंद हातकापे फराराच्या खाली हातापायाचो सांभाळ होता. मणकव्याचा रक्षण करता कम्बरपट्टी नि काळजाच्या वरती छताडा म्हणानच 'आयसीयु' पेक्षा बिगडात पेटान्यासमोर सडसडीत बरो होता माझो दशावतारी राजा.

मशाल कंदील पेट्रोमर्कसमधलो हयो घयकालो स्पॉटलायटी खाली इलो ओळण, मुंबय, दिल्लीमार्ग भारतभ्रमण करून सातासमुद्रापार पोचलो. आमच्या पोगटोरांका देव धरम शिकवणारो हयो कलाकार मनात साठवूया.

मलिटप्लेक्समधी जरी बसलव तरी वर्षभर कसो जगता आसात माझो दशावतारी राजा हया नक्की आठवूया. मलिटप्लेक्समधी जरी बसलव तरी वर्षभर कसो जगता आसात माझो दशावतारी राजा हया नक्की आठवूया.

कृ. तेजस्वी धोऱ्यू सायंत
S.Y.B.Com

कोकणी माणूस आत्महत्या का करीत नाही ?



कोकणी माणूस आत्महत्या का करीत नाही ? हा एक विचार करण्यासारखा मुददा आहे कारण कोकणातील शेतकरी हा घाटावरच्या शेतकऱ्यापेक्षा फारच गरीब आहे, कोकणातील शेतकऱ्याची जमीन गुंठवामध्ये असते क्वचितच एखादयाची जमीन एकरात असते. याचाच अर्थ अनेक कोकणातील शेतकऱ्यांची जमीन मिळून एका घाटावरच्या शेतकऱ्याची जमीन होईल, कोकणातल्या जमीनीचे तुकडे मोटे व एकसामग्रे नसतात. एक इथे तर दुसरा काही अंतराच्या उंचीवर, तर तिसरा आणखी काही उंचीवर कोकणात पण दुष्काळ पडतो तरी सुदृढा कोकणी माणूस कधी आत्महत्या करत नाही.

मग घाटावरचे शेतकरी आत्महत्या जा करतात ?
खरंच याची कारण शोधून काढून त्यावर उपाय केले तर आत्महत्या थांबतील.

कोकणी माणूस हुंडा देत नाही व घेत नाही, लग्नाचा खर्च आपला आपला (अर्धा अर्धा) करून लग्न करतात. किंतीही विकट परिस्थिती आली तरी वर्षभर सुकट भाका खाऊन गाहील, पण कोकणी शेतकरी आत्महत्या करणार नाही, जमीन गहाण ठेवणार नाही, ऐपत नसताना कर्ज काढून गाडी घेणार नाही.

घाटावरच्या शेतकऱ्यांची कदाचित वरील कारणे असू शकतील.

- कोकणी माणूस लाखाच्या बैलजोड्या घेत नाही, एका बाजूला रेडा दुसऱ्या बाजूला म्हातारा बैल बांधून आपली शेती उरकतो, टक्टर वापरण्यासारखी व वापरण्या इतपत त्याच्याकडे जमीन नसते.
- लाखो रूपये मोजून बैलाच्या शर्वती लावत नाही.
- कोकणी माणूस फक्त सरकारी खुतब वापरून शेती करतो. तो त्यासाठी लाखो रूपयांची कर्ज काढून कर्जबाजारी होत नाही.
- कोकणी माणूस दमला भागला तर कीर्तन – भजनामध्ये आपले मन रम्बतो तो घरातल्या बायको – पोरांना उपाशी ठेवून सावकागांचे कर्ज काढून तमाशाच्या फडाला जात नाही.
- कोकणी माणूस मुलांच्या लग्नाच्या सुपारीमध्ये उधार उसनवारी करून बकरे बोकड कापत नाही व दारुचे पाटही बाटत नाही.
- कोकणी माणूस दुष्काळ किंतीही पडला तरी चातकासारखा सरकारच्या मदतीची बाट पाहत नाही किंवा आत्महत्याही करीत नाही. तो आनंदी जगती व आपल्या कुटुंबालाही जगवतो तसेच महाराष्ट्राच्या राजकाऱ्यात 90 ते 95 टक्के वर्चस्व पश्चिम महाराष्ट्र व विदर्भ मराठवाडा यांचे आहे. तीही हा भाग कायम सरकारकडे मागणी करत असतो कोकण राजकाऱ्यात कमी असूनही कधी सरकारकडे भीक मागत नाही.
- त्यामुळ कोकणी माणसाचा आत्महत्या करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. खरंच कोकणी माणसाची गोष्टचे निराळी.

कु.दर्शना टिकम
F.Y.B.Com

श्रीमंताचे मुल



आपणा सर्वोना असें बाटत असतं की, श्रीमंत घरातील मुल महणजे खिंडलेच असणार, त्याला पैशाचा माज असणार पण असा डिचार कोणीच करत नाही की, ती श्रीमंत घरातील मुले असं का बागतात? त्यांच्या आयुष्यात, त्यांच्या मनवार या गोष्टीचा किंवा श्रीमंत घरातील असल्यामुळे समाजाकडून मिळणाऱ्या वेगळ्या चागणूकीचा काय परिणाम होत असेल?

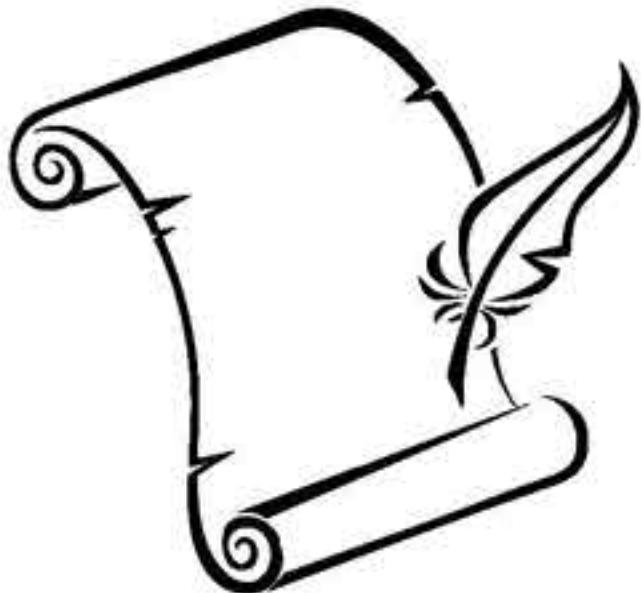
आता आपण अशाच एका मुलाची कहाणी बघणार आहोत, त्याच आयुष्य या श्रीमंतीमुळेच हिंगमूळन गेलं असाव, त्याच नाव यश, नाव यश होतं पण त्याला त्यांच्या आयुष्यात आनंद मिळावा म्हणून जणू काही तो आयुष्याशी युद्ध भ्रत असावा, यश हा आमच्याच वर्गातला शांत, कधीच कोणात न मिसळणारा मुलगा, शेवटचा बाक ही त्याची ठगलेली जागा, जणू काही तो बाकच त्याचा मित्र असावा, तो चांगला श्रीमंत घरातील असावा यावद्दल सर्वांची खात्री होती कारण गोजच त्याचे बाबा त्याला स्वतःच्या फोर्म्हीलर मधून शाळेत सोडायला व न्यायला यायचे, आई बाबा तर सतत कामात असायचे त्यामुळे यशला आई बाबांच ग्रेम काय असत हे कदाचित माहितीच नसावं, बाबा फक्त शाळेत सोडायला आले की, हातात हवे तेवढे पैसे ठेवायचे यश ते पैसे घेऊन वर्गात गुपचूप येऊन बसायचा.

कधीतरी मी आणि माझे आजोबा बागेत फिरायला जायचो बागेत जाताना चाटेतच घर दिसायचे, रोजच्या सारखे मी आणि आजोबा बागेत जात होतो त्यादिवशी माझे लक्ष यशच्या घरावर गेले, तो त्यांच्या घराच्या बालकनीत एकटाच उभा असायचा, हरवल्यासारखा एकचिन्त कुठेतरी पहात पण नेहमीप्रमाणे तो तिथे नव्हता, त्याचे घर सुदधा बंद होते, बागेतल्या क्लोणत्याच खेळात माझे मन रमत नव्हते, तेवढयात यश समोरून धाक्त वेऊन मला म्हणू लागला बघितलसं आज मी एकटा नाही आलो माझ्यासोबत माझे आजोबाही आलेत, ते आजच आले गाबाबून ते आता माझ्या बरोबरच गहणार मी सुदधा तुझ्यासारखा गोज बागेत खेळायला येणार, आई बाबा कामाकर गेले कि बश घरी एकटाच, घरातील नोकर त्याला खायला प्यायला देतात, मोबाईल आणि टि.व्ही मध्ये त्याचे थोडवा वेळेसाठी का होईना पण मन रमायचे इतर वेळ घालवण्यासाठी ती ठगलेली बालकनी होतीच, आई – बाबा घरी येतात तेव्हा ते ऑफसला जाण्याच्या तयारीत असतात, गविरारी दोघांनाही त्यांचे मित्र पाटी किंवा आईला पालंगमध्ये जायचे असायचे, यशबरोबर वेळ घालवायला त्यांच्याकडे वेळच नसायचा.

पण त्या दिवशी त्याचे आजोबा त्यांच्यासोबत असल्यामुळे यशच्या चेहन्यावरचा आनंद बघण्यासारखा होता, गोज आपल्या दुमियेत हरवलेला यश त्यादिवशी खूपच आनंदात होता, कदाचित परमेश्वरालाच यशची दया आली असावी च त्यानेच कायमची सोबत म्हणून यशच्या आजोबाना त्यांच्या जवळ पाठवले असावे,

कु.भाविका संजय नायर
F.Y.B.Com

माझ्या मातृभूमीला पत्र



मातृभूमी म्हणजे तुला आई असे आम्ही म्हणतो. तू आमचा भार स्वतःबर उचलत असतेस. खुरतर ग्रन्थेक माणूस हा तुझा कडणी असला पाहिजे. तू जात, धर्म काहीच बघत नाहीस. तू कोणाबरोबरही भेदभाव करत नाहीस. सर्वांना समान मान देतेस. पण आम्ही माणस या तुझ्या द्वागण्याचा कधी विचारच करत नाही. सर्व माणस जगतात तुझ्याबर म्हणजे जरी अन्नाचा विचार करायचा झाला तरी त्याची सुरुवात म्हणजे मुळ तुच आहेस. ग्रन्थेक प्राणी, मनुष्य, पक्षी हे बनस्पतींवर अवलंबून आहेत, आम्हाला अन्न हे बनस्पतीपासूनच मिळते, पण त्या बनस्पतींनांही अन्न देणारी त्यांना जगवणारी तूच आहेस. आम्हा सर्वांना तुझ्याकडून, निसर्गाकडून अमूल्य देणगी मिळालेली आहे परंतु मानवाला कोणतीही गोष्ट फुकट मिळाली की त्याला अर्थ गहत नाही, किंमत गहत नाही. आणि किंमत मिळाली की माणसाची माणुसकी जाते. तुझ्या पासून मिळालेल्या गोर्टीचा योग्य बापर जर मानवाकडून झाला तर आम्ही सर्व मानव, प्राणी, पक्षी, बनस्पती सुखी होऊ शकतो.

खर तुला सांगायचे आहे कि तू सर्वांना एक समजतेस समान मान देतेस. परंतु मानवाने स्वतःच्या स्वार्थासाठी तुझी

विभागणी केली. ती केली पण त्यावर भांडूही लागले व स्वतःला मोठे व दुसऱ्याला तुच्छ समजू लागले. ज्याच्या कडे जास्त जमिन, पैसा तो मोठा होऊ लागला व गरिब लोकांना तुच्छ समजू लागला. परंतु मानव तुझे हे समानतेचा गुणधर्म कधी विचारातच घेत नाहीत. तो जर विचारात घेतला तर मानव अजुन श्रेष्ठ होईल. भुमी सर्वत्र एकच असते. पण माझ्या जवळची असते तिला मातृभूमी असे म्हणतात. तू नेहमीच सर्वश्रेष्ठच असते. कधी तू शेतकऱ्याचा संसार असतेस तर कधी एखादया व्यावसायिकाच्या स्वप्नातील भविष्य. पण तू ज्याच्याकडे त्यालाही तू समान न्याय देतेस म्हणजेच एखादा शिक्षक शाळेत शिकवण्याचे काम करत असला तरीही त्याच्या घरात अन्न हे पोहचतेच हा तुझा गुणधर्म आजच्या काळात अखंड मानवजातीला घेणे अल्यंत महत्वाचे आहे. तू जरी सर्वश्रेष्ठ असलीस, सर्वांग असलीस तरीही आजकालचे शेतकी आत्महत्येचे प्रमाण चाढलेले आहे. कारण तुझे महत्त्व व शेतकऱ्यांचे महत्त्व या जगाला समजत नाही आहे जे समजणे अल्यंत माझ्या मातृभूमीला पत्र नरजेचे आहे. पण तरीही ही भूमी आपल्याला देत असतेच. आम्हाला सुखी ठेवण्यास पुरेपुर असतेस. अशा मातृभूमीला दगा देऊन आत्महत्या करणे हे अजिबात योग्य नाही. कोणत्याही समस्येवर उपाय असतात, आणि आपल्याबर या जगातील सर्वांना मोठी साधनसंपत्ती आहे याचा विचार आत्महत्या करणाऱ्यांनी करावा. मत्ता माहित आहे दुःख भरपूर असत. एवढे कपट घेऊनही काही मिळाल नाही व कजाची डॉगर वाढत गेले की दुःख अनावर होते पण आत्महत्या हा त्याकील उपाय नाही. परंतु यावर उपाय नाही, पर्याय नाही असे तर नाही ना? जशी तु झागडून अखंड

जीवसृष्टीला आसग देते, अनेक कामे त्याचप्रमाणे मानवाने केली पाहिजेत.

तू आमच्यासाठी देव आहेसच पण आई सुदधा आहेस. आईप्रमाणे माया आहे तुझी. परंतु मानवाच्या स्वार्थापोटी, हव्यासापोटी तो अनेक वाईट गोप्टी झरत आहे. तु दिलेल्या सर्व साधनसंपत्तीचा योग्य चापा झाला आणि तुझे गुणधर्म मानवाने शिकले पाहिजेत. मी मानव म्हणून जमाला

आल्यानंतर तू जगातील सर्वश्रेष्ठ साधनसंपत्ती आहेस असे मला समजले तेव्हापासून मी झोपताना व उठताना रोज तुला बंदन करतो. तुझी सेवा, रक्षण करणाऱ्या त्या जबानांमाही सलाम व तुझ्यापासून सर्वांना जगवतो त्या शेतकऱ्यालाही सलाम.

कु. प्रितम प्रमोद कांवळी

जीवनातील सुंदर क्षण



आयुष्यात एकदा

इतका मोठा पाऊस पडावा की,
इगो सगळा बाह्न जावा

आयुष्यात एकदा,

इतके ऊऱक ऊन पडावे की,
जवळच्या सावल्याचे महत्त्व कळावे,

आयुष्यात एकदा,

पुन्हा शाळा अशी भरावी की,

प्रत्येकाला त्याचे लहानपण

कायमचे लक्षात रहावे,

आयुष्यात एकदा, असे जगावे,

की, आपले जगणे पाहून

इतरांना जगण्याची मीज कळावी.

कु. वल्लभ यशोरुल पाटक
F.Y.B.A

कोण पाहिजे ?

जन्म द्यायला भाईच पाहिजे
गऱ्खी बांधायला बहिणच पाहिजे
गोप्टी सांगायला आजी पाहिजे
हट्ट पुरायला मावशी पाहिजे
पुरणपोळी भरायला मार्मी पाहिजे
जीवनाच्या सोबतीला मैत्रीण पाहिजे
आयुष्याच्या साथीला बायको पाहिजे
पण हे सर्व कायला आधी
एक मुलगी तर जगली पाहिजे !!!

कु. तेजस्वी घोडू माहंत
S.Y.B.Com

संस्कृती की विकृती...?

'श्रावण मासी हर्ष मानसी, हिरवल दाटे चोहिकडे।'

अस म्हणत अगदी ऊन – पावसाचा खेळ करत श्रावण महिना येतो तो पुढे येणाऱ्या सणांची चाहूल देत आणि मग वेध सुरु होतात ते गणेशोत्सवाचे, त्याबरोबरच अनेक लहान मोठे उत्सव जनमानसात नववैतन्य फुलवतात. काही लोक पुर्ण श्रद्धेने, भक्तिभावाने मनोभावे सर्व सण, समारंभ साजो करतात. काही लोक पैशाचा बडेजाव करण्यासाठी तर काही सगळ – सरळ संस्कृती सण, समारंभ एवढंच काय तर लोकांच्या श्रद्धेची देखील थट्टा करतात. 'धार्मिक स्वातंत्र्य' या शब्दाचा अर्थच काहीना कळत नाही. गुढीपाडवा, गणेशोत्सव, दिवाळी वा सणांची थट्टा करण्यारे बोर्चसे महाभाग आपल्या सांईन होळी व नरकासूर साजरा करतात हो ! ते नरकासूरच साजरा करतात.

यहाट लवकर उटून सचौगाला उटणे लाचून अभ्यंगस्नान करणे, तुळशी बृदांबनात जाऊन कागीट फोडून 'गोविंदा गोविंदा' असा घोष करणे, सात्त्वीणीच्या सालाचा रस पिणे, देवदर्शन करून एकत्र प्लाळ करणे असं काहीसे चित्र पूर्वीच्या काळी दिसे. पण आता गवऱ्या गोंगाट करत नरकासूर करणे, त्यासाठी निरर्थक खुर्च आणि सगळं झालं की मग घरी येऊन तंगड्या वर करून झोपने अशी दिवाळी आजकाल आपल्याला दिसते. सात्त्वीणीची साल म्हणजे काय हे देखिल माहित नसलेले महाभाग देखिल दिवाळीच्या परंपरा व संस्कृतीवर व्याख्यान देतात.

असंच काही गुढीपाडव्याबद्दल. चोदा चर्षाचा बनवास संपूर्ण श्रीगम अयोध्येला आले. तेव्हा त्यांचे स्वागत करण्यासाठी गुढ्या उभारल्या असे थोरां मोठ्यांकडून कानाचर येतं पण आजच्या काही स्वयंघोर्षीत विद्वानांकडून याचा संदर्भ धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराजांच्या मृत्यूशी जोडून महाराजांचा व मराठी संस्कृतीचा अपमान केला जातो आणि आपण हे घंडा सारखं बघत राहतो. अशा वेळी कथीकथी

चांतं की, जाती, धर्म तयार केले ते योग्यच होते व आहेत.

महाराष्ट्रात सर्वाधिक उत्साहात साजरा होणारा सण म्हणजे गणेशोत्सव. पण त्या गणेशोत्सवालाही काही जण सोडत नाहीत. असो, त्याविषयी काही बोललो तर त्यांच्या SO Called भावना दुखावतील. नको ते जाबईशोध लावतात आणि स्वतःची पाठ स्वतःच थोपटतात. एवढंच काय तर ते दिवाळीत 'दिवे लावण्याच्या' गोष्टी करतात. काही गोर्टीचा अर्थ समजून न घेता त्याबर वक्तव्य करणे तेही काही माहिती नसताना म्हणजे निव्वळ मुर्खणाच. पण हेच लोक जर काही आर्थिक फायदा होत असेल तर निर्लज्जासारखे सणांची थोरवी ही गातात म्हणजे निव्वळ मुर्खणाच. पण हेच लोक जर काही आर्थिक फायदा होत असेल तर निर्लज्जासारखे सणांची थोरवीही गातात आणि याच सर्वांत भरडला जातोय भारत माझा. स्वार्थसाठी सतत रंग बदलण्याच्या सरड्यांना ठेचून काढणं आजच्या काळाची गरज आहे. याचसाठी लोकमान्य टिळक यांनी सार्वजनिक गणेशोत्सवाची प्रथा सुरु केली होती? हाच दिवस पाहण्यासाठी अगदी गाभाच्यातल्या देवाला रस्त्याबर आणलं होतं?

आपली संस्कृती, प्रथा – परंपरा आपणच जपली पाहिजे. आपल्या लोककला, सणांमधील सात्त्विकता आपणच जतन केली पाहिजे नाहीतर अभ्यंगस्नानाला मोरी साबणाच्या जाहिराती पुरतेच महत्व राहिल. असंच चित्र चालू राहिलं या विभत्स व निरर्थक प्रथा अशाच सुरु राहिल्या तर पुढच्या पिढीला सण म्हणजे केवळ AMAZON चा सेल एवढंच बाटेल बाकी मी काय सांगणार सुझांस अधिक सांगणे न लगे.

कृ. प्रथमेश रश्मी रत्नाकर सामंत
F.Y.B.A.

पर्यावरण रक्षणासाठी प्लास्टिकमुक्ती



प्लास्टिकबंदीची गरज का भासली?

गेल्या काही वर्षांपासून प्लास्टिक पिशव्या व प्लास्टिकपासून बनवण्यात येणाऱ्या विविध वस्तुंचा बापर केवळ एक वेळा करून त्याचे कचऱ्यात रूपांतर होण्याचे प्रमाण बाढले आहे. त्यामुळे सार्वजनिक ठिकाणी पर्वटनस्थळे, धार्मिक स्थळे, समुद्रकिनारे, चौपाण्या, एसटी व वस स्थानके, डेनेज लाइन, क्षेपण भूमी या ठिकाणी प्लास्टिक कचरा मोठ्या प्रमाणात टाकला जातोय. आपण हे लक्षात घेतले पाहिजे की, राज्यात एकूण 23,449.66 मे. टन प्रतिदिन घन कचरा निर्माण होत असून, त्यात प्लास्टिक कचऱ्याचे प्रमाण 5 ते 6% इतके असते. त्यामुळे 1200 मे. टन प्रतिदिन एवढा प्लास्टिक कचरा गाज्यातून निर्माण होतो. एकट्या मुंबईमध्ये 400 ते 450 मे. टन दरोज प्लास्टिक कचरा निर्माण होतो. अशा प्रकारे निर्माण होणाऱ्या प्लास्टिक कचऱ्यामुळे नागरी घनकचरा हाताळण्यामध्ये विविध समस्या निर्माण होतात. त्यांच्या विल्हेकटीचा मोठा आर्थिक भार उचलावा लागतो. अशा प्रकारचा कचरा उघडवावर किंवा घनकचरा विल्हेकटीच्या ठिकाणी जाळल्याने मानवी आरोग्यावर व ग्राण्यावर विपरीत परिणाम होऊन विविध आजारांना सामोरे जावे लागते. त्याचे दुष्परिणाम जनतेच्या जीवनावर व पर्यावरणावर होत असल्याचे विविध घटनांकरून

दिसून आले आहे. याचेच उदा. म्हणून 26 जुलै 2005 रोजी झालेल्या महापर्जन्यवृष्टीमुळे व त्यानंतर उद्भवलेल्या इतर पूर्सदृश स्थितीस प्लास्टिक पिशवी हे एक प्रमुख कारण असल्याचे स्पष्ट झाले होते. या घटनांमध्ये जीवित हानीसह वित्त हानी मोठ्या प्रमाणात होत असल्याचे निर्दर्शनास आले आहे. या सर्वांचा आढावा घेतला असता, प्लास्टिक विघटन होण्यासाठी 100 वर्षांहून अधिकचा कालावधी लागत असल्याचे तज्जांचे म्हणने आहे. प्लास्टिकचे विघटन होत नसल्यामुळे, प्लास्टिक कचरा तसाच जमिनीत गाडला जाऊन सुपीकतेवर परिणाम होतो. तर हे प्लास्टिक समुद्रकिनारी व तळाशी गेल्याने सागरी जीवाना धोका निर्माण होतो. डेनेजमध्ये अडकून पूरस्थिती निर्माण होत असल्यामुळे राज्यांत प्लास्टिक वस्तुंच्या बापरावर निवैध घालण्याची संकल्पना तयार झाली.

यापूर्वी प्लास्टिक बंदीच्या धोरणाबाबत शासनाने नियम केले होते का?

2005 साली पूरस्थितीमुळे उद्भवलेल्या पाश्वभूमीच्या अनुषंगाने राज्याने महाराष्ट्र विघटनशील व अविघटनशील कचरा अध्यादेश 2006 च्या अधिसूचने द्वारे 50 मायक्रॉन

पेक्षा कमी जाडीच्या व ४ इंच X १२ इंचपेक्षा कमी आकारामानाच्या प्लास्टिक कंरीबंगची निर्मिती, साठवणूक, वितरण व विक्री याबर बंदी घातली होती. पण ५० मायक्रॉनपेक्षा कमी जाडीच्या पिशव्यांवर बंदी आणूनदेखील प्लास्टिक पिशव्यांच्या वापरावर व पर्यायाने नागरी घनकचन्यामध्ये प्लास्टिकची घट झाली नाही.

प्लास्टिकचे धोरण जाहीर करण्याची कशी तयारी केली?

प्लास्टिक व थर्मोकोलच्या काही वस्तूच्या वापरावर गुढीपाडव्यापासून बंदी घालण्याबाबत सप्टेंवर 2017 मध्ये जाहीर केले होते. त्यामंतर प्रस्तावित प्लास्टिक वस्तु निर्बंधाच्या धोरणाच्या अनुषंगाने मुंबई महानगरपालिकेचे अधिकारी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे अधिकारी, पर्यावरण विभागाचे अधिकारी यांची संयुक्त बैठक सप्टेंवर 2017 मध्ये घेण्यात आली.

या बैठकीमध्ये गज्यातील महसूल विभागनिहाय बैठका आयोजित करण्याचे ठरले. त्यानुसार मी स्वतः पर्यावरण विभागाचे अप्पा मुख्य सचिव व महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे सदस्य, सचिव, यांच्यासमवेत गज्यातील प्रत्येक महसूल विभाग औरंगाबाद, नाशिक, पुणे, नागपूर, अमरावती व कोकण विभागात नोंदवेंवा 2017 ने जानेवारी 2018 दरम्यान बैठका आयोजित केल्या होत्या यांच्या समवेत प्रस्तावित धोण कशा प्रकारे अवलंबले जावे याबाबतीत सूचना घेण्यात आल्या. अशा प्रकारे अंमलवजावणी करणाऱ्या यंत्रणांची मते ज्ञाणून घेऊनच अभिसूचना तयार करण्यात आली. एखाद्या विषयाबाबत बंदीची अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यापूर्वी संविधित अधिकारी, नागरीक, स्वयंसेवी संस्था यांच्याबंगोबर चर्चा करून त्यांच्या सूचनांची दखल घेऊन हे धोण तयार केले आहे कदाचित महाराष्ट्राच्या इतिहासातील ही पहिलीच घटना असावी.

शासनाने प्रस्थापीत प्लास्टिकबंदी धोण जाहीर करण्यापूर्वी

जानेवारी 2018 मध्ये वर्तमानपत्रामध्ये याबाबतची आगाऊ जाहीर सूचना प्रसिद्ध करण्यात आली होती. या सूचनेमध्ये गज्यामध्ये गुढीपाडव्यापासून प्लास्टिक पिशव्या व एकदा वापरून के कून देणाऱ्या प्लास्टिक व थर्मोकोल वस्तूची निर्मिती व वापराबाबत बंदी जाहीर करण्याबाबतच्या सूचना तीन महिने अगोदर जाहीर करण्यात असल्या होत्या.

प्लास्टिक उत्पादक विविध संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यासमवेत या प्रस्थापीत धोरणाच्या अनुषंगाने बैठका घेऊन विस्तृतपणे चर्चा करण्यात आली हे सांगणे यासाठी आवश्यक आहे की, उत्पादक संघटनांचे पदाधिकारी यांच्याशी विचारविनिमय करूनच अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात आली आहे.

याबाबतची अधिसूचना कधी काढण्यात आली?

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र विघटनशील व अविघटनशील कचग (नियंत्रण) कायदा, 2006 च्या कलम 4 ची पोटकलमे (1) व (2) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, प्लास्टिक व थर्मोकोल इत्यादीपासून बनवलेल्या अविघटनशील वस्तूचे (उत्पादन, वापर, विक्री, बाहतूक, हाताळणी, साठवणूक) नियमन करण्यासाठी 'अधिसूचना 2018' 23 मार्च 2018 च 11 एप्रिल 2018 रोजी प्रसिद्ध केली आहे. ही अधिसूचना महाराष्ट्र शासनाच्या गजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात आली आहे.

अधिसूचनेत कोणत्या बाबीवर निर्बंध घालण्यात आले?

प्लास्टिक पासून बनवल्या जाणाऱ्या पिशव्या (हड्डील असलेल्या व नसलेल्या) तसेच थर्मोकोल (पालिस्टायरिन) व प्लास्टिकपासून बनवण्यात येणाऱ्या व एकदाच वापरल्या जाणाऱ्या अनडिपोजेवल वस्तु, उदा. ताट,

कपस, प्लेटस, खास, काटे, वाटी, चमचे, भांडे, हॉटलमध्ये अन्नपदार्थ एकजिंगसाठी बॅग्ज, द्रवपदार्थ साठवण्यासाठी वापरात येणारे प्लास्टिक पाऊच / कप सर्वप्रकारचे अन्नपदार्थ, धान्य इत्यादी साठवण्यासाठी व एकजिंगसाठी वापरले जाणारे प्लास्टिक व प्लास्टिक वैष्टन, इत्यादीचे उत्पादन बापर, साठवणूक, वितरण, घाऊक व किरकोळ विक्री, आयात व बाहतूक करण्यास माज्यात संपूर्णत: बंदी आहे ही अधिसूचना गाज्यातील कोणतीही व्यक्ती, व्यक्तीचा समूह, शासकीय व अशासकीय संस्था, शैक्षणिक संस्था, क्रिडा संकुल, व्हलव्हस, चित्रपट व नाट्यगृह, औद्योगिक घटक, समारंभाचे हॉल, बाणिज्यक संस्था, कार्यालये, धार्मिक स्थळे, धार्मिक संस्था, हॉटेल, ढाबे, दुकानदार, मॉल्स, विक्रेता, कंटरर्स, घाऊक विक्रेता, किरकोळ विक्रेता, व्यापारी, फेरीवाले, वितरक, बाहतूकदार, विक्रेते, मंडई, उत्पादक, स्टॉल्स, पर्यटन क्षेत्रे, वने व संरक्षित वने इको सेमिटिव्ह क्षेत्रे, सर्व सांबंद्हिनिक ठिकाणे, बस स्थानके, रेल्वे स्थानके इ. ठिकाणी लागू गाहील.

प्लास्टिक व थर्मोकोलचा वापर सजावटीसाठी करण्यास बंदी आहे.

गज्यात खाद्यपदार्थ साठवण्याचाय उच्च दर्जा ग्रास बिसफे नॉल- अ विरहित पीईटी व पीईटीपासून बनवलेल्या व ज्याचर पुनर्चक्रणासाठी पुनर्निर्धारीत पुरुंखरेदी ठळकपणे छापलेली असेल अशा बाटल्यांचा वापर, खोदी, विक्री व साठवणूक खालील अटीच्या अधिन गाहून अनुजेय आहे. उत्पादक विक्रेते व वितरक यांनी पर्यावरणासंबंधी विस्तारीत जबाबदारी पार पाडावव्याची आहे . पुरेशी क्षमता असलेले संकलन व पुर्नचक्रण केंद्रे हे नियम प्रकाशित होण्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या आत मोक्याच्या ठिकाणी कार्यान्वित करणे बंधनकारक असेल अशी वापरलेली बाटली दुकानदार, विक्रेते यांनी पुरुंखरेदी करणे बंधनकारक आहे. । लीटर व त्यापेक्षा जास्त आणि 0.5 लीटर पीईटी / पीईटीई बाटल्यांचर पुरुंखरेदी किमत रु. 1/- आणि रु. 2/- अशी

अनुक्रमे ठळकपणे छापलेली असावी.

अधिसूचनेमधून शिथिल / वगळण्यात आलेल्या वाबी?

आयधार्माच्या वैष्टनासाठी, कृषी, घनकचरा हातावणे इत्यादी प्रयोजनासाठी लागणान्या रोपवाटिकामध्ये वापरण्यात येणारी फक्त कंपोस्टेबल प्लास्टिक पिशवी वा प्लास्टिक तथापि अशा प्रयोजनासाठी वापरण्यात येणाऱ्या प्लास्टिक पिशवी / शिटवर ठळकपणे तसे 'निर्देशित वापरासाठी फक्त' असे स्पष्ट लिहिलेले असावे, तथापि अशा कंपोस्टेबल बॅग्जच्या विक्री किंवा विक्रीपूर्वी उत्पादकाने किंवा विक्रेत्यांनी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण करून घेणे बंधनकारक आहे. विशेष आर्थिक क्षेत्र निर्यातीसाठी विविध उदयोग इत्यादीमध्ये फक्त निर्यातीसाठी प्लास्टिक व प्लास्टिक पिशवीची उत्पादने, उत्पादनाच्या ठिकाणी उत्पादन प्रक्रियेदग्ध्यान अनिवार्य वैष्टनासाठी वापरण्यात येणारे प्लास्टिक आवरण वा पिशवी, परंतु अशा प्लास्टिकच्या पुनर्बापरावर व पुनर्चक्रणाबाबत स्पष्टपणे मार्गदर्शक सुचना अशा वस्तूवर छापलेल्या असाव्यात. परंतु 50 मायक्रॉनपेक्षा कमी जाड नसलेल्या प्लास्टिक पिशव्या तथापि, पुनर्खोरेदी पदधर्ती विकसित करण्यासाठी अशा पिशव्यांवर पुनर्चक्रणासाठी पूर्वनिर्धारीत किमत जी रु. 0.50 पेक्षा कमी नसेल ती ठळकपणे छापलेली असावी पुनर्चक्रणासाठी अशा पिशव्यांची संकलन व्यवस्था विकसित करण्यासाठी दृध डेअरी, वितरक व विक्रेते यांनी अशा पुनर्चक्रणासाठी निर्धारीत छापील पुनर्खोरेदी किमती नुसार अशा पिशव्या पुनर्खोरेदी करणे बंधनकारक असेल. दृध डेअरी व दृध उत्पादकांनी दुधाच्या पिशव्या ऐवजी काचेच्या बाटलीचा किंवा पर्यावरणपूरक पर्यायांचा वापर करण्याची व्यवस्था निर्माण करण्याचा ग्रयत्व करावा,

क्र. सायली सदानंद घाडीगांवकर
F.Y.B.Com.

माझं सुंदर कोकण



आता 'माझे कोकण' पुढे कसे असेल? त्याच काय हाईल? माहित नाही.

दगवर्षी फेरी मागताना, प्रत्येक रेळी ओळखीच्या वाटणाऱ्या खुणा एकेक करत हशत जात आहेत हे निश्चित. माणसं बदलली आणि कोकण पालटत चाललंय, तरी देखील आजच्या तरुण पिढीच्या आधीच्या पिढीने जे 'कोकण' खघितलंय, ते पुढच्या पिढीला बघायला मिळेल का? 'कोकण' म्हणजे आपल्या डोळवासमोर जे चित्र उभे राहत, तेच चित्र नवीन पिढीसमोर साकारलं जाईल का हे माहित नाही, पण तसं नसेल तर ते चित्र साकरण्याचा एक अल्पसा प्रयत्न

'कोकण' म्हणजे कौलारू घर, स्वच्छ अंगण, तुळस व तिळा आधार देणारा दिवा.

'कोकण' म्हणजे गोठा, साठवून ठेवलेलं गक्त आणि गाईच्या भोवती पिंगा घालत असलेलं तिचं गोडस वासरू.

'कोकण' म्हणजे बाहेरील पडवी, झोपाळा, त्यावर असलेली पानसुपारीची पिशकी, तिरक्या रिपी मारलेल्या खिडक्या.

'कोकण' म्हणजे माजधर, एका कोपन्यावर पडललं जात, आजीने सारवलेली चूल, फुंकून ओलसर डालेला कारभारणीचा चेहरा.

'कोकण' म्हणजे देव महापुरुष, वेतोबा, रवळनाथ, कुडाळेश्वर, गमेश्वर, कुणकेश्वर, जैतीर, गिरोबा, सातमाई, माऊली.

'कोकण' म्हणजे कौलारू देवळे, घुमत असलेला गुरव गोखून बघत असलेले मानाचे दगड.

'कोकण' म्हणजे गर्द देवराई, त्यात नाहीशी होणारी देवाची चाट आणि वेशीवर दिलेला नारळ.

'कोकण' घुमत असलेला ढोल, येणारं निशाण, त्याला तोण बांधण्यासाठी घरातल्यांची घाई.

‘कोकण’ म्हणजे भूत पिशाच्या आणि देवचार, त्यांच्या चपलांचा आवाज, मनात असलेली अनामिक भीती, आणि देवासारखी वाढवडिलांची थोर पुण्याई.

‘कोकण’ म्हणजे लाल माती, मोहरत असलेला आंबा, भिरांडा, फणस आणि ब्रान्याचर संदेव डोलणारी माड - पोफळीची झाडं,

‘कोकण’ म्हणजे पतेग, वकुळीचा धुंद करून टाकणार वास, करबंदाची घनदाट जाळी आणि कण्हेरीची फुले

‘कोकण’ म्हणजे तारली, खबळी, काणी, सुरमई, बांगडा, कुले, कालवं, चिंबोरी आणि मोरी माश्याचं खोबरं टाकून चुलीवर केलेलं कालवण.

‘कोकण’ म्हणजे चुलीवर भाजला जात असलेला बांगडा, भाकरी आणि कांदागोलम्याचा पाटयावरचा ठेचा. ‘कोकण’ म्हणजे उकडया तांदळाची पेज, उकडलेले घोटये आणि फणसा - केळफुलाची भाजी.

‘कोकण’ म्हणजे पुढ्यात ठीगभर भात, कैरी घातलेली गोडी डाळ, घावणे आणि सुख्या वाटप घातलेली खुमंग उसळ.

‘कोकण’ म्हणजे तबलेली सांडगी, कांडलेली पिठी, सुकत असलेली आंब्याची साठ आणि मुरत असलेलं लोणचं.

‘कोकण’ म्हणजे नदीला आलेला पूर, मुसळधार पाऊस आणि कोपन्यात पुढे सगकत असलेला नांगर. ‘कोकण’ म्हणजे पेप्सी खात जाणारी पोरं, डांबरी रस्ता, पश्याचा पून आणि खालून वाहणारा व्हाळ. ‘कोकण’ म्हणजे लाल डब्याची एस.टी. धुरळा आणि नातवांची वाट बघत स्टॉपवर उभे असलेले आजोबा. ‘कोकण’ म्हणजे गणपती, मंडप, सज्जावट, मोदक, वाटाण्याची उसळ आणि डब्लवान्या.

‘कोकण’ म्हणजे महापुरुषाची पुजा, बडा, भात, उसळ आणि लाऊडस्पीकर.

‘कोकण’ म्हणजे दिवाळी, पहाटे जाळलेला नरकासुर, तुळशी समोर फोडलेले कारीट, करंज्या आणि उंच निघून जात असलेले कंदिल.

‘कोकण’ म्हणजे होळी, शिव्यांची मैफल, गोडाचं जेवण, गाडलेला खांब, केलेली शिकार आणि मारलेल्या बोंबा,

‘कोकण’ म्हणजे पाटीवर काढलेले दोन गिडक्या असलेलं घर, शाळेत नेलेल्या काकडया, उदवन्या, पोरंच भजन आणि मराठी शाळेतील सरस्वती पुजन.

‘कोकण’ म्हणजे गावातील ग्रामदैवतांच्या जत्रा, गावपळण, पूजा, डबल घेतलेला प्रसाद, मुख्यटे, फुगे आणि मालवणचं मालवणी खाजं.

‘कोकण’ म्हणजे नांदी, पेटीबाल्याचा सुर, तबल्यावर पहलेली थाप, गणपती, धर्मगज्याची इन्टी आणि दशावतार सारखी अष्टपैलू समृद्ध कला.

‘कोकण’ म्हणजे समुद्रावरचे, देवळाकडचे, पिंपळाखालचे, मल्यातले क्रिकेट आणि टुर्नामेंट.

‘कोकण’ म्हणजे लांबच लांब समुद्र, स्वच्छ किनारा, बाग, ती पात, बल्याव आणि दूरवर गेलेली गतवर्त.

‘कोकण’ म्हणजे टाकलेली गरी, लावलेली खुण, चकवणार मासे, लावलेली गपण, ओढणारे तांडल आणि बघ्यांचा फुकटचा घोळका. ‘कोकण’ म्हणजे जेटी, चमचमणाऱ्या

माशयांचा लिलाव, दमून परत आलेल्या होडवा.

आलेलं पाणी.

'कोकण' म्हणजे सिंधुदुर्ग जिल्हा आणि छत्रपती शिवाजी महाराजांनी स्थोल पाण्यात बांधलेला सिंधुदुर्ग किल्ला.

'कोकण' म्हणजे संपबलेली सुटटी, परत जायची तयारी, चाकरमान्याचा न मिघनाग पाय आणि सगळ्यांच्या डोळ्यात

'कोकण' म्हणजे खूप काही सांग पाहणारा, पूर्ण न उलगडणारा, कसलाच अंत नसलेला परशुरामाचा गाव.

कु. ऐश्वर्य जनादेन मांजरेकर
S.Y.B.Com,

ती फक्त आईच...!



सकाळी दोन धपाटे घालून उठवते.. ती आई

उठल्यावर आबडता नाशता समोर मांडते.. ती आई

नाशता नाही होतो तोच डब्बाची चिंता सुरु करते.. ती आई
काय करीन ते घेऊन जा म्हणताना सगळं आबढीच करते
.. ती आई

परतीची आनुरतेने बाट बघत असते.. ती आई !

आपण झोपतो तोवर जाणी असते.. ती आई

आणि जिच्याशिवाय आपले आयुष्य अपुर्ण.

ती फक्त आणि फक्त आईच.

कु. प्रथमेश नितिन धुरी
T.Y.B.A.

माती

जम्मलो या मातीमध्ये
आले सार्थक जीवनाचे
गवने म्हणून घेतो स्वतः आम्ही महाराष्ट्राचे...

शिवांनी फडकाविला भगवा
याच मातीमध्ये लढले मावळे
घेऊनी समशेर हातामध्ये....

चेढात मराठे दीर दीडले सात
आले घेऊनी शत्रु पण
पूर्वीच न्याची जाहली बाट
उमटले शब्द संतांचे याच मातीमध्ये
दुमदुमती ती पंढरी टाळ मृदंग घेऊनी हातामध्ये
लाभला आम्हांस वारसा याच मातीमध्ये
म्हणुनच तर जगतो आधार घेऊनी
एकमेकांच्या साथीचा

कु. अनिल मदाशिव अध्येता
XI Arts

माणूस - पर्यावरणाचा शत्रू



माणसाला बृक्षाची किंमत, त्याची आवश्यकता फार आधी समजलेली आहे. बृक्ष हे एक देवा समान आहेत कारण बृक्षांमुळे सर्व सजीव जगतात. बृक्ष हे मानवाच्या सर्व गरजा पुर्ण करणारे एक महत्त्वाचे साधन आहे. बृक्ष हे आपल्याला फळे - फुले देतात, दमलेल्यांना सावली देतात, हे सर्व ते स्वतःसाठी न करता ते दुसऱ्यांच्या चांगल्यासाठी करतात.

अशा या उपकारकर्त्या च मानवाच्या आणि इतर सजीवांचा आधारस्तंभ असलेल्या बृक्षांचा न्हास होत आहे. मानवाने स्वत...च्या कल्याणासाठी बेसुमार जंगलतोड करून बाळबंट निर्माण केले आहे.

“मानवाचे याऊल बाळबंटाची चाहुत” अशी म्हण आहे. “After man the desert” जळणासाठी, घर चांगल्यासाठी, कागद, रक्कर अशा अनेक कारणांसाठी

बृक्षांचा नायनाट केला गेला, बेसुमार बृक्षतोड केली गेली. मैलों मैल असलेल्या जंगलांना शेवटपर्यंत तोडून त्या ठिकाणी सिमेंट व कॉन्क्रिटचे जंगल निर्माण केले. त्यामूळे उष्णतेत बाढ झाली, पावसाचे प्रमाण कमी होत गेले, जमिनीची घूम होऊन जमिन नापीक झाली, दुष्काळाचे प्रमाण बाढले, हवेत प्रदुषणाचे प्रमाण बाढले व दिवसेंदिवस ओङोन थराला सुदधा छिंद्रे पडली आहेत. अशा महाकाय समस्यांना मानवाता तीँड द्यावे लागत आहे.

आपल्या पूर्वजांनी बृक्षांना महत्त्व दिले होते. बड, पिंपळ यांची पूजा केली जात असे. तसेच त्यावेळी प्रत्येक गावतील माणसे देवाच्या नावाने जमिन देऊन त्या जमिनीमध्ये बृक्षांची

लागवड केली जात असे आणि ती जागा राखीव ठेवली जात असे, त्या जागेतुन वृक्षतोड करत नसे, जेव्हा मानव आधुनिक युगाकडे गेला व अशी राखीव जंगले सुदधा कमी झाली. वृक्ष ही खरी राष्ट्राची संपत्ती आहे, हे जेव्हा माणसाला कळले तसेच अनेक आजागंमूळे माणसाला व इतर जीवानां ब्रास होतोय हे जेव्हा माणसाला कळले तेव्हा सामाजिक वनीकरणाच्या मोहिमेतून वृक्षापौण, वृक्षसंवर्धन व वृक्ष संरक्षणासाठी प्रयत्न सुरु आहेत.

आज पृथ्वीची अवस्था वृक्षतोडीमुळे दिवसेंदिवस विकट होत चाललेली आहे, पृथ्वीवरील बातावरणाचा तोल ढासवत आहे, झाडे जंगले कमी होत आहेत, तसेच बातावरणात आ॒क्सिजनचे प्रमाण कमी होत आहे, काही वर्षांपूर्वी पृथ्वीचा सुमारे 60% भाग बनांनी व्यापलेला होता, पांतू सध्या पृथ्वीचा सुमारे 29.2% भाग बनांनी व्यापलेला आहे, मानवाच्या हया जंगल तोडीमुळे निसर्गाच्या साखळीत इतकी गुंतागुंतीची चक्रे

स्वप्न...

पाहत होते स्वप्न मी
आईच्या उदरात.
उंच भरारी घेईन
मी निळया आकाशात

माझे हे यश पाहुन,
आई - बाबांचे डोळे पाणावतील,
लाडाने आपल्या ते मिठीत घेतील,

स्वप्न हे स्वप्नच असते
हे मला माहित नव्हते
नाहितर आपल्याच माणसांनी
असं केलं नसतं

लंकी बाचवा, सक्षम बनवा !

कृ. समिर विलाम कट्री,
T.Y.B.A.

निर्माण झालेली आहेत, पण ती चक्रे जर मोडली तर ती पुन्हा जोडणे अशक्य आहे, त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात बाढलेल्या वृक्षतोडी यामुळे एक दिवस पृथ्वी बालवंट बनेल

जंगलतोडी मुळे जंगलातील प्राणी शहरांमध्ये शिरत आहते व माणसांची शिकार करत आहेत, अशा अनेक घटना घडत आहेत,

झाडे ही एक अशी संपत्ती आहे की ती आपल्याला नेहमी फायदा करून देते, ही संपत्ती आपल्याला आयुष्यभर जीपासतात व मुलांप्रमाणे काळजी घेतात, तिची आपण सुदधा काळजी घेतली पाहिजे.

कृ. कौमुदी मुद्दांन गांडी
XI Arts

मन हे

का कळेना, कधी कुठे हरवले मन
हे माणसांच्या गर्दीतही, एकटेच फिरते मन हे

शांततेतही पुन्हा पुन्हा, भरकटते मन हे
जाणूनी सर्व काही, प्रत्येक क्षणी चुकते मन हे

मलाच बिलगते, तरीही लपते माझे मन हे
अल्लड - अवघाळ, परी साधे भोळे माझे मन हे.

कृ. दिव्या शीकांत कुलकर्णी
S.Y.B.Sc

या चिमण्यांनो ... परत फिरा ...



विषयाचा अंदाज आला नसेलच! म्हणायला गेलो तर ओळखीचाच विषय आहे. तुम्हा आम्हा सर्वांचा आणि तेवढाच जबलंतही! तो म्हणजे आत्महत्या! आता आत्महत्या आणि चिमण्याचा काय संबंध? तर चिमण्या म्हणजे तुमचं आमचं मन जे चुकून कुठेतरी भरकटलंय त्याला परत आपल्या जाग्यावर आणा. आपलं मन हे चिमण्यांसारखं असतं एकदा भरकटलं की पुन्हा जाग्यावर येण्यास वेळ लागतो. काहीवेळा तर त्याला वाटच मिळत नाही. त्याला आपल्या जाग्यावर आणण्याचं काम आपलच आहे. या सर्वांत जास्त भरडले जातात ते म्हणजे आईबडील. सध्याच्या काळात आपला सकाळी बाहेर पढून गेलेला मुलगा - मुलगी परतून घरी येईल की नाही याचा भगवसा नसतो आणि याच काळजीत ते बुडालेले असतात. आपल्या मुलाच्या काळजीत ते स्वतःलाही विसरून जातात. कोणाकडूनतरी मारले जाणे ही गोष्ट देगळीच! पण स्वतःच स्वतःच आवृष्ट संपर्कांमधील कुठली मानसिकता!

हल्लीच्या कितीतरी आत्महत्येच्या बातम्या कानाकर पडल्या. वरं त्याची कारणतरी काय? तर त्या कारणांनाही अर्थ नाही. कोणाचा ग्रेमभंग झाला, कोणाला फसवलं गेलं, तर कोणाला मोबाईल मिळाला नाही, तर कोणाचा विश्वासधात झाला! पण आत्महत्या करणाऱ्यांनी कदाचित हा विचार केला नसावा की आपण क्षणभंगुर ग्रेमासाठी,

ती व्यक्ती सोडून गेली किंवा त्यापुढे सोबत नसणार म्हणून जीव देतोय पण आपल्यावर जीवापाडु ग्रेम करणाऱ्या आई - बडिलांची काय चूक! त्याचा विश्वात घात झालाच की! तेही काहीही चूक नसताना! मग त्यांनी काय क्गायचे! त्यांनी केलेल्या उपकागांची अशी परत फेड करावी! खरं तर माणसाला एबदु आवृष्ट मिळालं आहे ते आपल्याला जन्म देणाऱ्या आईबापांचं क्रण फेडण्यासाठी! त्यांचे क्रण कितीही फेडावं म्हटलं तरी विश्व कमी पडेल पण त्यातलं अर्धही फेडता आलं तर पुण्य. पण आपण उलट त्यांना त्रासाच देत असू तर त्यांच्या पोटी जन्म घेण्याची आपली कुवत नाही. जातात. मिळेल अथवा त्यांना विचार जे सीमेवर आपल्या रक्षसाठी सज्ज असतात मरायचंच असेल तर धाडसाने सीमेवर जाऊन देशासाठी मरावं, अन् मानानं मरावं, पण भिश्यासारखा अत्महत्येचा गुन्हा करू येये.

आत्महत्या करणाऱ्या तर निघून जातो. पण माझे समाज त्याच्या चारिश्यावर किती शंका उठवितात हे पाहण्यासाठी गहत नाही. पण तेच सीमेवर देशासाठी मृत्युला मिठी मारणारे इतिहास रचून जातात आणि अमर होतात. त्यामुळे कधीही नाव गमावून मरण्यापेक्षा नाव कमवून मरणं अत्युल्तम!

आपल्या शहरात सध्या आत्महत्या सल्ला केंद्राही चालू आहे. परंतु खंत एकाच गोप्तीची वाटते ती म्हणजे आपला जीव बाचवण्यासाठी दुसरं कोणीतरी ग्रयत्न करतो तर आपण स्वतः का प्रयत्न करू शकत नाही?

कोणत्याही केंद्राकडे सल्ला घ्यायला जाण्याची का गरज भासावी? थोडा वेळ काढून आईबडिलांशी बोललं तर

स्पर्श

नवकीच प्रश्न सुटील, जगात असा कोणताच प्रश्न नाही
ज्यावर उत्तर नाही आणि जर कोणत्या प्रश्नावर उत्तर नसेल
तर त्या प्रश्नाला काही अर्थ नाही, प्रश्न कोणताही असो
पासकांशी बोलाल तर उत्तर नवकी मिळेल, तुम्ही लहान
असताना ज्यांना तुम्ही न सांगताच सर्व काही समजत होतं
तर आता तुम्ही स्वतः सांगून नाही समजणार हे शक्य नाही.
त्यामुळे एकच विनंती आहे, कोणताही चुकीचा निर्णय
घेण्यापूर्वी आई - बडिलांशी बोला, जीवन आपल्याला
एक मिळालेली अमूल्य आणि अद्वितीय देणारी आहे आणि
संधीही, आयुष्य मस्त जगा, संधीचं सोनं करा आणि पुन्हा
कोणत्याच सल्ला केंद्राची गगज भासणार नाही याचा प्रयत्न
करा, बाकी आपण समजूतदार आहोतच!

कृ. प्रिती कमलाकर कोळगे
T.V.B.Com.

एक स्पर्श
तुझ्या बोलव्या व्यथांचा
बोल व्यथांचा
अंधारल्या उजेडात
जोडणाऱ्या भावनांचा
साठवलेल्या आठवणीचा
चेतलेल्या मनाला
शांत करणारा
तुझ्या - माझ्या
धुळभरल्या - नात्यांचा
धुसर झालेला
तरीही एक स्पर्श
तुझा ही,
अन..... माझा ही
हवा - हवासा बाटणारा !!

कृ. पंचा शेळटकर
XI Arts

चांगले पुस्तक म्हणजे मानवी
आत्म्याचे अतिशुद्धी सार असते.

आजच्या काळातील स्त्रीयांची परिस्थिती



आजचे युग हे ज्ञानतंत्रज्ञानाचे आहे. या युगामध्ये प्रचंड धावपळ आहे स्वातंत्र्य, समता, बंधुता या तत्त्वांचा सिद्धिकार करून आजचे युग प्रगती करू इच्छित आहे. जागतिकीकरण, उदारीकरण, खाजगीकरण या तत्त्वांचा सिद्धिकार केल्यामुळे ज्ञानेश्वरांनी महटल्याप्रमाणे “वसुधैव कुटुंबकम्” डाले आहे. या सान्या कुटुंबात स्त्री कुठे आहे? असा प्रश्न विचारला तर निश्चित उत्तर मिळत नाही.

पूर्वी चूलमूळ यात गुंतलेली सती, विधवा, ऊंडातवी, जगटविवाह अशा असंख्य वेदनांने व्याकूळ डालेल्या स्त्रीयां आजच्या युगात वेदनामक्त होण्यास सिद्ध डालेल्या आहेत. ‘अबला नाही मी सबला आहे’ अशी गर्जना करत स्त्रीयां स्वतःचा विकास करण्यास इच्छुक आहेत. आजमितीस स्त्री गरुड़झेप घेताना दिसत आहे ते क्षेत्र कोणतेही असो राजकारण, समाजकारण, कला, क्रिठा, विज्ञान या ग्रन्त्येक क्षेत्रात स्त्रीने स्वतःचा कर्तुत्त्वाचा ढेण्या ठसा उभटवलेला आहे. टेबल टेनीसमधील सेरना विल्यमस, अवकाशात भरारी घेणारी सुनीता विल्यमस, आपल्या आवाजाने संगळ्या भारतीयांना वेड लावणारी लता मंगेशकर, मुष्टीयुद्धात

पुरुषांची मक्तेदारी मोडत काढत म्हणते “हम भी कुछ कम नहीं” असे म्हणत ऑलिम्पिकमध्ये पदक मिळवणारी मेरी कोम, पाकिस्तानमधील दृश्यतबादयांना आव्हान देऊन मृत्युसही झुंज देऊन मुलीच्या शिक्षणासाठी लढणारी अवघ्या 18 व्यावर्षी नोबल पुरस्कार मिळवणारी मलाला युसुफ जाई अशा रणागिनींची यादी काढली तर लिहायला धरती इतका कागद ही पुरणार नाही नि समुद्राइतकी शाई सुदधा संपूर्ण जाईल इतक्या कतूत्वाने स्त्रियांनी आपला इतिहास गाजविला आहे आणि गाजवत आहेत आणि गाजवत राहतील.

स्त्री म्हणजे पवित्र, सहनशिलता, क्षमाशिलता याचे प्रतिक आहे. गतकाळात इतिहासात लाभलेली स्त्री आजच्या या धावपळीत तिची अवस्था काय आहे? आणि प्रथा जाणून घ्यायचा प्रवत्न केल्याचर गल्लीधासून दिल्लीपवत स्त्रीयांच्या सुरक्षेतेचा प्रश्न निर्माण डाला आहे. सात वर्षांच्या बालिकेवर

आणि सत्तर वर्षांच्या मातेवर आज बलात्कार होत आहेत हे कशाचे प्रतिक आहे? याला कारण स्त्री उपभोगाची वस्तु आहे ही पुरुषी मानसिकता हेच कारण आहे. कॉलेजमधील तरुणींना गुलाबी स्वप्ने दाखवून त्यांचे गुलाबी जीवन उद्घस्त करणाऱ्या तरुणांची मानसिकता काय असते? घटस्फोट ही स्त्रीयांच्या दैवाहिकी जीवनाला कुरतडून खाणारी किंड आहे. या किंडीला असंख्य स्त्रीया बळी पडल्या आहेत. तसेच दिवसेंदिवस स्त्रीयांच्या शरीगतील हिमालोबीनचे प्रमाण कर्ती होत आहे त्यामुळे स्त्रियांची परिस्थिती ढासल्त आहे. तसेच आजची स्त्री ही पुरुषाप्रमाणे व्यसन करत आहे. गुन्हेगारीच्या विळळ्यात फसत आहे. एखादी वस्तु विकाबी त्याप्रमाणे स्वतःचा देह विकून श्रीमंत होण्याची स्वप्ने पाहत आहे.

हे सगळं वाचल्यावर आपल्याला एक प्रश्न पडतो की आजची स्त्री प्रगतीकडे चालली आहे की अधोगतीकडे जात आहे, ती तिमिगातून तेजाकडे की तेजाकडून तिमिगाकडे जात आहे. पण खुरे सांगायचे आहे की प्रगती आणि अधोगती या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत म्हणूनच मता म्हणावसं बाटते की आजची स्त्री ही काळाचे विष पचवून प्रगती करण्यास विश्वाच्या भारतीयांसाठी झटणारी एक आदिशक्तीच आहे.....

कृ. मुनिता शंकर काळे
XII Arts

अचूकता पाहिजे तर सराव
महत्वाचा.

यशाची गुरुकिल्ली म्हणजे स्वतःला
ओळखण.

पहिल्या भारतीय महिला डॉक्टर

डॉ. आनंदीबाई गोपाळराव जोशी



आनंदीबाई गोपाळराव जोशी. (जन्म, पुणे, 31 मार्च इ.स. 1865) रोजी पुण्यात न्यांच्या आजोळी झाला. आनंदीबाईचे पूर्वाश्रमीचे नाव यमुना होते. जुन्या कल्याण परिसरातील पासाका इथे गाहणाऱ्या गणपतगव अमृतेश्वर जोशी यांच्या त्या जेठ कन्या होत्या. बयाच्या नवव्या वर्षी न्यांचा विवाह चयाने 20 वर्षांनी मोठे असणाऱ्या गोपाळगव जोशी यांच्याशी झाला. लग्नानंतर गोपाळगवांनी आपल्या पत्नीचं यमुना हे नाव बदलून आनंदीबाई हे ठेवले. गोपाळगव कल्याणला पोस्ट ऑफिसात कागळून होते. लग्नानंतर आनंदीबाईची चयाच्या 14 व्यावर्षी एका मुलास जन्म दिला. परंतु दुदेवाने पुरंशी वैद्यकिय सुविधा न मिळाल्याने तो केवळ दहा दिवस जगू शकला हिच खंत आनंदीबाईना वैद्यकिय शिक्षणाकडे खेचून घेण्यास काणीभूत ठरली. या अनुभवातून त्यांनी स्वतः डॉक्टर होण्याचा निर्णय घेतला.

गोपाळगवांची चिकाटी यांचे फलित म्हणजे आनंदीबाईनी खिस्तीधर्म न स्वीकारता। 1883 मध्ये बयाच्या प्रक्रियाब्यावर्षी 'विमेन्स' मेडिकल कॉलेज ऑफ पेन्सिल्वानिया मध्ये प्रवेश मिळाला.

तत्कालीन भारतीय समाजाकडून आनंदीबाईच्या डॉक्टर होण्याला विरोध होता. त्यावेळी आनंदीबाईनी कलकत्ता येथे एक भाषण केले. त्यांनी भारतामध्ये महिला डॉक्टरांची किती आवश्यकता आहे हे पटवून दिले आणि हे स्पष्ट सांगितले की मला यासाठी धर्मातर करण्याची कदाची गरज नाही. मी माझा हिंदू धर्म व संस्कृती यांचा कदाची त्याग करणार नाही. मला माझे शिक्षण पूर्ण झाल्यावर महिलांसाठी एक वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करावचे आहे कट्टाच्या आणि जिदीच्या जोगवर अभ्यासक्रम पूर्ण करून इ.स. 1886 मध्ये आनंदीबाईनी एम.डी. साठी जो प्रबंध सादर केला त्याचा विषय होता हिंदू आर्य लोकांमधील प्रसूतीशास्त्र. एम.डी. झाल्यावर विहितोरिया गरीकडून सुदधा त्यांचे अभिनंदन झाले. एम. डी झाल्यावर आनंदीबाई जोशी जेब्हा भारतात आल्या. त्यांना कोलहापूर मधील अल्चर्ट एडवर्ड हॉस्पिटलमधील स्त्रीकक्षाचा ताबा देण्यात आला. केवळ 21 वर्षांच्या जीवनयात्रेत आनंदीबाईनी भारतीय स्त्रीयांसाठी प्रेरणादारी जीवनादर्श उभा केला. दुदेवाने बयाच्या विशीतच त्यांना क्षयरोग झाला होता. पुढे काही महिन्यातच म्हणजे 26 फेब्रुवारी इ.स. 1887 रोजी पुण्यात मृत्यु झाला.

कृ. भक्ती गणेश परब
F.Y.B. A.

गोपाळगवांनी या संदर्भात अमेरिकेत काही पत्रव्यवहार केला. परंतु हे शिक्षण घेण्यासाठी खिस्ती धर्म स्वीकारण्याची अट होती आणि धर्मातर करणे या जोडण्यास मान्य नव्हते. त्यांनी जिदद सोडली नाही. पुढे आनंदीबाईची तळमळ आणि

‘गर्दीत माणसांच्या माणूस शोधते मी’



एकदा एका मुलाने एका वयस्कर व्यक्तीला विचारलंआजोबा स्पर्धा नसलेलं एखांद क्षेत्र सुचवा मला करीअर साठी, आजोबा - माणूस होण्याचा प्रयत्न कर, सध्या त्यात खूप बाब आहे, बिलकूल स्पर्धा नाही! नशीब, लाग घरताना जात विचारतात पण, गरजेला रक्त घेताना जात विसरतात, ही आहे आपली खरी सत्यता.

तारीख 7 ऑक्टोबर 2017, स्थळ चक्रविद्येचे माहेरधर बगी असलेले पुणे, पंधरा – वीस लोकांच्या जमावाने चार कुत्र्यांना गैंकल टाकून जीवंत जाळलं आणि 16 कुत्र्यांना अन्नात विष टाकून मारलं. कुत्र्यांचं सोडाच त्या आधिच्या महिन्यात नांदेड मध्ये सख्या भावानेच भर सस्त्यात बहिणीच्या पोटात चाकू खूपसून खूण केला. तेथे गर्दी जमा झाली, पण एका माणसाचे हात त्या माथेफिरु भावाला थांबवू शकले नाहीत, थांबवनारच कसे ते तर घडलेल्या घटनचे मोबाइल वर प्रक्षेपण करण्यात घन होते.

घटना क्र. 3 सस्त्याच्या बाजूच्या झाडीत दोघा जणांवर खुणी हल्ला झाला, मित्राचा जीव गेला, मुलांी जीवाच्या आकांताने अर्धमेल्या रक्त बंबाळ अवस्थेत गुडध्याने सरकत सरकत सस्त्यावर मदतीची याचना करत होती, तिथेही गर्दी जमा झाली आणि मोबाइलवर शूटिंग करण्यात व्यस्त झाली. अहो कुत्र्यांना जाळताना, बहिणीला तडफडून तडफडून मरताना

आणि अर्धमेल्या रक्तबंबाळ अवस्थेत मदतीची याचना करताना समोरच्या गर्दीत मदतीचा हात देवून माणूसकीची जात निभावणारा पक्की माय का लाल तिथे हजर नव्हता किंवहुना तिथे माणूस गेहजर होता आणि हाच गर्दीतला माणूस शोधण्यास मी आज आपणांसमोर विषय मांडतोय,

“गर्दीत माणसांच्या माणूस शोधतोय यी.”

खगंतर कोणत्यातीरी महान कवीन असं म्हटलय,

बंदूक रक्षकांची बनवेल भक्ष आता,
झोपेल भयमुक्त अशी एकही रात नाही,
माझाच देश आता माझ्यात राहत नाही,
गर्दीत माणसांच्या माणूस जात नाही.

ओ मित्रांनो, किडे, मुऱ्या, पशु – पक्षी, रान – वने, झाडाझुडपांच्या या पसान्यात जगणान्यांपेक्षा थोडा सतर्क मैदू आणि दोन हात, दोन पाय लाभलेली जमात म्हणजे माणूस, आहार, निद्रा, भव, मैथून या चार गोष्टी पशु – पक्षी करतात पण पाचवी विचार करण्याची शक्ती ज्याच्यात आहे ना, तो माणूस!

जीवशास्त्राच्याच भाषेत सांगायचे झालं तर ज्याचा अंगठा या चार बोटांपासून वेगळा झाला आणि त्याच्या जीवावर या कर्तृत्वाचा डोलागा उभा केला अशी या निसर्गाची सर्वोलम निर्मिती म्हणजे माणूस, माकडाची शेपटी गेली, तो दोन पायावर उभा गहिला तो चालू लागला त्याच्या बुद्धीची धाव एवढी की तो चंद्रावर पोहोचला, त्याच्या बुद्धीची झोप एवढी की तो मंगळावर जावून पोहोचला, त्याने समुद्र काढीज केला, त्यांने नदया अडवल्या, त्याने जंगल ताब्यात घेतली तशी त्याच्या मनातली हिरवाई संपत्ती, त्याने पाखरांचे संसार उध्वस्त केले, त्याने नदया अडवल्या पण मनातले ग्रेमाचे झार आटले, त्याने विशाल समुद्रावर राज्य केल, पण मनात संकुचीत ठबकं तथार झाल, एका बाजूला त्यांने ग्रहतान्यांना प्रशिक्षणा घातल्या, पहा दूसऱ्या बाजूला त्याच्या संवेदनांनाच ग्रहण लागलं.

मित्रांनो अगदीच सोपं करून सांगायच झालं तर माणूस माणसा पासूनच दूर गेला, माणूस स्वतःच्या मूळ अस्मिन्ते पासूनच दूर गेला, अहो, संध्याकाळच्या ज्वेणा वेळी घासातला – घास बाजूला काढून वाटीभर भाजी शेजान्यांच्या घरी नेवून देणारी पिढीच आज मूळात थकलीय, आज रोज सकाळी शिळा मसाले भात आणि चपात्या कचराकुंडीत टाकताना, फुटपातवर एखादया उपाशी लेकगाला त्याची गरज असेल असे आम्हासा बाट नाही ना, तेव्हा तिथे आमच्यातला माणूसच हरवलाय आणि तेच पाडगांवकर म्हणतात,

या ओपडयात आली
बाहू ही गटारे,
चिखलात हून त्याच्या
माणूस शोधतो मी
कोलाहयात सान्या
माणूस शोधतो मी,
गर्दीत माणसांच्या
माणूस शोधतो मी.

अहो, आज कोणतेही वर्तमानपत्र काढा, न्यूज लावा, व्हाट्टरीप ओपन करा अथवा फे सबूक लांगइन करा तुम्हाला

प्रचंड गर्दी दिसेल, प्रचंड गर्दी दिसेल ती माणसांची जी गर्दी थंड असते आया बहिर्णीची अब्रु लूटताना.

एखादा दृढंवी अपघात होतो, रक्ताच्या थारोळयात माणसं तडफ डतात, तिथंही गर्दी असने पण ती फोटो काढण्यात, शुटींग करण्यात व्यस्त असलेली.

अहो एल्फीस्टनचा पूल पडतो, तिथंही गर्दी असते पण ती गर्दी धूंद असते माणसांना तूडवून, चॅगरून स्वतःचा जीव बाचवण्यात.

एखादा भूकंप होतो, महापूर येता, डिगान्या खाली हाडामासांची माणसं गाडली जातात, मग तिथं गर्दीतलाच कोणीतरी येवून गर्दीत भाषण देत असतो, तर गर्दीतलाच कोणीतरी मान असतो ग्रेताच्या अंगावरचे दागिने ओग्बाडण्यात.

गर्दी कुठे नाही? रेशमच्या दुकानात गर्दी, हॉस्पिटल भोवती गर्दी, रेल्वेमध्ये गर्दी, बसमध्ये गर्दी पण आसपास माणसं उपाशी आहेत, लेकर शाळेवीना आहेत, हॉस्पिटलमध्ये कळया खूलल्या जात आहेत हे आणि असं सगळं बघायला आमच्या गर्दीला वेळ नाही हो!

आज मातीच्या भिरीना सिमेंटचा गिलावा आला, पण माणूसकीचा ओलावा मात्र पापुदे उडावे तसा उडून गेला, प्लॉट सिस्टिममध्ये, अपार्टमेंटमध्ये माणसं घराने जवळ आली पण मनाने? मनाने मात्र ती तेवढीच दूरावली गेली, या सर्वांचा परिणाम म्हणजे माणसांची मने दूरावली गेली, या सर्वांचा परिणाम म्हणजे माणसांची मने मृदांड झाली आणि म्हणूनच आज मला या मनोगतातून सांगायची गरज भासली.

हो मान्य आहे मला निसर्गतः इतर प्राण्याप्रमाणे माणूसही स्वार्थी असतो आणि त्याने ते असावाही! पण आपलं भागल्या नंतर इतरांना देण्याची दानतही माणूस सोडून सगळ्या प्राण्यांमध्ये आहे.

जंगलाचा गजा सिंह देखील स्वतःच पोट भरल्या नंतर
उल्लेली शिकार इतर प्राण्यासाठी ठेवून जातो. मूळात गर्दीत
माणूस हरवण्याचं कारण माणसाचा हब्बास, माणसाचा लोभ.
अडाणी बहिणाबाई याच माणसाला उटदंशून विचारतात,
माणसा, माणसा कधी होशील माणूस,
लोभापार्यी झाला माणसाचा काणूस.

पण मित्रांनो, एकदं सगळं जरी असलं तरी पून्हा एकदा
या भयान गर्दीत माणसाला शोधाव लागेल आणि यासाठी
त्या माणसाची सुरुवात स्वतःच्या अंतकरणा पासून कगवी
लागेल.

जाती धर्माच्या या गर्दीत जो फक्त 'मी भारतीय आहे'
अशी ओळख देईल ना, तिथे सापडेल आपल्याला माणूसकी,
एखादा मूळगा स्त्यावरच्या चीकात भिक मागताना दिसेल
आणि त्याच्या हातात जो पहिल्यांदा पाटी येन्सिल देईल,
तिथे सापडेल आपल्याला माणूसकी. जेव्हा प्रत्येक घर
स्त्रीजन्माच्या स्वागतासाठी सज्ज असेल तिथे सापडेल
आपल्याला माणूसकी, एखादे झाड विनाकारण तोडताना त्या
झाडाच्या स्वतःच्या लेकरांप्रमाणेच कवटाकून उभा राहील
ना, तिथे सापडेलच आपल्याला माणूसकी।

हिंदू, मुस्लिम, शिख, इसाई हे शब्द जेव्हा गाढले जातील
ना, या मातीत तेव्हा खुन्या अर्थाने उगवून येईल इथे माणूसकी।

आणि मग त्यानंतर कुणालाच असा विषय इतरांसमोर
मांडण्याची गरज भासणार नाही. काण त्यानंतर ती गर्दी
असेल माणूसकीच्या माणसांची अस्सल माणसांची!
अशी परिस्थिती लक्करच येवो, अशी सदिच्छा.
शेवटी नामदेव ढसाळ म्हणतात,

चंद्र, सुर्य फिके पडतील असे,
सचेत कार्य करा,
एक तिळं सर्वांनी कर्दून खावा
माणसाचेच मुप्त रचावे,
माणसाचेच गाणे गावे माणसाने,

माणसाचेच गाणे गावे माणसाने,
जय हिंद,
जय भारत.

कृ. प्रणाली प्रकाश परव
F.Y.B.Com

माझे शिवछत्रपती



करण्या मातेची स्वप्नपूर्ती
घेऊया तलबार हाती
मर्द - माबळयांची फौज सोबती
पगली बाट स्वाभिमानाची ॥
झुगारून बंधने गुलामाची
नमविले शत्रूला चरणाशी
मुक्त केले मातृभूमीसी
करूनी स्थापना हिंदवी स्वराज्याची ॥
काय वर्णावी शिवरायांची थोरवी
जोडूनिया दोन्ही हस्त,
झुक्कूनी माथा शिवचरण बंदावी ...

कृ. स्नेहा विजय चव्हाण
F.Y.B.A

जल हे जीवन आहे



पृथिव्यातीणि रत्नानि जलमअन्नम सुभाषितम्।
मूँहै... पाषाणखण्डेषु गत्वसंज्ञा प्रदीयते॥

पृथक्कीवरती जल, अन आणि सुभाषिते ही तीन रत्ने आहेत, पण मुख्य मात्र दगडाच्या तुकड्यांना रत्न असे म्हणतात. ते मिळवण्याच्या मागे लागतात, त्या सुभाषितामध्येही 'जल' हे प्रधानरत्न म्हणून वर्णिले आहे. यातच त्याचे महत्व अधोरोखित केले आहे.

संपूर्ण विश्वातील जीवसृष्टीचे अस्तित्व ज्या घटकावर अवलंबून आहे, ते म्हणजे पाणी, पाणी हा जीवनाचा शाश्वतस्रोत आहे म्हणूनच पाण्याता जीवन महटले जाते, पृथक्कीवरची सज्जीवांची उत्पत्ती ही पाण्या मधूनच झाली. पाणी नाही तर अस्तित्व नाही, म्हणूनच पाण्याता जीवनाचा एक अनमोल आणि अविभाज्य घटक महटले जाते, निसर्गानि मानवाता दिलेली अमूल्य देणारी म्हणजे पाणी, पाण्याशिवाय

सृष्टीतील एकही जीव जगू शकत नाही, पाण्याभिना जगणे हे मुळीच कल्पना करता येणार नाही, म्हणूनच पाणी हे देवाधरचं अमृत म्हटले जाते.

इतर सर्व सज्जीवांपेक्षा मानवाला पाण्याची जास्तीत जास्त गरज असते, मानवी शरीराचा सुपारे 65 टक्के भाग हा पाण्याने व्यापलेला असतो, सध्या पृथक्कीवर उपलब्ध असलेल्या एकूण पाणीसाठयापिकी 97 टक्के पाणी हे समुद्रामध्ये आढळते, तर 2 टक्के पाणी हे गोठलेल्या बर्फाच्या व हिमनगाच्या स्वरूपात आढळते, म्हणजेच जगातील पाण्याच्या साठयापिकी केवळ मानवास उपयुक्त असे 1 टक्कापेक्षाही कमी पाणी हे नदी, तलाब व भृपृष्ठाखाली पिण्यायोग्य पाण्याच्या स्वरूपात आढळते.

पाण्याच्या उपलब्धतेसाठी पाऊस हा एकमेव नैसर्गिक स्रोत आहे, निसर्गाचिक्कात उपलब्ध असणारे सरासरी पाणी हे मर्यादित असून आज मात्र लोकसंख्येत अफाट वाढ, लोकांचे राहणीमान आणि विकासाची ग्रंथिया यामुळे पाण्याच्या मागणीत सातत्याने वाढ होत आहे.

गेल्या काही वर्षांपासून निसर्गाच्या अनियमितपणामुळे बातावरणात घडणारे वदल भारतासारख्या देशातील क्रतुमानात असमतोल निर्माण करण्यास कारणीभूत ठरतेय. याचाच परिणाम म्हणजे कुठे दुष्काळ पडतोय, कुठे अवर्षण तर कुठे पूर सदृश्य परिस्थिती निर्माण झाली आहे.

मैत्री ...



पाण्याच्या दुषितीकाणामुळे जलप्रदूषणासारखी समस्या आपल्याला भेटसावत आहे. याचेच पर्यवसान पिण्यायोग्य पाण्याचे साठे हव्हहव्ह कर्मी होत चालले आहेत. त्यासाठीच गरज आहे, जलप्रदूषणासारख्या समस्येचे गांभीर्य लक्षात घेऊन त्याला आका बसवण्यासाठी बेळीच जागरूक होण्याची. आज पाण्याचे योग्य व्यवस्थापन नसल्यामुळे या ना त्या मार्गाने पाण्याचा अपव्यय मुळच आहे. त्यामुळे च पाण्याचा नीट वापर आणि पाण्याची बचत या संकल्पना आजच्या काळात पैशाच्या बचतीप्रमाणेच महत्वाच्या ठरल्या आहेत, लोकांमध्ये जागृती घडवून आणण्यासाठी शासन अनेक 'जनजागृती' कार्यक्रम गाबवत आहेत.

आज मात्र पाणी सहज उपलब्ध असल्यामुळे लोकांकडून पाण्याचा नेहमीच अतिरेकी वापर होत आहे. त्यासाठीच गरज आहे ती आपण वैयक्तिक भनावर पाणी वाचविण्यासाठी प्रयत्न करण्याची या जीवनरूपी पाण्याचं मूल्य समजून त्याचा अपव्यय टाळण्याची आता गरज आहे ती जलसागर करून स्वतःच्या कृतीतून समाजापुढे आदर्श निर्माण करण्याची! लोकांच्या निद्रिस्त मनावर किंवा पांधरून घेऊन पडलेल्या मनाच्या दरवाजावर खडखड झाण्याची !

आपण आताच काहीतरी केलं नाही तर "पुढचे महायुद्ध झालेच तर ते पाण्यावरूनच होईल" या धोक्याच्या इशान्याचं गांभीर्य आपण आताच समजावून घेतलं पाहिजे. कटू वास्तवाकडे दुर्लक्ष करून तर मुळीच चालणार नाही.

जल हे जीवन म्हणतो ना आपण? मग या जीवनासाठी काही करायला नको का ? आणि असं जर झालं तर आपला देश खान्या अर्थाने सुजलाम सुफलाम होईल म्हणूनच पाण्याचा थेंबथेंब वाचवू या, त्याची नासाडी टाळूया, या जीवनरूपी पाण्याचं मूल्य समजूया, समृद्ध असा देश घडवूया !

मित्र - मैत्रीण म्हणजे मैत्री असते

मैत्रीमध्ये विश्वास असतो

विश्वासा मध्ये खास असते

श्वासामध्ये जीव असतो !!

मैत्री म्हणजे जीवनात साथ असते

जीवना मध्ये आनंद असतो

सुखा मध्ये आठवण तुळी माझी असते !!

मैत्री म्हणजे एकमेकांची साथ असते

एकमेकांच्या साथी मध्ये आत्मविश्वास

असतो आत्मविश्वास म्हणजे जबळीक असते

जबळीक मध्ये प्रेम असते !!

मैत्री म्हणजे एकमेकांवरचा विश्वास असतो

विश्वास मध्ये मैत्री दृढ असते

दृढ मैत्री आयुष्यामध्ये सर्वश्रेष्ठ असते

सर्वश्रेष्ठ मैत्री ही जीवनभरची साथ असते !!

क. पहेळवरी मुरेश पमुकर
F.Y.B.A.

भारतीय शेतकरी



हा विषय तसा जुनाच आहे. पण यामध्ये भारपूर काही समावलेले आहे. या समस्त पृथ्वीतलावरील सजीवास जगण्यासाठी अननाची गरज असते. मनुष्याच्या मुलभूत गरजा म्हणजे अन्न, वस्त्र, निवाग या मनुष्याच्या प्रथम गरजा आहेत हे आणांस माहित आहे. आणि त्या भागविण्यासाठी प्रत्येक व्यक्तीला काही धडपड करावी लागते. पण या मध्ये प्रथम गरज येते ती म्हणजे अन्न. यासाठी प्रत्येक व्यक्ती आपल्या जीवनामध्ये काही ना काही तडळोड करत असतो आणि अन्न घान्य मिळविण्यासाठी प्रत्येकाला कट कगवेच लागतात. पण त्याची सुरुवात कोटून होते ती शेतात गवणाऱ्या शेतकऱ्यापासून.....

भारत हा कृषीग्रधान देश आहे आणि शेती हा भारताचा मुख्य व्यवसाय देखील मानला जातो. शेतकऱ्यांनी पिकवलेले अन्न - घान्य आणण खातो. शेतकऱ्याचे मत एवढादया सामान्य शेत मजूराचे मत आणि अंबानीचे मत याला घटनेने समान मत दिले आहे. पण खरच जो आपल्याला पोसतो ज्याच्यावर आपली उपजिबीका चालते त्याच्या मताला खरच न्याय मिळतो का? हे कोणास नवकी माहितच नाही आहे

स्वातंत्र्या नवरच्या काळात ओदयोगिक व शेती क्षेत्रांमध्ये खूप मोठ्या प्रमाणावर प्रगती झाली. विविध ठिकाणी धरणे बांधली गेली, कालवे काढले गेले, विविध अनुदाने दिली गेली, विविध सरकारी योजना गवविल्या गेल्या त्यामुळे शेतीचा विकास झाला. सर्वत्र हरितक्रांती झाली. पण ही ब्रांती प्रत्येक शेतकऱ्यांपर्यंत खुरच पोहचली आहे का? आणि पोहचली आहे तर एवढाया मोठ्या प्रमाणावर आत्महत्या का होत आहेत? खरच जर शेती मध्ये विकास झाला आहे तर त्याचा उपयोग कोणाला झाला आहे? आणि त्याचा उपभोग कोण घेत आहे? शेतकऱ्यांसाठी गववण्यात येणाऱ्या विविध उपाय योजना त्याच्या पर्यंत खरच पोहचतात का? त्याचा लाभ कोणकोणते शेतकरी घेत आहेत आणि त्या प्रत्येकाला याची गरज आहे का? या सागळ्या असंस्थ ग्रेनांची उत्तर शोधत असताना हा लेख लिहावा हा विचार मना मध्ये आला आणि लेखनीला चालना मिळाली.....

भारतामध्ये शेती ही बंग परंपरेने पुढे जात असते, पण सध्या तस चक्र दिसत नाही. बाढत्या लोकसंख्येमुळे एकत्र कुटुंबपद्धती दिवसंदिवस नष्ट होत चाललेली आहे त्यामुळे शेतकऱ्याच्या बाटवाला छोटासा तूकडा येतो, पण त्यावर त्याची उपजिबीका होत नाही, मग तो दुसऱ्याच्या शेतात शेत - मजूर म्हणून राहतो किंवा कोणाकडे तरी कामाला राहतो. नाहीतर बेरोजगार होऊन व्यसनाच्या आहारी जातो, आपल्या मुला - बाळांच्या लहान - लहान इच्छा पूर्ण करता येत नाही, कुटुंबाचे पालन पोषण व्यवस्थित करता येत नाही याची जाणीव झाली की तो आतून तुटतो, मग नैगश्य आणि दुःख येते, त्यातून तो आत्महत्येच्या आहारी पडतो.

शेतीला उपयुक्त असलेली बी-विधाणे, वाहने, औषधे, बीज ही त्याला उत्पादकाने ठगवून दिलेल्या किमतीला ते उत्पादन विकत घ्यावे लागतात आणि त्यांच्या किमती वांगमाप सतत बाढत असतात. पण त्याने कष्ट करून उगवलेल्या अनधान्याची किमत त्याला स्वतःला ठगवता येत नाही ही दुःखाची गोष्ट आहे. सगळाने कृषी क्षेत्राची प्रगती व्हावी यासाठी विविध शेतक-यांच्या समित्या भू-विकास बँका, जिल्हा सहकारी बँका या संस्थांशी शेतकऱ्यांचा जास्त संबंध येतो. पण त्या कोणत्या ना कोणत्या गाजकीय पुढाऱ्यांच्या ताब्यात असतात, मग त्या बँका किंवा संस्था तोटवात किंवा कर्जाच्या विळळ्यात चालली आहे असे दाखवून त्यावर विविध सरकारी पैकंजेस मिळवली जातात, व शेतकऱ्यांना त्यांची योग्य अशी मदत मिळत नाही.

बदलत्या काळानुसार मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टचार केला जातो व त्यामुळे किंत्येक शेतकऱ्यांचे नुकसान होते. हे भ्रष्टचार करण्याचाला माहित नसते. त्याला फक्त आपला फायदा दिसत असतो. शेतकऱ्यांना न मिळण्याचा त्या न मिळाल्याने ते आत्महत्येच्या आहारी जातात. यामुळे खुप कुटुंब उद्भस्त होतात, किंत्येक स्त्रिया विधवा होतात, त्यांची मुले अनाथ होतात, अनेक कुटुंब रस्त्यावर येतात. तसेच बदलत्या काळानुसार हवामानात मोठी तफावत पाहण्यास मिळते. त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात शेतकऱ्यांचे आर्थिक

नुकसान होते, पहिल्यांदा जून महिन्यातील कोठे पल्ला नसतो, त्यामुळे मोठ्याप्रमाणात शेतीचे नुकसान होते, त्यामुळे पुढे घेतल्या जाणाऱ्या उत्पादनावर त्याचा मोठ्या प्रमाणात परिणाम होतो, तस हंगामी घेतल्या जाणाऱ्या पिकावर मोठ्या प्रमाणात परिणाम दिसून येतो, आणि त्यातूनच पुढील विचारांना चालना मिळते आता आपल्याला साबकार फसवून घेणार, आपण त्याचेही ऐसे देवू शकत नाही, बँकेची विविध कर्जे फेडू शकत नाही, उधारी चूकवू शकत नाही या विचाराने तो खचून जातो, आणि याला आता याहीच पर्याय नाही या विचारानुसार तो आत्महत्येच्या विचाराच्या आहारी पडतो. खरच हे थांबवले आहे, नाहीतर प्रत्येक व्यक्तीला प्रत्येकाचे अन्न-धान्य करावे लागेल, 2001 च्या जनगणनेनुसार विचार केला तर शेतकऱ्यांची संख्या कमी होत चालली आहे. 2009 च्या अहवालानुसार 17,368 शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केली होती, आणि हे प्रमाण खुप अधिकच आहे, हे थांबविण्यासाठी प्रत्येकाने प्रयत्न केले पाहिजेत, यासाठी शेतीच्या व्यवस्थापनाच्या दृष्टीकोनातून विचार केला गेला पाहिजे, याकडे सर्वांचे लक्ष जाणे गरजेचे आहे, उत्पादनाच्या खर्चाच्या तुलनेत शेत मालाला जास्त भाव मिळवून देता येईल.

शेती संबंधी विचार केला जाईल असे उपक्रम गाबवले गेले पाहिजेत, तर कोठे ना कोठे आपण हे आत्महत्येचे प्रमाण थांबवू शकतो, आणि एक महत्वाची गोष्ट म्हणजे भारतामध्ये मोठ्या प्रमाणात खेडी आहेत, जर खेड्यांचा विकास आला तरच भारताचा विकास होईल, त्यासाठी येणाऱ्या विविध योजना, अनुदानेही त्यांच्या पर्यंत कशा पोहचतील याचा प्रत्येकाने विचार केला पाहिजे तरच आपण आत्महत्येचे प्रमाण कोठे तरी थांबवू शकतो.

कृ. क्रतू संजय गोवेकर
S.Y.B.Com

एक कटु सत्य



आपला भारत देश हा ४०% कृषिप्रधान आहे. भरपूर लोकांचा शेती हा परंपरेने चालत आलेला व्यवसाय आहे. त्यावरच त्याचा उदगमिवाही होतो, जर आपल्या या शेतकरी बांधवाने त्याच्या शेतात काढी पिकविले नाही तर आपण खाणार काय? आपण जगणार कसे? पण त्याच्या कष्टाला आणि मेहनतीला म्हणजेच त्याच्या शेतमालाला योग्य तो भाव मिळत नाही. त्याला बन्धाच नैसर्गिक आपल्याना सामां जावे लागते. जसे की, कोरडा दुष्काळ, ओला दुष्काळ तर कधी वादळ यामुळे शेतीचे बंगच नुकसान होते. त्यामुळेच तर आपला शेतकरी बांधव हा आत्महत्येचा मार्ग अवलंबतो. पण यावर आपण सर्वांनी मिळून काहीतरी केले पाहिजे.

आपला हा शेतकरी बांधव गत्रंदिवस शेतात गवतो म्हणून तर 'मेरे देश की धरती सोना उगले, उगले हिरे मोती मेरे देश की धरती' यांसारख्या ओळी आपल्या ओठावर सहज येतात. 'शेतकरी सुखी तर देश सुखी'. 'जिथे गवती हात तेथे हरी' अशी शेतीच्या महतीची रचने आपण नेहमी एकतो, बोलतो व कौतुकाने लिहितो. परंतु शाळेतील परिक्षांमधील गुणवंतांच्या तोंडून मी डॉक्टर होणार, मी इंजिनिअर होणार अशा महत्त्वाकांक्षा बाहेर पडतात. पण यापीकी कोणीच 'मी एक आदेश शेतकरी होणार' आणि मी माझे जीवन शेतकामामध्ये झोकून देणार असे कोणीच म्हणत नाही. शेतकरी म्हणजे दुय्यम समाज असा दृष्टीकोन आजच्या या नवीन पिढीचा झाला आहे.

'जय जवान जय किसान' म्हणून आपण शेतकऱ्यांना गौरवितो. पण त्या शेतकऱ्यांच्या जीवनाचा त्यांच्या

अडचणीचा आपण कधीच विचार करीत नाही. आपल्या देशासाठी मातृभूमीसाठी अनन्धान्य पिकविणारा, सुजलाम सुफलाम घरती बनविणारा हा शेतकरी स्वत; च्या पोटाची खळगी भरण्यासाठी गत्रंदिवस शेतात गवतो. परंतु दोन बेळचे पोटभर अन्ही नीट त्याच्या बाट्याला येत नाही आणि ऐश आगमाचे जीवनही तो जगू शकत नाही.

शेतमालाला मिळेल तो दर, सरकारचे बेगवेगाळे कर, कायदे यामुळे त्याच्या एकूण उत्पन्नाच्या दहा टक्के उत्पन्नाही त्याला मिळत नाही. अंगमेहनत करूनही त्याच्या कष्टाला मोल गहत नाही असा हा असहाय्य शेतकरी एकदम खुचलेला असतो. ब्यापारी, दलाल मात्र कष्ट न करताही पैसे लुबाडत असतात आणि शेतकऱ्याचा माल कमीत कमी किंमतीत खोरदी करून शेतकऱ्याला नागज करतात.

स्वातंत्र्योत्तर काळात सरकारने अमेक सघलती देऊ केल्या. आयकरातून शेती उत्पन्नाला सूट दिली, याशिवाय बेळोवेळी कर्जे दिली. प्रसंगी कर्जे याफ ही केली. असे असूनही शेतकरी अजूनही त्याच परिस्थितीत राहिला. शेती पिकविण्यासाठी आणि जास्त फायदा मिळविण्यासाठी येंशी टक्के भारतीय लोक खेडयात गहतात. 'खेडयाकडे चला' म्हणजेच खेडयांचा विकास करा असे गांधीजी म्हणत असत. स्वातंत्र्यानंतरच्या काळात शिक्षणाचा प्रसार झाल्यामुळे ब आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे समाज जीवनाचा पूर्ण कायापालट झाला आहे. धरणे, कालवे, बंधारे, बि-वियाणे, नवनवीन अवजारे, गसायनिक खेते यामुळे शेती क्षेत्रात वरीच मोठी क्रांती झाली आहे. बेगवेगाळ्या सिंचनाच्या पद्धती विकसित झाल्या आहेत. जसे की, ठिंबक सिंचन, तुधार मिळेच त्यामुळे शेतीला योग्य प्रमाणात पाणी मिळते. त्यामुळे पाण्याची बचत

होते. दोन बैलांना घरून नांगा चालविणाऱ्या शेतकऱ्याच्या जागी शर्ट पॅट घालून ट्रॅक्टर चालविणारा आपला शेतकरी बांधव दिसू लागला आहे.

आधुनिक शेती शिक्षणासाठी अनेक कृषि विद्यार्थींचे सज्ज झाली आहेत. त्यामुळे शेतकरी तांदूळ, गह, ज्वागी या पिकांप्रमाणेच उस, द्राक्ष, सूर्यफलू यांची शेती करण्याचे प्रमाण बाढले आहे. सर्वच प्रसारमाध्यमांवर जसे की, दूरचित्रवाणी, वर्तमानपत्रात आणि आकाशवाणी यांवर शेतीविषयक जागृतीची पाहिती सांगतात. त्यामुळे आता शेतकरी शेतीविषयक जनजागृतीचे कार्यक्रम पाहून आधुनिक पद्धतीने आणि नवीन यंत्रे बापरून शेती करू लागला आहे. त्यामुळे पिकांच्या उत्पन्नात उल्लेखनीय बाढ झाली आहे. नवीन यंत्र सामुद्रीच्या बापरामुळे मनुष्यबळ सुद्धा जास्त लागत नाही, तसेच शेतकऱ्यांचे शारीरिक कष्ट कमी झाले आहेत.

या जिदीने आज भारतीय शेतकरी प्रगतीत आहे. सरकारी पातळीवर जाहीर होणाऱ्या विविध सुविधांच्या कार्यवाहीतून भारतीय शेती व्यवसाय संपन्न करण्याचा प्रयत्न एकीकडे चालला असतानाच नैसर्गिक प्रक्रीयाला ही शेतकऱ्याला सामोरे जावे लागत आहे. निसर्गाची ही अवकूपा टाळण्यासाठी विविध उपाययोजनांचा अबलंब घेला जात आहे. तरीही शेतकरी ब्हावे असे फारच थोडया लोकांना वाटते, पुस्तकी शिक्षणाच्या पदव्या व शहरी साधनांचे सुखी जीवन याचे बहुतांश बन्याच लोकांना आकर्षण वाटते.

आपल्या या शेतकऱ्याचे जीवन सुखी होण्यासाठी आपण सर्वांनीच शेतीवर मनापासून प्रेम केले पाहिजे आणि आपल्या या शेतकरी बांधवांचे दुःख जाणून घेतले पाहिजे काण 'शेतकरी सुखी तर जग सुखी' शेतकऱ्याप्रमाणेच आपणही ही धरती सुजलाम सुफ लाम बनवण्यासाठी आपल्या परिसरात प्रत्येकाने एक तरी झाड लावले पाहिजे, म्हणजेच प्रदुषण रोखण्यास मदत होईल आणि जमिनीची धूपही थांबेल.

आजचा शेतकरी भांबावलेला, निसर्गाच्या परिस्थितीला, गजकाण्यांना अन सगळ्यात जास्त माणसांना त्रासलेला

दिसतो. एखादया वर्षी अगदी नागण्य पावसाने सगळं पीक जबून जात तर, दुसऱ्या वर्षी अतिवृष्टीमुळे पिक सदून जात पण त्यात निसर्गाला दोष देण्यात अर्थ नाही. निसर्गाचं चक्र विघडण्या इतपत्र प्रदुषण पसरवणारा माणूसच, कुठल्यातील विकासाची सुरुवात ही आपल्या घरापासून होते असा ठाम विश्वास असणारे गजकाणी मंडळी विचारे आपले घर, त्यातली बाग ह्या अतिमहत्वाच्या कामांमध्ये व्यस्त असतात. त्यामुळे त्यांना दोष देण्यातही अर्थ नाही. अन तसेही त्यांना निवडून देणारे सुदधा आपणचं माणसेच की.

बरं एवढं सगळं असुन आपल्या जीवाचं गन करून जर एखादया वर्षी थोडफार चांगलं पिक आलच तर त्याला किंमत देतय कोण? कारण आम्हाला आता मॉल संस्कृतीचा चम्का लागला आहे, सध्याच्या जगात 10 रु. किंमत असलेले टॉमेटो एका विशिष्ट प्लास्टिकच्या पिशवीत गुंडाकून 50 रु. मोजून विकल घेतल्याने आमचा दर्जा बाढतो. 100 ग्रॅम भेंडी सुदधा आम्ही 3 रु. ज्यादा देऊन प्लास्टिकच्या पिशवीत गुंडाकून नेण पसंद करतो. कापडाच्या पिशव्या बापरायला आम्हाला लाज बाटते. त्यालाच आपण मॉर्डन असण म्हणतो.

सगळ्या गोप्तीना आज पैसाच लागतो. शेतकरी सुदधा मा शेती सोडून शहरात येतो. शेतक-यांच्या या सागळ्या परिस्थितीवर एक चित्रपट बनतो, चित्रपट ऑस्कर मध्ये जातो. दिर्दरांक मोठ्या बोंगल्यात रहायला जातो, कितीही औद्योगिकरण झालं तरी शेवटी खायला आम्हाला भाजी भाकरच लागते. 'ऑइल, गैस, आणि कॉम्प्युटर चिप्स ने पोट भरत नाही.'

हे सगळं कुठे तरी थांबायला हवं पण माणसं ना शेवटी आम्ही जोपर्यंत पाणी गळवायपर्यंत येत नाही तोपर्यंत सगळं असंच चालणार !!!

कृ. योगिना दिलीप कांवडी
S.Y.B.A.

नगरपालिका मालवणाची, सुंदरी शंभर वर्षाची

निसर्गाच्या सीदर्यानं ही भूमी सजत गेली, आणि याच भूमीत साकारले 'सिंधुदुर्ग' नावाचं एक भव्यदिव्य शिल्प! आणि याच शिल्पाच्या साक्षीनं उभी गहिली एक मालवण नाही!

साक्षात शिवछत्रपतीना ज्याची भुग्ळ पडली, ते मालवण! विधात्याने मुक्त हस्ताने निसर्गाची उघळण केलेली निसर्ग नगरी मालवण श्रीगमेश्वराच्या कृपाछत्राखाली सुरक्षित देवभूमी मालवण, अशीही दस्तूरखुदूद छत्रपती शिवाजी महाराजांनी बसवलेली नगरी मालवण. या नगरीनं इतिहास पाहिला, भविष्य पाहिलं आणि एक वर्तमान पाहिलं. वर्तमानाची दिशा आरोखत असतानाच समाजकारणाचा, गजकारणाचा प्रवाह घोंघावत होता. आणि याच घोंघावणाऱ्या प्रवाहाने एका मालवणला दिशा दिली, आणि याच दिशेतून शंभरवर्षापूर्वी आकाशाला आली 'मालवण नगरपरिषद'!

या नगरपरिषदेने मालवणशी केवळ प्रशासकीय नाही, तर माणसातल्या मनामनाशी, प्रत्येकातल्या जनाजनाशी, इथल्या कणाकणाशी एक नातं बांधलं आणि याच नात्यातने प्रत्येकाशी एक गोट सुरु आली. जन्माच्या दाखल्यापासून सुरु आलेला हा प्रवास अगदी मृत्यु दाखल्यापवैत, कागदापवैत ते घरपत्रकापवैत चालत गहिला, अगदी शंभरवर्ष !

समाजकारण, गजकारण, शिक्षण, कला आणि क्रिडा क्षेत्रात अनेक दिनगज घडवणारी नगरी मालवण! अशा सर्वगुणसंपन्न नगरीचा कारभार पहणाऱ्या, 1918 साली स्थापना करण्यात आलेल्या या मालवण नगरपरिषदेस 1 मे 2018 रोजी शंभर वर्ष पूर्ण झाली. त्याच शंभरवर्षाची साक्ष घेऊन मालवणातल्या तमाम नगरत्नांनी ही वास्तु मोठ्या अर्थानं, खन्या अर्थानं उभारली, मोठी केली. त्यानिमित्ताने दि 25,26, व 27 जानेवारी 2019 रोजी मालवण नगरपालिकेचा शतक महोत्सव अगदी दिमाखात आणि अपूर्व उत्साहात साजरा झाला.

बास्तूचं, इथल्या संपूर्ण प्रशासकीस रचनेचं एका खन्या अर्थानं सांगता पर्व साजरे करण्यात आलं, हे सांगता पर्व केवळ त्या बास्तूचं नव्हतं, त्या प्रवासाचं नव्हतं तर शंभरवर्षानंतर पुढे येणाऱ्या नव्या आव्हानांचं आहे, नव्या प्रवासाच आहे. या प्रवासात तमाम मालवणकर ज्या तडफेनं साक्षीनं उभी गहिला, तीच साक्ष, तीच तडफ पुन्हा एकदा नव्या जोमानं उभी झेल मालवणला !

याच मालवणनगरीन इतिहास पाहिला स्वातंत्र्यचलवळीचा. याच मालवणनगरीन वर्तमान पाहिले जगण्याचं, याच मालवणनगरीन भविष्य पाहिले कालनिर्णयकार साळगावकरांचं. याच मालवणनगरीन कलाकार दिले, खेळाढू दिले, माणसं दिली, जगण्याचा उंदंड उंदंड नवा प्रभाग दिला आणि याच प्रभागात समर्थणे उभी होती, एक वास्तु की जी वास्तु दाढाची नव्हती, मातीची नव्हती, सिंमेंटची नव्हती, ती होती जगण्याची! जन्म - मृत्यूचे दाखले नव्हते, एक आयुष्याचे शिलालेख होते, त्याच शिलालेखाचा हा प्रवास, शंभर वर्षाचा प्रवास!

शंभर वर्ष, शंभर वर्ष म्हणजे नेमकी काय असतात? घडयाळाचे काटे असतात. फडफडणाऱ्या कॅलेंडरची पाने असतात. सरकत गेलेला काळ असतो. शंभर वर्ष म्हणजे इतिहास असतो. त्या इतिहासाने घडवलेला वर्तमान असतो, आणि त्या वर्तमानातून साकारलेलं सुंदर उज्ज्वल भविष्य असत. आणि याच गोप्तीतनं ही शंभर वर्ष पुढे सरकत गेली.

तमाम मालवण वासियांच्या साक्षीनं, रित्या आभाळात, चंद्र - चांदण्यांच्या अविष्कारात असा आगळा - वेगळा

आणि संमरणीय सोहळा साजरा झाला, की जो सांगेल वर्तमान पुढच्या शंभरवर्षाच! की जंभरवर्षापूर्वी लिहिला होता असा एक इतिहास की ज्याने या शहराचं एक वर्तमान कोरले होतं, जगणे म्हणून!

एकेकाळी जेव्हा मालवण बंदगातून जलवाहतूक चालू होती, तेव्हा व्यापारी केंद्र असल्याने लोकसंख्येच्या आधारावर मालवण शहर हे नगरपारिषदेस पावऱ ठरले. सुरुवातीला ही नगरपालिका विलास विश्रांतीगृहाच्या माळीवर होती, त्यानंतर 1963 साली आता असलेल्या ठिकाणी नवीन इमारत बांधण्यात आली.

खरे तर या मालवणने गतवैभव पाहिलं होतं, 'बॉम्बे स्ट्रिप नेव्हिहोशन' आणि अन्य असणाऱ्या जलवाहतूकीच्या बोटीनं! मालवण बंदगात गेहिणी बोट बुडाल्यानंतर 1972 साली मालवण बंदगातून जलवाहतूक बंद झाली, आणि मालवण शहराला उतरती कळा लागली. मालवणची अर्थव्यवस्था मोडकळीस आली, या निर्मनाच्या किनारपटीवर कायमची शोककळा पसरली, आणि ही गेलेली रथा इथल्या नगरपालिकेन, इथल्या बाजारपेठेन या शहराला पुन्हा दिली आणि पुन्हा एकदा गतवैभव किल्ले सिंधुदुर्गाच्या साथीनं उभं झालं. आणि अनेक वर्षांच्या संघर्षानंतर पुन्हा एकदा या मालवण शहराला सुर्वर्णकाळ ग्राप्त झाला.

वास्तु केवळ दाढात नसते, वास्तु केवळ मातीत नसते, वास्तु असते सर्व - सामान्य माणसांत! आणि म्हणूनच याच प्रशासकीय इमारतीचा हा अभिमान घेऊन मिरवत आहोत, आगदी साता - समुद्रापार! जन्मदाखल्यावर नोंद म्हणून! जन्मदाखल्यावर 'मालवण नगरपालिका' हे अभिमानाने मिरवत, मिरवत! याच नगरपालिकेन भारभरून दिलं, प्रशासकीय व्यवस्था दिली, शहराचं नवं रूप दिलं, चेहरा दिले, माणसांना माणूस म्हणून आणि प्रत्येक नागरिकाला मतदार म्हणून ओळख दिली. ही वास्तु केवळ सरकारी गाहिली नाही, तर त्या वास्तुन माणूसपण घडवलं. या शहराला एक शहरपण दिलं.

याच सगळ्या सुंदर शहराच्या आठवणीची स्पर्धा करत, आठवणीना स्पर्श करत साजरा झालेला मालवण नगरपालिकेच्या शतक महोत्सवाचा सोहळा अगदी अविस्मरणीय ठरला.

एखादा मोठा कार्यक्रम म्हटला की रूसवे फुावे, पक्षीय मतभेद होतातच, पण मालवण नगरपारिषदेचा शतक महोत्सव या प्रथेला अपवाद ठरला. सर्वपक्षीय नेते, नगरसेवक, पदाधिकारी कार्यकर्ते यांनी दाखवलेला एकोपा आणि सामंजस्य महाराष्ट्रातल्या तमाम शहरांनी आदर्श घ्यावा असेच होते, त्याला परिषदेच्या अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांची लाभलेली जोड ही तितकीच महत्वाची होती.

सरकारी कार्यक्रम म्हंटला की सामान्य नागरिक त्यापासून दूर राहतात, कोकणात नाव ठेवणे हा लोकांचा आवडता उपक्रम, पण मालवणवासियांनी हा समजही खोटा ठरवला. शहरातील तमाम नागरिक घरचे कार्य असल्यासारखे हा मोहोत्सव यशस्वी होण्यासाठी घडपडत होते, हे अगदी विशेष, आणि वाखाणण्यांजोगे असेच आहे.

शताब्दी सोहळा होता प्रत्येक माणसाने, प्रत्येक मालवणकराने स्वतः क्राणाईत होण्याचा! हा सोहळा होता स्वतःला आपलेपण सांगायचा, इतरांना आपलेपण दाखवायचा, आणि सगळं अभिमानाने मिरवायचा! हा फ कृत मालवण नगरपारिषदेचा शतक महोत्सव नव्हता, तर तो समस्त मालवणवासियांच्या एकोप्याचा, जिदादिलीचा, कलासीकर्तेचा, सहकार्याच्या भावनेचा आणि शहरावर असलेल्या ग्रंमाचा खराखुरा उत्सव होता, असेच म्हणावे लागेल.

कृ. गायत्री संजीव विड्ये
T.Y.B.Sc.

मी अभिनंदन ...

मी अभिनंदन ! मरणाची भिती आणि जीवाची तमा न बाळगता, देशासाठी सदैव नन्ह्या असणारा एक जबान. शीर्य गाजवणारे माझ्यासारखे अनेक अभिनंदन आजवर झाले. यण मी केंगळा ठरलो, ते माझ्या नशिवामुळे.

माझ्यासारखे अनेक अभिनंदन आज ही पाकिस्तानात अडकले आहेत. सुदीचाने मी जिवंत असल्याचे पुरावे मिळाले, म्हणून मी मायदेशी परतू शकलो. कदाचित माझे कार्य माझ्या देशासाठी अनून बाकी आहे.

स्वतः मायदेशात आलो तेव्हा माझ्या मायभूमीत परतण्याचा आनंद होताच, यण माझ्यासारखे अनेक अभिनंदन जे तिथे अडकले आहेत त्यांच्या कुटुंबियांच्या जखामाही परत ओल्या झाल्या, एक दुखिरी बाजू पुन्हा जगासमोर आली यण जेव्हा आम्ही आमच्या देशासियांसाठी तिथे लढतो अनु तेच लोक आपल्या ईमानदारी वर प्रश्न प्रस्थापित करतान. तेव्हा खरंच खूप वाईट बाटतं. यण त्या केली या गोष्टीकडे लक्ष न देता आपल्या कामाशी एकनिष्ठ राहणे आम्ही पसंद करतो.

समाजाप्रती, देशाप्रती एकनिष्ठ राहताना एक विचार मनात चमकून जातो कि जिवाची बाजी करत असताना जसे आम्ही देशासाठी एकनिष्ठ असतो, तसेच प्रत्येक जण आपलं काम प्रामाणिकपणे करू लागला तर भारताला एक विकसित देश बनण्यापासून कोणीही अडकू शकत नाही.

एक सैनिक म्हणून जगत असताना अनेक आव्हानांना सामोरे जावे लागते. फक्त आम्हालाच नव्हे तर कुटुंबातील प्रत्येक व्यक्तिता एक भिती असते घरी कधी फोन येईल अनु शहीद झाल्याची वार्ता समजेल. काहीच सांगता येत नाही, ज्याची मुलं सैन्यात आहेत. त्या पालकांची अवस्था ही नेहमी एका टांगल्या तलवारीसारखी असते. जेव्हा घगतला फोन वाजतो, तेव्हा काळजात चर्ची होतं. यण एक समाधान

असत, मरण सार्थकी ठरल्याचं आणि तिरंग्यात लपेटण्याची शान काही औरच

एक फौजी म्हणून सैन्यात काम करताना घरच्यांच्या सुक्षितसेसाठी काही माहिती त्यांच्या पासून गुन ठेवणे हे फार महत्वाचं असत. जेव्हा एक सैनिक शक्तुच्या ताढ्यात असतो, तेव्हा प्रसारमाथ्यमांनी सर्व गोष्टी प्रसारित करू नयेत अशी एक जुऱ्याची इच्छा असते, कारण त्यांच्या घरच्यांना कदाचित त्यामुळे थोका उद्भवू शकतो.

माझ्यासारखे अनेक अभिनंदन, ज्यांनी शीर्य गाजवलं किंवा असे अनेक अभिनंदन जे मायभूमीत परतू शकले नाहीत, तेही एक फौजी म्हणून हीच इच्छा व्यक्त करतील की, त्यांच्या मागे त्यांच्या आपेष्टांना त्रास होऊ नये, अन त्यासाठी सर्वांनी सहकार्य करावे.

सीमेवा असताना आपणच आपल्याला समजवावे, स्वतःच स्वतःच सांत्वन करावे अन पत्र चाचताना ओले झालेले डोके स्वतःच पुसत, पुन्हा स्वतःला लढण्यासाठी सज्ज करावे, हा प्रवास खरंच खूप कठिण..... ही भावना, जी फौजीच्या वेशात येते, ती शब्दात व्यक्त करता येणे खरंच महाकठिण....

ज्याकेली आम्ही भारती होतो, तेव्हा एक गोष्ट लक्षात धेतो की आमचं जीवन हे समाजाच्या व देशाच्या हितासाठी कामी वेणार आहे. शीर्य गाजवण्यासाठी एक संधी आम्हाला मिळते व त्यासोबतच अभिमानाने तर भरून येतो.

शेवटी एकदंच सांगेन, मी परतल्यावर माझ्या बांधवाना तो

हर्ष अनावर डाला होता, जे प्रेम आणि जी बांधिलकी त्यांनी
व्यक्त केली त्यावदल आभार आणि अशीच बांधिलकी,
आपुलकी, प्रेम आणि सन्मान आमच्यासाठी व आमच्या
कुटुंबासाठी सदैव गहु देत.



आई ...

जगी माऊळीसारखे कोण आहे,
जिचे जन्मांतरीचे कठण आहे.....
असे कठण ज्यास व्याज नाही
त्या क्रुणाचिना जीवनास साज नाही
जिच्या सारखे कौतुके बोल नाहीत
जिच्या वातनांना जगी तोड नाहीत
तिचे नाव जगात आई
आई एवढे कशालाच मोल नाही

कु. समिर विलास कदम.
T.Y.B.A.

तुमचा विश्वास आम्हा सैन्यदलावर अबाधित राहू देत,
आम्ही आमच्या सेवेशी सदैव तत्पर आणि एकनिष्ठ गहु.

जय हिंद !!!

कु. लिंगा श्रीकांत कुलकर्णी
S.Y.B.Sc

झेप



घे पाखग अशी भरारी,
असे तुझे स्वप्न सोनेरी!
आकाशाची निळी निळाई,
पाहूनी वाटे तुज नवलाई!
उंच आकाशी तू झेप घे,
जग सारे हे क्लबेत घे!
क्षितिजावर घे उंच भरारी,
अशी तुझी ही गगनभरारी!
गिर्द तुझी झेप घेण्याची,
आता तुला भीती कुणाची!
विसर बरुनी पंख पसरूनी,
आकाशात गवसणी घालूनी!
आभाळी घिरटवा घेऊनी,
परत येऊ माघारी फिरूनी!

कु. गायत्री संगीत विठ्ठले
T.Y.B.Sc

ये दिन थे मेरे कॉलेज के



12 वी संपली, परीक्षेनंतरची सुट्री देखील संपत आली होती. After 12th कोसऱ्ये अँडमिशनस ओपन झाले होते. घरची सर्व मंडळी येता जाता एकच प्रश्न विचारत होती, 'आता पुढे काय?' खांसांगायचं तर न्या सर्वासारखाच मला देखील हाच प्रश्न पडला होता की, पुढे काय? आणि त्यातच भर म्हणजे तुला पुढे काय शिकायचं आहे ते शिक असं घरातल्यांनी आधीच सांगितल्यामूळे माझ्या समोर अजुनच मोठा प्रश्न निर्माण झाला की नवकी करू काय मी? वरं शिक्षणासाठी घरच्यापासुन दूर रहायची किंवा 4.5 तासांच अंतर गाठून कॉलेज करायची माझी तयारी नव्हती. पण नुसतं घरात बसून रहाणं देखील मला पटत नव्हते. म्हणून मग 12 वी पर्यंत जी शाखा निवडली होती त्याच शाखेन पदवी शिक्षण घेण्याचं ठरलं. कॉलेज पण जवळचं होतं आणि घरचेपण निर्णयावर खुश झाले.

अँडमिशन फॉर्म भरला, सर्व प्रक्रिया पार पाडली. अँडमिशन लिस्टमध्ये नाव देखील आलं. बघता बघता कॉलेजचा पहिला दिवस पण उजाडला. थोडी धाकधुक क खुप सारी उत्सुकता अशी मनस्थिती खांस तर झाली होती अँडमिशन

लिस्टमध्ये माझ्या जुन्या फॅण्ड संकलमधल्या मंडळीची नाव तर बाचली होती पण अजून वरीच नवीन नाव देखील त्या लिस्ट मध्ये लागली होती. कॉलेजच्या पहिल्या दिवशी त्यातील वरेचसे चेहरे होते. न्या पहिल्या दिवसाचा अनुभव घेताना अकरावीतील कॉलेजचा पहिला दिवस डोळवासमोर येत होता. मनात त्या दोन्ही दिवसांची तुलना चालु होती. एक मात्र जाणवलं की, आजच्या दिवशी येणारा अनुभव हा अकरावीतील पहिल्या दिवसापेक्षा पुर्णतः बेगळा होता. आपल्याला हवे ते कपडे, शुज, कॉलेज बॅग, हेअरस्टाइल अगदी सगळं सगळं मनासारख करण्याचे स्वातंत्र्य होते. बागवी पवरत पहिल्या बैंचवरती जागा मिळवण्यासाठी धडपड चालु असायची याबेळी मात्र तसं काही झाले नाही. पहिल्या बैंचपेक्षा शेवटचा बैंच कसा मिळवता येईल यासाठी चढाओढ. पहिल्या दिवशी जी जागा धरली तीच शेवटपर्यंत टिकवून ठेवायची हा नियम मात्र इथे नव्हता.

अभ्यास हा विषय थोडासा बाजूला ठेवून खारं कॉलेज लाईफ जगण्याची इच्छा मनात जास्त घर करून बसली. 'क्या दिन थे यार कॉलेज के' हे वाक्य भविष्यात म्हणण्यासाठी आता पासूनची ही तयारी असे देखील म्हणता येईल.

जूने मित्र तर सोबतीला होते पण अजून नवीन मित्र बनवून स्वतःची गौंग बनवायची होती, मग समविचाराचे मित्रमंत्रिणी जमवायला सुरुवात झाली. नवीन चेहर्यांचे रूपांतर जिवलग मित्रांमध्ये थोड्याच दिवसात कसे बदलून गेले कळलेच नाही. अनोकाही व शिष्टाचारागची भाषा काय भावा कसा आहेस? इथर्पर्यंत बदलून गेली. मग फोटोशूटचे प्लॉन्स, कॉलेज अंक, हॉटेलमधल्या पाट्यां, गोज नवनवीन कायती घडायला लागलं. हे सगळ चालु होतंच पण 'यार कुछ तो कम हे' अशी फिरीग कुठेतरी मनात डोकावायला लागली. कॉलेजची बदलती लाईफ स्टायल होती, जिवाभावाच्या मंत्रिणी होत्या, सगळ होते पण खास आपले असे कोणीतरी असावं असे बाटायला लागलं. ज्या व्यक्तीसाठी आपण कॉलेजला याचं, चांगलं दिसाव, इम्प्रेशन माराव अशा व्यक्तीचा शोध सुरु झाला. पहिलं प्रेम असे म्हणता येणार नाही खरतर, काण महाविद्यालयात येई पर्यंत थोड्या काळासाठी का होइना पण प्रेम हे झालेल होतं. परंतु आता आपण महाविद्यालयात आलो सज्जान झालो, त्यातही 18 वर्षे पुर्ण म्हणजे स्वतःचे निषर्य स्वतः घेण्यास मोकळे असा काहीतरी समज झालेला असतो.

त्या समजुतीतच मला माझ्या प्रेमाचा सोबती इथेच मिळेल या अपेक्षेने तो शोध चालु होतो, काही जणांना तो प्रेमाचा सोबती मिळतो मग 'कॉलेज लाईफ का प्यार' असे म्हणत सगळं चालू होतं. मग ग्रुपमध्ये चिडवाचिडव, दोघांच एकत्र फिरण असे करत करत ती जोडी पुन्या कॉलेजात काही दिवसातच फेमस होते.

बां सर्वच जण या कॅटेगोरीतले नसतात. काही जण करीअर घडवायच म्हणून नेटाने कॉलेज मध्ये येत असतात. अभ्यास करतात चांगले गुण मिळवतात, कॉलेजचे हुशार विद्यार्थी असा दबदवा होतो. त्यांचा काही जण अभ्यास सोडून इतर बाबतीत फेमस होतात. उदा. नाटक, डान्स, कॅम्पसमध्ये कार्यकर्ते फेमस इतके की हा विद्यार्थी या कामात नसेल तर ते काम त्यांच्याशिवास पुरंच होऊ शकत नाही. तर असे सगळ हे कॉलेजच विश्व, कॉलेज म्हणजे हे एवढुंच असते असे म्हणता येणार नाही. मी पाहिलेल आणि जगलेल कॉलेज हे माझ्या दृष्टीने खुंगतर असे आहे पण हेच आणि असंच असत कॉलेज असे मी ठापणे सांगू शकत नाही. इथे दरदिवशी नवीन आणि वेगवेगळे अनुभव येतच असतात. पण एवढ मात्र आनंदाने नक्कीच म्हणैन की, 'हीं ये दिन थे मेरे कॉलेज के'.

क.गायत्री नारायण माझ्ये
F.Y.B.Com

संधी शिवाय कार्यक्षमतेला किंमत नाही.

आम्ही नोकरीवाल्या

स्त्रीने नोकरी करावी का नाही ? याचं उत्तर प्रत्येकाचं बेगबेगळं
असतं ते परिस्थितीवर व विचारसरणीवर अबलंबून असतं.
बन्याच वेळा ते तिच्या स्वतःवरही असतं. आज प्रगतीसाठी
आव्हाणी ठेंगण पडत असताना तिने घरात वसण हे शक्यच
नाही. किंवद्दा तिच्यामध्ये खुरी प्रगतीची विजे आहेत.
आज जवळ जवळ सगळीच सेवे तिने काबीज केली आहेत.

तुज पंख दिले देवाने
कर विहार गगनावरती !

देवाने तिला बुध्दीमत्ता दिली आहे. त्याच बरोबर सहनशिलता,
प्रेमळ अंतःकाणही दिले आहे. त्या जोगवर तिने आकाश,
पाताळ, जमिन सगळीकडे आपला ठसा उमटवलाही आहे.
पण स्त्रियांवर एकीकडे कौतुकाचा वर्षांव होतो, तर एकीकडे
ती भरडली जाते. सगळ्यांचे लाड, हट्ट पुरवायचे शिवाय
ऑफिसला जाताना जेव्हा तिचं मुल आई ऑफिसला जाणार
म्हणजे दिवसभर नसणार म्हणून तिच्याकडे केविलवाने बघते
व तिला आज जावू नकोस ना ! म्हणून सांगते तिच्याकडे
हट्ट धरते तेव्हा तिची घायाळ हरिणीसारखी होणारी स्थिती
कुणालाच दिसत नाही. त्या इवल्याशा चिमण्या जीवाला घरी
सोडून जाण तिच्या किंती जीवावर येत. दिवसभर तिच्या
डोळ्यासमोर त्याचा इवलासा चेहरा दिसतो तेव्हा तिला
किंती त्रास होत असेल याचा कुणी विचारही करत नाही.
उलट दिवसभर बाहेर असते म्हणून तिच्या नोकरीवरच
आक्षेप घेतला जातो. आता मला सांगा एवढसं मुल सोडून
कुणालाही नोकरीवर जाण्याची हीस नसते. तर ती गरज आहे
आज कालच्या महागाईच्या जमान्यात पुरुष एकटा सगळ
कसं चालवू शकेल ? मुलांना उज्ज्वल भवितव्य दयायचे
असेल, चांगले शिक्षण दयायचे असेल, त्यांना आपल्या
सारखा जगण्यासाठी संघर्ष करावा लागू नये व सर्व सुख
सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात व आपल्या मधल्या कलागुणांचा
विकास व्हावा म्हणून दोघांनी मिळून काम केले पाहिजे.
म्हणून ती नोकरी करत असते ना ? बाहेरच्यांच जाऊ दया
पूर्ण व्हाव्यात म्हणून राब - राब राबते व ऑफिस मध्ये

देखील काम करते.

म्हणजेच बधा ना ! घरी जर कुठे कमी पडलं तर घरचे
बोलणार व ऑफिस मध्ये काही कमी जास्त झाले तर ऑफिस
मधले बोलणार. स्त्रीसाठी खारी तर ही दोन विश्वच असतात.
पण दोन्ही ठिकाणी जर कुरंबणा होत असेल, ती भरडून
निघत असेल तर नको हे जीवन आता संन्यास घ्यावा व दूर
निघून जावं असेच ती म्हणनार ना ?

असंच एक जिवंत उदाहरण माझ्या समोर आहे, अगदी
उच्च शिक्षित इंजिनिअर झालेली ती स्वतःच्या कामात खुप
हुशार, बरिष्ठ सगळेच तिच्या कामावर बेहद खुष शिवाय
तिने लव्ह मैरज केलं. त्यामुळे नवराही प्रेमळ (प्रेमळ की
आपमतलवी कदाचीत) पण बायकोने नोकरी केलीच पाहिजे
या मताचा शिवाय तिलाही नोकरीची आवड असल्याने
तिचंही व त्याचंही फावलं पण खुरा प्रॉब्लेम तर पुढे होता.
त्याच्या आई - बडिलांनी जे कर्ज केलं होतं ते या दोघांना
फेडायला सांगितलं तरी ही तिने ते आनंदाने मान्य केलं.
घरापासून ऑफिस खुपच लांब असल्याने तिला रेल्वेने प्रवास
करावा लागतो. त्यात इंजिनिअर असल्याने तिला प्रत्यक्ष
साईटवर उन्हात उभं राहन्यच काम कराव लागतं त्यामुळे उन
व प्रवासाची दगदग याचा खुप त्रास व्हायचा तिला शिवाय
सकाळी ऑफिसला जाताना घरातील सगळी कामं करून
जायचा असा दंडक होता. कामाला चाई तर अजिवात
लावायची नाही. शिवाय सुटीचा दिवस म्हणजे आरामाचा
पण नाही. तिचं एवढं मोठं नशीब कुठे ? तिला त्या दिवशी
दुप्पट - तिप्पट काम करायला लागतं पण कुणाकडूनही
साधी मदतीची अपेक्षाही करायची नाही उलट बोलणी मात्र
एकून घ्यायची. तरी पण ती कधीच बोलायची नाही कुणावर
गगवायची नाही, वेतागायची नाही का तर कुणाचं भन दुखावू
नये म्हणून.

असंच एकदा ऑफिसच्या कामानिमित्त तिला बाहेरगावी
 4 दिवसांसाठी जावला सांगितले. तिला एका परदेशी
 इंजिनिअरकडून खुप काही शिकण्यासारखं होतं पण स्त्रीने
 एकटीने कुठे जाणे अजूनही समाजात तिलकसं मान्यही नाही
 व धोक्याचही आहे. तिने त्यांना प्रथम नकार दिला पण
 तिच्या वरिष्ठांचं म्हणनं होतं की तु गेलंच पाहिजेस. तुळंच
 ते काम आहे. त्यामुळे मग तिने ऑफिसमध्ये सांगितलं की
 माझ्या सोबत मैत्रिण किंवा पती असतील तरच मी जाईन.
 तिचे पतीही अगोदर तयार आले ऑफिस मधून तिचं व तिच्या
 पतीची त्या गावी राहण्याची व्यवस्था करण्यात आली व
 जावची सगळी तयारी झाली. निघावच्या ऐनवेळी तिच्या
 पतीने येण्यास नकार दिला. तिला अशरशः गडू कोसळलं.
 तिने त्यांना अनेक परीने समजावण्याचा प्रयत्न केला, पण
 व्यर्थ ! त्यांनी तु सुदूरा जावचं नाही असं स्पष्ट सांगितलं.
 शेवटी नव्यापुढे तिचं काही चाललं नाही. त्याला न तुमानता
 जाता आलं असतं पण पुढे भांडणे बाढली असती त्यामुळे ती
 स्वतःच्या मनाला समजावत बसली. एका सुशिक्षित पुरुषाने
 केलेला हा मानसिक छलच नाही का? फक्त स्वरूप वेगळं
 दाऱु पिऊन मारामारी करणाग नव्हता, एरवी तिची किंतीही
 काळजी घेतली. गोज फोन करून जेवली का? हे विचारलं की
 झालं आणि जेव्हा खुरी मदतीची, प्रोत्साहनाची गाज असते
 तेव्हा मात्र तिला मागे खेचण याचा काय उपयोग ?

ही मुलगी आज किलीतरी जर्णीचं प्रतिनिधित्व करत
 आहे. आज प्रत्येक स्त्रियांना या यांत्रिकीला सामोरे जावं
 लागतं आहे. या लिखाणाचा माझा उद्देश कुटलेही ऑफिस
 किंवा कुणाच्याही घरच्यांवर आरोप करण्याचा नाही, तर
 असा आहे की आज समाजातील जास्तीत जास्त स्त्रीया या
 नोकरी करणाऱ्या आहेत तेव्हा ती स्त्री कुणाची बायको,
 मुलगी, बहिण, आई तसेच ती एक संबेदनशील व्यक्ती आहे.
 तिच्याकडे फक्त इंजिन म्हणून न बघता ती लवचिक, प्रेमळ,
 वात्सल्यमयी, सहनशील आहे तिला घरच्यांकडून ग्रेमाचे
 चार शब्द व प्रोत्साहनाचा हात हवाय तर ऑफिसच्यां कडून
 आपूलकीचे चार बोल व मदतीची अपेक्षा आहे. आपल्या
 पिकी प्रत्येकाने जर ठरकून खारच मनापासून प्रयत्न केले तर

तिला खारचं एक मानाचं स्थान मिळेल. जर ती समाधानी,
 आनंदी असेल तर निश्चित घराचा व समाजाचा विकास
 होईल. तिला आनंदी ठेवा आणि बघा तिच्या खळखळून
 हसण्याने अबद्ध विश्व आनंदाने बहरून जाईल. सारी सृष्टी
 परत नव्या नवी सारखी हिरवी सुंदर बाटायला लागेल. तिच्या
 प्रेमळ बोलांनी पाषाणालाही पाडार कुटतो, तिच्या स्पर्शाने
 परीसाचेही सोने होते. तिला तुम्ही हात द्या जमत नसेल तर
 कृपया ओढू नका. तिची प्रगती लांबूनच बघत रहा.

मी अंगणातील जाईं, मी तुझीच रे आई
 जाते सोडूनी जेव्हा तुजला, होते भेटण्याची घाई दिवसरात्र
 ही तुझ्याचसाठी लढते ही लढाई
 येईन जेव्हा धावत तेव्हा म्हणशील का रे हब्लू आई सुखी
 असू दे घरकुल माझे नमिते देवा तुझ्याच ठाई ॥

कृ.हर्षाली विलास आडकन
 F.Y.B.A.

परंपरेविना मी

जिथे जात आहे तिथे गत आहे
 निळाईत गहिरी दरी साथ आहे.
 दिवा स्वप्न असुनी खुणवी मनाला
 दिव्यांचेच गाणे स्वप्नात आहे.
 सुखाच्या घडीला कसे भान येते
 धरा चंद्र लेणे पदरात आहे.
 मक्या कागदाची व्यथा काय बोलु
 मनाचीच भाषा विजनात आहे.
 मनी माळत्या मी जुन्या चंद्रवाटा
 जळी सावळीशी सृजनात आहे !

कृ. काशीविल्वनाथ R. टिकम
 T.Y.B.A.

हरवलेलं बालपण

एकदा केव्हातरी शांतपणे बसावं आणि वयानुसार आपण काय गोष्टी सोडल्या ह्याचा आढावा घ्यावा, मग लक्षात येत की आपण मीठ लावलेली चिंच अनेक वर्षात भांडून खाललेली नाही, जंत्रेत मिळणारी पश्चाची शिट्री बाजवलेली नाही, चटब्यांच्या विया घासून चटके दयावेत असं आता बाटत नाही, कापसाच्या म्हातारीने उडता उडता आपला बालपणीचा काळ सुखाचा स्वतः बरोबर कधी नेला ते आपल्याला कळलंच नाही. आता त्या सहली नाहीत, साबणाचे फुगे नाहीत, प्रवासात बोगदा आला तर एक अनामिक हुग्हुग नाही त्या उडणाऱ्या म्हातारीने हे सगळे आनंद नेले. त्याच्या बदली तिचं चर्चम्ब तिने आपल्याला दिलं म्हणूनच ती अजूनही उदू शकते, आपण जमीनीवरच आहोत.

एका कवीच्या या ओळी बाचल्यानंतर भुरुकन काही वर्ष मागे गेल्यासारख बाटत आणि सारं बालपण आठवते.

हरवली कुठे ती शाळेतील मुल्यशिक्षणाची वही
इवलुश्या माझीच्या प्रगती पुस्तकावर मारलेली बाबांची
खोटी खोटी सही

गेले कुठे ते चालताना पैक पैक आवाज वरणारे पायातले बुट ?
“ मी नाही देणार जा, माझं चॉकलेट ” म्हणत आवळलेली
ती घट मुठ

गेले कुठे ते जंत्रेतले गोड गोड म्हातारीचे केस ?
छोट्याश्या बुटांची आईने बांधलेली ती सुटलेली लेस...
शाळेत बडवड नीते गाताना एकब्र लावलेला तो सुर कुठे गेला ?

झोपताना पाहिलेला तो चांदोमामा कुठे हरवला ?
अ आ इ इ पाठीवर लिहीणारा तो खदू कुणी पळवला ?
कशाला आलं हे आपल्याला शहाणपण ? ? ?

हरवलं त्यात ते सुंदर बालपण

खरंच बालपणीचा काळ किती सुखाचा ना ?

आयुष्यातील अनमोल सुखाची आठवण ते थण निस्टुन गेल्यावरच प्रकरणाने होते. पण बालपणीच्या काही आठवणी मनाच्या कोण्यात अजूनही दाटलेल्या असतात त्यांना हलकेच गौंजारल असता त्याची सय अधिकच गडद होते. आपले मनही किती विचित्र असते ना जेव्हा लहान असतो

तेव्हा पटकन मोठे ब्हांडेसे बाटते. तेव्हा बाबांसारखी कामे करावीशी बाटतात. मुर्लीना तर आई सारखी साडी नेसून स्वयंपाक करावयाला आवडतो. पण आता मोठे झाल्यावर पुन्हा ते बालपणीचे दिवस आठवतात आणि नकळत ढाळयात पाणी दाटुन येतं.

आयुष्यातील ते सोनेरी दिवस कसे पटकन निधुन गेले नाही. अगदी चांदोबा मामाच्या या गाण्यासारखेच ते दिवस बघता बघता सरून गेले उरल्या त्या फक्त आठवणी पण मला पुन्हा ते दिवस जगावचे आहे. एक घास चिऊचा एक घास काऊचा करत भरवलेला जेवणाचा घास आईच्या हातून खायचा आहे. पुन्हा शाळेत बसावचं, मित्रां बरोबर खोडया करायच्यात, मधल्या सुट्रीत सगळ्यां बरोबर जेवणाचा डबा शेअर करायचाय, शाळेच्या स्नेहसंमेलनात भाग घ्यायचा आहे, पश्चाची शिट्री इतरांना ओरडा पडेपवैत बाजवायची आहे. एक रूपयात मिळणाऱ्या लिमलेटच्या गोळया, शेंगदाण्याची चिकली, बोर खायची आहेत तासंतास चालणारा चोर का पोलीस, पकडा पकडी यांसारखे अनेक खेळ खेळायचे आहेत. चंपक चांदोबा पुस्तकाचा एका दिवसात बाचुन फडशा पाडायचा आहे. “धोटीव ” पेपरच्या होडया विमाने बनवायची आहेत. साबणाच्या पाण्याचे फुगे उडवायचे आहेत, वाळूत किल्ले बनवायचे आहेत, खुप काही करायचे आहे कारण

उडणाऱ्या त्या म्हातारीने माझे वव जरी नेले असेल तरी माझे मन, जुन्या आठवणी मात्र अजूनही त्या म्हातारीला नेता आल्या नाहीत म्हणूनच तर म्हणतात ना गेले ते दिवस, गाहिल्या त्या आठवणी

क. विशेष विद्याधर गांगारी
F.Y.B.A.

स्वसंरक्षण – काळाची गरज



मुलगी म्हटले की घरच्यांना तिच्यासाठी एकच नियम लागू पडतो की, तिने सात बाजायच्या अंगोदर घरी आले पाहिजे, कोणाकरोकार जास्त केल बोलू नये. पण हाच नियम मुलांना कोणीही सांगत नाहीत. त्यांना स्वैर सोडले जाते. त्यांना कोणत्याही प्रकारचा सल्ला दिला जात नाही. त्यामुळे आपल्या समाजात बलात्कार, अपहरण असे गुन्हे घडतात. पण आताच्या काळात अशा प्रकारांना मुलींनी घावरून चालणार नाही याला उत्तर दिले पाहिजे. त्यासाठी मुलींनी आपल्या स्वसंरक्षणाचा श्रीगणेशा केला पाहिजे.

विकृत नजरेचा, किलसवाण्या स्पर्शाचा किंवा छेडछाडीचा अनुभव आलेला नाही अशी मुलगी गावात, शहरात सापडणे विळ, एवढा हा अनुभव कॉमिन आहे. लक्ष देऊ नका, काळजी धे असे सल्ले मुलींना अशा प्रसंगी दिले जातात. एखादा निर्भया किंवा शक्ती मिल सारखा प्रसंग घडतो तेव्हा या सगळ्यांना वाचा फुटते आणि मग मुलींनी स्वसंरक्षणाचे घडे घ्यायला हवेत यावर गाढी येऊन थांबते. प्रत्यक्षात किंती मुली असे स्वसंरक्षणाचे घडे घेतात? हा प्रश्न विचार करण्यासारखा आहे.

सण – उत्सवात आपल्याला जल्लोश, आनंद पाहायला मिळतो, पण यात चोरीमारी छेडछाडीची प्रकरणही ऐकायला मिळतात. भर रस्त्यांत, टेनच्या फलाटाकर, टेनमध्ये अशा

कोणत्याही जाणी रोड रोमियोची, माथेफिरुंची, गुंडांची, दारुडयांच्या आणि विकृत मनोबृत्तीच्या लोकांची भेट होतेच. काही जण विकृत नजरेने बघूनच मुलींना घावरून सोडतात. मी घावरून नाही, 'कोणी आलंच अंगाशी तर कानाखाली वाजवेन' असे म्हणाणा-या मुलीसुदधा प्रत्यक्षात असा काही प्रसंग ओढवलाच तर गण्य होतात किंवा गोंधळून जातात आता स्वरक्षणाचे घडे घेणे किंती अपिरिहार्य झालय हे आसपासच्या परिस्थितीवरून समजत.

स्वरक्षणाचं बेसिक प्रशिक्षण चार पाच दिवसात देखील घेता येऊ शकत. या प्रशिक्षणाचा प्रत्यक्ष बापर करता आला नाही. त्यापेक्षा असे प्रशिक्षण घेतलेल्या मुली अधिक आनंदविश्वासाने बाबू शकतात हे महत्वाचे आहे.

आजच्या काळासाठी मुलींना 'सेल्फ दिवस' व स्वसंरक्षण शिकणे ही काळाची गरज बनली आहे. यासाठी सर्व मुलींनी स्वसंरक्षणाचे घडे घ्यायला हवेत. पण या शिक्षणात प्रत्यक्षात फार थोड्या मुली असे प्रशिक्षण घेतात. या जीव घेण्या युगात मुलींनी आता कणगुर बनले पाहिजे छेडछाड करणाऱ्यांना उत्तर दिले पाहिजे जेणे करून परत अशी कृती करताना ते दहा वेळा विचार करतील की, मुली पण आता कुठे कमी नाहीत.

सर्व मुलींचा एकच विचार असला पाहिजे. द्रौपदीच्या रक्षणासाठी श्रीकृष्ण आला होता. पण आता काळ बदलला आहे श्रीकृष्णाची अपेक्षा न करता आपणच दुर्गा बनुन आपल्या स्वसंरक्षणासाठी सिद्ध झाले पाहिजे.

कृ. रेखा एकनाथ कांदळगांवकर
F.Y.B.Com

आम्ही मालवणी

आम्ही मालवणी, आम्ही मालवणी
 तुम्ही वेताच देतब शेल्याचा गोडुपाणी
 खाण्यासाठी केलात आगमन
 तर देतलब बांगडयाचा कालवण
 किल्लो सिंधुदुर्ग भुगळ पाडता
 कोकणात येता ती भराडेक जाता
 अशी आसा हयची संस्कृती
 देवाक पाया पडान कामाक जाती
 हयच्या लोकांची गोड - गोड बाणी
 आम्ही मालवणी - आम्ही मालवणी ॥1॥

कोकणात येता तेचो आदर करतत
 सुखा समाधानान सगळे करतत
 गणपती हयो सार्वजनिक उत्सव
 जणू काय मांगरीचो जत्रोत्सव
 कोजागिरीक जागरान करतत
 चांदण्यात बसान दूध पितत
 हयची मैदाना लव लय लांब
 इमानान खाय उत्तर हयो इचारु नको जाव
 मवरात्र करतत मोठया उत्साहानी
 आम्ही मालवणी - आम्ही मालवणी ॥2॥

तुमचा झाला आयताबागचा येना
 कॉंबो कापूक सांगूचा नाय लागना
 पर्वटनदृष्ट्या विकसित आसा
 वाटता हयसून कधी न जावचा
 कोकमा - लोणची लय - लय चांगली
 मुंबैसून तेका मागणी गेती
 शराची लोका म्हणजे इचारांची सरबल्ती
 नाटक दशावतार मागली बाजी
 आम्ही मालवणी - आम्ही मालवणी ॥3॥

शिंगव्याक तर मजाच करतत
 चाकरमानी थय जावन रवतत
 मुंबैवाल्यांका थयची लय वड
 नोक्लेक जाताना होता मनाचो बिमोड
 कोणचा काय नि फळव्यात पाय
 काजूच्या गरांची लय महागाय
 हयचे गरे लय आवडीचे
 पिवळे पिवळे नि मधूर रसाचे
 हयची भाषा मगाठी नि मालवणी
 आम्ही मालवणी - आम्ही मालवणी ॥4॥

मगाठी भाषेचो अभिमान आसा
 रसाळ गरे नि माणूस सारखोच दिसा
 शिव्याच्या परग्रहमाची आठवण करून देता
 सिंधुदुर्ग किल्ल्याचा वैभव सांगता
 खेळडयासारखी नाय लोकांची वृत्ती
 म्हणानच केल्यान सगळयात प्रगती
 हयचे लोक सगळे खुप समजदार
 एकोप्यान केल्यानी स्वच्छता अभियानाचो प्रसार
 नाव काढल्यांनी काजू - गरे हापूस आंद्यांनी
 आम्ही मालवणी - आम्ही मालवणी ॥5॥

कु. अद्विता अंकुश गोसावी
 F.Y.B.A.

एकच ...

एकच चहा तो पण कटिंग
 एकच पिक्चर, तो पण टॅक्स फ्री
 एकच साद, ती पण मनापासून.....
 अजून काय हवे असते मित्र - मैत्रीणीकडून ?

एकच कटाक्ष तो पण हळूच
 एकच विश्वास, तो पण मजबूत
 एकच स्पर्श, तो पण थरथरून
 अजून काय हवे असते प्रियकराकडून ?

एकच भूताची गोष्ठ, ती पण रंगवून
 एकच श्रीखंडाची बडी ती पण अर्धी तोडून
 एकच जोरदार घपाटा, तो पण शिवी हासडून.....
 अजून काय हवे असते आजी कडून ?

एकच मायेची थाप, ती पण कुरवाळून
 एकच गगम पोळी ती पण तूप लावून
 एकच आशिर्वाद, तो पण डोळयात आसवे आणून
 अजून काय हवे असते आई कडून ?

एकच कटोर नकार स्वैराचाराता,
 तो पण हृदयावर दगड ठेचून...
 एकच सडेतोड उपदेश, तो पण ताठर आवाजात
 एकच नजार अभिमानाची, ती पण आपली प्रगती
 पाहून....अजून काय हवे असते बडिलांकडून ?

सगळयांनी खुप दिले ते पण न मागून.....
 स्वर्गंच जणू मला मिळाला तो पण न मरून
 फटकी ही झोळी माझी, ती पण बाहिली भरून
 अजून काय हवे आहे मला आयुष्या कडून ?

आई



आई, आई असते
 एखाद्या निर्मल झान्यासारखी
 आई असते मायेची सावली
 कधी गागवणारी तर
 कधी मायेने जवळ घेणारी
 पण असते ग्रेमळ स्वभावाची
 सर्व काही मीच करेन
 असे म्हणून घरात बावरणारी
 बाबांच्या खांदयाला खांदा लावून कामकरणारी,
 ग्रन्येक संकटात योग्य मार्ग काढणारी
 आपल्या मुलांची स्वत...पेक्षा
 जास्त काळजी करणारी
 आई असते एखाद्या गोड फळासारखी
 कधी कुणाचा गगरोष न करणारी
 म्हणून तर आहे ती
 या जगाची माऊळी.....!

कृ. प्रतिक्षा मराठाराम परव
 T.Y.B.Com

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता?

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता

चार दिवस करूची मजा असता

हया चार दिवसात मनसाकृत जगाचा असता

कधी तरी कोणाक रडवचा असता

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता

कधीतरी हवूच कोणाकतरी प्रपोज करूचो असता

होय म्हटल्यान तर ठिक नायतर ताई म्हणूचा असता

नंतर परत मित्रांचा प्रकरण बगुन जळत बसाचा

असता

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता

मित्रांबोवर कैटिंगमध्ये जावन बसाचा असता

सगळ्यांबोवर कैटिंगमध्ये जावन बसाचा असता

येणाऱ्या जाणाऱ्यांची चेष्टा करूची असता.

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता

बगवेगळ्या कॅम्पांका जावचा असता

ता जीवन पण कधीतरी जगाचा असता

'ती' मजा पण कधीतरी करूची असता,

कॉलेज म्हणजे नवकी काय असता

ता सगळ्यांका सांगुची गरज नसता

ती मजा घेतलेली आसतलास तर ठिक

नायतर 'स.का.' त अँडमिशन घेवचा असता

आठवण



आठवण येणार अँडमिशन घेते वेळेची,
आठवण येणार अँडमिशन नंतरच्या कॉलेजच्या
पहिल्या दिवशीची

आठवण येणार त्या पहिल्या दिवसाच्या बोर्डिंग
लेक्चरमधी,

आठवण येणार त्या बोर्डिंग लेक्चरनंतर पळून जाण्या—
ची

आठवण येणार त्या पळून जाण्यानंतर शिक्षक चिदृठी
मागण्याची,

आठवण येणार ती चिदृठी न दिल्यास
लेक्चरला पून्हा विचारायची

आठवण येणार ती चिदृठी विचारल्यानंतर,
माझ्या मैत्रीणीचा मूळ ऑफ होण्याची

आठवण येणार ती मूळ ऑफ इल्यानंतर
पुन्हा गोड हसण्याची,

आठवण येणार त्या वेळेची पुन्हा लेक्चरला न
बसण्याची, आठवण येणार ती त्या गोड क्षणांची,
आठवण येणार ती त्या क्षणाचंद्र्या गोड आठवणीची

कृ. विजय विलाम पेडणेकर
F.Y.B.Com

कृ. योजना महादेव माळगांवकर
T.Y.B.A.

आयुष्यात ..

आयुष्यात स्वप्न पाहताना,
बास्तवाला विसरायचे नसते.

गुलाबाला स्पर्श करताना,
काट्यांचे भान ठेवायचे असते.

संकटात बादलात सापडलेल्यांना,
थीर देत जगायचे असते.

शत्रूजी लढा देताना,
शत्रूला कमजोर कधी समजायचे नसते.

आपले उद्घवसत आलेलं आयुष्य,
शून्यातून उभे करायचे असते.

आपल्याला वेदना देणारे मीठ इतरांवर,
कधी चोळायचे नसते.

खाललेल्या मीठाला, जीवा भावाच्या,
प्रेमाला कधी विसराचे नसते.

आई - बडिलांचे ऋण फेडल्याशिवाय,
मरणाचे नाव कधी घ्यायचे नसते.

हे सर्व करणे तसे फार अवघड असते.
परंतु ते अशक्य मात्र कधीच नसते.

शब्दफुले

दिवसा मागून दिवस सरले
नव्या उमेदीचे सुर गवसले

सुख... दुखाच्या हिंदोळयाव
स्वार होउनी जीवन वारूवर

बालपण संपले कळलेच नाही
छोट्या चमूमध्ये गमल्या बाई

कथा, खेळ गाण्यांच्या सुरात
रमले सारे मध्यांन्ह भोजनात

विविध शाळा विविध गाव
समान आहे मुलां मधील भाव

बंडया, गोट्या, शाली, माली
शाळेत पोहोचताच गराडा होई

दिवस मुरु होई बाळांच्या संभाषणाने
स्वर्ग थाटा पडे बालकांच्या फुटे

प्रार्थनेच्या सुरांत सुर हे मिसळता
मँडमना दिसे सागळतेची गुढता

देवी दिर्घायुष्य दे तू सर्व बालकांना
कर्तव्य तत्पर अशा आमच्या मँडमना.

कृ. मयुरी कृष्णा हिलेकर
T.Y.B.A

कृ. मयुरी कृष्णा हिलेकर
T.Y.B.A

गुपित निसर्गाचे



रोज बंदन करतो आपण
भास्करास ज्याने निर्माण केले, या जगतास
कीडा मुऱी जन्मुनी, करीती परिक्रमा
जाणून घेऊ त्यांचे कार्ब अग्रक्रमा
कृषी व्हीटक होतात, पाखरांचे अन्न
मुऱी सांगते, नका करू शिस्तभंग
सागराचा किनारा आटवू नका
मोजाव्या लागतील, जिवनाच्या घटका
पावसाचे पाणी जमिनीत त्रिगवू
झन्याच्या रूपाने, तहान भागवू
एकतरी झाड, जगवू या
घरती हिंगवीगार करूया
पाखरांचे नृत्य, पक्षांचे गाणे
अवनीचे रूप, दिसेल गोजिगदाणे
स्वच्छ सुंदर परिसर करू
आरोग्याचे गोड गाणे गाऊ
सांडपाण्याची लावू विल्हेवाट
बांगेचा पहा आमचा थाटमाट
जाण ठेवू पर्यावरणाची
ललाट रेषा ही भाग्याची
छोट्या कळीला उमलू दया
आसपंत साग दरबळू या
भारतदेश आमचा शेती प्रधान
आपण गाऊ त्याचे गौरवगान

निसर्ग

बारा बाहीला झुळझुळ पाने नाचती हळुहळु
पाऊस आला झरझार, मुले बागडती भरभर.....

काळेकाळे ढग लागले आवाज करू
चमचम बीज लागली दिसू

गुरे वासरे सेग वैरा धाकती
चिमन्या पाखरे बळचणा शोधती

आया बाया लागल्या कामाला
सुकवण वाळवण लागली आवरायला.....

शेतकरी कामकरी उत्साहाने भारले
बरुण राजाने काम आपले साधले.....

भुमाता गेली आनंदू
झाडे वेली पहाती टवकारून

ससा टुण टुण लागला बागदू
तुणपाती लागली डोलू

चिखल आला मळवामध्ये
साढीचे शेत डोलात

उभे चोहिकडे फुले पुलती
पाखर गिरकदा घेऊ लागली

कृ. मधुरी कृष्णा हिलेकर
I.Y.B.A.

बापूस



बापूस म्हणजे कोण असता
मायेच्या दुसऱ्या प्रकाराची हाक असता
प्रेमाने मनात धाक तयार करता
चूकल्यावर लहान असताना मारता
मोठेपणी मात्र धाकान समजावता

लहानपणी चॉकलेटाक पैसे देता
मोठे झाल्यावर खुर्दाकि पैसे देता
पैशाच्या नियोजना बद्दल थोडा लेक्चर जरुर देता
पालक या शब्दाचो अर्थ शिकवता

लहान असताना उभो रबाक शिकवता
हाताक घरून चलाक शिकवता
समाजात ताठ मानेन चलाक शिकवता
निखळ प्रेमाचो अर्थ शिकवता

पोंगांच्या स्वप्नासाठी स्वत... जगत असता
कुटुंबासाठी रक्ताचा पाणी करित असता
कायव म्हणा पोंगानू
यण बापूस हयो बापूस असता
तेची सर कोणाकच नसता.

याला काय अर्थ आहे राव !

याला काय अर्थ आहे राव,
फुलपाखांनी तुझ्या ओँजळीत विसावा घ्यावा
अन् फुलपाखुरु बनण्याची ओढ आम्हाला लागावी

याला काय अर्थ आहे राव,
चांदोबाने मदवाळपणा तुझ्याकडून उसना घ्यावा
अन् रात्रभर चंद्राकडे बघण्याची शिक्षा आम्हास मिळावी

याला काय अर्थ आहे राव,
भल्या पहाटे चिमण्यांनी चिवचिवाट तुझ्या अंगणी
करावा, अन् निद्रानारेचा गोग आम्हास जडावा

याला काय अर्थ आहे राव,
गूलाबाच्या पाकळ्या स्पर्षण्याचा हट्ट तू करावा अन
काटा रूतण्याच भास्य आम्हास लाभाव

कृ.दर्शना टिकम
F.Y.B.Com

कृती हे ज्ञानाचे उत्तम फळ
आहे.

अनोळखी मैत्री

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
आसवांनाही हास्याची साथ असते,
दूराव्यांनाही भेटण्याची ओढ असते.

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
शिव्यांनाही प्रेमाची सर असते,
गोड शब्दांनाही तिक्ष्ण धार असते.

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
भांडणातही काळजीची थाप असते,
रागवण्यातही विश्वासाची जोड असते.

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
दुःखालाही थटटेची साथ असते,
अपयशालाही विनोदाची जोड असते.

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
मिठीलाही प्रेमाची सर असते,
हातवाञ्यांनाही गुढ रहस्याची ढाल असते

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
शांततेलाही धिंगाण्याची साथ असते,
वेताल नाचण्यालाही टाळयांची साथ असते.

हि मैत्री किती अनोळखी असते ?
कुजबूण्यातही बालीश टाळी असते,
गुपितालाही अल्लाड फितूरी असते.

कु.दर्शना टिकम
F.Y.B.Com

मित्राळलेली संध्याकाळ

मित्राळलेली संध्याकाळ असावी,
चहाचा घोट, अन् गप्पांची मैफिल रंगावी ॥

आठवणीचा सागर डोळयासमोर अवतारा,
टपोर अशू अलगद गालावरून ओघलावा ॥

टूकार विनोदांनी हास्याची साथ लाभावी,
अस्ताळलेल्या सूर्यालाही हास्याची मूभा मिळावी ॥

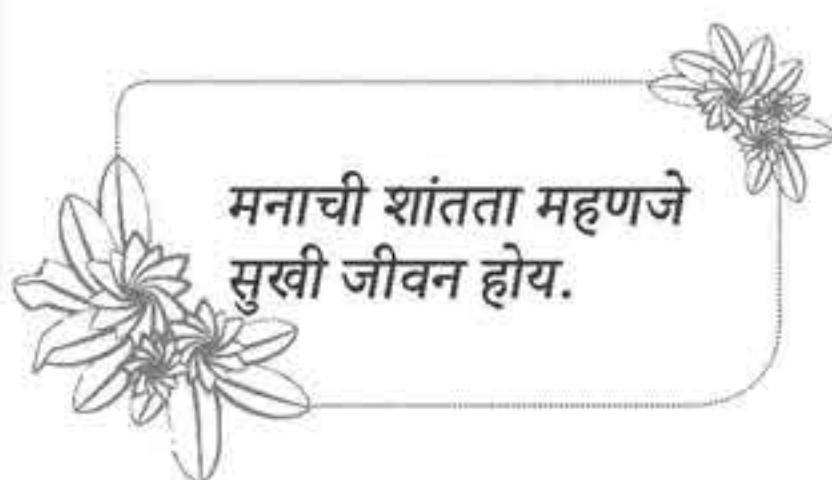
सर्व दुःखे घटट मिठीत विरुन जावी,
मिटलेल्या पापण्यांना सूखाची चाहूल लागावी ॥

अबोल संभाषणाला डोळयांची साथ मिळावी,
अन् ओढांनी फक्त त्यास दाद दवावी ॥

गर्जणाऱ्या मेघांनीही आपल्या मैत्रीची साक्ष दवावी,
अन् थंडगार सरीनी, नभालाही मैत्रीची हाळ दवावी ॥

मित्राळलेली संध्याकाळ असावी
चहाचा घोट अन् गप्पांची मैफिल रंगावी ॥

कु.दर्शना टिकम
F.Y.B.Com



प्रेम म्हणजे प्रेम असतं

प्रेम म्हणजे प्रेम असतं,
पण काय खरंच तुमचं आमचं सेम असतं

काण लहानपणी ते केवळ आकर्षण असतं,
मध्याकार पाठीचा कणा असतं
म्हातारपणाचा आधार असतं
हे तरी थोडं सेमच असतं !

आजकाल प्रेम थोडं नाटकी दिसतं,
सकाळी जुळतं तर संध्याकाळी तुटतं.
आजकाल प्रेम फक्त रंग रूप बघतं
केवळ बरवरचं उपयोगाचं नसतं !

आता प्रेमाची व्याख्याच बदलली,
शहाणे तेच ज्यांना ती समजली,
गिफ्टस् देण्याच्या नादात पाकीट हातात कोरी,
आणि मग बाटतं दुसरीपेक्षा पहिलीच वरी
गिफ्टस् च्या किमती वरून प्रेम ठगतं.
काय खरं प्रेम खरंच अस असतं ?

प्रेमातही मैत्री भासते अन् मैत्रीही प्रेम असतं,
आई - मुलातही प्रेम असतं, बाप - लेकीतही
प्रेम असतं,
बहिण - भावातही प्रेम असतं, आपले स्व-
तःवरही प्रेम असतं.
पण जगाला केवळ लफडच दिसतं,
चोराच्या मनात लख्ख चांदण असतं ।

प्रेम म्हणजे प्रेम असतं
तुमचं आमचं थोडं थोडं वेगळ असतं

असा असावा तो

नाही भेटले मी दिवसभर तर
त्याने खूप बेचैन लहावं
संध्याकाळी आँफिसबाहेर भेटून
मला अगदी सरग्राईज दयावं

भेटण्यासाठी ठरलेल्या ठिकाणी
त्याने नेहमी माझ्या आधी याव
आणि मी उशीग आले म्हणून
मग लटके लटके गगवावं

फिरताना जर मी नजरेआढ झाले
तर त्यान कावर बावर लहाव
आणि मी दिसल्या नंतर मात्र
अशू लपवत मला प्रेमानं ओरडावं

माझं काही चुकलं तर
त्यान कधीही न गगवाव
अबोला घरून मला न रडवता
काय चुकलं ते समजवावं

ज्याची कल्पनाही नाही केली इतक
भरभरून प्रेम देणारी ती व्यक्ती असावी
माझी आठवणा आली त्याला की
त्यानही माझ्यासाठी एक कविता लिहावी

आई आणि बाबा

आई तुळशी समोरचा दिवा असते
बाबा त्याचा मंद प्रकाश असतात
आई अंगणातील गंगोळी असते
बाबा त्या गंगोळीतला रंग असतात

आई देवासमोर लाबलेले निरांजन असते
बाबा त्याची ज्योत असतात
आई घरभर पसरलेला धूप असतो
बाबा त्यातील सुगंध असतात

आई मनावरचा संस्कार असते
बाबा ते घडवणारे असतात
आई आयुष्याची बाट असते
बाबा त्या बाटेवर चालणारे असतात

आई एक बाक्य असते
बाबा व्याक्यातील शब्द
असतात आई एक कविता असते
बाबा त्याचा भाव असतात

सूर्याचे तेज म्हणजे आई असते
बाबा त्यांची किरणे असतात
आई असते आपली माऊळी
त्या माऊळीची साथ बाबा असतात

जिदद म्हणजे काय हे आई असते
मनातला विश्वास म्हणजे बाबा असतात
आई हे जग असते
बाबा हे जण सारे विश्व असतात.

कृ. गहेश्वरी मुरोज मसुरकर
F.Y.B.A.

आयुष्याच्या पाऊलवाटा

आयुष्य खूप सुंदर आहे
फक्त जगण्याची दिशा मिळावला हवी।

त्या दिशेने चालताना
सोबत मैत्रीची शिंदोरी हवी
जगणे खूप सोपं आहे
फक्त हास्याची दानत सोबत असावी
दुसऱ्याचे अशू पुसला येतील
एवढी आपल्या हास्यात ताकद असावी...।

संकटे खूप येतच असतात
यण त्यावर मात करण्यासाठी आईची हिम्मत
असावी लागते घडपडलो कितीही तरी
बढीलांच्या खंबीरतेची सोबत असावी...।

करायचे खूप काही आहे
आशेची ओंजळ भरलेली असावी
प्रयत्न तर चालूच राहतील
यण बापाच्या आशिर्वादाची कधी उणीव ना
भासावी नाती प्रेमाने जोडावी
त्यात कसली तडळोड नसावी
प्रेम मैत्रीतून जपता येतं
फक्त त्यावर विश्वासाची मोहर असावी...।

कृ. वल्लभ विठ्ठल पाटकर
F.Y.B.A.

शिक्षक



शिक्षक जणू मज

सूर्यासागऱ्या भासतो,
स्वतःच्याच प्रकाशात जळत
इतरांचे भविष्य उजळतो
कधी अंधान्या अडचणीना
प्रकाशाचा मार्ग दाखवतो

शिक्षक जणू मज

कुभार भासतो,
मातीच्या गोळयांना जणू
शिस्त, सामर्थ्याची घडण देतो

कधी - कधी शिक्षक जणू
मज निसर्ग भासतो,
जगण्याचे बेगवेगळे संत्र देतो
कधी समानलेचा मूलमंत्र देतो

कधी - कधी शिक्षक जणू मज

माय - बाप भासतो,
कधी ग्रेमाने कुरबाळतो
कधी बेधुंद बाहताना
योग्य प्रवाह दाखवतो

असा हा शिक्षक
कधी न कधी, कुठे न कुठे
नकळत जगण्याचा अर्थ देतो
नकळत जगण्याचा अर्थ देतो

कृ. येण्यारी मुरेज मसुरकर
F.Y.B.A.

आई

आईसाठी काय लिह
आईसाठी कसे लिह
आईसाठी पुरतील एवढे
शब्द नाहीत कोठे
आईवरनी लिहिण्याइतपत
नाही माझे व्यक्तिमत्त्व मोठे

जीवन हे शेत, तर आई म्हणजे विहीर
जीवन ही नोका, तर आई म्हणजे तीर
जीवन ही शाळा, तर आई म्हणजे पाटी
जीवन हे कामच काम, तर आई म्हणजे सुट्टी

आई तू उन्हामधली साबली
आई तू पाबसातली छत्री
आई तू थंडीतली शाल
आता यावीत दुःखे खुशाल

आई म्हणजे मंदिगाचा उंच कळस
आई म्हणजे अंगणातील पवित्र तुळस
आई म्हणजे भजनात गुणगुणावी अशी संतवाणी
आई म्हणजे वाळबंटात प्यावं असं थंडगार पाणी

आई म्हणजे आरतीत बाजबाबी
अशी लयबद्ध टाळी
आई म्हणजे चेदनेनंतरची
सर्वात पहिली आगोळी.....

कृ. वैष्णवी विजय मावळ
F.Y.B.Com.

मला पुन्हा शाळेत जायचय

शाळेचे ते दिवस आठवले की
उगीचच मोठं आल्यासारखं बाटतं
मी लहानाचा मोठा आलो ती शाळा पाहून
पुन्हा शाळेत जावसं बाटतं

शाळा आमची छान होती
Last bench वर आमची team होती
Cricket च्या केळी Ground वर Cheating क्यायची
आणि मधल्या सुटीत कॅन्टींग मधल्या बडा-पाव मारी
साला नेहमीच line असायची

जन-गण-मन ला कधी कधी
शाळेत बाहेर सुदधा उभे गाहायचो
प्रतिझेंच्या केळी हाताला टेकू देऊनही
प्रतिझा म्हणायचो
नुसतेच ओठ हलवायचो

पावसाळयात शाळेत जाताना,
छावी दप्तगत ठेवून, मुद्राम भिजत जायच
पुस्तके भिजू नवेत म्हणून
त्यांना पिशऱ्यांमध्ये ठेवायचं
शाळा सुट्ल्यावर मळ्यातल्या डबक्यातले छोट मासे
पकडायचे,

बाटलीत भरून त्यांना घरी घेवून यायच,
शाळेतून येता येता एखादवा डबक्यात उडी मारून
उगीचच सगळ्यांच्या अंगावर पाणी उडवायचं

Black – board वर बोलणाऱ्या
मुलांमध्ये Monitor नेहमीच आमचं नाव लिहायचा
नेहमीच्याच incomplent गृहपाठामुळे
हाताचर duster चा ब्रण असायचा

शाळेतून घरी येताना शाळेबाहेरची
ती ३ रु. बाली कुलफी संपवायची
मुर्ली बरोबर कितीही बोललो तरी ही

कधी कुणी link नाही लावायचं
प्रत्येक महिन्यातून एकदा तरी
डोक्यावरचे केसु कापायचो

इतिहासात होते छुत्रपती शिवाजी महाराज
नागरिक शास्त्रात पंतप्रधान
गणित, भुमितीत होते पावथागोरसचं प्रमेय
भूगोलात बाहायचे बारे नैकृत्य, मान्यून
का कुठलेतरी बायब्य
हिंदीतली आठवते ती “चिंटी कि आतमकथा”
English मधल्या Grammar नेच झाली
आमची व्याधा

शाळेतल्या Gathering चा dance
बसल्या बसल्या झोपण्यासाठीचा तो मराठीचा तास
दगवर्षी नवीन भेटायचे
Uniform आणि बह्या पुस्तकांचा Set
पण नवीन दनरासाठी नेहमीच करावा लागायचा Wait

शाळा म्हटली कि अजूनही आठवतात
Desk da Pen ने “Pen lights” खेळण
Lecture सुरु असताना फुली का गोळा खेळण
Exam मधल्या रिकाम्या जागा भरणं
आणि जोड्या जुळवणं

चिखलातल्या त्या Football च्या Matches
कबड्डीत पढून घडपढून
हातापायांवर आलेले Scratches
खांच कंटाळा आलाय या मोठे पणाचा
मला पुन्हा लहान ल्हायच
हसायचं खेळायचं.....
मला माझ्या शाळेत पुन्हा जायचं

क. ऐश्वर्य जनार्दन भांजरेकर.

F.Y.B.Com.

एक मैत्रिण असावी



एक मैत्रिण असावी

नेहमी हसणारी आणि हसवणारी
कधी रुदणारी आणि रुदवणारी
कंटाळा येईपर्यंत बडबडणारी
नाकावर छिंगभर राग असणारी
आपण नसलो की हिरमुसणारी
आणि दिसली की गालावर छान
खुळी पहून बसणारी....
कधी चुकून पुढे गेली की
मागून आवाज देणारी

बेळप्रसंगी आपल्या मित्रांची समजूत काढणारी
चाकडं पाऊल पडत असेल तर मागे ओढणारी
प्रत्येक गोष्टीवर पार्टी मागणारी
जास्त नाशी प्रण चांकलेट दर निभावून घेणारी....
सगळ्यांच्या घोळक्यात आपल्याला सेरभेग
शोधणारी

यशाच्या शिखुरावर आपली पाठ थोपटणारी
सुखात मिसळून जाणारी आणि दुःखात साथ
देणारी
कायम पाठीशी खंबीरपणे उभी राहणारी....
खुरचं अशी एक तरी जीवा-भावाची मैत्रीण
असावी.

मेरा भारत महान

आज काय महाराष्ट्र बंद
उदया भारत बंद
बंद करा सगळे एकदा
आम्ही जाती मसणात
काय चाललंय देशात?
जातीपातीच्या नावाखाली
होतोय नंगानाच
तरी ही म्हणतात मेरा भारत महान
शाह-फुले-आंबेडकरांचा
छत्रपतींचा हा महाराष्ट्र
कुठे आहे न्यांच्या
विचारांचा जागर?
तरी ही म्हणता.....

मतांच्या जोगव्यासाठी
किती नागवाल जनतेला
दारूच्या बाटलीसाठी
कंगाल करताय मतदाराला
तरी ही म्हणता.....

साधु संतांच्या करिता निंदा
चोरांच्या गळयात सुमनहार
भ्रष्टाचार पचविता पचविता
देवीच्या परढीवर हात ठेवता
तरी ही म्हणता.....

श्रावण

आला श्रावण श्रावण
रंग घेवून
ऊन पावसाचे पक्षी
निळे स्वप्न कुजबुजे
हळू पाखरांच्या कानी
ऊन कोवळे दाटते
केशरांच्या गवताला
जिथे पालवी फुटेल
गोठलेल्या आसवांना
फंख नवीन येतील
आता धरतील फेर
देवगडचा हापूस आंबा
बर्षातील नभातून
आला श्रावण श्रावण
“थुई थुई नाच माझ्या अंगणात मोरा,
सान्या पक्ष्यांचा तु गजा
पाऊस पढू दे घडीघडी पिळू दे आमची शेतीवाडी
आंल्या सोनपावलांनी दाही दिशा महिरल्या
हर्ष मानसी श्रावण मानसी
हिरवळ दाटे चोहिकडे
क्षणात फिरुनी उन कोवळे पडे
आला श्रावण श्रावण ॥

कृ. हर्षदा शेलटकर
XI Arts

खोटेपणा करणारा चोरांपेक्षाही
वाईट असतो.

गाज समुद्राची

प्रहरी यामिनीच्या
किनारी समुद्राच्या
समुद्राची गाज
कानी गुणगुणते
संथ संथ लाटेवरती लाटा
परतत किनान्यावरी
गाज समुद्राची
रंगाळत कर्णचर त्यावरी
एकाविशी वाटते
गात्रीच्या नीव शांततेच
करीत भांग
समुद्राची गाज
पुनःपुन्हा संथ
मधुर लयीत तालात
ऐकत गहावी लयीत
परत परत लाटांवरती लाटा
समुद्राची गाज
संथ एका लयीत
परतत समुद्राच्या चोवी
जाते लुप्त होत
गर्भात समुद्राच्या डोकावून
परत उफाळत बर घेत
समुद्र किनारी समुद्राची गाज
संथ संथ
मंद मंद

कृ. येणा शेलटकर
XI Arts

मैत्री



मैत्री हे एक गाव असतं
आणि मैत्रिण हे त्यातले सुंदर नाव असतं.....

मैत्रीचे बंध कधीच नसतात तूटणारे
आठवणीना उजाळा देऊन गालात हसणारे

मैत्री म्हणजे आपल्या विचारात
सतत कुणीतीरी येण असतं.....

मैत्री म्हणजे न मागता समोगच्याला
भरभरून प्रेम देण असतं

असे मैत्रीचे बंध असतात ज़ूळणारे
आवृष्ट्यात खूप काही देऊन जाणारे

बाबा

बाबा बाबा म्हणजे काय ?
कुटुंबाचे ओडे आपल्या सोबत घेऊन जाणारे दोन
पाय

कुटुंबाच्या गरजांसाठी कामावर जाय
तर कधी कुटुंबाच्या आनंदासाठी बोसची
बोलणी खाय

आपल्या आवडीच काही घेणार नाय
पण कुटुंबाच्या आवडीच न सांगताच घराला
घेऊन जाय

बेळप्रसंगी धाक दाखवणारा , रागवणारा हाय
पण तितकच प्रेम माया कौतुक करणारा हाय

स्वतःच्या भावना कधीच व्यक्त करणार नाय
पण कुटुंबातील सर्वांच्या भावनांचा विचार
करणार हाय

कुटुंबासाठी किती खस्ता खातो ते कोणाला
फळणारच नाय
आईची साथ देणारा तो बाबाच हाय

कोणत्याच सुखसुविधा पुरवायला बोलणारा नाय
प्रत्येक सुख दुःखात सोबत असल्याची खात्री हाय

बाबा आहे म्हणून आपण हाय
आणि त्याने साथ दिली म्हणून या जगात आपण
टिकून हाय

मैत्री तुझी नि माझी

मैत्री तुझी नि माझी
शाळेमध्ये बागडणारी
तुझ्या माझ्या नकळत
अलगद फुलणारी

मैत्री तुझी नि माझी
फुलाफुलांतून दरबळणारी
सागराच्या लाटांवरती
मनमुराद डोलणारी

मैत्री तुझी नि माझी
उन्हामध्ये सावली देणारी
अंगणातल्या झोपाळ्यावरती
उंच उंच झोके घेणारी

मैत्री तुझी नि माझी
पावसाप्रमाणे बरसणारी
डॉगरातील झान्यांसारखी
झुळझुळ वाहणारी.....

मैत्री तुझी नि माझी
अल्लराप्रमाणे सुगंध देणारी
रानातील पक्ष्यांसारखी
उंच भगारी घेणारी

मैत्री तुझी नि माझी
संकटातही साथ न सोडणारी
आयुष्याच्या प्रत्येक बळणावरती
सदैव सोबत असणारी

कु. रूपा अविनाश वडे
T.Y.B.Com.

कॉलेज जीवन

कसं असतं ना कॉलेज जीवन
प्रत्येकास हवेहवेसे वाटणारे क्षण

जिथे आपले रमते मन
जिथे साज्रे करतो उत्सव आणि सण

कॉलेजमध्ये जाऊन अनेकांच्या सोबत राहून
अनेक गोप्तीबद्दल येते समज आणि जाण
.....

कॉलेजमधील सुंदर आठवणी तीच खरी संपत्ती
आणि धन
खरचं कॉलेज जीवन म्हणजे आपल्याला
मिळालेल एक अनमोल वरदान

कॉलेज जीवन विसरायचं नाही असा केला आहे
विचार पण
पण आता कॉलेज जीवन नाही
राहील फक्त आठवण



कु. सागर मणेश रेडकर,
T.Y.B.Com

मैत्रीण



आयुष्यात एक तरी मैत्रीण असावी
 आपल्या सुख दुखात मिसळून जाणारी

 आपल्या मनातले सगळं ओळखणारी
 आपण बोललो नाही की हक्काने गागवणारी.....

 चुकलं तर ओरडणारी
 बेळप्रसंगी डोळं पुसणारी

 आपली सतत काळजी करणारी
 सगळी नाती सुंदर जपणारी

 आपली समजूत काढणारी
 आपल्या सोबत मनसोकत बोलणारी

 वश मिळाल्यावर आपली पाठ थोपटणारी
 आपल्या सोबत खंबीरपणे उभी गहणारी

 सर्व गोष्टी आपल्याला सांगणारी
 कायमस्वरूपी आपली साथ देणारी

 आपल्यावर जिवलग मित्र म्हणून प्रेम करणारी
 खास अशी एकतरी मैत्रीण असावी

बाप



करणार कशी कविता, तो त्यात मावत नाही.
 चार ओळीत सांगण्यासारखा बाप काही
 छोटा नाही, सोनचान्याच फूल ते, सुगंध कुपित
 मावणार नाही,
 बाप नावाच्या देवाचा ठाव काही लागत नाही.

फेला खुग आज गुन्हा, त्यांना थोड शोधण्याचा.
 जमेल तेवढे सांगितल, आधार तुमच्या असण्याचा
 एक मात्र अगदी खर, त्याच्याशिवाय
 जमत नाही,
 आई मार्फत बोललं तरी, बोलल्या शिवाय
 गहवत नाही.

सांगतो आता शेवटचं, कान थोडा इकडे करा.
 पृथ्वी तोलून धरण्यासाठी, शेशाचाच लागतो
 कणा, बाप नावाच्या पारिजातकाचं, असंच काही
 जगणे होतं, ते समजून घेण्यासाठी बापच असण
 भाग होतं.

कृ. समिर विलास कदम
 T.Y.B.A.

मैत्री



मैत्री म्हणजे, मैत्री म्हणजे मैत्री असते ...
जिथे आयुष्यभर एकमेकांशी साथ देण्याची खात्री
असते ...

मैत्रीत गग, फुगवे, प्रेम माया,
सुख - दुःख सगळ असतं ...
पण त्या सर्वांचा आनंद घेत जगाण असते ...

गर्दीमध्येही आपली मैत्री दिसून येते ...
कारण ढकला ढकली मध्ये सावरणारी तीच असते ...

मैत्रीसाठी कधी रडाव, हसाव, गगवाव ...
पण संकटात एकमेकांच्या पाठीशी कायम रहाव...
मैत्री म्हणजे Time pass नसते
तर आपल्या पास गहून Time घालवणारी असते.

स्वार्थापायी मैत्री करून तोडण सोप असतं ...
पण खरी मैत्री करून ती टिकवण अबघड असतं ...
जिथे आयुष्यभर एकमेकांची साथ देण्याची खात्री
असते ...
मैत्री म्हणजे, मैत्री म्हणजे, मैत्री असते ...

कृ. मानह गणेश रेडकर
T.Y.B.Com

माझे मित्र

थावताना पडलो तर समोर
उभे गाहून तुम्ही हसलात,
माझ्या डोळ्यात पाणी पाहून
मात्र जवळ येऊन बसलात.

चिडवताना एकमेकाला कधीतरी
अंगावर आलात,
पण दुसऱ्या कुणाला माझ्याकडे
फिरकू सुधा नाही दिलात.

हसरे शण सारे तुमचे माझ्यासवे जगलात,
माझ्या दुःखात खांदयावर डोकं
ठेऊन तुम्हीच रे रडलात.

जग जेव्हा मला बरवाईट जोखण्यात व्यस्त होतं,
तुमच्याकरिता भी फक्त तुमच्या
चरोवर असणाच मस्त होतं

हि कविता बाचून नव्हकीच तुम्ही माझ्यावर
हसणार,
खुश होवून मला नीटंकी साला म्हणणार.

कसाही असेन, कुठेही जाईन पण एक नाव
तुमचे, माझे मित्र म्हणूनच सांगेन.

कृ. संगिर विलास कदम
T.Y.B.A.

माय बाप दैवत

आई महणायची, 'श्री' लिहावे
नव्या पानावरती,
बापगावी नवी वस्तू,
कुंकू लावल्या वरती

आई महणायची संध्याकाळची
झोपी जातात झाडे,
अजून फुलं तोडायला हात
होत नाहीत पुढे.

आई महणायची मिळतेच यश,
तुम्ही करत रहा काम,
भीती बाटली कि फक्त महणावे,
राम, राम, राम.

आई महणायची, काहीही असो,
होते सत्याचाच विजय
अजूनही खां बोलायला
बाटत नाही भय,

आई महणायची ठेवा श्रद्धा,
आपल्या ग्रयत्नात,
चुकूनही दाखवू नका
ज्योतिष्याला हात.

आई महणायची निर्मल मन ता
राहतो चेहरा साफ
उपयोग नाही लाऊन काकडी
अन घेऊन सारखी बाफ

आई महणायची, राष्ट्रज्ञाचा
राखावा नेहमी मान
जन - गण - मन महणताना
असावी ताठ आपली मान

आई महणायची, अन्नावर कधी
काढू नवे राग, कोणाला लागली लाथ तर
लावायची पाया पडायला भाग,

दृध उतू गेल्यावर चुकचूकू नवे
महणारं 'कृष्णार्पण अस्तु'
वाईट शब्द आणू नवे ओठावर,
बास्तु महणते असते तस्थास्तु.

आई महणायची,
पहाटेची स्वप्न होतात खुरी
आई महणायची, दिवा लावा
सांजेला लक्ष्मी येते घरी.

आई महणायची, खाऊन माजावं
एण टाकू नवे ताटात,
अजूनही मी संपवते सगळं,
जरी असलं सगळं माझ्या हातात.

आई महणायची येते डोप
जर मनात नसेल पाप,
जड होतात पापण्या अन
मिटतात डोळे आपोआप

अजूनही बाटतं बसलाय देव
घेऊन पाप पुण्याचा घडा
आई सांगते तसं लक्ष ठेऊन
टाकतोय त्यात खडा

जेव्हा जेव्हा रुहायची भांडण
आम्हा भावंडात
आई महणायची अग एक
तीळ बाटून खायचे सात

छंद माझा

जेव्हा जेव्हा लहायची भांडण
आम्हा भावंडात

आई म्हणायची अग एक
तीळ बाटून खायचे सात

त्यांच्या वेदना कुणालाही
कधी सुदधा दिसत नाहीत
जग म्हणत, “आई एवढे
बाबा कधी सोसत नाहीत.”

त्यांच्या वेदना आपल्याला
तशा कधीच कळणार नाहीत
आज त्या मागितल्या तर
मुळी सुदधा मिळणार नाहीत.

एक दिवस तुम्हीसुदधा
कधीतरी बाबा व्हाल,
त्या बालाच्या डोळ्यात तुमच्या
स्वप्नांचं आभाळ पहाल

तेव्हा म्हणाल “आपले बाबा
खुरंच काही चुकत नव्हते
आपल्यासाठीच आयुष्यभर
रक्षसुदधा ओळत होते.”

तेव्हा सांगते मित्रानो
फक्त फक्त एक करा
थरथरनारा हात त्यांचा
तुमच्या हातात घटट धरा

आपल्या आई – बडिलांचर
खुगोखुग प्रेम करा

लाल – पिकळ्या पुण्यांचा दगडळतो गंध जसा
निळसा समुद्रामध्ये, होई लाटांचा नाद असा
शुभ्र आकाशात झेप घेतो पाखरांचा थवा जेव्हा

उमलतो अनु बांगडतो माझा छंद तेव्हा

सात सुरांची सरगम ही करते जाच
जेव्हा गर्द झाडीत, दाट पाने करती नाच
स्वप्नांच्या दुनियेत पंख घेती उंच भगारी
तसाच माझा छंद फिरतो किनान्यावरी
चंद्र तारे चमकवत येते जेव्हा रातरानी
त्यावेळी येई बाग गात मंजूळ गाणी
या मंद गती जागते मन कित्येक – वेळा
असाच माझा छंद आगळा – वेगळा

कृ. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
S.Y.B.Sc.

दृष्टीकोन हा मनाचा
आरसा आहे, तो नेहमी
विचारच परावर्तीत करतो.

लेक माझी

अशी कशी लेक, देवा
माझ्या पोटी येते
नाव सुदधा माझं ती
इथेच ठेऊन जाते ॥

पहिला घास, देवा ती
माझ्या कडून खाते
माझाच हात धरून ती
पहिलं पाऊल टाकते ॥

माझ्याकडूनच ती
पहिलं अक्षर शिकते
तिच्यासाठी सुदधा मी
गऱ गऱ जागतो ॥

कुशीत माझ्या झोपण्यासाठी
ती गाल फुगवून बसते
मी आणलेला फ्रॉक घालुन
घर भर नाचते

अशी कशी लेक देवा
माझ्या पोटी येते
असे कसे बेगळे हे
तिचे माझे नाते ॥

एक दिवस अचानक ती
पोटी होऊन जाते
वाचा, तुम्ही दमला का ?
हवुच मला विचारते ॥

माझ्यासाठी कपडे चप्पल
खाऊ घेऊन येते
नव्या जगातील नवीन
गोष्टी मलाच ती शिकवते ॥

तिच्या दूर ज्ञाण्याने
कातर मी होतो
हवुच हसुन मला ती
कुशीत घेऊन बसते ॥

कलत नाही मला देवा,
असे कसे होते
कधी जागा बदलुन
ती माझीच आई होते ॥

देव महणाला एक पोरी
तुझे, तिचे नाते विश्वाच्या
हया साखळीची
एक कडी असते ॥

तुझ्यादारी फुलवण्यासाठी
हे रोप दिले असते
सावली अन सुगंधाशी तर
तुझेच नाते असते ॥

बाहत्या प्रवाहाला कोणी
मुठीत कधी का धरते
मार्ग आहे ज्याचा त्याचा
पुढेच असते जायचे

तुझ्या अंगणातील धाराही
“जीवनदारी” होते आणि बाहती
गहण्यासाठीच “गंगा” “सागराला” मिळते
एक तरी मुलगी असावी
नाजुक नखुरे करताना
न्याहालायला मिळावी

एक तरी मुलगी असावी
साजीरी गोजीरी दिसावी
नाना मागण्या पुरवताना
तारांबळ माझी उडावी

एक तरी मुलगी असावी
मैचिंग करताना बघावी
नट्टा नट्टा आईला तिने

नाल्यातली गंमत शिकवावी
एक तरी मुलगी असावी

जबळ येऊन वसावी
मनातील गुपितं तिने
हळुच कानात सांगावी

एक तरी मुलगी असावी
गालातल्या नालात हसावी
कधीतीरी भावनेच्या भ्रात
गळ्यात मिठी मारावी
॥ एक तरी मुलगी असावी ॥

आठवण मैत्रीची....

शाळेत असताना
एका बाकाबर सोबत जोडलेली
वर्गात असल्याने
वर्षानुवर्षे संगतीने जोडलेली
निरागस अन स्वच्छंदी
बालपणाची ती मैत्री
कॉलेजमध्ये असताना
नव्या चेह-यामध्ये लपलेली
कॉलेज कट्टा, कंटीग मध्ये
मज्जा मस्तीत रमलेली
ती तारुण्यातील मैत्री
बालपणाच्या खेळामध्ये फुललेली
दंगा मस्ती करताना
ती कायमची ना विसरण्यायोगी
ती आपली मैत्री
निरनिगळ्या मखमाल्यातून फुलत
जाणारी सुरुवात कुदून माहित नसणारी
पण कायम सोबत असणारी
अशा प्रकारे आठवणीत गहणारी
आमची मैत्री, आमची मैत्री, आमची मैत्री....

कृ. यत्पत्ता वाळकृष्ण मंचेकर
S.Y.B.A.

शिक्षक

कधी तिखुट, कधी आंबट तर कधी गोड
म्हणूनच तर असते आम्हाला तुमची ओढ
तुम्ही आहात म्हणूनच आहोत आम्ही
तुमच्या सारखे दुसरे, या जगत कोणीच नाही
तुम्ही सर्वच आहात दया आणि ममतेची मूर्ती
तुमच्या कडूनच मिळते आम्हाला जगण्याची स्फूर्ती
कोणत्या शब्दात आभार मानु तुमचे, हे कळलेच
नाही मुळी
म्हणूनच म्हणते, अतिशयोक्ती नाही,
तुमच्यासाठीच या चार ओळी

कृ. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
S.Y.B.Sc.

प्रसार माध्यमांनी संयम बाळगावा !



देशातील स्वातंत्र्या नंतर महात्मा गांधी यांनी आकाशवाणी केंद्राला 12 नोव्हेंबर 1947 ला पहिल्यांदा भेट दिली. तेथून त्यांनी शांतता गऱ्हण्याचे आवाहन केले. त्या दिवसापासून 12 नोव्हेंबर हा दिवस सार्वजनिक प्रसारण सेवा दिन म्हणून साजरा केला जातो. स्वातंत्र्यापूर्वी जुलमी पद्धतीने शासन करण्याच्या ब्रिटिशांविरुद्ध आवाज उठवण्यासाठी देशभक्तांनी लेखणीचा वापर केला. त्यावेळी लोकांपर्यंत संदेश पोहचण्यासाठी बृत्तपत्रे आणि नेत्यांची भाषणे हीच माध्यम होती. अलिकडच्या काळात झालेल्या जागतिकीकरणानंतर माध्यम देवात प्रचंड बदल घडून आले. तंत्रज्ञान दलणवलणाची सोय यामुळे बातम्यांचे प्रसारण हे काही मिनिटांमध्ये सर्व जनतेपर्यंत पोहचते. आज अनेक प्रकारच्या बातम्यांच्या बाहिन्या आहेत. हया बातम्यांच्या बाहिन्या सतत माहितीचे प्रसारण करत असतात. सर्व जनतेपर्यंत बातम्या पोचवणे हा प्रमुख उद्देश प्रसार माध्यमांचा असतो. अनेक बाहिन्यांवर महत्वाच्या घटकांवर चर्चासप्रे सुरु असतात. परंतु हीच

प्रसारमाध्यमे काहीवेळा आपले सामाजिक भान, संयम, विसरतात. आपल्या बहिन्यांच्या लोकप्रियतेत वाढ व्हावी यासाठी काही समाजविधातक महत्वाच्या तसेच संबेदनशील माहिती प्रसारित करून समाजात नेढ, असंतोष निर्माण केला जातो. अर्थात प्रसारमाध्यमे आपला संयम सोडतात याची अनेक उदाहरणे सांगता येतील च्यालंत उदाहरण म्हणजेच काही दिवसापूर्वी भारत व पाकिस्तान यांच्यात झालेले हवाई हल्ले ! यामध्ये प्रामुख्याने ज्यावेळी भारतीय हवाईदलाचा जबान पाकिस्तानाच्या ताब्यात सापडला त्यावेळी भारतीय प्रसारमाध्यमांची भूमिका ही अतिशय गंभीर होती. देशाच्या सुरक्षेचा विचार न करता काही संबेदनशील माहिती आपल्या बाहिनीच्या माध्यमातून प्रसारित केली. यामध्ये चायुदलातील महत्वाची माहिती, मोहिमा, विमानांची संख्या, माहिती याची माहिती प्रसारित करून देशाची सुरक्षा चव्हाटयावर आणली. अभिनंदन वर्धमान या ज्वानाच्या दैयक्षितक जीवनातील माहितीही प्रसारित केली. एकंदरीत देशाच्या सुरक्षा व्यवस्थेला घोका निर्माण केला. याचे विपरित परिणाम भविष्यात होतील. परंतु सुरक्षा व्यवस्थेतील गुप्तता भंग केली गेली. देशाच्या कानाकोपन्यातील व्यक्ती प्रसार माध्यमांवर विश्वास ठेवतो परंतु अशा प्रकारची माहिती देण्या आपी याचे देशाच्या सुरक्षेचा काय परिणाम होतील याचा प्रसारमाध्यमांनी गंभीरतेने विचार करावा. लोकप्रियतेपेक्षा देशाच्या सुरक्षेला प्राधान्य दयावे. थोडक्यात प्रसारमाध्यमांनी संयम बाळगावा !

कृ. संजय मरातीश वलकर
S.Y.B.A.

कोकणी माणूस आणि टूरिझम ...

आम्ही आणि आमचे सगळेच नातेवाईक थोडयाफार फरकने कोकणातलेच, त्यामुळे कुठेही प्रवासाला फिरावला जायचे तर एकत्रच जात असतो. अद्वाप तरी आम्ही भारतातच आणि त्यातूनही दक्षिण किंवा मध्य भारतातच जाऊन आलो आहोत. परंतु एकटीतच कोकणी माणूस कुठेही घेऊन जाण्यासारखा नाही हे यी स्वानुभवावरून सांगू शकतो.

कारण कशाचं कौतुकच नाही मुळी

सर्वात प्रथम यी माझ्या पत्तीला पहाबळेश्वरला घेऊन गेलो होतो. काय ते निसर्ग सीदर्व etc. याचको म्हणाली “ उगाच आलो इथे ” म्हणलं चष की किती ग्रीनरी आहे. किती देण्येगाळे पॉइंट्स आहेत तर म्हणे “ यात काय ? असली ‘ ग्रीनरी ’ आमच्या गावातही आहे आणि जब्ले ते पॉइंट कसले ? नुसते दीरीत वाकून बघायचे आणि अहाहा म्हणायचे ” नंतर अनेक वेळी अनेकोना घेऊन अगदी जोग फॉल्स म्हणू नका, दांडली म्हणू नका, केरळ, कन्न्याकुमारी, तामिळनाडू, मध्यप्रदेश, गुजरात सगळीकडे जाऊन आलो उत्तर एकच.

हे SS एवढे पैसे घालून बघाण्यासारखी नाही चाटत हे.

कुठचं जंगल दाखवा “ हे आमच्या आहीत गेल्या सारखे आहे.”

कुठचा नंचरल जैकुडी दाखवा “ पावसाळ्यात आमच्या ब्लाव्हाला पाणी येत ना तेव्हा असंच चाटत ” कुठले पाड, रवर, डोगर, रेल्वे, बोगदा कशाचंही कौतुक नाही.

सगळ्यात वाईट म्हणजे एका रिसॉर्ट मध्ये लिहिल होते “ नाईट बॉक अॅड कॅम्प फावर ! आम्ही गेलो. तर गत्रीच्या अंथारात बॅटरी पारत आम्हाला जंगलातल्या रस्त्यांनी फिरवून आणलं आणि शेकोटी पेटवून दिली. हयावर बांधूनी पला विचारलं “ किती दिल्या पोजल्यास हवासाठी SS हे असं बैटरी मारून जंगलात

आम्ही संडासला जातो आणि ही कसली भंगली ती शेकोटी म्हणे कंण्य फावर आण घाल यांच्या कर्माला, निदान वेळेवर झोपलो तरी असतो.

“ह्या SS काय त्यात विशेष ? मालबीच्या मडवावरून असून दिसते ” हे बाब्य तुम्हाला मिवळलैड मध्येही ऐकू झालं तर समजून जा की माणूस कोकणातलो आसा,

5 स्टार हॉटेलात राहिलात तरी, “ खोली बरी आहे रत्नागिरीच्या वर्षी निवासातल्या सरखी आहे, प्रशस्त हे एकावची तथारी ठेवा. विमानातून घेऊन गेलाल आणि विचारलं “ कसं चाटलं काका ? ” तर म्हणतील “ इतकी वर्ष विमान विमान काय ते ऐकत होतो पण उवास अगदी नीरस हो SS कुठे चवाला थांबत नाही की जेवावला नाही विमानातला कसला तो यचकवणी चहा ”

एकूण काय “ या जगात एवढे पैसे घालून नि इतका प्रवास करून पहाण्यासारखे काहीही नाही ” हे सत्य

आता फक्त काश्योरमध्ये बफात फिरवायचे बाकी आहे कदाचित ते तरी त्यांना आघडेल कारण अजून तरी त्यांच्या मडवावर वर्फ पडत नाही

कृ. येशवणी शीकूणा पणवेकर,
F.Y.B.Com

Various Functions



मा. ना. शिक्षणांची विनोदजी तातडे माझेच पांचवा आईटीकमा निमित्त महाविद्यालयाचे स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन व कृत्तिमय कार्यक्रमाचे आयोग केले होते यांची उपस्थित मानवा.



महाविद्यालय पांचे मासांमध्ये भाष्य दिन साज्जा करावला महाविद्यालयाचे प्राचारं ठ. शिंदे मंडळे सर, प्राचारक व विद्यार्थी



मा. ना. शिक्षणांची विनोदजी तातडे माझेच पांचवा आईटीकमा निमित्त आयोजित स्पर्धा परीक्षा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यक्रमादरम्यान मार्गदर्शन करावला मा. श. अनुष्णवी काढलेला.



मा. ना. शिक्षणांची विनोदजी तातडे माझेच पांचवा आईटीकमा निमित्त आयोजित स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यक्रमादरम्यान उपस्थित विद्यार्थी व इतर मानवा.



मुंद्र विद्यापीठ Zoology Department व देशभक्त के, रांकरात्र गवाणकर साधन संस्थेचे आयोजित पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये पुस्तक प्रकाशन करावला मा. श. अमदार श. विश्वजी नाईक, मा. श. बाहामाहेब पांचवालवलकर, मा. श. विद्यार्थक दाटोी, ठ. अमरिंद कुलकर्णी, ठ. भासमाल, ठ. मंदाळे व इतर मानवा.



मुंद्र विद्यापीठ Zoology Department व देशभक्त के, रांकरात्र गवाणकर साधन संस्थेचे आयोजित पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये पुस्तक प्रकाशनादरम्यान पुस्तकाची पहाली करावला मा. श. अमदार श. विश्वजी नाईक.



मुंद्र विद्यापीठ Zoology Department व देशभक्त के, रांकरात्र गवाणकर साधन संस्थेचे आयोजित पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये परीक्षित मानवा.



मुंद्र विद्यापीठ, Zoology Department व देशभक्त के, रांकरात्र गवाणकर साधन संस्थेचे आयोजित पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये परीक्षित पुस्तक प्रकाशन सोहऱ्यामध्ये परीक्षित मानवा.

Junior College

कर्निळ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांमोबद्धत मान.



कर्निळ महाविद्यालयातील कडीपांनी संपर्केतील यशस्वी विद्यार्थ्यांमोबद्धत मान. प्राचार्य डॉ. श्रीराम मंडळे सर व इतर शिक्षक वृंद.



कर्निळ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना करिअर विषयक मार्गदर्शन करताना महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. गिरसागर सर.



12 वी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचा गुणगारीरव समारंभादरम्यान उपस्थित महाविद्यालयाचे प्राचार्य, वरिष्ठ व कर्निळ महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व यशस्वी विद्यार्थी.



12 वी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचा सत्कार करताना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. मंडळे सर व उपस्थित इतर मान्यवर.



12 वी निरोप समारंभ 2018–19 मधील उपस्थित विद्यार्थी



12 वी निरोप समारंभ 2018–19 याचे उपस्थित कर्निळ महाविद्यालयाचे निवृत्त प्राध्यापक श्री. एम.पी.खगल सर.



वाराची निरोप समारंभ प्रसंगी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. भावके सर.



महाविद्यालयामध्ये आयोजित वर्गसंज्ञान घरां, तिळगळ यमारंभादरम्यान विद्यार्थ्यांमोबद्धत कर्निळ महाविद्यालयाच्या प्रा. वर्षे, प्रा. धामापूरक व प्रा. मायंत

GYMKHANA



पद्धतीदान व कार्यिक पारितोषिक विभाग समारंभायेदी या, श्रीपाट शंकर पंडितालयकर, कलापाठड़, कृ.पी.टेम्पु जिल्हांग संस्था, महालक्ष्मा चारस्त्र हस्ते पद्धती प्रमाणपत्र विभागातना कु. शर्वी पाटकर.

पद्धतीदान व पारितोषिक विभाग समारंभायेदी या, श्रीपाट शंकर पंडितालयकर, कार्यिक, कृ. पी.टेम्पु जिल्हांग माइक्रो मालवल पाटकर हस्ते पद्धती प्रमाणपत्र विभागातना कु. मंतोदी वाडुकर.



पद्धतीदान व कार्यिक पारितोषिक विभाग समारंभायेदी या, पद्धती प्रमाणपत्र विभागातना महालिद्यालयाचा विद्यार्थी कु. चिठ्ठु गुरुव.

पद्धतीदान व कार्यिक पारितोषिक विभाग समारंभायेदी या, पद्धती प्रमाणपत्र विभागातना महालिद्या-लिद्याचा विद्यार्थी कु. शंखी आंबेकर.



पद्धतीदान व कार्यिक पारितोषिक विभाग समारंभायेदी या, पद्धती प्रमाणपत्र विभागातना महालिद्या-लिद्याचा विद्यार्थी कु. ताम्र पाटकर.

नागर नवविद्यो स्वर्वेत्र उद्घाटन समारंभ



दाखेली घट्टविकासव, दाखेली वेश करहुणे रूपरेत बहुमानी आपल्या महालिद्यालयाचा संघ

पद्धतीदान व पारितोषिक विभाग समारंभायेदी विभिन्न सर्वोत्तम पत्र विजेत्यांनी गहालिद्यालयाचे विद्यार्थी कु. गिरधी छाती, कृ. अंगाळिका सांगा, कु. मनाहु बाटकर व स्वानील मालकरकर.

Student's Council 2018-19



सचिव – कु. पुरुषोत्तम उमेश मांजरेकर
वी. कॉम भाग - 3



कु. अलनम विठ्ठल पाटकर
वी. ए. भाग - 1



कु. अवगण चंद्रहरस फांदली
वी. कॉम. भाग - 1



कु. अंकिता जयशम यसुरकर
वी. पूर्णा. भाग - 1



कु. वल्लभी गणेश घरक
वी. ए. भाग - 2



कु. करण विस्मन मांजरेकर
वी. कॉम. भाग - 2



कु. विद्या श्रीवान्त कुलकर्णी
वी. एसी. भाग - 2



कु. गावती शुगरथ सुर्वे
वी. ए. भाग - 3



कु. प्रिया कमलाकर घोड़े
वी. कॉम. भाग - 3



कु. सिर्जी शंकर खोल
वी. एसी. भाग - 3



कु. कानू. संजय गोपेकर
एन. एस. एम



कु. अश्वत्थ समाप गंजपूर
एन. सौ. सी.



कु. प्रतिष्ठा सखागम परवा
किंशु



कु. सुखदा मोनीगम पाटकर
प्राचार्य निवेदित



कु. रूपा अविनाश वड्हे
प्राचार्य निवेदित

हिंदी विभाग



अनुक्रमणिका

- ❖ सर्जिकल मन्दिर.....कृ. अदाता अंकुश गोसावी
- ❖ भरतगढ़ किला.....कृ. निखिल किशोर जायसंडेकर
- ❖ चलिए देखते हैं मापर के बीच बने
सिंधुरां के इम 'फिल्म' को!.....कृ. निखिल किशोर जायसंडेकर
- ❖ यिता.....कृ. रोशनी शिवशंकर पाटणकर
- ❖ हमारी दोस्ती.....कृ. समिर विलास काढम
- ❖ ऐ चहन.....महेश्वरी मुरेश ममुरकर
- ❖ नारी ईश्वर का चमत्कार.....महेश्वरी मुरेश ममुरकर
- ❖ तेहि खामोशी.....कृ. प्रतिक्षा मखाराम परब
- ❖ दोस्ती.....कृ. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
- ❖ याँ.....कृ. महेश्वरी मुरेश ममुरकर
- ❖ चलो थोड़ा हैम.....कृ. सरयेंद्र मेधश्याम दलवी
- ❖ अमरोल हित.....कृ. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
- ❖ हमारी दोस्ती.....कृ. समिर विलास काढम

सर्जिकल स्ट्राईक



“हम सोते हैं क्योंकि सैनिक जागते हैं, हम जीते हैं क्योंकि वो माल्क हमे जीवन देते हैं। यह हमारे समाज का ऐसा समूह है, जो अंतिम सौस तक गाष्ठ की रक्षा करता है – यही है हमारी शांति का एकमात्र कारण।”

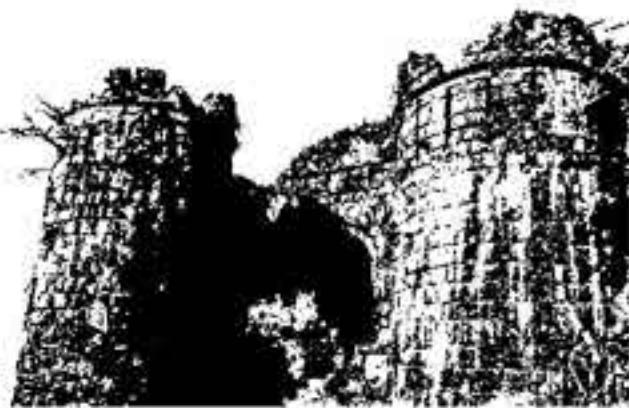
भारत स्वभावतः एक नरमपंथी विचारधारा वाला गाष्ठ है लेकिन हमेशा खुफिया एजेंसियों से प्राप्त विशिष्ट एवं विश्वसनीय सुचनाओं के आधार पर सर्जिकल स्ट्राईक और गुप्त ऑपरेशन जैसे कठोर कदम उठाता रहा है। उदाहरण के लिए म्यानमार में किया गया गुप्त ऑपरेशन सेना की शीघ्र और निर्भीक कारबाई का सबसे अच्छा उदाहरण था। यह कारबाई उस समय की गई थी जब आतंकवादियों के मणिपुर के चंदेल जिले में सेना के एक काफीले पर धात लगाकर हमला किया था जिसमें 18 सैनिकों की मौत हो गई थी यह हमला पिछले दो दशकों में इस क्षेत्र में आतंकवादियों द्वारा किया गया सबसे धातक हमला था।

सर्जिकल स्ट्राईक या सर्जिकल ऑपरेशन एक सुनियोजित सैन्य कारबाई होती है जिसका उद्देश एक निश्चित लक्ष्य पर हमला कर उसे नेस्तनाबूद करना होता है। इस कारबाई के दौरान इस बात का खास ख्याल रखा जाता है कि आसपास रहने वाले लोगों, इमारतों और गाड़ियों के लिए सरकार, खुफिया एजेंसियों और सुरक्षा बलों के बीच समन्वय की आवश्यकता होती है। यह एक त्वरित और प्रभावी कारबाई होती है और इस घटना के बाद किसी भी स्थिति से निवाटने के लिए अतिरिक्त सैन्य सहायता को भी तैयार रखा जाता है।

सर्जिकल स्ट्राईक की तरह जिस स्थान पर हमला करना होता है उसकी पूरी जानकारी जुटाई जाती है एवं उसी के हिसाब से हमले की प्लानिंग की जाती है। इसके लिए विशेष कमांडो का दस्ता तैयार किया जाता है और बहुत ही गोपनीय तरीके से कमांडो दस्ते को टार्गेट तक पहुंचाया जाता है। उसके बाद दुश्मन पर चीतरफा हमला किया जाता है।

कृ. अक्षता अंकुश गोसावी
F.Y.B.A.

भरतगड किला



सिंधुदुर्ग ज़ीले में कालावल खाड़ी है। इस खाड़ी के किनारे नारीयल बांगों से समृद्ध मसुरे गाव बसा हुआ है। मसुरे गाव भरतगड किले के निचले हिस्से में है।

मालवण की ओर से लगबघ 16 किमी मसुरे जाने के लिए बस मार्ग है। समुद्र सपाटी से 75 मीटर ऊंचा भरतगड चारों ओर से झाड़ी से घिरा हुआ है। झाड़ी की बजह से भरतगड की तटबंधी दिखाई नहीं देती है। इसकी बजह से आडियों से धिरी पहाड़ियों दिखाई देती है। मसुरे गाव में मालवण की ओर से बस की सेवा उपलब्ध है। भरतगड की पश्चिम दिशा की दिवार की ओर से किले पर जाने वाला रास्ता है। इस रास्ते पर अभी पटारियाँ हैं। रास्ते की दोनों बाजु से रेलींग बना हुआ है। चलते समय बहा थक जाए तो बैठने के लिए जगह उपलब्ध है। तटबंधी को खोदकर बहा रास्ता बनाया है। उस रास्ते से हम किलेपर प्रवेश कर सकते हैं। छोटे माथे बाला भरतगड आयता कृती है। चारों ओर से तटबंधी और बड़े बुरुज दिखाई देते हैं। संरक्षण की दृष्टि से विचार किया गया है। इसलिए तटबंधी और बुरुज को रखना की गई है। अभी गड़ के माथे पर आम और काजु की खेती की जाती है।

भरतगड हराभरा दिखाई देता है। इस घनी झाड़ी में बड़े

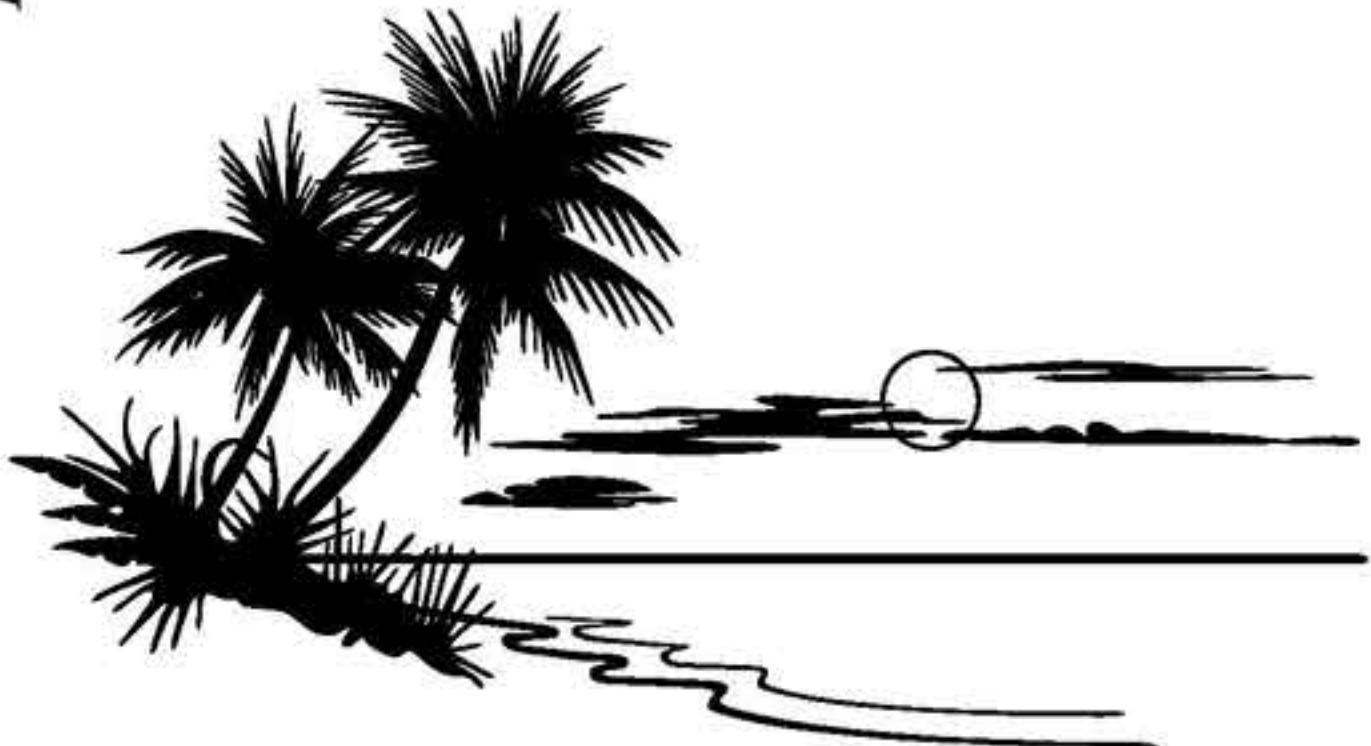
बड़े पक्षी दिखाई देते हैं। और वह हमें अच्छे लगते हैं। इस गड़ के माथे पर बालेकिला बसा हुआ है। इस किले पे जाने के लिए दोनों बाजुओं से ही दरवाजे हैं। उसमे से एक दरवाजा बुरुज को चिपका हुआ है। बाईं और यह तटबंधी के पास छोटा सा मंदीर बसा हुआ है। यह मंदिर किसी देवसिंह महापुरुष का है। ऐसे के बहा फलकों से नजर आता है। उस मंदिर के आगे तुलसी बृद्धावन किया गया है। मंदीर के बाईं और बड़ा कुआ है। मगर इस कुए से पानी निकालने की सेवा नहीं है।

वहाँ सावधानी बरतनी होनी चाहिए। बाईं ओर की तटबंधी में छोटा दरवाजा है उसे को चोर दरवाजा कहा जाता है। इस दरवाजे का बाहर का बड़ा हिस्सा दूटा दिखता है। इस बाले किले मे से बाहर जा कर दक्षिण के ओर से बुरुज पर जाने के लिए रास्ता है। अच्छा बुरुज देखकर पश्चिम की ओर गए तो बालावल खाड़ी का दृश्य दिखाई देता है। नारीयल की हरीभरी झाड़ी मे से धिमी गति में जानेवाली झाड़ी दिखाई देती है।

झाड़ी के दुसरी ओर किनारे पर आडियों से भगवंतगड दिखाई देता है। तट के बाजु में धूमकर दरवाजे के पास आते हैं। शिवाजी महाराज ने यहा पर किला बनाने की दृष्टि से निरीक्षण किया था, पर पानी के अभाव के कारण उन्होंने प्रयास छोड़ दिया। आगे जाकर इ.स. 1818 में यह किला दुसरे किलों की तरह यह किला भी इंग्रजों की तोफे मीजूत थी। ऐसी जानकारी कि हुयी मिलती थी।

कृ. निखिल किशोर जामसंडेकर
T.Y.B.A.

चलिए देखते हैं सागर के बीच बने सिंधुदुर्ग के इस 'किल्ले' को !



कुछ ही दिनों पहले आपको कोंकण के समुद्रतटों की यात्रा पर मालवण ले गया था। मालवण के दांडी समुद्र तट से सिंधुदुर्ग मोटरबोट से दस पन्द्रह मिनिट की दूरी पर है। दूर से सिंधुदुर्ग का किला राजस्थान के किसी किले सा दिखाई देता है। चार किमी तक टेढ़ी मेडी फैली इसकी परिधि के साथ नींमीट ऊची और लगभग तीन मीटर चौड़ी दीवारें इसकी अभेद्यता के दावे को मजबूत करती हैं। सिंधुदुर्ग की राजस्थानी किलो से समानता यही खलम भी हो जाती है। जहाँ पहाड़ियों पर स्थित राजस्थानी किले दुर से ही अपनी मजबूत दीवारों के साथ ऊचाई पर बने भव्य महलों का दर्शन करते हैं वही इस झलदुर्ग की दीवारों के पीछे नारियल बृक्षों की कतारों के अलावा कुछ भी नहीं दिखाई देता। इतना ही नहीं एक और खास बात है सिंधुदुर्ग में जो इसे अन्य किसी राजस्थानी किले से अलग करती है। वो ये कि एकदम पास जाने पर भी आप इसके मुख्य द्वार कि स्थिति का पता नहीं लगा पाते।

शिवाजी महाराज उन दूरदर्शी महाराजाओं में से थे जिन्होंने पश्चिमी तट पर पुर्तगालियों, सिद्दियों और अंग्रेजों के बढ़ते दबाव की बजह से अपनी नीसेना को सदृढ़ करने की सोची। शिवाजी महाराज ने सिद्दी नवाबों से जंजीर किला छिनने की बहुत कोशिशें की पर नाकाम दबाव रहे। सो 1664 में मालवण से सटे कुट्टे द्वीप पर उन्होंने इस किले की नीव रखी। इस किले को बनने में तीन साल लगे। वैसे 42 बुजूं सहित 48 बर्ग एकड़ में फैले इस किले की मुख्य देखरेख बास्तुकार हिंगेजी इन्दुलकर द्वारा की गई। साथ में तीन हजार मजदुरों और 20 के करीब पुर्तगाली विशेषज्ञों की सहायता भी लगी है। मगाठी बास्तुकारों ने मुख्य द्वार को धुमाकदार गासों के बीच इस तरह बनाया की शत्रु को किले में घुसने का मार्ग सहज ही ना दिखाई दे। किले के परकोट भी इतने टेढ़े मेढ़े

बनाए गए कि उनकी ओरलेकर शत्रु पर जबगदम्ह दूसरा हमला किया जा सके। इतना ही नहीं आग गलती से दुश्मन मुख्य द्वार तक पहुँच भी गया तो ऐसमें बने इन छोटों से गर्मांगर्म तेल कि बारिश कर दिया जाती थी।

आज इस किले में मुख्य द्वार के अलावा जहाँ जहाँ खंडहर ही बचे हैं। मुख्य द्वार के पास शिवाजी महाराज की हथेली और पीछे के निशान चूमा पत्थर की दिवारों पर अंकित करवा कर सहेज लिए हैं। मुख्य द्वार से थोड़ा आगे बढ़कर शिवरामेश्वर का मंदिर आ जाता है। इसे शिवाजी महाराज के छोटे पुत्र राजागम ने अपने पिता की याद में बनाया था। मंदिर के अंदर शिवाजी महाराज को एक माधिक की वेशभूषा में दिखाया गया है। जब किला आबाद था तब इसमें रहने वाले बारिंशों को पानी की आपूर्ति दुर्ग के अंदर स्थित तीन मीठे पानी के कुर्के किया करते सकता है। सीटियों के माध्यम से आज भी इन कुर्कों तक पहुँचा जा सकता है। ये आश्चर्य की ही बात है कि चारों ओर से समुद्री जल से घिर होने के बावजूद ये दुर्ग पीने के पानी के स्रोतों का धर्मी था।

दुर्ग के दक्षिणी सिरे में चहलकदमी करते बकत हमेऊपर ऊंचाई पर बने चबुतरे की ओर जाता एक रास्ता दिखाई दिया। चबुतरे पर एक झांडा फहराने के लिए खंभा बना था। चबुतरे पर चढ़कर चारों ओर फैले समुद्र के साथ एक छोटा सा तट का हिस्सा दिखाई दिया। दिवार में तट के पास एक चोकोर सुदाखु किया हुआ था। पूछने पर पता चला कि तट का बोछोटा सा टुकड़ा शिवाजी महाराज की पुत्रवधु का निर्षी तट हुआ करता था। इसलिए इस छोटे से तट का नाम मराठी में गानीचीवेला दिया गया। रास्ते में हमें महादेव का मंदिर और मिला। खण्डेल की छत के अंदर बने ये मंदिर दूर से किसी घर की तरह दिखते हैं। पर महादेव मंदिर के टिक नीचे कुछ साढियों जाती दिखाई दी। साढियों से आगे नीचे की ओर सुरंग थी जो पानी से भरी हुई थी। कहते हैं दुर्ग बनवाते बकत महिलाओं की सुरक्षा हेतु किले से बाहर निकलने के लिए ये सुरंग बनाई गई थीं जो समुद्र का हिस्सा पार कर पास के गाँव तक जाती थीं।

सिंधुदुर्ग से निकलते हुए मन में एक शुन्यता सी भर गई थी। कभी भरा पुरा रहा ये किला अब किस कदर बीराम हो गया है। जिस तरह का रख रखाव होना चाहिए बैसा नहीं है। पन्द्रह - बीस परिवार ही बचे हैं जो इस किले में गजस्थान के किलों की तरह ग्राचीन मराठा संस्कृति से जुड़ा कोई संग्रहालय बनाए तो यहाँ आमा आँगुतकों के लिए और रुचिकर हो सकता है। वैसे सिंधुदुर्ग के आसपास फैसे समुद्र में गोमियों प्रेमियों के लिए आजकल Scuba Diving और Snorkeling का भी इंतजाम है।

कु. निखिल किशोर जामसंदेकर
T.Y.B.A.

पिता

माँ की कोमल ममता को तो
सब ने स्वीकारा है।

पर पिता की यमवीरा को कब किसने ललकारा है

मुश्किलों की घडियों में अक्सर मेरे साथ खड़े हैं वो

मेरी गलतियाँ थीं फिर भी मेरे खातिर लड़े हैं वो

कभी अभिमान तो कभी स्वाभिमान है पिता
कभी धरती तो कभी आसमान है पिता

मेरे दिल में रहते हैं पिता मेरी खूशी के लिए
सहने हैं पिता

कु. रोशनी शिवशंकर पाटणकर
F.Y.B.A.

ऐ बतन



ऐ बतन तू जान भी मांगे,
तो लुटा देंगे हम ।
आंधियों से डट कर,
अंदर को भी झूका देंगे हम ॥

कल का सूरज हमारा है,
तो इस अंधेरी रात से क्या डरना ॥
पलके मुंदे गीर से देखो,
ये चाँद भी तो हमारा है ॥

कौन अपना कौन पराया,
मजहब से क्या तोलना ?
किसकी कोखु, किसका आँचल,
आधिकार ये माँ भी तो हमारी है ॥

चल दूनिया को दिखादे,
जितनी अपनी फितरत है ।
आंधियों को छेड़ना, अपनी तो आदत है ॥

बस चंद लकियों पे अपनी,
किस्मत ना तोल तू ।
ये तो बस एक मुढ़ठी में मूड़ जाती है,
अपनी किस्मत खूद ही संवार तू ॥

बीर पूर्खों के लहू अतीत से,
हर बार एक गंगा ज़म्मी है ।
गलियों, बादियों से तिरंगा लहराए,
देखो सागर से मिलने वो चलती है

महेश्वरी सुरेश मसुरकर
F.Y.B.A.

नारी ईश्वर का चमत्कार



नारी सम्मती का रूप हो तुम
नारी लक्ष्मी का स्वरूप हो तुम
बढ़ जाये जब अत्याचारी
नारी दुर्गा - काली का रूप हो तुम ।

नारी खूशियों का संसार हो तुम
नारी प्रेम का आगार हो तुम
जो घर आँगन को रोशन करती
नारी सुरज की सुनहरी किरण हो तुम ।

नारी ममता का सन्मान हो तुम
नारी संस्कारों की जान हो तुम
स्नेह, प्यार और त्याग की
नारी इकलौती पहचान हो तुम ।

नारी कभी कोमल पुल गुलाब हो तुम
नारी कभी शाकित के अवतार हो
तुम तेरे रूप अनेक
नारी ईश्वर का चमत्कार हो तुम ।

महेश्वरी सुरेश मसुरकर
F.Y.B.A.

तेरी खामोशी

सुनो..... यूं “चूप” न रहा करो,
 यूं “खामोश” से जो हो जाते हो, तो दिल को
 “वहम” सा हो जाता है
 कही “खफा” तो नहीं हो ?? कही
 “उदास” तो नहीं हो ??
 तुम “बोलते” अच्छे लगते हो, तुम “लड़ते”
 अच्छे लगते हो
 कभी “शरारत से” कभी “गुस्से” से तुम “हँस-
 ते” अच्छे लगते हो।
 सुनो यूं “चूप” ना रहा करो ।

कु. प्रतिक्षा सखाराम परब
 T.Y.B.Com

दोस्ती ..

क्वा है ये दोस्ती ?

हर दोस्त की ज़रूरत है दोस्ती
 जब कोई साथ न हो, तो उसका एहमाम होना है दोस्ती
 मुस्कान के पिछे छिपे दर्द को जानना है दोस्ती
 औंखों में नर्सी और चेहरे पे हँसी लाना है दोस्ती
 एक - दूजे को समझना और अपनाना है दोस्ती
 गलतियों को माफ कर सही रस्ता दिखाना है दोस्ती
 पाँव लड़खड़ाए तो हाथ धामकर साथ चलना है दोस्ती
 हर दर्द की दबा और खुदा की दुआ है दोस्ती
 हँसते तो मबके साथ है, जिसके साथ गे मंके बो है दोस्ती
 लहने के बाबजूद भी, दोबारा एक साथ हँसना है दोस्ती
 दोस्त का खबाल रखना और उससे प्यार करना है दोस्ती
 किसी शब्द से बवां न हो, बो रिखता है दोस्ती।

कु. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
 S.Y.B.Sc.

माँ



जिंदगी में कुछ खास बात होती है
 जब तु मेरे साथ होती है
 तुम्हीं हमें इस दुनिया में लाती है
 माँ तुम्हीं से जिंदगी एक हमारी होती है ।

भगवान शब्द का मतलब बो जानते हैं।
 जो अपनी माँ को भगवान मानते हैं,
 तुम्हीं से हर तकनिक दुर होती है
 माँ तुम्हीं से जिंदगी हमारी सुरु होती है।

माँ के प्यार में नहीं होती है कड़वाहट
 उसकी हर एक बात में होती है प्यार की आहट
 बच्चों के लिए बो जान देती है
 माँ तुम्हीं से जिंदगी शुरू हमारी होती है ।

माँ इस शब्द में अर्थ छूपा है बड़ा
 इस शब्द से दिल पर नहरा असर है
 तुम्हारी बात दिल को सुकून देती है
 माँ तुम्हीं से जिंदगी शुरू हमारी होती है ।

बच्चों के बिना माँ के लिए हर पल मुश्किल है
 क्योंकि उसके सिने में पत्थर नहीं दिल है,
 हमें सही सलामत रखने की दुआ करती है
 माँ तुम्हीं से जिंदगी शुरू हमारी होती है।

कु. महेश्वरी सुरेश मसुखर
 F.Y.B.A.

चलो थोड़ा हँसे ...



निकले थे हम भी लाने आसमान से चौंद तारे,
निकले थे हम भी लाने आसमान से को चौंद
तारे,
पर क्या करे ? किसी ने सीढ़ी ही खींच ली ।

हम छत पर चढे पतंग उछाने के बहाने
वो भी छत पर चढ़ी कपड़े सुखाने के बहाने
उसकी मम्मी ने जो देखा वे नजारा
आइ लेकर आई वो भी बंदर भगाने के बहाने ।

आज कुछ घबराए से लगते हो
ठंड से कप - कपाए से लगते हो
निखर कर आई है सूरत आपकी
बहुत दिनों बाद, नहाए से लगते हो ।

जब मैंने दरबाजा खोला तब
आपकी आँखों मे आँसू, चहरे पे हँसी थी
साँसों मे आँहे, दिल मे बेबसी थी
पहले क्यों नहीं बताया, दरबाजे मे उँगली फँसी
थी ।

मत छीनो इन बच्चों से मोबाइल, अकेले ये डरते
हैं । Exams भी लो SMS के सहारे ,
क्योंकि यही एक चीज़ है,
जो वो मन लगाकर पढ़ते हैं ।

कह दो उन पढ़ने वालों से,

हम भी कभी पढ़ कर वो टॉप करते हैं
उतने तो हम चौंड़े पे छोड़ दिया करते थे ।

पढ़, पढ़ कर क्या करना, एक दिन तो जाना है
जाने के बाद भी हुए, शुरू तो नसरी से करना है ।

तेरे चेहरे मे वो जादू है, विन डोर बंधा जाता है
जाना होता है और ज्झी, तेरी ओर चला आता है
तेरा चेहरा मोती समान है, तेरा चेहरा मोती
समान है

ओर भाई, मोती तो मेरे कुलते का नाम है ।

गधा जो खाए, वो धास हो तुम
बढ़दे का चबनप्राश हो तुम
Idiot Stupid बकवास हो तुम
जो भी हो, यार दोस्त झकास हो तुम !!!

कु. सत्येंद्र मेधश्याम दलवी
F.Y.B.A.

सोच जब तक तंग है,
जीवन तब तक जंग है ।

अनमोल हिरा



शुक्रिया इस बात का, कि आपने हमेशा हमे संभाल लिया

माफी इस बात की, कि हमने हमेशा आपको सताया

इन दो शब्दों का जिंदगी में शायद कोई मोल नहीं

आपकी दोस्ती से बढ़कर कोई कोहिनूर भी नहीं

खता हुई जो हमने कभी आपसे गुस्सा किया

और आप हैं कि हमे गम में भी मुस्कुराना सिखाया

आप साथ आए तो लगे दोनों जहाँ साथ है

आपकी दोस्ती से बढ़कर कोई कोहिनूर भी नहीं

पांच उंगलिया मिली तभी हमारी मुझी बनी

आपकी दोस्ती तो है गुड़ से भी मिठी चीज़ी

आपके आने से ही जिंदगी में खुशिया है छलक रही

आपकी दोस्ती से बढ़कर कोई कोहिनूर भी नहीं

और क्या क्वो हम, अब ये भी हमे पता नहीं

बस आपकी दोस्ती से बढ़कर कोई कोहिनूर भी नहीं

हमारी दोस्ती ...



कहीं देखा है तुमने उसे
जो मुझे सताया करती थी
जब भी उदास होता था मैं
मुझे हँसाया करती थी ।

एक प्यार भग पिश्ता था वो मेरा
जो मुझे अब भी याद आता है
खो गयी चउत के भैंवर में कहीं
जो हर पल मेरे साथ होती थी ।

आज एक अजनबी की तरह हाथ मिलाती है
जो छोटी से छोटी बात मुझे,
बताया करती थी ।

कहीं मिले वो किसी मोड पर
तो उसे मेरा संदेशा देना
कोई है जो आज भी उसका
इंतजार कर रहा है
जिसे वो मेरा सच्चा दोस्त
बोला करती थी ।

कु. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी
S.Y.B.Sc.

कु. समिर विलास कदम
T.Y.B.A.

N.C.C



**Dr. M.R.Khot
A.N.O.**



**Ulka Jadhav
S.U.O**



**Sukhada Parkar
J.U.O**



**Pratiksha Parab
C.Q.M.S**



**Akshay Rajput
S.U.O**



**Narayan Patade
J.U.O**



**Prathamesh Harachkar
C.Q.M.S**



चौके या ठिकाणी युवारोपन करताना (तहसिलदार घोर साहेब) प्राचार्य मंडळे सर, लेफ्टनेंट खोत मर, N.C.C व N.S.S. विद्यार्थी



ध्यजयद्वन करताना प्राचार्य मंडळे सर, लेफ्टनेंट खोत सर, N.C.C. विद्यार्थी



'B' व 'C' cert exam मार्गदर्शन कार्यशाला



मालद्वाण ते देवगड सायकल रेली (आयोजक भारत सरकार) (कन्याकुमारी ते दिल्ली मार्ग) 35 N.C.C. विद्यार्थी सहभाग



स्वच्छ भारत अभियान (महानगर पालीका, भारत सरकार) व N.C.C. विभाग



कॉलेजला सदिच्छा भेट क्रमांकिंग ऑफिसर देवेंद्र भारद्वाज



कॉलेजला सदिच्छा भेट मेजर उन्नीकृष्णण



N.C.C. संक्रिय विद्यार्थी, कु. सज्जा खरात याचे अल्पशः आजाए निधन हाले भावपूर्ण अट्टांजली.



N.C.C. बचन, कोल्हापुर येथे आयोजित S.T.T. या National Camp मध्ये सहभागी महाविद्यालयातील N.C.C. चे विद्यार्थी



स्वातंत्र्यादनाच्या पूर्वसंघेनिमित्त मशाळ पर्यंत 14 ऑगस्ट 2018



रीडायरिक वर्ष 2018-19 पर्यंत यर्ज NCC विद्यार्थी, डॉ. एप आम खोल व प्राचार्य डॉ. मंडळे मर

N.S.S



प्रा. श्री. ए.च. चैतन्य
कार्यक्रम अधिकारी



प्रा. के. के. रावोते
कार्यक्रम अधिकारी



डॉ. यु. वाय. सामंज
कार्यक्रम अधिकारी



कृ. ललिता चवहाण
विद्यार्थी प्रतिनिधि



कृ. प्रतिक गडेकर
विद्यार्थी प्रतिनिधि



कृ. मल्येरि डिब्यवरत
साक्षिय स्वयंसेवक



कृ. साहिल कुम्बल
साक्षिय स्वयंसेवक



कृ. तुशर मेस्ट्री
साक्षिय स्वयंसेवक



गार्भीय सेवा योजना अंतर्गत 'मतदान जनजागृती' कार्यक्रम साजरा
केला.



गार्भीय सेवा योजना अंतर्गत 'रस्ते सुरक्षा' जनजागृती कार्यक्रम
साजरा केला.



मालवण शहरामध्ये गार्भीय सेवा योजने अंतर्गत Environment
Rally चे आयोजन



गार्भीय सेवा योजना अंतर्गत 'अर्हंसा दिन' निशित मित्रीचित्राचे
प्रदर्शन



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये 'उत्कृष्ट स्वयंसेवक' महणून कु. विजय पेडणेकर याचा सत्कार करण्यात आला.



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये 'उत्कृष्ट स्वयंसेवक' महणून कु. माया राणे हिचा सत्कार करण्यात आला.



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये मान. श्री. विक्रम उमनंद यांचे 'व्यवितमाल विकास' या विषयावर प्रबोधनपर उपालयान.



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये मान. श्री. श्री. एम. परब यांचे शिक्षण आणि समाज' या विषयावर उपालयान



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये 'सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक' सर्वेक्षण केले.



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये मराठी शाळेच्या आगूडाजूऱी परिसर स्वाक्षरता.



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये ग्रामपंचायत परिसर स्वाक्षरता



राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत कांकडगांव येथील निवासी शमसंस्कार शिवीरामध्ये दैनंदिन 'प्रार्थना परिपाठ' साक्षर करताना स्वयंसेवक

English Section



INDEX

- ❖ How poor we are !!!.....Kum - Siddhi Shankar Khot
- ❖ The life of A soldier.....Kum - Roshani Shivshankar Patkar
- ❖ Biodegradable Bag/Plastic.....Kum. Vatsala Shrikrushana Mache kar
- ❖ India's Changing Villages.....Kum. Vatsala Shrikrushana Mache kar
- ❖ How - I Found my treasure trove of Happiness
-Kum. Vatsala Shrikrushana Mache kar
- ❖ Airstrike.....Kum. Gayatri Sanjeev Bidye
- ❖ Try This.....Kum. Aadesha Mahesh Kalsekar
- ❖ Pub G - A Game.....Kum. Kashivishvanath Raghunath Tikam
- ❖ A Letter To My Pen.....Kum. Prathamesh Nitin Dhuri
- ❖ Save Girl.....Kum – Perpetin Kaitan Fernandes
- ❖ Environment Poem.....Kum. Tejasvi Dhondu Sawant
- ❖ My Precious Mother.....Kum. Divya Shrikant Kulkarni
- ❖ Money.....Kum. Divya Shrikant Kulkarni
- ❖ Great Love.....Kum. Aadesha Mahesh Kalsekar
- ❖ I am Gold I'm Me.....Kum – Perpetin Kaitan Fernandes (Editor)
- ❖ Your Best.....Kum – Perpetin Kaitan Fernandes

How poor we are !!!

Once a father took his son to a village. He want to show his son, how do poor people live. After returning back to city, father asked, "Son did you observe the lifestyle of people living in a village" Son replied, yes dad, there is lot of change".

They have a big farm, and we have a small garden our place is just near the compound wall, they have long yards. We have one dog

for our security, they have four for the same. We buy our food, they grow their own food . We have lights on the ceiling, they have whole sky.

Father was surprised, listening his son. Son said, "Dad, you showed me, how poor we are!!!"

**Kum -Siddhi Shankar Khot
T.Y.B.Sc.**

The life of A soldier

The life of a Soldier is based on selflessness and sacrifice. He is a great benefactor of the country and her people. We enjoy at our place doing our chorus and the soldier guards us from an aggression from out side forces. The country goes on her developmental, programme only when there is peace and peace is brought by the sincere efforts of a soldier who guards our borders.

When the war breaks out everybody is called up to do his duty to the nation, as Nelson about his country "England expects every Englishman to do his duty " "This is true of all the countries." It was shri Lal Bahadur Shastri Who carried the slogan "Jai Jawan, Jai Kisan" during the war with Pakistan in 1965.

A Soldier is a real friend of the nation. Every one of us should have proper respect for him as

it is he who every one of us should have proper respect for him as it is he who writes the destiny of the country with his blood. How can we forget the great sacrifices of the soldiers in the Kargil conflict with Pakistan. How they got every inch of India land back to India is all a story of great adventure and heroism.

A Soldier is the watchdog of the nation and he is ready to perform any duty with which he may be entrusted even at the cost of his life. His life is very hard and he obeys any order that may be given to him.

**Kum - Roshani Shivshankar Patkar
F.Y.B.A.**

Biodegradable Bag/Plastic

Biodegradable bags are bags that are Capable of being decomposed by bacteria or other living organisms.

Every year approximately 500 billion to 1 trillion plastic bags are used worldwide.

"Distinguishing "Biodegradable" from "compostable"

In typical parlance the word biodegradable is distinct in meaning from compostable, while biodegradable simply means an object is capable of being decomposed by bacteria or other living organisms, "Compostable" in the plastic industry is defined as able to decompose in aerobic environment that is maintained under specific controlled temperature and humidity conditions.

Compostable means capable of undergoing biological decomposition in a compost site such that the material is not visually distinguishable and breaks down into carbon dioxide, water, inorganic compounds and biomass at rate consistent with known compostable materials.

The inclusion of "inorganic materials" precludes the end product from being considered as compost, or humus, which is purely organic material.

TRADE ASSOCIATION -

The trade association for the compostable

plastic industry are the biodegradable product Institute, "European Bio plastics" & SPI Bio plastic council plastic are certified as compostable for industrial composting conditions in the United states if they with ASTMD6400 & in Europe the EN13432

MATERIAL -

Most bags that are manufactured from plastic are made from cornbased material like polylactic acid blends. Biodegrade able plastic bags are nowadays a strong and reliable as traditional bags. Many bags are also made from paper, Organic materials, or poly caprolactone.

"The public looks at biodegradable as something magical". Even though the term is broadly used according to Ramani Narayan a chemical Engineer at Michigan state University in East Lansing and Science consultant to the Biodegradable plastics Institute. "This is the Biodegradable Plastics break up into small pieces that can more easily enter the food chain by being consumed.

RECYCLING -

In plant scrap con often be recycled but post consumer sorting & recycling is difficult Bio Based polymers will contaminate the recycling of other more Common polymers. While OXO - Bio degradable plastic manufactures claims

that there bags are recyclable, many plastic film recycler will not accept them, as there have been no long term studies on the viability of recycled content products with these additives further, the Biodegradable Plastic, Institute (BPI) say that the formulation of additives in oxofilm varies greatly, which introduces even more variability in the recycling process.

ADVANTAGES OF BIODEGRADABLE PLASTIC

1. Carbon Emission Reduction –

One of the Advantages related to the use of biodegradable plastics is the minimal emission of carbon in the air during the process of manufacturing bio plastics. As opposed to the normal manufacturing of plastics the crate four tons of emission bio plastics only emit approximately 8 tons of carbon that add to the greenhouse effect & global warming.

2. Consumes Less Energy –

The manufacturing process of biodegradable plastics requires less amount of energy and does not need fossil fuels to be recycled. Since less energy is needed more bio plastic can be produced which there is less pollution in the environment.

3. Less Landfill Area Needed –

Plastic that are non bio degradable are brought to landfills to discard them, Consequently, land area that could have been used for agriculture, residence or industrial application is instead converted to landfills. If bio plastic are used, there is no need to add more landfills since these plastic can be absorbed by the soil & converted to compost or humus

4. Recyclable –

Apart from taking less time to break down when discarded biodegradable plastics can also

be recycled and are not toxic since they contain no chemicals or toxins compares to other types of plastics that can emit harmful chemicals especially if burned,

DISADVANTAGES OF BIODEGRADABLE PLASTIC –

1. Need for Composter-

The clip side of using biodegradable plastic is that there will be a need for industrial Composters to turn them into composts and availability of the equipment in some countries can be a problem. In the end, the bio plastics that need to be processed will not be discarded properly.

2. Engineering Issues –

These bio plastics are plant based & this means that they come from organic sources from farms such as say bean's and corn. However these organic plants are sprayed with pesticides which contain chemicals that can contaminate the crop and be transferred or included in the finished product.

3. Risk of Contamination –

Biodegradable plastics should not be mixed with non - biodegradable plastics when thrown in garbage bins. The problem here is that not all people know how to segregate or distinguish bioplastics from other plastic type.

**Kum. Vatsala Shrikrushana Mache kar
S.Y.B.A.**

India's Changing Villages



It is said that if you really wish to know India, you must visit the villages, for the real India lives in her villages. However, When we talk of villages, most of us city dwellers still have images of starving children and ignorant poor people in torn clothes, of course, small areas of poverty and ignorance still exist, but overall Indian villages are being transformed thanks to a large number of reasons it would not be wrong to say that India is undergoing revolutionary changes, and so are Indian villages.

One of the main reasons for this transformation is the switch to new crops and technology. Farmers who are deprived of good irrigation facilities have now stopped growing rain dependent crops like wheat and sugarcane switching over to other crops, or to fruit farming, they also have alternative means of income like poultry farming horticulture, processing of fish, etc.

Apart from crop changes, innovative farming techniques increase productivity, the growth of

crops is no longer left to the mercy of nature these changes have been brought by various agents. Education, availability of electricity. Industrialization, easy access to information and exposure to the electronic and print media has changed rural India considerably.

People in villages have more logical and practical. Now ritual and superstition are losing their importance and have began to fade away villagers also know what is happening on the political front, thus India's villages are changing, and for the better, soon a time will come when migration to urban areas stops completely and the population will be evenly spread all over the country then India's villages will really shine.

Kum. Vatsala Shrikrushna Machekar
S.Y.B.A.

How – I Found my treasure trove of Happiness



I remember the day clearly. Dad had come into my room to borrow a pair of scissors, As opened the door of my cupboard, a couple of heavy books and a pile of CDS fell off the top right on to. Dad's head oh, My! The expressions on bad face at that time.

However, this incident led to my being grounded till cleared my room afraid that Dad would actually carry out his threat and not allow me to go for sunny's birthday party the next day, I decided to put every thing or hold and clean up my room, I decided to start from the lowest drawer of my table.

That was when I came across all those lovely things from my children / childhood. The first thing, I saw was my coin collection how carefully Dad had brought back coins of various countries when he had visited Europe! Every coin had a story behind it some were given by my uncle, Some by my friends and, Some I had

exchanged with other collectors.

Then I came across the misoi musical calculator, my grand father had given me when I stood first in std II – How I had loved it I pressed the tiny button could I still hear the music? That was impossible – The battery would have drained out long ago. But yes, that Sweet tune was still in my mind.

Ah! there was the 'U no' game! I smile as I remembered the fun we had with that game.

Especially during the monsoon when we could not go out to play ! All the children on our floor would get together and play the game for hours on end with the mothers providing snacks and cool drinks any thing to keep us busy and out of their way!

As I sifted through other thing more memories surfaced, most of then were happy memories. I will never get rid of this memorabilia my childhood memories are all associated with them they are my treasure trove of happiness. They remind me of my wonderful childhood, which I shall never forget!

**Kum. Vatsala Shrikrushana Manchekar
S.Y.B.A.**

Airstrike



India launches air strikes against militants in Pakistan. It's first time warplanes have crossed the de - facto border dividing the disputed territory of Kashmir claimed by both India and Pakistan. It is a non - military pre - emptive action.

On 26 February 2019, twelve Mirage - 2000 fighter jets of Indian Air Force(IAF) crossed the Line of Control (LOC) early on Tuesday morning and destroyed terror camps of Pakistan based on Jaish - e- Mohammad (JeM) in Balakot.

The Airforce dropped 1,000 kg laser - guided bombs on the terror camps. The attack was pre - emptive strikes, took place at 3.30 am. The enemy would be living in fear of fire works at that time, the Indian Airforce crossed the boundaries this time. IAF jets were present

inside the Pakistani air pace for 21 minutes during the operation.

A large number of JeM terrorists trainers and senior commanders were eliminated at the largest terror training Camp in Balakot. The terror camp was headed by Maulana Yusuf Azha, the brother - in- law of JeM chief Masood Azhar. The camp was located on a hilltop, deep in forest and far away from any civilian presence.

In the swift and precise air strike India bombed and destroyed Jaish - e- Mohammad's biggest training camp in Pakistan, early Tuesday killing 350 terrorist, trainers and senior commanders.

The air strikes were a retaliation for an attack on its paramilitary forces which took place two weeks prior. The air strike has come 12 days, after the Pulwama suicide attacks in which 40 CRPF trooper were killed.

On 14 February 2019, a convoy of vehicles carrying security personnel on the Jammu Shrinagar Nation Highway was attacked by a vehicle – borne suicide bomber at Lethpora in the Pulwama district, Jammu and Kashmir, India. The attack resulted in death of 40 central Reserve Police force (CRPF) personnel and the attacker.

It was a 'Pre-emptive non-Military air strike based on credible intelligence' that another attack on India was planned by Je M. Pakistan conceded the violation of their airspace near

Muzaffarabad but rejected the claim, that India targeted an alleged terrorist camp.

IAF strikes in Pakistan underscore resolve and will power of new India will never tolerate terrorism. The adversary has been given a dose of truth from this air strike and he cannot lie now.

We are feeling proud on the Indian Air forces bravery and salute the Indian Air forces bravery. This is a new India, terrorism will not be tolerated.

Kum. Gayatri Sanjeev Bidye
T.Y.B.Sc.

Try This

- Take the date you are born
- Multiply by 4
- Add 13
- Again multiply by 25
- Subtract 200
- Add the month you are born
- Multiply by 2
- Substract 40
- Multiply by 50
- Add the last 2 digits of the year you are born in (for eg.98 for 1998)
- And finally subtract 10,500 Last observe the answer carefully..

Kum. Aadesha Mahesh Kalsekar
T.Y.B.Sc.

Pub G - A Game

"Player Unknown's Battleground," Or "Pub G" is one of the most watched battled- royale game. Young generation is playing it each & everyday. Everyone loves to play it Celebrities, Youtubers, Collage & School students all are playing it.

If you don't know what PubG is you must be not living on this planet. This is a multi-player Onliner Shooter game that allow for solo or team play & subscribes to the battle royale format, which drops 100 players at a time into an enclosed Space where they must Scavenge for weapons, medical Supplies & other resources in an effort to be the last players standing &getting "Chicken dinner". Yes that's what a winner team is called in Pub G the "Winner winner chicken dinner."

Pub G game has both good effect & side effect or negative side effects on health, education, career, on peoples life. Are there any benefits of playing Pub G as well? How does it affect our mind in positive or negative way?

The Positive Effect of the Pub G

Many scientist & Psychologists find that video games can actually have many bebefits – the main one is making people smart "Video games change your brain," according to University of Wisconsin psycholkogist C. Shawn Green playing games after the brain's physiological structure in the same manner as do learning to read navigating using a map, or playing the piano. Much like exercise

can buid muscle, the effective combination of Concentration & rewarding surges of neurotransmitters like dopamine strengthem neural circuits which can buid the brain.

The Negative Effects of Pub G

Most of the bad effects of video games are blamed on the violence they contain that is what people says about Pub G as well children who play more violent video games are more likely to have increased aggressive thoughts, emotions & behaviours & decreased helping others.

People can be addicted to video gaming. The WHO in 2018 declared gaming addiction as a mental health disorder. Addiction to video games increases their depression & anxiety levels.

Although every other person react in a different way.

Thank you.

Kum. Kashivishvanath Raghunath Tikam

T. Y. B. A.

A Letter To My Pen



My dear pen,

It would be a big surprise for you to hear from me. But believe me you were never far away from my thoughts whatever I do the day I meet you first still fresh in my memory. It was the day I entered school. I tiptoed behind my father's back in front of my teacher. I peeped out and it was then I noticed you my teacher

was holding you us if you could not stand on you won.

I you looked at me and gave me a wonderful smile. You were there with me on the day I wrote my first letter.

You could not control the burst of laughter at the mistake I made but then when I looked at you you hid the laugh behind the mask of sober face.

You were with me whenever I sat for my examination I looked at you for every answer. You seemed to be knowing everything. You readily supplied me with answer. But there were times you let me struggle on my own. You were just a silent observer when I was getting scolded it was some days later you told me that I should have the courage to face my failures too.

Kum.Prathamesh Nitin Dhuri
T. Y. B. A.

*Keep your face always toward
the sunshine - and shadows will
fall behind you.*

- Walt Whitman

Save Girl

I sleep, I eat, I kill and I play. I hear your sweet voice throughout the day

Immense joy and no sorrow to find
Mom, how is the world outside?

I Can Sense your love for me

I am early waiting to come out and see
What is there in this wordly ride
Mom, how is the world outside?

I spend my time hearing your sing

Songs of happiness, Songs of Song Spring
I sensed your hurt, last night when you cried
Mom, how is the world outside?

your hurt and vibrations make me nervous

your cry and emotions make me anxious

I whispered, I kicked but you never replied

Mom, how is the world outside?

Shh, they want a toy not a girl

Boy is treated as diamond and pearl

I feel Sorry, your life is short inside

Sweetheart, the world is silk and
unsafe outside

Kum - Perpetin Kaitan Fernandes
F.Y.B.Com.

Environment Poem

The beautiful flowers would with to night

paving a way for the new buds to sprout

The home coming dirds fly back with delight

To rejoice the futher down, lurking in a wait
for the pretty brook may dry-up one day

The water-reliant lives look worried today

The repeated damage of natural resources
keeps on destroying our life giving sources

Trouncing the challenges faced by environment
We ought to educate the affect of climate change.
The moon and stars are duty bound to earthall

Nature but performs its task for universal survival.

Unless the sunsets today, tomorrow cannot
down let wisdom prevail in un-as responsible
Humans.

Kum. Tejasvi Dhondu Sawant
S.Y.B.Com.

My Precious Mother

Though far away from you Mother

My heart always beats for you dear
for chasing dreams unfold, yet very near

My heart resides, only in you Mother

Far from you, busy in the daily chores
'I am back Mom' I say, when I enter the door
My treasure is your love, and blessings that on
me you pour
I just feel that god has blessed me in a galore.

Any delicacy by any chef, has no taste like yours
In your memory, I cry for hour and hours
Sometime I feel like giving up and coming
back home
At last after having a pretty mother, who can
live alone!!

But giving up is not an option, as its your dream,
Between mother and career, my mom is supreme
This damn conditions has no power to
separate us
As last, your love for me is not ubiquitous!

I love you Mom, and miss you a lot
I just remembered the days, when I was a tiny tot
You were always there for me, I felt very secure
'Oh God! Give me back my childhood, let it
reappear!'

I want to live with my mom and else no where
To the almighty God, It's my only sincere prayer.

Kum. Divya Shrikant Kulkarni
S.Y.B.Sc.

Money



Do you know, What is Money?
I know, the question is bit funny
I can buy a house,
but not home

I can buy a bed , but not sleep
It can buy a book, but not knowledge
It can buy a clock, but not time
It can buy a position, but not respect
It can buy you medicine, but not health
It can buy you blood, but not breath.
So, though everything, Money is not a life.

Kum. Divya Shrikant Kulkarni
S.Y.B.Sc.

Great Love



Once on the seashore, near an island leaved all the feelings, such as sadness, happiness, richness etc. once the island started sinking. All the feeling packed their luggage and repaired their boats as in to move. But Love was attached to island. He didn't wanted to go. As the island started sinking completely, love stared to pack his luggage. But his boat was already in. He asked other feelings for help. Richness said, My boat is filled with gold, silver and other jewels. There is no place for you; Happiness was so happy that he did not bother to listen to love. Sadness replied, 'Sorry, but we cannot stay together.' Everyone gave reasons to love. At last one of the feeling asked love to share the boat. Love did not get the time to ask who was it. After reaching the shore, love asked knowledge, Who was it, who gave me space in his boat?" knowledge replied, It was time". Love was surprised, he asked " Why would time help me?" knowledge replied, " Who else can better understand the importance of love than time !!!"

Kum. Aadesha Mahesh Kalsekar

T.Y.B.Sc.

I arise full of eagerness and energy, knowing well what achievement lies ahead of me.

-Zane Grey

I am Gold I'm Me



No one looks the way I do.
I have noticed that its true.
No one walks the way I walk.
No one talks the way I talk.
No one plays the way I play.
No one Says the things I say.
I am special.
I am Me.
There is no one I would
nather be
Than ME!

Jack Prelutsky (Original Poet,)

**Kum – Perpetin Kaitan Fernandes (Editor)
F.Y.B.Com.**

Your Best



If you always try your best
Then you'll never have to wonder
About what you could have done
If you'd Summoned all your thunder.
And if your best
Was not as good
As you hoped it would be,
you still could say,
"I gave today
All that I had in me"

**Kum – Perpetin Kaitan Fernandes
F. Y. B. Com.**

महाविद्यालयातील 'गुणवंत' विद्यार्थी

मार्च/एप्रिल परिक्षा 2018

वरिष्ठ महाविद्यालय

दी. कांस भाग - 3



कृ. यशस्वी श्रेष्ठाम चापडे
प्रथम



कृ. मधुषी एकांठ कोळी
द्वितीय



कृ. शिवा दगडी चड्हान
तृतीय

दी. ए. भाग - 3



कृ. जयी शिंदेकर चाटांवर
प्रथम



कृ. तमाल शिंदेकी कुमार
द्वितीय



कृ. प्रज्ञका हुमंत जाव
तृतीय

दी. कांस भाग - 2



कृ. पिंजी बामांवर चाटांवर
प्रथम



कृ. अंजिला अखाडा पाण
द्वितीय



कृ. मधुषी गोपी
तृतीय

दी. ए. भाग - 2



कृ. राजना माधवे भाटांवर
प्रथम



कृ. याजी दासगंगे
द्वितीय



कृ. दिपालकी शेळांवर गों
तृतीय

दी. एसी. भाग - 2



कृ. अंजली खालिंग उद्धाम
प्रथम



कृ. सुलभा बामांवर पाण
द्वितीय



कृ. अंजु असोक पाटिंगांवर
तृतीय

दी. कांस. भाग - 1



कृ. नवाज शिंदेकर चाटांवर
प्रथम



कृ. अंजिला असोक पाणी
द्वितीय



कृ. देवर्णी जाधवे संतोषेव
तृतीय

दी. ए. भाग - 1



कृ. मुर्दिकरी अप्पी चाटांवर
प्रथम



कृ. अप्पी शिंदेकर लोंगे
द्वितीय



कृ. अंजु नारा पाण
तृतीय

दी. एस. सी. भाग - 1



कृ. शिवा शेळांवर कुलांवरी
प्रथम



कृ. अफिलेत शिंदा शाहीवा
द्वितीय



कृ. अर्जुनी पाटिंग चाटांवर
तृतीय

कनिष्ठ महाविद्यालय

12 दी (वाणिज्य)



कृ. सोमाली अदिल चाटांवर
प्रथम



कृ. विजय शिंदेकी गांडे
द्वितीय



कृ. भाऊ घोटेंग पाणवर
तृतीय

12 दी (कला)



कृ. अव्याली अदिल चाटांवर
प्रथम



कृ. याजी धारावा पर्वहा
द्वितीय



कृ. गांडी नाराज गुलाई
तृतीय

11 दी (वाणिज्य)



कृ. शिंदेत आमांवर गांडे
प्रथम



कृ. रामेश शिंदेकर चाटांवर
द्वितीय



कृ. शिवेत शिंदेकर
तृतीय

11 दी (कला)



कृ. अनिल लक्म पाणवर
प्रथम



कृ. योगेश पाटिंग चाटांवर
द्वितीय



कृ. समर चाटांवर
तृतीय

GATHERING





Individual Performance Highlights 2018-19

INDEX

- | | |
|---------------------------|-------------------------|
| ❖ Dr. Shirang Mandale- | Principal |
| ❖ Dr. P. L. Bhavake- | Head Dept. of Economics |
| ❖ Dr. R. N. Katkar- | Head Dept. of Geography |
| ❖ Prof. Kailas K. Rabate- | Head Dept. of Marathi |
| ❖ Dr. D. V. Hargile- | Economics Dept. |
| ❖ Prof. H. M. Chaugale- | Head Dept. of Hindi |
| ❖ Prof. B. H. Chaugule- | Commerce Dept. |
| ❖ Dr. M. R. Khot- | Economics Dept. |
| ❖ Prof. S. P. Khobare- | English Dept. |
| ❖ Prof. S. S. Pawar- | Librarian. |
| ❖ Dr. Sumedha Naik- | Accountancy Dept. |

DR. SHRIRANG MANDALE

Principal

- ▶ Ph. D. Guide Tilak Maharashtra Vidyapeeth Pune
- ▶ Ph. D. Guide Shri Jagdish Prasad Jhabamal Tibdewada University, Rajasthan
- ▶ Ph. D. External Referee
- ▶ Convener of the Expert committee, University of Mumbai
- ▶ Member of the Expert committee, University of Mumbai
- ▶ Director of Shree Ganesh Nagri Co – Oprarative Credit Society
- ▶ Secretary of the College Devlopment Committee
- ▶ Secretary of School Committee
- ▶ Attended Principals Meeting
- ▶ Attended National level seminar
- ▶ Chairperson of National Seminar.
- ▶ Attended Sate level seminar.
- ▶ Organizing Committee Member at National level seminar.
- ▶ Chief Guest of Prize Distribution Local ceremony.

**आयुष्य सहज सोप जगायला
शिका, तरच ते सुंदर होईल.**

DR.P.L.BHAVAKE

Head Dept. of Business Economics

- ▶ Worked as chairman of F.Y./S.Y./B.A./B.Com./B.Sc. Examination Committee
- ▶ Worked as chairman of F.Y./S.Y./T.Y./B.A./B.Com. Time Table Committee
- ▶ Worked as CAP Director at our College for TY/BA./ B.Com Examination
- ▶ Worked as Examiner and Moderator in the subject of Business Economics Paper V and VI for T.Y. B.Com. at our College.
- ▶ Worked as Moderator in the Subject of Business Economics paper I, II, III and IV
- ▶ Worked as Visiting Lecturer at B.M.S. College, Achara
- ▶ Guide to YCMOU Students of S.Y. B.Com and T.Y. B.Com at our college centre for four Papers.
- ▶ Working as Director of "SGNC" Credit Society and Malvani Bajar Seva Sahakari Trust Ltd. Malvan
- ▶ Working as I/C Principal
- ▶ Attended workshop of T.Y.B.A. Revised syllabus for Econ. papers at Vengurla.

**जगातील सर्व विचारी
डोक्यांपेक्षा एक प्रेमळ अंतःकरण
श्रेष्ठ असते.**

DR.R.N.KATKAR

Head Dept. of Geography

- ▶ Have attended two days National Conference at Kurundwad [Maharashtra].
- ▶ Chairman of syllabus Committee Geography paper no. IV
- ▶ Paper setter of Geography for paper no. IV, VI & IX.
- ▶ External Examiner for Geography practicals of paper no.VI &IX.
- ▶ Working as a member of Time Table Committee.
- ▶ Had organized educational tour for T. Y. B. A. Geography students.
- ▶ Geography Day was organized at Sevangan Beach, Malvan for all Geography students of Sindhudurg District.
- ▶ G. F. S Course was organized for T. Y. B. A. Geography students at Sawantwadi College.
- ▶ Had also organized Prize Distribution Programme for T. Y. B. A. students under Konkan Geography Association of India.
- ▶ Director of K. S. D. S. Malvan.
- ▶ Director of Malvani Bazaar.
- ▶ Participated in one day workshop on the topic, "New Methodology of Institutional Assessment and Accreditation on NAAC."
- ▶ Have attended one day International Conference at Phaltan College, Phaltan.
- ▶ Worked as a 'Presiding Officer' in Loksabha Election 2019

Social work

- ▶ Had organized Sindhudurg Killa Swachata Mohim.
- ▶ Had also organized Chivala Beach Swachata Mohim.
- ▶ Director of Sindhudurg Killa Pernotsav Committee.
- ▶ Chairman of Pareh Ratna Samitee.

PROF. KAILAS K. RABATE

Head Dept. of Marathi

- ▶ मराठी प्राद्यापक परिषदेचे उपाध्यक्ष
- ▶ मराठी बांडमय मंडळाचे प्रमुख
- ▶ राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी
- ▶ महाविद्यालया मार्फत चालविल्या जाणाऱ्या यशवंतराव चव्हाण मुक्तविद्यापीठाच्या अभ्यास केंद्रात मराठीच्या अध्यापनाचे कार्य
- ▶ अस्मिता अंकाचे सहसंपादक म्हणून काम
- ▶ फणसगाब येथे राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग मार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या “वार्षिक नियोजन” सत्रामध्ये सहभाग
- ▶ नगरवाचन मंटिर व सेवांगण यांनी आयोजित केलेल्या वर्षभरातील विविध स्पर्धांचे परीक्षक म्हणून काम.
- ▶ मालवण मधील सामाजिक कार्यात सातत्याने सहभाग
- ▶ फुले शाह आंबेडकर विचारमंच मालवण मार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या “सावित्रीवाई फुले जयंती सोहळ्यात सहभाग व समालोचक म्हणून काम
- ▶ परीक्षा विभाग प्रमुख ग्रा. डॉ. पी. एल. भावके यांच्या मार्गदर्शनाखाली परीक्षा विभागात सदस्य म्हणून काम.
- ▶ एन.एस.एस. विभागामार्फत काढण्यात आलेल्या एड्स जनजागृती मतदान जागृती, वृक्षारोपण बेटीबचाच यासारख्या रैली मध्ये सहभाग व यथनाट्यातून समाज जनजागृती
- ▶ बाचनालय समिती सदस्य म्हणून काम
- ▶ बाचनालयाच्या मार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या ग.दी. माडगूळकर, पू.ल. देशपांडे व सुधीर फडके यांच्या जन्मशताब्दी कार्यक्रमा प्रसंगी भरविण्यात आलेल्या ग्रंथप्रदर्शनामध्ये सहभाग.

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंती निमित्त काढण्यात आलेल्या समता रेलीत सहभाग व महाविद्यालयातील आयोजित कार्यक्रमात मुळ्य सहभाग.
- राष्ट्रीय सेवा योजन मार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरीय आव्हाण शिवीराच्या आयोजनामध्ये पुढाकार.
- एन.सी.सी. विभागामार्फत काढण्यात आलेल्या 14 ऑगस्ट 2018 च्या मशाल फेरीत सहभाग.
- महाविद्यालयीन चेळापत्रक व प्रवेश समीतीचे काम व सदस्य म्हणून कार्यरत
- महाविद्यालयामार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या संविधान दिनाच्या कार्यक्रमात सहभाग व मार्गदर्शन
- एन.एन.एस. Scrutiny Meeting खारेपाटण येथे सहभाग.
- मुंबई विद्यापीठ प्राणीशास्त्र विभाग व स.का. पाटील सिंधुरां महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यापाने दिनांक 6/12/2018 रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या श्रीक्षणिक ग्रंथप्रकाशन सोहळ्यामध्ये आयोजक म्हणून काम.
- लोकसभा निवडणूक 2019 मध्ये मतदान केंद्राध्यक्ष म्हणून सहभाग.

**ज्या माणसाजवळ संयम आहे तो
प्रत्येक गोष्टीचा धनी असतो.**

**करू ना ! काय घाई आहे, म्हटलं
कि ती गोष्ट होतचं नाही. आजचा
दिवसच योग्य.**

DR. D. V. HARGILE

Economics Dept.

- ▶ महाविद्यालयीन वेळापत्रक समिती सदस्य, सांस्कृतिक विभागप्रमुख म्हणून कार्यरत.
- ▶ जिमखाना सहाय्यक म्हणून कार्यरत.
- ▶ महाविद्यालयीन ग्रंथालय समिती सदस्य म्हणून कार्यरत.
- ▶ सिधुदुर्ग महाविद्यालय विद्यार्थी सहकारी ग्राहक भांडार मर्या, मालवण सचिव म्हणून कार्यरत.
- ▶ महाविद्यालयातील यशवंतगाव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या अभ्यासकेंद्रात केंद्रसंयोजक म्हणून कार्यरत.
- ▶ T.Y.B.Com च्या Trade Unionism and Industrial Relation या विषयाचा चे अरमन म्हणून निवड.
- ▶ लहुजी साळवे कर्मचारी कल्याण महासंघ, महाराष्ट्र राज्य सिधुदुर्ग शाखेचे सचिव म्हणून कार्यरत.
- ▶ महाविद्यालयातील यशवंतगाव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या अभ्यासकेंद्रात लिंगीय वर्ष कला या बर्गाला अंशलक्षी अर्थशास्त्र (Eco-218) व समग्र अर्थशास्त्र (Eco-219) आणि तृतीय वर्ष वाणिज्य या बर्गाला बैंकिंग व फायनान्स (Com- 307) व भारतीय आर्थिक पर्यावरण (Eco- 221) या चार विषयांचे मार्गदर्शन केले.
- ▶ महाविद्यालयाच्या परीक्षा विभागात सदस्य म्हणून कार्यरत.
- ▶ सोफीया महाविद्यालय मुंबई येथे दि. 14 नोव्हेंबर 2018 ते 20 नोव्हेंबर 2018 या कालावधीत SHORT TERM COURSE पूर्ण केला. निर्मिती विचारमंच कोल्हापूर आयोजित दि. 10 नोव्हेंबर 2018 रोजी एकदिवसीय गांगीय चर्चासत्रात सहभाग घेतला.
- ▶ आनंदीबाई गावगणे कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय वैभववाढी येथे दि. 21 डिसेंबर 2018 रोजी International Conference मध्ये शोधनिवंध सादर केला.
- ▶ संत गाऊळ महाराज महाविद्यालय कुडाळ येथे दि. 5 जानेवारी 2019 रोजी गांगीय चर्चासत्रात संशोधन आराखडयाची आवश्यकता व अंतर्भुत घटक हा शोधनिवंध सादर केला.

- ▶ निर्मिती विचारमंच, कोल्हापूर आयोजित दि. 12 व 13 जानेवारी 2019 रोजी गांधीय विचारमंथन कार्यशाळेत उत्तम कांबळे यांची स्मारक कथा ... एक अभ्यास या विषयावर शोधनिबंध सादर केला.
- ▶ महाविद्यालय विकास समिती सदस्य म्हणुन कार्यरत.



PROF. H. M. CHOUGALE

Head Dept. of Hindi

जिम्मेदारीयां :-

- ▶ जिमखाना विभाग प्रमुख
- ▶ प्रवेश कमिटी सदस्य
- ▶ अस्थिता अंक – संपादक मंडळ सदस्य
- ▶ लायब्ररी कमिटी सदस्य
- ▶ नैक कमिटी सदस्य
- ▶ हिंदी विभाग प्रमुख

विविध कार्यक्रम का आयोजन एवं सहभाग

- ▶ जून, जुलाई 2018 प्रवेश समिती सदस्य के रूप में कार्य
- ▶ 31 जुलाई, 2018 'ग्रेमचंद जयंति' समारोह का आयोजन, प्रस्तुत कार्यक्रम में महाविद्यालय के प्राचार्य डॉ. श्रीरांग मंडळे, प्रा. के. गवते, प्रा. श्री. एच. चीगुले छात्र एवं छात्राओं का सहभाग
- ▶ 14 अगस्त, 2018 को आयोजित 'मशाल फेरी समारोह' में सहभाग
- ▶ 15 अगस्त, 2018 'स्वतंत्रता दिवस' समारोह में सहभाग

- ▶ 14 सितंबर 2018 को हिंदी विभाग की ओर से 'हिंदी दिवस' कार्यक्रम का आयोजन इस कार्यक्रम में हिंदी विभाग के छात्र एवं छात्राओं का सहभाग, हिंदी भाषा का महत्व एवं उसकी उपयोगिता पर ध्यान खेला।
- ▶ सोनुभाऊ बसवंत कला एवं वाणिज्य महाविद्यालय शहापूर द्वारा आयोजित द्विदिवसीय कार्यशाला 'अनुसंधान: सिद्धांत और प्रविधि' कार्यशाला में सहभाग, दि. 16 एवं 18 फरवरी, 2019.
- ▶ श्री. पंचम खुमराज महाविद्यालय हिंदी विभाग द्वारा आयोजित एक दिवसीय कार्यशाला 'हिंदी में रोजगार के विविध अवसर' में 'विषय विशेषज्ञ' के रूप में सहभाग, महाविद्यालय के छात्रों को रोजगार पर मार्गदर्शन
- ▶ गार्डीय सेवा योजना (N.S.S) और गार्डीय छात्र सेना (N.C.C.) विभागों द्वारा आयोजित विविध कार्यक्रमों में सहभाग
- ▶ जिमखाना प्रमुख के नाते दहीहंडी समारंभ, नारियल लडाने की म्पधां, क्रिडा म्पधां, युवा महोत्सव, बक्षिस वितरण समारंभ आदि कार्यक्रमों का आयोजन.
- ▶ ग्रंथालय विभाग द्वारा आयोजित बाचन प्रेरणा दिन में सहभाग एवं विविध कार्यक्रमों में सहभाग.
- ▶ लोकसभा चुनाव 2019 में 'प्रीठासीन अधिकारी' (Presiding officer) के रूप में कार्य

**संकटात सापडल्यावरच माणूस
स्वतःला ओळखतो.**

**कला म्हणजे एखादी वस्तू नाही,
तो एक मार्ग आहे.**



PROF. B. H. CHAUGULE

Commerce Dept.

Membership of Various Committees

- ▶ IQAC - Co-ordinator
- ▶ NAAC - Co-ordinator
- ▶ NSS - Programme officer
- ▶ Library committee - Member
- ▶ College Development Committee – Member

Meetings, Conferences Attended

- ▶ Attended NSS planning session organized at Phanasgaon College, Phanasgaon.
- ▶ Actively Participated & Presented NSS Annual Report in NSS Evaluation Session organized by C. K. T. College, Panvel.

Cultural Programmes

Active Participation in various cultural programme, including Annual Social Gathering "Kalasangam" organized by Gymkhana Department.

- ▶ Organized 'Aawhan' (2018-19) District level NSS camp in which near about 65 NSS Volunteers from Sindhudurg District participated.

Other

- ▶ Worked as a 'Presiding Officer' in Loksabha Election 2019



DR. M.R. KHOT

Economics Dept.

Responsibilities in College

- ▶ Associate NCC Officer of National Cadets boys and girls unit [5 Maharashtra batalion] S.K.Patil Sindhudurg College, Malvan. [H O D of NCC]
- ▶ Co-ordinator of Department of Lifelong Learning and Extension [DLLE]
- ▶ Sub Co-ordinator of Gymkhana department.
- ▶ Member of library committee.
- ▶ Member of student council

Seminar, Workshop, Participation & Research

- ▶ Participated in one day workshop on Revised syllabus of T.Y.B.A [Economics] organized by D.B.I. College Department of Economics and Board of studies in Economics, University of Mumbai on Friday 22nd June 2018.
- ▶ Participated in First Term Training programme for Extension Work Teachers and student Managers at Vijayalakshmi Vishwanath Dalvie College, Talere organized by Department of Lifelong Learning and Extension on 25th July 2018.
- ▶ Participated one day state level Seminar on Aquifer Management in Sindhudurg organized by Sindhurg Swadhyay Sanstha and Vijayalakshmi Vishwanath Dalvie College, Talere on 19th August 2018.
- ▶ Participated as a volunteer cyclist during the "Swasth Bharat Yatra" a pan- India cyclothon on 21st October 2018 [From Malvan to Devgad 55km]
- ▶ Presented Research Paper on "Need of Sustainable Agriculture" in two days IXth National level conference organised by Depr. of Geography Sahkarbhushan S.K.Patil College Kurundwad and Konkan Geographers Association of India on 27th and 28th December 2018.

- ▶ Presented Research Paper on संशोधन आणि नमूना निवड in one day National Seminar on "Research Methodology In Social Science" sponsored by ICSSR organised by Sant Rawool Maharaj Mahavidyalaya Kudal on 5th Jan. 2019.
- ▶ Participated in one day workshop on Revised syllabus of TYBA [Economics] semester VI organised by BR. Balasaheb Khardekar college,Vengurla. Department of Economics and Board of studies University of Mumbai on 16th January 2019.
- ▶ Participated in Second Term Training for Extension Work Teachers and Student Managers at Kankavali college Kankavali organised by Department of Lifelong Learning and Extension on 6th December 2018.
- ▶ Participated in Annual Extension Activities related to values of National Integration, Secularism, Democracy, Socialism, Humanism, Peace, Scientific Norms etc. organised by Department of Lifelong Learning and Extension [DLLE] on 5th February 2019.
- ▶ Worked as chairperson of the session in National Seminar on Research Methodology in Social Science organised by Department of Economics of Sant Rawool Maharaj Mahavidyalaya and ICSSR on 5th January 2019.

Publications

- ▶ Published Article on "Shaswat Shetichi Nitant Garaj" in The Konkan Geographer in November December 2018 [ISSN 2227-4858]

Social and Extension Activities

- ▶ Director of "Zep Ghe Bharari Yuva Manch" Malvan [organised Various Social Programmes in Malvan taluka]
- ▶ Organized and conducted the workshop on Foldscone. Under Department of Biotechnology, Government of India funded. This workshop conducted in A.S.D. Topiwala Highschool , Bandari Highschool, Kanya shala and S.K.Patil Sindhudurg college on 14th to 16th Feb. 2019. This workshop which has benefited more than 500 students.
- ▶ Organised Various Programme with NCC Cadets as 15 Aug, 26 Jan Flag Hosting at college, Topiwala Highschool and Tahasil office, Cycle Rally, Beach Swachhata, NCC Day, Tsunami Demo, Voter Awareness, Tree Plantation, Swachchha Bharat Abhiyan, Mashal Feri, Malvan Police station programmes. Organised International Yoga Day on 21st Jan 2018 and Malvan Municipality Programmes.

Other Activities

- ▶ Worked as Paper setter, Examiner, Moderator of T.Y.B Com Labour welfare paper.
- ▶ Worked as Supervisor and Examiner of NCC B&C Cert Exam held by 5 Maha. BN Kolhapur.
- ▶ Worked as a Supervisor and Examiner in F.Y.B.A., S.Y.B.A., F.Y.B.com, S.Y.B.com, T.Y.B.A and T.Y.Bcom Exams.
- ▶ Worked as Moderator in Kankavli college Kankavli for Labour Welfare and Practice paper [T.Y.B.com]
- ▶ Worked as a 'Presiding Officer' in Loksabha Election 2019

Special Activity

- ▶ Completed MSCIT Course with Distinction.

वेळेचा सदुपयोग न करणे म्हणजे
वेळ न मिळाल्यासारखेच आहे.

ज्याला आवडीचे कार्य करायला
मिळते तो भाग्यवान होय.

PROF. S. P. KHOBARE

English Dept.

- ▶ Membership of various committees
 - ▶ College Magazine, Asmita (2018-19) - Chief Editor
 - ▶ NAAC Committee - Member
- ▶ Worked as a incharge teacher of Late Shankarrao Gawankar Science College, Malvan
- ▶ Actively participated in the Refresher Course in English held by Human Resource Development Center (H.R.D.C.) Goa University from 19th February, 2019 to 11th March, 2019 and has obtained 'A' Grade.
- ▶ Cleared Shivaji University PET Exam 2018, stood Second in English Department merit list and got admission for Ph.D.
- ▶ Completed three months MSCIT course successfully and obtained 98 Marks out of 100.
- ▶ Worked as a External Examiner for Summer Exam 2019 at Government polytechnic, Malvan for the subject Communication Skill CMS(17201) of Second Semester.
- ▶ Published Research Paper 'Diasporic Sensibility in Ha Jin's In the pond' in peer Reviewed and Indexed Journal 'Aayushi International Interdisciplinary Research Journal'(Special Issue No.47, ISSN 2349-638x, Impact factor – 5.707).
- ▶ Actively participated in One Day Multi – Disciplinary International Seminar on 'Recent Trends in Languages, Literature, Physical Education, Social sciences and commerce organised by Bhogawati Mahavidyalaya, Kurukali, Tal. Karveer, Dist. Kolhapur on 9th February, 2019. Also presented Research Paper 'Diasporic Sensibility in Ha jin's In the pond'
- ▶ Actively participated in one Day National Level Seminar on 'Emerging Trends and Issues in Literature' Organized by Raosaheb Gogate College of Commerce and Smt. Saraswatibai Ganshet Walke College of Arts, Banda, Dist. Sindhudurg on 06th October, 2018 and Presented a Resrarch Paper entitled 'Indian English Academic Fiction: An Emergence in Literature.'

- ▶ Worked as a paper setter, examiner in F.Y./S.Y. Exams held at college level and as a Junior supervisor in F.Y./ S.Y./ T.Y. Exams.
- ▶ Active participation in preparation and submission of B.Sc. Power point presentation held at Pune University for grant under the head of 'Only college in Taluka.'
- ▶ Active Participation in preparation and submission of B.Sc. IT (New Proposal)
- ▶ Active participation in preparation Extension of Affiliation/ continuation for the academic year 2018-19
- ▶ Worked as a IT Co – Ordinator for college CAP centre during the online Assessment.
- ▶ Appointed as a UGC SWAYAM Mentor of college.
- ▶ Conducted the activities – English Games, Seminar, Quiz competitions for F.Y.B.A./ B. Com. students.
- ▶ Working as a Guide Teacher for English student at Y.C.M.O.U. centre of College.
- ▶ Worked as a 'Presiding officer' for Loksabha Election 2019 at Otavane – 186 Sawantwadi, 46 Ratnagiri - Sindhudurg constituency.

आनंदाने उड्या मारणारा
प्रत्येकजण सुखी असतोच असे
नाही.

PROF. S .S. PAWAR

Librarian.

- ▶ Conduct Orientation Program for the benefit of new admitted students in the beginning of academic year. Students were taken for library visit.
- ▶ Conduct user education program – lectures on every class senior and junior college to promote library usage.
- ▶ Library computerization work is accomplished.
- ▶ 100% bar-coding work of library books and question sets is completed.
- ▶ Inter Library Loan facility started to borrow books from other college library to satisfy needs of readers, through this inter library loan in 2018-19 total 12 science reference books are borrowed from kudal college for the period of one year.
- ▶ Demo cum practical on how to use OPAC is conducted on each class of junior and senior college.
- ▶ Lecture on "N-LIST" was also conducted to promote use of NLIST digital Resources on each class of B.A./ B.Com.
- ▶ Organize Library computerization inauguration program - Library computerization was inaugurated at the hands of Sanstha Exec.Chairman Mr.Balasaheb Pantwala walkar on 10th Sept.2019. Principal Dr.Shirang Mandale inaugurated computerized Library attendance system. Mr. Suresh Patil, Principal, Govt.Polytechnic, Malvan inaugurated WEB-OPAC. Library App inaugurated by Dr. Dattatray Mahajan.
- ▶ Efforts were taken to get financial help /Donation from Sidhivinayak trust Mumbai, Sai sansthan Shirdi, Students Development Department University of Mumbai.
- ▶ Book Displays were arranged in library on various occasions like Yoga Day, Sanvidhan Din, Hindi Din, Bhugol Din, Gandhi Jayanti, Vivekanand Jayanti, Annabhau Sathe Jayanti, Mahatma Phule Jayanti, Shahu Jayanti, Dr. Ambedkar Jayanti, Karmaveer Bhaurao Patil Jayanti, Chh.Shivaji Maharaj Jayanti etc.

- ▶ Vachan Prerna Din celebration - On 15 October, 2018 "Vachan Prerna Din" was celebrated, on this occasion "General knowledge Competition" is organized in which 63 students were participated among these first four students win the prize of Rs. 501/- and Book, Rs. 351/- and Book, Rs. 201/- and Book, Rs. 101/- and Book respectively.
- ▶ Organize Book exhibition on the occasion of birth centenaries of three great writers and cultural icons namely P.L. Deshpande, Sudhir Phadke, G.D. Madgulkar. In this exhibition about 75 books were displayed which are written by P.L. Deshpande and G.D. Madgulkar.
- ▶ Book exhibition arranged on 8th March- international Women's Day.
- ▶ Personal Guidance and assistance provided to search information from print resources and internet to students for their project work.

Research Paper, Seminars, Workshop Participations

- ▶ Presented a paper in one day interdisciplinary international conference On "Contemporary issues and challenges in Social Sciences, Shahaji College Kolhapur on 22nd September, 2018. Title of Paper- "Inflibnet Sources and Services Promoting Scholarly communication"
- ▶ Participated in one day Workshop on "New Methodology of Institutional Assessment and Accreditation on NACC " held at Shri Pancham Khemraj Mahavidyalaya, Sawantwadi on 28th October 2018.

Other Activities and Responsibilities

- ▶ Working as Counsellor – B.Lib. & Inf.Sc. and M.Lib.& Inf.Sc. courses at Y. C. M. O. U. Sawantwadi Study center.
- ▶ Worked as a 'Presiding Officer' in Loksabha Election 2019

**थोर कार्य ही थोर मनाची प्रतीके
असतात.**

DR. SUMEDHA NAIK

Assistant Professor Department of Accountancy

Research

- ▶ Ph.D. Degree awarded by University of Mumbai, in the Faculty of Commerce (Business Economics) titled 'Measurement of Service Quality in Hotel Industry of Sindhudurg District' under the guidance of Dr. Vaidehi Daptardar, Principal, Adarsh College of Arts and Commerce, Badlapur on 16th March 2019.
- ▶ Presented Research Paper titled 'Role of Artificial Intelligence in Development of Hotel Industry' in ICSSR sponsored One Day International Conference on 'New Pathways to World Development: Opportunities and Challenges' at Adarsh College of Arts and Commerce, Badlapur, Maharashtra, held on 26th February 2019.
- ▶ Presented Research Paper titled 'Impact of Sustainability Practices on Hotel Service Quality: A Case Study of Prabhusrushti' in One Day International Conference on Environment Development and Sustainability (ICEDS 2018) at ASP College, Devrukh, Dist. Ratnagiri, Maharashtra held on 15th December, 2018.
- ▶ Successfully completed ICSSR sponsored Six Day National Workshop on Research Methodology held between 19th to 24th February 2018 organized by Yashwantrao Chavan School of Social Work, Dist. Satara, Maharashtra.
- ▶ Presented Research Paper titled 'Green Solutions for Hotels: An Approach towards Sustainable Laundry Services' in One Day International Conference on 'India: an Emerging Global Leader in 21st Century' Environment at Pragati College of Arts and Commerce, Dombivli, Dist. Thane, Maharashtra, held on 6th January 2018.
- ▶ Active participation in ICSSR sponsored One Day National Level Seminar on Challenges and Opportunities in Research on 16th November 2017 held at Gogate Walke College, Banda, Dist. Sindhudurg, Maharashtra.

Publications

- ▶ 'Role of Artificial Intelligence in Development of Hotel Industry' with Dr. Vaidehi Daptardar, In Special Issue, AIC-FEB-2019, International Journal for Innovative Research in Multidisciplinary Field, 2019, ISSN: 2455-0620, pp. 49-52, Impact Factor 6.497, IC Value 86.87, available online at www.ijirmf.com.

- ▶ 'Impact of Sustainability Practices on Hotel Service Quality: A Case Study of Prabhusrushti' with Dr. Vaidehi Daptardar' as a Book Chapter in Environment: Problems, Impacts, Mitigation Practices and Education, Lambert Academic Publishing, 2019, ISBN: 978-3-659-81218-7, pp. 44-56.
- ▶ 'Green Solutions for Hotels: An Approach towards Sustainable Laundry Services,' Pragati College of Arts & Commerce, Dombivli, India. ISBN 978-81-935302-0-7, pp. 6-10.

Best Practices in Teaching- Learning

- ▶ PowerPoint Presentations for better learning for S.Y.B.Com. Students.
- ▶ Use of Social Media for enhanced teaching-learning experience.
- ▶ Personal counseling & financial support to students

Social and Extension Activities

- ▶ Member, Rotary Club of Malvan.
- ▶ Member, Ailama Pailama Mahila Shaityik Samooh, Sindhudurg.
- ▶ Worked as Polling Officer 3 for Loksabha Elections 2019.

Achievements

Best Paper Presentation Award for Research Paper titled 'Green Solutions for Hotels: An Approach towards Sustainable Laundry Services' in One Day International Conference on 'India: an Emerging Global Leader in 21st Century' Environment at Pragati College of Arts and Commerce, Dombivli, Dist. Thane, Maharashtra, held on 6th January 2018.

जो एकांतात राहू शकतो तो
खरोखरच महान असतो.



Departmental Reports

INDEX

- ❖ Gymkhana Report (2018-2019)
- ❖ Cultural Department Annual Report (2018-2019)
- ❖ Y. C. M. O. U. Study Centre S. K. Patil Sindhudurg Mahavidyalaya Annual Report (2018-2019)
- ❖ N.S.S Annual Report (2018-2019)
- ❖ Library As a knowledge Resource Centre Annual Report (2018-2019)
- ❖ N.C.C Annual Report (2018-2019)
- ❖ Department of Lifelong Learning And Extension Annual Report (2018-2019)
- ❖ Junior College Report (2018-2019)
- ❖ स. का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय आणि रामभाऊपरस्ळेकर कनिष्ठ महाविद्यालय, मालवण पारितोषिके 2018 – 19
- ❖ Results of Feb/ March/ April 2018
- ❖ Student Profile

GYMKHANA REPORT (2018-2019)

शैक्षणिक वर्ष 2018-2019 मध्ये जिमखाना विभाग स. का. पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय मार्फत खालील कार्यक्रम राबविण्यात/घेण्यात आले त्याचा सविस्तर अहवाल.

► कृष्ण जन्माष्टमी

कृष्ण जन्माष्टमी निमित महाविद्यालयामध्ये दरबर्ही प्रपाणे दहीहंडी उत्सव साजरा करण्यात आला. यामध्ये महाविद्यालयातील कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेतील तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. यावेळी विद्यार्थ्यांसाठी वेगळी व विद्यार्थ्यांनीसाठी वेगळी दशीहंडी लावण्यात आली. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले, प्रा. डॉ. पी. एल. भावके, प्रा. डॉ. आर. एन. काटकर, जिमखाना प्रमुख प्रा. एच. एम. चौगले, प्रा. एम. आर. खोत, प्रा. बी. एच. चौगले, प्रा. ए. आर. सामंत, प्रा. डी. व्ही. हारगिले, प्रा. के. के. गवते, प्रा. डॉ. यु. बाय. सामंत उपस्थित होते.

► नारळी पीरिंगमा

नारळी पीरिंगमित्त महाविद्यालयामध्ये दरबर्ही नारळ लढविणे स्पर्धेचं आयोजन करण्यात येते यावर्षी 23/03/2018 रोजी 'नारळ लढविणे स्पर्धेचं' आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये सर्व शाखेतील कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला. यामध्ये कु. मनोहर भाटकर प्रथम तर कु. स्वप्नील मालवणकर याने विदीय क्रमांक प्राप्त केला तर विद्यार्थींनी मध्ये अंगारिका सांग हिने प्रथम क्रमांक तर सिद्धी खोत हिने विदीय क्रमांक प्राप्त केला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले यांनी सर्व विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन केले. जिमखाना प्रमुख एच. एम. चौगले यांनी सर्वांचे अभिनंदन केले व आभार व्यक्त केले. याप्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

► क्रिडा स्पर्धा

कबड्डी -

विद्यापिठा मार्फ त घेण्यात येणाऱ्या क्रिडा स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयातील कबड्डी संघाने सहभाग घेतला होता. झोन क्रमांक 5 मधील 2018-2019 या वर्षातील कबड्डी स्पर्धा दापोली महाविद्यालयामध्ये घेण्यात आल्या. दि. 5/10/2018 रोजी या स्पर्धा पार पडल्या. या स्पर्धेत

आपल्या महाविद्यालयातील कबड्डी संघाने भारत कॉलेज रत्नागिरी महाविद्यालयास पराभूत केले. दुसऱ्या सामन्यात कुडाळ महाविद्यालयाकडून निसटत्या पराभवास सामोरे जावे लागले. या स्पर्धेमध्ये सहभाग घेतलेले विद्यार्थी - ललित चवहाण, विजेश मांजरेकर, हर्षद तळबडेकर, सिंदेश पाताडे, अक्षय जाधव, अक्षय विरमोळे, सुकृत जोशी, विवेक नेवाळे,

क्रिकेट -

विद्यापिठातील झोन क्रमांक 5 मधील 2018-19 या शैक्षणिक वर्षामध्ये विद्यापिठाकडून मैदान उपलब्ध न झाल्याने क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन केले गेले नाही. आपल्या महाविद्यालयातील 15 विद्यार्थ्यांची निवड या स्पर्धेसाठी करण्यात आली. क्रिकेट संघाने 1 महिना बोर्डिंग ग्राऊंड येथे सराव केला.

क्रिडा दिन -

19 डिसेंबर 2018 रोजी रेवतले मैदान येथे क्रिडा दिन साजरा करण्यात आला. यामध्ये कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयातील संघांनी सहभाग घेतला. या स्पर्धेत कनिष्ठ महाविद्यालयाचा संघ विजयी झाला. या संघा बरोबर प्राध्यापकांचा क्रिकेट सामना झाला त्यामध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयाचा संघ विजयी झाला.

युवा महोत्सव 2018-19 -

युवा महोत्सव 2018-2019 साठी महाविद्यालय स्नावर विद्यार्थी प्रतिनिधी म्हणून कु. पुरुषोत्तम उमेश मांजरेकर याची निवड करण्यात आली. सर्व वर्गांचे वर्गप्रतिनिधी यांच्या मधून त्याची विनविरोध निवड करण्यात आली. ते विद्यार्थी प्रतिनिधी मंडळ खालीलप्रमाणे

- बल्लभ विठ्ठल पाटकर - F.Y.B.A.
- भूषण चंद्रकांत कांबळी - F.Y.B.Com
- अंकिता मसुरकर - F.Y.B.Sc
- यशाश्री गणेश वरक - S.Y.B.A.
- करण किसन मांजरेकर - S.Y.B.Com.
- दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी - S.Y.B.Sc

- गायत्री दशरथ सुर्वे - T.Y.B.A.
- प्रिती कमलालक खोलगे - T.Y.B.Com
- सिंदी शंकर खोत - T.Y.B.Sc.
- ऋतू संजय गोवेकर - एन.एन.एस. प्रतिनिधि
- अक्षय सुभाष राजपुत - एन.सी.सी. प्रतिनिधि
- पुरुषोल्तम उमेश मांजरेकर - सांस्कृतिक प्रतिनिधि
- प्रतिशता सखाराम परब - झोडा प्रतिनिधि
- सुखदा मोतीराम पारकर - प्राचार्य नियुक्त प्रतिनिधि
- रूपा अविनाश वडे - प्राचार्य नियुक्त प्रतिनिधि

'कलासंगम' युवा महोत्सव 2018-19 आयोजन दि. 23 व24 डिसेंबर या दिवशी करण्यात आले.

दि. 20,21 व 22 डिसेंबर रोजी विविध 'डे' साजे करण्यात आले. प्रामुख्याने मालवणी डे, ट्रेडीशनल डे साजे करण्यात आले. मालवणी डे हा कार्यक्रम सर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांनी आपापले स्टॉल लावून, वेगवेगळे पदार्थ तयार करून साजरा केला. ट्रेडीशनल डे दिवशी महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळे पोशाख विविध प्रदर्शन करून भारतीय संस्कृतीचे प्रदर्शन केले.

अंताक्षरी स्पर्धा -

युवा महोत्सव 2018-19 'कलासंगम' मध्ये 'अंताक्षरी' स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत प्रत्येक वर्गातील दोन प्रतिनिधि विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या मध्ये प्रथम वर्ष वाणिज्य वगानि प्रथम, प्रथम वर्ष कला वगाने द्वितीय व द्वितीय वर्ष कला वगाने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.

► मकर संक्रांती

महाविद्यालयामध्ये मकर संक्रांती निमित्त दि. 19.01.2019 रोजी तिळगुळ समारंभ (वर्ग सजावट) आयोजित करण्यात आला. यामध्ये कलिष्ठ व बरिष्ठ विद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांनी आपला सहभाग नोंदवला. सर्वांनी सुंदर प्रकार वर्ग सजावट करून रांगोळी, देखावा, चित्रकला या द्वारे संदेश देऊन तिळगुळ समारंभ साजरा केला. यामध्ये खालील वर्गांनी वर्गसजावटीमध्ये क्रमांक मिळवले.

- * प्रथम क्रमांक - तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y.B.COM)
- * द्वितीय क्रमांक - तृतीय वर्ष कला (T.Y.B.A.)
- * तृतीय क्रमांक - प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.COM.)
- * उत्तेजनार्थ - अकरावी कला व वाणिज्य
- * उत्तेजनार्थ - द्वितीय वर्ष वाणिज्य (S.Y.B.COM.)

या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले, प्रा. डॉ. पी. एल. भावके, प्रा. डॉ. आर. एन. काटक, जिमखाना प्रमुख प्रा. एच. एम. चौगले, प्रा. डॉ. एम. आर. खोत, प्रा. वी. एच. चौगुले, प्रा. डॉ. सुमेधा नाईक, प्रा. डॉ. उज्जला सामंत, प्रा. एस. पी. खोबरे, प्रा. के. के. गवते, प्रा. संग्राम पवार आदी उपस्थित होते. प्रा. नाईक, प्रा. सामंत, प्रा. के. के. गवते यांनी परीक्षण केले.

► प्रातिनिधीक बक्षीस वितरण व प्रकाशन सोहळा

13 जानेवारी 2019 रोजी महाविद्यालयातील जिमखाना विभागामार्फत प्रातिनिधीक बक्षीस वितरण व प्रकाशन सोहळा हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणुन मुंबई विद्यापिठाचे मा. कुलगुरु डॉ. सुहास पेढणेकर उपस्थित होते. या कार्यक्रमामध्ये प्रातिनिधिक 10 विद्यार्थ्यांना त्यांच्या हस्ते पारितोषिक प्रदान करण्यात आले. त्याच बरोबर महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले यांच्या 'A Socio Economic Study of Senior Women in South Konkan' या पुस्तकाचे प्रकाशन तसेच प्रा. डॉ. यु. वाय. सामंत यांच्या 'कोकणातील ठाकर समाज (भाग 1 व 2)' व कोकणातील ठाकर समाजाच्या बोलीभाषा' या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

► वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ

28 फेब्रुवारी 2019 रोजी जिमखाना विभागातर्फे समारंभ तसेच 'पट्टीदान समारंभ' साजग करण्यात आला. या कार्यक्रमामध्ये 50 विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान करण्यात आली. वार्षिक पारितोषिक कार्यक्रमामध्ये 34 प्रकारची पारितोषिके प्रदान करण्यात आली. तसेच मुंबई विद्यापिठामध्ये विविध स्पर्धामध्ये यशस्वी झालेल्या विद्यार्थ्यांना सन्मानित करण्यात आले. एन. एन. एस ड. एम. सी. सी. विभागातील विद्यार्थ्यांनाही सन्मानित करण्यात आले ऋतू गोवेकर (NNS.) उल्का जाधव (NCC) यांना सन्मानित करण्यात आले.

Prof. H.M. Chaugale
Gymkhana Chairman

CULTURAL DEPARTMENT ANNUAL REPORT (2018-2019)

दगवर्षी प्रमाणे या वर्षी देखील अंतरमहाविद्यालयीन युवा महोत्सवाचे आयोजन केले होते. हा 51 वा युवा महोत्सव, मुंबई विद्यार्थीठांतर्गत ड्रोन क्रमांक 11 मार्फत पण्ठूर येथे आयोजित करण्यात आला होता.

या महोत्सवामध्ये एकूण 50 विद्यार्थींनी सहभाग घेतला होता. याचे नेतृत्व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडळे, सांस्कृतिक विभाग प्रमुख डॉ. डॉ. व्ही. हारगिले, सांस्कृतिक प्रतिनिधी विद्यार्थीं कु. पुरुषोत्तम उमेश मांजरेकर व सांस्कृतिक प्रतिनिधी विद्यार्थीं कु. दिव्या श्रीकांत कुलकर्णी यांनी केले.

या युवा महोत्सवात महाभागी इतालेले विद्यार्थी व त्यांचे कार्यक्रम पुढीलप्रमाणे:

एकांकिका-

One Act Play (Group A)

- Lalit Chavan
- Alisheba Fernandes
- Maya Rane
- Pankaj Gawade
- Adesha Kalsekar
- Deven Kolambkar
- Hiteshri Mungekar
- Harshad Talavadekar
- Purushottam Manjrekar
- Siddhi Khot
- Sahil Kubal

Mime

- Yojana Malgaonkar
- Yashashri Warak
- Sahil Kubal
- Vijay Pednekar
- Gayatri Kolambkar
- Prajkti Durgule
- Tushar Mestry

Debate (Group B)

- Siddhi Khot
- Divya Kulkarni

Skit (Group B)

- Lalit Chavan
- Prathamesh Samant
- Sahil Kubal
- Aarti Kandalkar
- Gayatri Madye
- Januhi Birmole
- Vaibhav Valanju
- Deven Kolambkar
- Purskar Choukekar

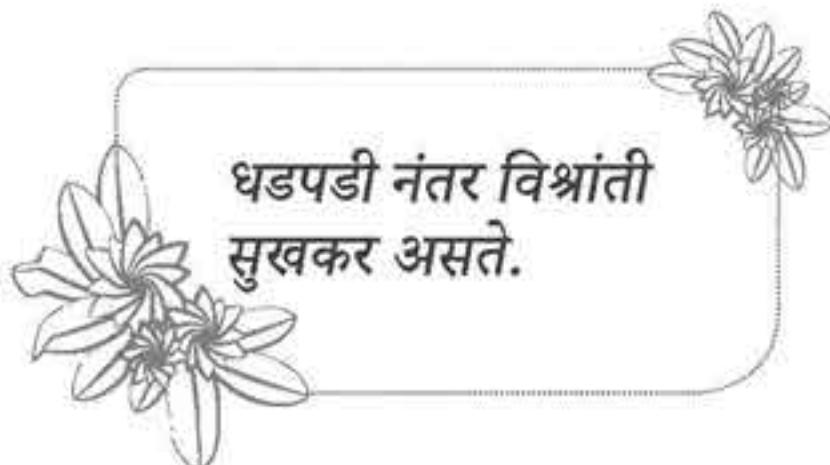
Single Event

Participant

- | | |
|-----------------------------|---------------------|
| • Mehendi Designing | Pratiksha Parab |
| • Rangoli Making | Rasika Manjarekar |
| • Cartooning | Harshad Talawadekar |
| • Poster Making | Hiteshri Mungekar |
| • On the spot painting | Bhavika Nayar |
| • Spot Photography | Sahil Kubal |
| • Clay Modeling | Siddesh Tondwalkar |
| • Natyasangeet (Vocal Solo) | Prathamesh Samant |
| • Elocution (Group A) | Divya Kulkarni |
| • Elouation (Group B) | |

बरिल सर्व कार्यक्रम 'पटमश्री बाबासाहेब वैगुलेंकर महाविद्यालय, पण्ठूर तिटा' येथे पार पडले यापैकी सिद्धेश तोंडवलकर याने मातीकाम व दिव्या कुलकर्णी हिने 'वक्तुत्व' यामध्ये प्रथम क्रमांक प्राप्त केले. हा कार्यक्रम सूरक्षित पार पाढण्यासाठी सर्व विद्यार्थ्यांचे, शिक्षकांचे व माजी विद्यार्थ्यांचे, तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडळे यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

डॉ. डॉ. व्ही. हारगिले
सांस्कृतिक विभाग प्रमुख



Y. C. M. O. U. STUDY CENTRE S. K. PATIL SINDHUDURG MAHAVIDYALAYA ANNUAL REPORT (2018-2019)

स.का.पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय मालवण या महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या अभ्यास केंद्रावर केंद्रसंयोजक म्हणून जून 2015 पासून प्रा. डॉ. ही. बही. हारगिले हे जबाबदारी सांभाळत आहेत. केंद्र स्थापनेपासून या अभ्यासकेंद्राच्या विद्यार्थी संख्येत वाढ होत आहे. ग्रामीण भागातील जे विद्यार्थी विद्यार्थीनीतसेच महिला, पुरुष जे शिक्षणापासून बंचित राहीलेले आहेत. तसेच जे आपले काम करून नियमित शिक्षण घेऊ शकत नाहीत अशी मुले, मुली, पुरुष व महिला आपले काम करून किंवा नोकरी करून या अभ्यासकेंद्रात शिक्षण घेऊ शकतात. दिनांक 07 सप्टेंबर 2018 गोंडी मा. प्रा. दादासाहेब मोरे संचालक विभागीच कार्यालय कोल्हापूर यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. सन 2018-19 या शैक्षणिक दर्शनामध्ये पूर्वतयारी बी. ए. च

बी.कॉम या वर्गामध्ये एकूण 140 विद्यार्थ्यांनी नाव नोंदणी केली आहे. या सर्व विद्यार्थ्यांना आठवड्यातून एकदा दर गविबारी मार्गदर्शन केले जाते. बेगवेगळ्या विषयांचे समंत्रक विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात. अभ्यासकेंद्रावरोबर नाशिक विद्यापीठामार्फ त विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना वाव मिळावा म्हणून सहशीक्षणिक उपक्रम राबविले जातात.

प्रा. ही. बही. हारगिले

केंद्रसंयोजक

य.च.म.मु.वि.अंतर्गत अभ्यासकेंद्र मालवण (744138)

N.S.S ANNUAL REPORT (2018-2019)

Our college has 2 units of National Service Scheme [NSS] The total enrollment in the year 2018-19 was 150 including 46 boys and 104 girls.

Days and Activities

NSS Department celebrated some days of national importance and organized following activities.

- Independence Day
- International Yoga Day
- Gandhi Jayanti
- Non Voilence Day
- NSS Day
- Youth Day
- Republic Day

- Environment Awareness Rally
- Non-vollence Awareness [Poster Exhibition]
- Voting awareness Rally
- Electronic Voting Machine Rehearsal [EVM training]
- Road Safety Awareness Rally
- Women Empowerment Rally [Street Play]
- Swachha Bharat Abhiyan
- Sanvidhan Din
- Disaster Management

NSS Camps Participation :

The following NSS Volunteers activety participated in various NSS Camps at District, University and state level camps.

- Sahil Kubal

- Rutu Govekar
- Tushar Mestri
- Vijay Pednekar
- Usha Yamkar
- Durgesh Gavade
- Lalit Chavan

NSS Leaders

Kum. Lalit Chavan [Boys unit] and Kum. Rutu Govekar [Girls unit] were NSS Leaders for the year 2018-19. Specially Mayuri Dichwalkar, Tushar Mestri handled their duties honestly.

Special NSS Camp

NSS Department organized 7 days NSS camp at Kandalgoan, Malvan from 4th Jan.2019 to 10th Jan.2019. The NSS volunteers participated in special camp were 75 including 25 boys and 50 girls.

Morning exercise, Yoga, Shramdaan, Guest lectures , Socio-economic survey, Social awareness, Cultural programmes, Sports etc

were the main highlights of the residential camp.

I am thankful to honorable Balasaheb Pantwalawalkar Executive Chairman of K. S. D. S. Mandal, Dr. Shirang Mandale and other colleagues for timely guidance and co-operation for the whole year.

My special thanks to my NSS Programme officers Prof.K.K. Rabate, Dr. U. Y. Samant and of course all NSS volunteers.

Aawhan 2018-19

Our NSS Unit organized 'Aawhan' (2018-19) Camp on 7th April 2019. Aawhan Camp is a physical fitness and cultural skill test camp at District level and candidates selected from this camp, represent their university at the state level Adventurous Camp. Near about 65 students from almost 25 colleges from Sindhudurg District participated in this camp. Running, pullups, seatups, acting, dance, elocution, singing were the main event of this camp.

NSS Programme Officer
[Prof. B.H.Chaugule]

संयम नावाच्या कटू वृक्षाची फळे
नेहमी गोड असतात.

● LIBRARY AS A KNOWLEDGE RESOURCE CENTRE - ANNUAL REPORT (2018-2019) ●

- ▶ In year 2018-19 for senior college total 416 books are purchased.
- ▶ In year 2018-19 for junior college total 01 book is purchased.
- ▶ Total 417 books are purchased in the year 2018-19. These include text books, reference books, and competitive exam books.
- ▶ Library also received 100 books as a donation/specimen copies in 2018-19, these books are registered in the gratis register.
- ▶ Library received Rs.25000/- financial grant from ICSSR/WRC, Mumbai to purchase books in social science
- ▶ Library also applied to student's development department ,Mumbai University of financial assistance to book bank scheme, library is hopeful to this grant, still grant is not released by department.
- ▶ Through Inter Library Loan our library borrowed 12 science reference books from other college for one year period.
- ▶ Library provides 34134 [Total Number of books in library] books for reference and home issue.
- ▶ Book bank facility is provided to our students. In current year total 278 books are issued to students for the period of one year.
- ▶ 'Lokrajya' and 'Employment News' these two periodicals are newly subscribed, Total number of periodicals in library is 47 in 2018-19
- ▶ Library computerization work is completed; catalogue,transaction,Reports and OPAC modules are now computerized.
- ▶ 100% bar-coding work of library books and question sets is completed.
- ▶ From this 2018-19 year library started to give bar-coded library cards to every reader.
- ▶ User education program-lectures on every class of senior and junior college was conducted to promote library usage.
- ▶ Library takes actively part in the orientation program for new readers in the beginning of the year.
- ▶ Demo cum practical on how to use OPAC is conducted on each class of junior and senior college.
- ▶ Lecture on "N-LIST" was also conducted to promote use of "N-LIST" digital Resources on each class of B.A/B.Com.
- ▶ Book Displays were organized on different occasions like Yoga Day, Sanvidhan Din, Hindi Din, Gandhi Jayanti, Vivekanand Jayanti, Annabhau Sathe Jayanti, Mahatma Phule Jayanti, Shahu Jayanti, Jijau Jayanti, Dr.Ambedkar Jayanti, Chh.Shivaji Maharaj Jayanti etc.
- ▶ Library computerization inauguration program-Library computerization was

Inaugurated at the hands of Sanstha Exec. Chairman Mr.Balasaheb Pantwalawalkar on 10th Sept.2019. Principal Dr.Shirang Mandale inaugurated computerized Library attendance system. Mr. Suresh Patil, Principal, Govt. Polytechnic, Malvan inaugurated WEB-OPAC. Library App inaugurated by Dr. Dattatray Maha-jan.

► On 15 October, 2018 "Vachan Prerna Din" was celebrated, on this occasion "General knowledge Competition" was organized in which 63 students were participated among these first four students win the prize of Rs.50/- and Book, Rs.35/- and Book, Rs.20/- and Book, Rs.10/- and Book respectively.

► Book exhibition is organized on the occasion of birth centenaries of three great writers and cultural icons namely P. L. Deshpande, Sudhir Phadke, G.D.Madgulkar. In this exhibition about 75 books were displayed which are written by P. L. Deshpande and G. D. Madgulkar.

► Book exhibition arranged on 8th March- international Women's Day.

Prof. S. S. Pawar
Librarian

मोठी व्यक्ती संधी मिळाली नाही
अशी तक्रर कधीच करीत नाही.

कामात मग्न असणाऱ्यांना अशू
ढाळायला वेळ मिळत नाही.

N.C.C ANNUAL REPORT (2018-2019)

In the year 2018-19 all the students of NCC unit have participated in programs. NCC unit organizes various programme every year. This unit is led by

- ANO - Dr. M.R. Khot.
- S.U.O - Ulka Jadhav.
- J.U.O - Sukhada Parkar.
- CQMS - Pratiksha Parab
- S.U.O - Akshay Rajput.
- J.U.O - Narayan Patade.
- C.Q.M.S. - Prathamesh Harachkar.

► CATC Camp-

8 Boys and 10 girls cadet had participated in CATC Camp held in Kolhapur from – 18 June 2018 to 27 June 2018.

► International Yoga Day -

On 21st June, 2018 International Yoga Day was celebrated. All NCC cadet participated in Yoga Day in our college.

► NCC CQMS -

CQMS Pratiksha Parab, CQMS Prathamesh Harachkar and cadet Yashashri Varak had participated in the TSC Cmp held at Kolhapur during – 2nd July to 11th July 2018.

► Tree Plantation -

All NCC cadet had participated in tree plantation programme in our college. On occasion of Education Minister Vinod Tawade Saheb Birthday.

► DCAT Camp -

Prathamesh Harachkar had participated in Directorate Combine Annual Tranning Camp. 23rd July to 2nd August 2018 in Sangli.

► ATC -

5 Girls and 5 Boys cadets had participated in ACT Camp held in Kolhapur from 28th July to 7th August 2018.

► Tree Plantation -

All NCC cadets had participated in tree plantation programme at Chouke organized by Tahasil office Malvan and Tahasildar Shree Sameer Ghare. on 30th July 2018.

► Mashal Pheri -

Mashal pheri was organized on 14th August, 2018 on the Previous Night of India Independence Day. This march is specially characterized by 'Mashal Pheri'. At 7 p.m. The March was started from Rege Smarak Kumbharmath, S. T. stand, Bharad Naka, Market, Phocanda Pimpal to College with slogans and sweet memories of Independence. All NCC cadets, Professors, had participated in this function.

► Honour of Patriot -

On 14th August 2018 a programme to honour ex-soldiers honourable Mrs. Phula Mandlik, A Gavkar and honourable Rajan Kumthekar were the chief guest. All NCC Cadets participated in this programme.

► Independence Day -

We celebrated Independence Day on 15th August, 2018 in our collage. We also participated in flag hoisting function organized by Tahashildar office and Police Head Quarters. Our College Principal Dr. Shirang Mandale Sir gave inspiration speech to our cadets and college students.

► Tsunami Demo -

60 Girls and boys cadets had participated in International Tsunami Demo at Jamdul (Achara) organized by central government on 04th September, 2018.

► Swachh Bharat Abhiyan -

All NCC girls and boys cadets had participated in swachh Bharat Abhiyan organized by Malvan Nagar Parishad on 2nd October, 2018.

► Swasth Bharat Abhiyan and Cycle Rally -

All NCC Girls and boys cadets had participated in Swasth Bharat Abhiyan and 36 cadets participated in Cycle Rally from Malvan to Devgad, 55 km. All NCC cadets have successfully completed their cycle rally on (21st October, 2018)

► STT Camp -

10 Girls and 4 Boys cadets had participated in

STT camp held in Kolhapur from 4th December to 7th December.

► ATC Camp -

4 Boys cadets had participated in ACT camp held in Kolhapur from 4th December to 13th December 2018.

► NCC Day -

NCC girls and boys cadet celebrated NCC Day on 15 December 2018. The chief guest was Prin. Dr. S. B. Mandale. He gave inspirational speech on that day to all NCC cadets.

► Swimming Competition -

10 boys and 10 girls NCC cadets participated in state swimming competition management.

► Blood Donation Camp -

Our NCC cadets had participated in blood donation camp organized in memory of SUO Sarja Kharat dated on 11 Jan 2018. Camp was organized by Ex-student organization.

► Republic Day -

We have celebrated Republic day on 26th Jan 2019 in our college. The chief guest was principal Dr. Shirang Mandale sir. He gave inspirational speech on that day. S.K.P college and NCC cadets presented Drill at Topiwala highschool ground.

► "B" cert Exam -

19 NCC cadets [10 girls and 9 boys] participated in "B" cert exam on 9th Feb – 10th Feb 2019.

► "C" cert Exam -

21 NCC cadets [11 boys and 10 girls] participated in "C" cert exam on 16th Feb – 17th Feb 2019.

► 58 MAH BN Opening Ceremony in Sindhudurg -

Our college A.N.O Lieutenant Dr. M. R. Khot, Principal Dr. Shrirang Mandale, Katkar sir, NCC cadet Aishwary Manjarekar and Siddhesh Patade had participated.

► Competition Savitri Run - 5 km.

Our NCC Girls cadets participated in Savitri run. NCC cadet Angarika Sarang got first prize. This run organized by Nath Pai Sevangan, Malvan on 10th March 2019

► Departure Ceremony -

All NCC cadet had organized departure ceremony, for 3rd year NCC cadets on 15th March 2019. Bambu Hotel owner, Sanjay Gaware and Umesh Manjarekar, president of Aastha group Malvan were chief guest.

► Cross Country -

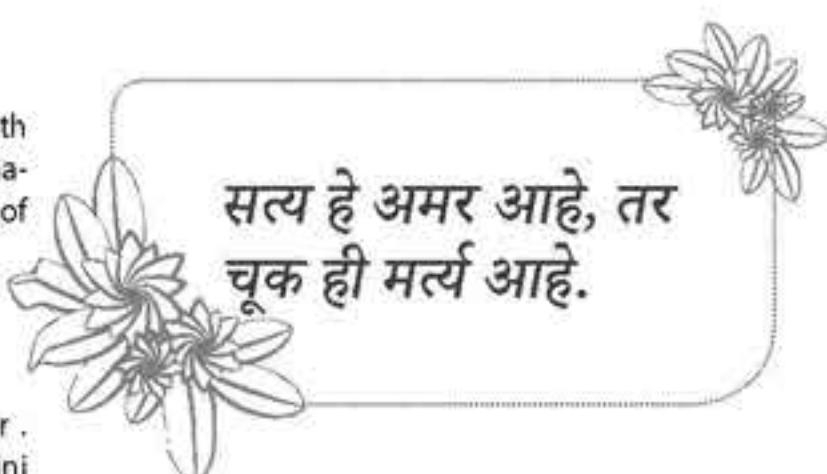
Our NCC Cadets boys Aishwary Manjrekar , Siddhesh Patade , Ankita Shirsekar, Damini Kumthekar and Angarika Sarang participated 6 km cross county in CATC camp at Kolhapur.

Participated Cadets in National Camp 20/08/2019

- Ulka Jadhav.
- Sukhada Parkar.
- Pratiksha Parab.
- Komal Bhave.
- Sayali Natalkar.
- Damini Kumthekar.
- Angarika Sarang.
- Mohini Khadapkar.
- Monika Paradkar.
- Yashashri Varak.
- Prathmesh Harachkar.
- Akshay Rajput.
- Aishwary Manjarekar.
- Nisarg Govekar.
- Suryakant Chavan.
- Karan Manjarekar.

Associate NCC Officer
Dr. Lieutenant.M.R.Khot

सत्य हे अमर आहे, तर
चूक ही मर्त्य आहे.



DEPARTMENT OF LIFELONG LEARNING AND EXTENSION (DLLE)

आजीवन अध्ययन विभाग हा अलिकडील काळात सन 2011-12 पासून आपल्या कॉलेज मध्ये चालू झाला आहे. या विभागाचे वैशिष्ट्य म्हणजे जे विद्यार्थी NSS व NCC मध्ये नसतात त्यांना या विभागात संधी दिली जाते. विद्यार्थ्यांना समाज कार्याची आवड निर्माण व्हावी, आतापासूनच समाजाशी संबंध निर्माण व्हावा, स्वयंसे रोजगार निर्माण व्हावा, छोटे मोठे उदयोजक तयार व्हावेत, समाजातील अनेक समस्या व प्रश्नांचे गांभीर्य लक्षात यावे असे अनेक उद्देश या विभागाचे आहेत.

या विभागात जे विद्यार्थी सहभागी होतात त्यांना मुंबई विद्यार्थीठाऱ्या आजीवन विभागामार्फ त करण्यात येणाऱ्या वेगवेगळ्या कार्यक्रमात सहभागी होता येते. 10 गुण अधिक दिले जातात, त्यासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्यांने प्रोजेक्ट तयार करणे अनिवार्य आहे.

चालू करी DLLE या विभागात 20 विद्यार्थी सहभागी झाले होते. त्यातील 18 विद्यार्थ्यांनी प्रोजेक्ट व निबंध जमा केले आहेत. युवा महोत्सवाबेळी या विद्यार्थ्यांनी स्वतः विर्याणी तयार करून स्टॉल लावला होता. आंगणेवाडी यावे दरम्यान वडापाव विक्री स्टॉल चालू केला होता. सर्वच विद्यार्थ्यांना 'A' ग्रेड ग्राप्त झाली आहे, अन्नपूर्णा योजना हा आपल्या

विभागाचा अभ्यास विषय आहे.

या विभागाचे प्रथम ट्रेनिंग 25/07/2018 रोजी तळेरे या टिकाणी व दुसरे ट्रेनिंग 06/12/2018 रोजी कणकवली या टिकाणी झाले. 19/08/2018 रोजी 'सचिछ्रू पाणी व्यवस्थापन' याचर दळवी कॉलेज तळेरे या टिकाणी वर्कशॉप घेण्यात आला होता. प्रथम व द्वितीय सत्रात प्राचार्य प्रविण सनये (क्षेत्र समन्वयक) चिपळूण कॉलेज यांनी वेळोबेळी मार्गदर्शन केले.

या विभागाचे विद्यार्थी व्यवस्थापक म्हणून कु, नायकी सुर्खेत निखील जामसंडेकर यांनी महत्वाची भूमिका वजाबली आहे. या विभागाचे योग्य पदधर्तीने या दोन्ही विद्यार्थ्यांनी कामकाज पााहिले वेळोबेळी कागदपत्राची पूर्तता केलेली आहे. इतर विद्यार्थ्यांनी सुध्दा चांगल्या ग्रकारचे सहकार्य केले आहे. भविष्यकाळात या विभागाच्या विस्ताराला मोठी संधी उपलब्ध असणार आहे.

प्रा. डॉ. एम. अस. खाते
प्रा. डॉ. अस. एन. काटकर
विभाग प्रमुख

**दिवस कितीही मोठा असला तरीही
त्याचा अंत होतोच.**

JUNIOR COLLEGE REPORT (2018-19)

शैक्षणिक वर्ष 2018-19 चा ज्युनिअर कॉलेजचा अहवाल सादर करताना मला अतिशय आनंद होत आहे. अहवाल सालात ज्युनिअर कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी विविध स्पर्धेमध्ये, खेळामध्ये, कार्यक्रमामध्ये भाग घेऊन आपला ठसा उमटविला त्याचा लेखाजोखा पुढीलप्रमाणे – अहवाल सालात महाविद्यालयाचा निकाल 95.23% लागला. 63 विद्यार्थ्यांपैकी 60 विद्यार्थी उत्तीर्ण आले. यामध्ये कला शास्त्रा – श्रेया श्रीकांत अटक (65.53%), भाष्यकारी ध्रुवबाळ पंडित (64.92%), गायत्री नारायण दलवी (62.15%), वाणिज्य शास्त्रा – सोनाली सुनिल लक्ष्म (75.23%), धिरज भिकाजी खराडे (70.92%), सरिता धोऱ्हीगाम बमकर (65.53%) या विद्यार्थ्यांनी घबघबीत यश संपादीत केले.

► जागतिक योगादिनात सहभाग –

21/06/2018 रोजी महाविद्यालयात आंतरराष्ट्रीय योगादिन साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमात सिनिअर व ज्युनिअर कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी तसेच प्राध्यापक वर्गांनि मोठ्या संख्येने सहभाग नोंदवला. यावेळी कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले, डॉ. एम. आर. खोत, व डॉ. एन. आर. काटकर यांनी मुलांना योग व आरोग्य या विषयी माहिती दिली.

► 11 वी च्या विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ –

16/07/2018 रोजी कोल्हापूर विभागीय शिक्षण मंडळाच्या परिपत्रकानुसार अकरावी कला/ वाणिज्य शास्त्रांचे वर्ग निविमितपणे सुरु झाले. बागबीच्या बर्गातील विद्यार्थ्यांनी अकरावीच्या नविन मुलांना पेन देऊन हार्दिक स्वागत केले. त्या दिवशी प्रभारी प्राचार्य डॉ. भावके सर वरिष्ठ महाविद्यालयातील प्रा. डॉ. काटकर, प्रा. चौगुले, यांनी महाविद्यालयाच्या वर्तीने अकरावीच्या बर्गातील मुलांचे हार्दिक स्वागत केले.

► 2017-18 च्या बागबीच्या यशस्वी विद्यार्थ्यांचा सत्कार समारंभ –

2017-18 च्या बैच मधील उत्तीर्ण प्रथम तीन क्रमांकातील विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. यावेळी

संस्थेचे कार्याध्यक्ष श्री. बाळासाहेब पंतवालावलकर व कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. श्रीरंग मंडले उपस्थित होते. त्यांनी विद्यार्थ्यांना भागी जीवनासाठी शंभेच्छा दिल्या.

► सिद्ध्योग व अध्यात्म या विषयावर व्याख्यान –

21/09/2018 रोजी कॉलेजचे माजी प्राचार्य डॉ. मेनजर एस.ली. गिरसागर यांनी योग व अध्यात्म या विषयावर मूलांना मार्गदर्शन केले. बदललेल्या जीवनपद्धती मध्ये योगाचे महत्व त्यांनी मुलांना पटवून दिले.

► मंदानी क्रिडा प्रकाशत यश –

राज्य क्रिडा व युवक सेवा संचालनालय पुणे, जिल्हा क्रीडा परीषद सिंधुदुर्ग वांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित आचारा येथे झालेल्या स्पर्धेमध्ये सहभागी होऊन विद्यार्थ्यांनी आपले खेळातील नैपुण्य दाखविले.

19 वर्षांखालील गटात यशस्वी विद्यार्थी

कु. कविता आनंद खडपकर	100 m	धावणे	प्रथम
कु. मनिषा शंकर काळे	1500 m	धावणे	प्रथम
कु. देवेश दिपक गावकर	उंचउडी		द्वितीय
कु. दिगंबर दिपक कोरगावकर	400 m	धावणे	द्वितीय
कु. ओंकार गंगाधर पाल	लांब उडी		तृतीय

► स्वच्छ व सुंदर भारत अभियानात सहभाग –

20/10/2018 रोजी शासकीय कर्मचाऱ्यांसमवेत चिवला बीच मालवण येथे परिसर स्वच्छता केली. ओंला व सुका कचरा वेगळा करून त्याची विल्हेवाट लावण्यात आली यात ज्युनिअर कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी सहभागी होऊन स्वच्छतेचा संदेश पोहोचवला.

► विद्यार्थी शिक्षक व पालक मेळाव्याचे आयोजन –

04/12/2018 रोजी बासवी कला/वाणिज्य बर्गाचा विद्यार्थी पालक शिक्षक मेळावा आयोजित करण्यात

आला, यांवेळी संस्था कार्याध्यक्ष श्री. बाळासाहेब पंतबालावलकर व कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. मंडळे सर व शिक्षक वर्ग उपस्थित होते. यावेळी शिक्षक विद्यार्थी व पालकांनी आपल्या समस्या मांडल्या व त्या सोडविण्यासाठी सामूहिक चर्चा करण्यात आली.

► कॉलेजच्या सांस्कृतिक महोत्सवात सहभाग –

23/12/2018 रोजी कॉलेजमध्ये झालेल्या सांस्कृतिक महोत्सवात 11 वी व 12 वी च्या विद्यार्थ्यांनी आपले नृत्याविष्कार सादर केले.

► तिळगुळ समारंभ व वर्ग सजावटस्पर्धा-

18/01/2019 रोजी महाविद्यालयामध्ये आयोजित करण्यात आलेल्या तिळगुळ समारंभ व वर्गसजावट स्पर्धेत ज्युनिअर कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. त्यावेळी आयोजित केलेल्या वर्गसजावट स्पर्धेत 11 वी च्या कला / वाणिज्य वर्गाने उत्तेजनार्थ क्रमांक पटकावला यावेळी प्राचार्य व कॉलेजचा प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होता.

► मतदार जागृती दिनाच्या रॅलीत सहभागी –

25/01/2019 रोजी मतदार जागृती दिनानिमित्त मालवण तहसिलदार कार्यालयाच्या मार्फ त जनजागृती रॅली आयोजित करण्यात आलेली होती. सदर रॅलीत

अकराबीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

► नेहरु युवा केंद्रामार्फत आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रमात सहभाग –

18/02/2019 रोजी नेहरु युवा केंद्रामार्फत आयोजित युवा महोत्सवाच्या रॅली मध्ये ज्युनिअर कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. यावेळी पर्वटन व रोजगाराच्या संधी वा विषयावरील व्याख्यानाचा व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचा लाभ विद्यार्थ्यांनी घेतला.

► महाराष्ट्र ओपन क्राटे चॅम्पियनशिप स्पर्धेत यश –

24 व्या बुडोकांन कप ऑल महाराष्ट्र ओपन क्राटे चॅम्पियनशिप स्पर्धेत 11 वी कला शाखेतील कु. अंकाराथ पाल याने काता या प्रकारात रीष्य पदक प्राप्त केले. त्याचे कॉलेजचे प्राचार्य व प्राध्यापकांनी अभिनंदन केले.

► 12 वी च्या विद्यार्थ्यांचा निरोप व शुभेच्छा समारंभ पार पडला. या दोन वर्षांमध्ये आपल्याता ज्युनिअर कॉलेजमध्ये आलेले अनुभव विद्यार्थ्यांनी मनमोकळेपणे सांगितले. बागावीच्या विद्यार्थ्यांनी कॉलेजला विद्येचे प्रतिक असलेली सरास्वतीची मूर्ती भेट महणून दिली. ज्युनिअर व सिनिअर कॉलेजच्या प्राध्यापकांनी बागावीच्या विद्यार्थ्यांना परिशेसाठी शुभेच्छा दिल्या. असे हे शैक्षणिक चर्चा खेळी खेळीच्या बातावरणात पार पडले.

**तलवारीपेक्षा लेखणीचे सामर्थ्य
अधिक असते.**

● स. का. पाटील मिंधुदुर्ग महाविद्यालय आणि रामभाऊ पसूळेकर कनिष्ठ महाविद्यालय,
मालवण, पारितोषिके 2018 – 19 ●

► कै. स. का. पाटील पारितोषिक

- कु. माधवी मेघःश्याम चोपडेकर (बी. कॉम. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► कै. इंदिराबाई स. पाटील पारितोषिक

- कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► कै. लाधन श्रीकृष्ण राजाराम ऊर्फे काका नेसरकर पारितोषिक

- कु. यशश्री गणेश घरक (प्रथम वर्ष कला परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

- श्री. नरण किसन मांजरेकर (प्रथम वर्ष वाणिज्य परिक्षेत अकौन्टसी विषयात प्रथम क्रमांक)

- कु. प्रिती कमलाकर कोळगे (विद्याय वर्ष वाणिज्य परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► श्री. शांतराम कृष्णाजी पंतवालावलकर पारितोषिक

- कु. श्रेया श्रीकांत अटक (बागवी कला परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

- कु. सोनाली सुनील कटम (बागवी वाणिज्य परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► कै. यशवंत बापू आलवे पारितोषिक

- कु. सुर्यकांत अप्पु चल्हाण (प्रथम वर्ष कला परिक्षेत इंग्रजी विषयात प्रथम क्रमांक)

► डॉ. बा. थ. आलवे पारितोषिक

- कु. माधवी मेघःश्याम चोपडेकर (बी. कॉम. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► पै. तबत्सुम अबदुल हमीद शेख पारितोषिक

- अंकिता अशोक घार्डी (प्रथम वर्ष वाणिज्य परिक्षेत मुलीत प्रथम क्रमांक)

► कै. सौ. लक्ष्मीबाई नारायण मालंडकर पारितोषिक

- कु. नरण किसन मांजरेकर (बी. कॉम. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

- कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

- कु. सोनाली सुनील कटम (बागवी वाणिज्य परिक्षेत प्रथम क्रमांक)

► सौ. विंदुतार्जुन केशवराव भोसले पारितोषिक

- कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत विद्यार्थीनीत प्रथम क्रमांक)

► कै. लक्ष्मीबाई जानोबा कांबली पारितोषिक

- कु. प्रणिता आमंद मयेकर (बी. ए. परिक्षेत भंडारी समाजापैकी प्रथम क्रमांक)

- कु. अंकिता अरुण भगत (बी. कॉम. परिक्षेत भंडारी समाजापैकी प्रथम क्रमांक)

► श्री. रघुनाथ बाळाजी सातोस्कर पारितोषिक

- कु. उल्का विवेक जाधव (सर्वागिण नैपुण्यावद्दल)

► कै. गोपीनाथ दाजीबा वासंग शिष्यवृत्ती

- कु. गायत्री सुरें

► श्री. रामचंद्र सदाशिव नातु पारितोषिक

- कु. शामल शिवाजी कुंभार (बी. ए. परिक्षेत विद्याय क्रमांक)

- कु. मयुरी कांबली (बी. कॉम. परिक्षेत विद्याय क्रमांक)

- कु. धीरज भिवाजी खराडे (बागवी वाणिज्य परिक्षेत विद्याय क्रमांक)

- कु. भाग्यश्री धूरचबाळ फोडवा (बागवी कला परिक्षेत विद्याय क्रमांक)

► कै. सौ. पुष्पा रामचंद्र नातु पारितोषिक

- कु. शामल शिवाजी कुंभार (बी. ए. परिक्षेत विद्याय क्रमांक (मुलीमध्ये))

- ▶ कै. सदाशिव बालकृष्ण नातु पारितोषिक
 - कु. मयुरी कांबळी (बी. कॉम, परिक्षेत (मुलीमध्ये) विदीय क्रमांक)
- ▶ कै. गंगाधार्ड सदाशिव नातु पारितोषिक
 - कु. सोनाली सुनिल कटम (बागवी बाणिज्य परिक्षेत मुलीत प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. लक्ष्मीबाई सदाशिव नातु पारितोषिक
 - कु. श्रेया श्रीकांत अटक (बागवी कला परिक्षेत विद्यार्थीनीत प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. मातोश्री रुक्मीणीबाई मुरलीधर पेडणेकर पारितोषिक
 - कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. कमलीनी एस. मुंज पारितोषिक
 - कु. वशश्री गणेश वरक (प्रथम वर्ष कला परिक्षेत हिंदी विषयात प्रथम क्रमांक)
 - श्री. खारात विजय विलास (विदीय वर्ष कला परिक्षेत हिंदी विषयात प्रथम क्रमांक)
 - कु. लतिका देवेंद्र शिरसेकर (तृतीय वर्ष कला परिक्षेत हिंदी विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ प्रा. पी. एल. भावके पारितोषिक
 - कु. ग्राजकता हनुमत परब (आर्थिक संकल्पनाचे मूल्यमापन पेपर क्र. 8' या विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. वासुदेव दत्तात्रेय गीरसागर यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक
 - कु. अक्षय सुहास रजपूत (वेस्ट एन. सी. सी. कॅडेट (जेन्ट्स))
- ▶ कै. रुक्मणी वासुदेव गीरसागर यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक
 - कु. उल्का विवेक जाधव (वेस्ट एन. सी. सी. कॅडेट (लेडीज़))
- ▶ कै. माध्यवाच अभ्यंकर मृती पारितोषिक – प्रा. वसंतराव अभ्यंकर यांच्याकडून
 - कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. कॉम, परिक्षेत मराठी विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. केरवा ओ. रावते यांचे स्मरणार्थ, प्रा. कै. के. रावते पारितोषिक
 - कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत मराठी विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ कै. सुधाकर राजासाम बेळेकर यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक, श्रीमती सुचित्रा अस. बेळेकर यांच्याकडून पारितोषिक
 - कु. उल्का विवेक जाधव (वेस्ट एन. सी. सी. कॅडेट (लेडीज़))
- ▶ कै. मधुकर शंकर कांदळगांवकर यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक, श्री. आनंद एम. कांदळगांवकर यांचेकडून पारितोषिक
 - कु. ललित हरी चव्हाण (गांगीव सेवा योजनेतील उत्कृष्ट स्वयंसेवक)
- ▶ कै. भाऊ मुंडले यांच्या स्मरणार्थ पारितोषिक
 - कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत मराठी विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ श्री. उज्ज्वला य. सामंत यांच्याकडून पारितोषिक
 - कु. शर्वरी शिवशंकर पाटणकर (बी. ए. परिक्षेत साहित्य शास्त्र आणि साहित्य समीक्षा या विषयात सर्वप्रथम)
- ▶ कै. सौ. ताराबाई मारुती चौगले स्मृती पुरस्कार प्रा. एच. एम. चौगले याजककडून
 - कु. लतिका देवेंद्र शिरसेकर (तृतीय वर्ष कला परिक्षेत हिंदी विषयात प्रथम क्रमांक)
- ▶ श्री. बालासाहेब पंतवालावलकर यांचेकडून उत्कृष्ट ग्रन्थालय याचक पारितोषिक
 - श्री. ऐश्वर्य जनार्दन मांजरेकर (एस. वाय. बी. कॉम. विदीय क्रमांक)
 - कांबळी भूषण चंद्रहास (एफ. वाय. बी. कॉम.)
- ▶ कै. बनुताई हिंदूराव चौगुले पुरस्कार – प्रा. बी. एच. चौगुले यांचेकडून
 - कु. माधवी मेघश्याम चोपडेकर (बी. कॉम, परिक्षेत मराठी प्रथम क्रमांक)

**K.S.D.S. Mandal's
S.K.Patil Sindhudurg Mahavidyalaya**

(FACULTY 2018-19)

SENIOR COLLEGE

• Dr. Shirirang Mandale	Economics	• Shri. K.V. Dhuri	Geography
• Dr. P.L. Bhavake	Economics	• Shri. K.A. Chavan	Mathematics
• Dr. R. N. Katkar	Geography	• Shri. A. P. Naik	Mathematics
• Shri. K. K. Rabate	Marathi	• Miss A. S. Kamtekar	Chemistry
• Dr. Mrs. U. Y. Samant	Marathi	• Miss D. A. Sawant	Zoology
• Dr. D.V. Hargile	Economics	• Miss S. S. Masurkar	Chemistry
• Shri. H.M. Chougale	Hindi	• Miss M. S. Katvankar	Physics
• Shri. B. H. Chaugule	Commerce	• Dr. M. V. Bapat	Mathematics
• Mrs. S. S. Naik	Accountancy	• Miss S. S. Desai	Botany
• Dr. M. R. Khot	Economics	• Mrs. S. B. Koyande	Mathematics
• Shri. S. P. Khobare	English	• Shri. V. S. Naik	Zoology
• Shri. S. S. Pawar	Librarian & Inf.SC	• Shri. S. N. Paradkar	Physics
• Shri. A. R. Samant	Accountancy		

(FACULTY 2018-19)

JUNIOR COLLEGE

• Mrs. S.C. Barve	English	• Miss. M. M. Samant	Economics
• Shri. H.Y. Khan	Geography	• Mrs. H. Y. Dhamapurkar	Accountancy
• Mrs. A.A. Kadam	Hindi/Marathi		

(FACULTY 2018-19)

NON TEACHING STAFF

• Smt. M.N. Tendolkar	Off. Supdt.	• Shri. S.D. Kadam	Peon
• Shri. P.L. Gosavi	Head Clerk	• Shri. S.N. Atak	Peon
• Shri. A.D. Kadam	Sr. Clerk	• Shri. D.Y. Pawar	Peon
• Shri. K.T. Salunke	Jr. Clerk	• Shri. R. I. Soz	Peon
• Smt. S.S. Belekar	Jr. Clerk	• Shri. R.V. Birmole	Lib. Atten.
• Shri. A.M. Kandalgaonkar	Peon	• Shri. Y. N. Rane	Lab. Atten. (N/G)

वरिष्ठ महाविद्यालय
परिक्षा निकाल मार्च / एप्रिल २०१८

अ.क्र.	वर्ग	परीक्षेस बसलेले विद्यार्थी	उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी	टक्केवारी
१.	प्रथम वर्ष कला	४३	३८	८८.३७%
२.	प्रथम वर्ष वाणिज्य	१३	१२	७७.४७%
३.	प्रथम वर्ष विज्ञान	०८	०८	१००%
४.	द्वितीय वर्ष कला	५१	५८	११८.३०%
५.	द्वितीय वर्ष वाणिज्य	६९	६८	९८.४४%
६.	द्वितीय वर्ष विज्ञान	१०	१०	१००%
७.	तृतीय वर्ष कला	५०	४७	९४.००%
८.	तृतीय वर्ष वाणिज्य	१०८	१००	९२.५५%

कनिष्ठ महाविद्यालय
परिक्षा निकाल फेब्रु. / मार्च २०१८

अ.क्र.	वर्ग	परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी	उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी	टक्केवारी
१.	११ वी कला	३६	३६	१००%
२.	११ वी वाणिज्य	२७	२७	१००%
३.	१२ वी कला	२४	२१	८७.५०%
४.	१२ वी वाणिज्य	४२	४०	९५.२४%

STUDENTS PROFILE

S.K.Patil Sindhudurg Mahavidyalaya, Malvan Information of admission for the academic year 2018-19

Sr. No.	Name of the Programme	Aided / Unaided Capacity	Open	SC	ST	DT / NT	OBC	SBC	Muslim	Other	All Grand Total		
											M	F	Total
1.	F.Y.B.A.	Aided	120	2	1	5	2	0	0	3	9	11	63
2.	S.Y.B.A.	Aided	120	0	1	1	0	0	3	1	3	13	40
3.	T.Y.B.A.	Aided	120	0	0	3	1	0	0	2	0	9	57
4.	F.Y.B.Com	Aided	120	1	1	4	2	1	0	2	1	12	68
5.	S.Y.B.Com	Aided	120	1	0	0	3	0	0	0	1	9	114
6.	T.Y.B.Com	Aided	120	0	1	0	2	0	0	0	9	15	64
7.	F.Y.B.Sc	Unaided	120	0	0	0	3	0	0	0	2	1	7
8.	S.Y.B.Sc	Unaided	120	0	1	0	0	0	0	0	2	1	7
9.	T.Y.B.Sc	Unaided	120	0	0	0	1	0	0	0	1	0	9
	Total			4	5	13	15	1	0	7	6	56	284
											3	65	68
											177	242	419

DAYS CELEBRATION 2018-19





महाविद्यालयाचे मुख्य लिपिक श्री. प्रमोद लक्षण गोसवाई कृ. 'उत्तमवीष्ट महाविद्यालयीन शिक्षकांक कर्मजारी संघ' यांकून दिल्या जाणलेला शिक्षकांक कर्मजारी पुरुष' (2018-19) हा पुरावर्ष मुंबई पेशी यान. दुसऱ्या दलासाठी यांच्या हातावे शिक्षकांकाना.



'शिक्षकांक कर्मजारी पुरुष' पारवेश मिळाळ-प्रदानात महाविद्यालया यांकून श्री. प्रमोद गोसवाई यांचा सतका ब्राताळ घटाविद्यालयाचे प्राधार्य, डॉ. शीर्षा बडाळ सर.



मुंबई विद्यावाचा कुलभूषणीय यात्राचा गोल्याकालीन हड्डी याच्ये मुकुर मान. डॉ. सुहाम पेढणेकर यांची शिवायी ग्राहणार्थ महाविद्यालयाच्ये त्यांचे स्वाक्षर दोल - गोल्याकालीन यात्रामध्ये जालेल्या क्रांतिकारी मान-पद्मा.



महाविद्यालयाचा प्रा. गुरुदेव शुदर्देव नाईक यांनी मुंबई विद्यावाचारी Ph.D. ही पदवी संपादन केल्या अद्युत महाविद्यालया यांकून त्यांचा सतका ब्राताळ यांचार्य डॉ. शीर्षा बडाळ या इल.



यान. डॉ. सुहाम पेढणेकर यांची मुंबई विद्यावाचा कुलभूषणीय विद्यावाचा अद्युत महाविद्यालयाच्या यांची विद्यार्थी संघटनेचे प्राधारिकांनी त्यांना शुभेच्छा देतात.



महाविद्यालया यांकून मान. डॉ. सुहाम पेढणेकर यांचा सतका ब्राताळ यान. डॉ. आरामदाई पेढणारावकर, यान. डॉ. शीर्षा बडाळ, यान. डॉ. माझिनाराव चाहूळ, यान. डॉ. प्रमोद ओरासकर, यान. डॉ. विजय केळवडेकर या इल.



महाविद्यालयाचीन होतकर विद्यार्थी कृ. मर्जी खासत याच्या कंठावर या आनंदाचा उपचार करावाकरिता महाविद्यालयाच्या यांची विद्यार्थी संघटनेने मदत केली जाहीर कृ. १ नव्यासू. अधिक विली महाविद्यालयाचे प्राधार्य यांद्याने तर यांच्याकडे मुंबई कालाना श्री. प्रमोद करासकर, डॉ. शीर्षा बडी, डॉ. जेटन देशपांडी, डॉ. अविल विश्वकरा या इल.



महाविद्यालयाचा विद्यार्थी मर्जी खासत याचा आनंदाची याहूपाकरिता यांची विद्यार्थी संघटन यांकून सतकान विभिन्न आयोजन केले होते. याचासाठी उपरिलिहाली यांची विद्यार्थी संघटनेचे प्राधारिकांनी वडा.